MURAT GÜLSOY

BABA, OĞUL VE KUTSAL ROMAN

ROMAN

CAN

MURAT GÜLSOY

BABA, OĞUL VE KUTSAL ROMAN

Can Yayınları 2056

© 2012, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Nisan 2012
Bu kitabın 1. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design
Kapak resmi: © Derya Erkenci

Kapak baskı: Azra Matbaası
İç baskı ve cilt: Ekosan Matbaası

ISBN 978-975-07-1447-4

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
www.canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com

MURAT GÜLSOY

BABA, OĞUL VE KUTSAL ROMAN

ROMAN

Murat Gülsoy'un Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Oysa Herkes Kendisiyle Meşgul, 1999
Bu Kitabı Çalın, 2000
Âlemlerin Sürekliliği ve Diğer Hikâyeler, 2002
Binbir Gece Mektupları, 2003
Bu Filmin Kötü Adamı Benim, 2004
Büyübozumu, 2004
Sevgilinin Geciken Ölümü, 2005
İstanbul'da Bir Merhamet Haftası, 2007
602. Gece, 2009
Karanlığın Aynasında, 2010
Tanrı Beni Görüyor mu? 2010

MURAT GÜLSOY, 1992-2002 yılları arasında arkadaşlarıyla *Hayalet Gemi* dergisini çıkardı. *Bu Kitabı Çalın* adlı kitabıyla 2001 yılı Sait Faik Hikâye Armağanı'nı ve *Bu Filmin Kötü Adamı Benim* adlı romanıyla 2004 yılı Yunus Nadi Roman Ödülü'nü kazandı. *Bu Kitabı Çalın*, Almanya'da *Stehlen Sie dieses Buch* adıyla yayımlandı. *İstanbul'da Bir Merhamet Haftası* birçok dile (Çince, Makedonca, Rumence, Bulgarca, Arapça) çevriliyor. Boğaziçi Üniversitesi'nde öğretim üyesi, mühendislik ve yaratıcı yazarlık dersleri veriyor; sadece yazmayı değil yazmak üzerine düşünmeyi de seviyor.

www.muratgulsoy.com
muratgulsoy.wordpress.com

Gerçekten rüya görüyorsam,
belleğimi durdur ulu Tanrım,
tek bir rüyanın bunca hayali
barındırması olanaksız;
hepsinden kurtulup aklından çıkarana ne mutlu.

PEDRO CALDERÓN DE LA BARCA
Hayat Bir Rüyadır, 1635

Beddua

Son zamanlarda her şeyin ne kadar tuhaflaştığının farkında mısınız? Sabahları özellikle. Her zaman kalabalık olan sokak şimdi bomboş. Saatlerdir bekliyorum bir hareket olsun diye. Olmuyor. Zaman durmuş gibi. Sanki Allah uyanamamış, her şey onu bekliyor. İnanmıyorsunuz bana. Kimse inanmıyor zaten. Ben de size inanmıyorum işte! Siz de yoksunuz. Burada, pencerenin önünde oturmuş kendi kendime konuşuyorum. Oh olsun size de... Sveta marketten gelene kadar konuşmayacağım sizinle.

Ah, bilmezsiniz, bir gün uyanacak. Gerinecek, esneyecek, titreyecek toprak. Bütün bu evler yıkılacak. Açıkgöz yapıcıların malzemeden çalarak yaptığı bu apartmanlar ânında yerle bir olacak. Ne muazzam bir iş Yarabbi! Sen her şeye kadirsin. Ama uyansan artık. Silkinsen. Senin olanı senden çalan bu serseriler sürüsünü bir döksen uzaya. Cansız karıncalar gibi dağılıverseler boşluğa. Bir üflesen, toptan uçup gitse atmosfer denilen gaz bulutu. O dev parmaklarının arasına alıp şöyle bir sallasan da denizleri, okyanusları dökülüp kuruyuverse. İşte ondan sonra kuru bir ceviz gibi fırlatsan uzayın derinliklerine doğru. Kuru bir ceviz. Hiç güleceğim yoktu. İşte kurumakta olan kafatasım.

Ah Sveta, nerede kaldın? Baksana, kandırıyorlar be-

ni, konuşturuyorlar. Beddualarımı ele geçiriyorlar. Yüz yaşıma çok az kaldı. Bilmiyor musunuz? Yüz yaşına gelen her kim bir dilekte bulunur, tez gerçekleşirmiş. Öyle buyrulmuş insanlık kurulurken. Hiçbir şeyden haberiniz yok. Siz o sakallı köpeği dolaştırın, dekolte elbiseler giyin, gizli gizli sigara için, deliklerinizle oynayın yalnız kalınca... Allah hepinizin belasını verecek!

Duvara asılı tüfek patlar

İçeri girdiğimde bir tuhaflık olduğunu hemen anladım. Duvardaki resim indirilmişti. Yerinde beyaz dikdörtgen bir boşluk kalmıştı. Bu beyazlığın ortasında kirli bir çıkıntı olarak duran çiviye de bir tüfek asılmıştı. Silahı görünce tedirgin oldum ama belli etmedim. Daha önce buraya defalarca gelmiş olmama rağmen yabancılık hissediyordum. Beni şaşırtmak istediğini biliyordum. Son çare bu değil midir ilişkilerde? Karşındakini etkilemek istersin, hangi yolla olursa olsun. Ama bizimkisine ilişki denir mi? Karşılıklı oturduk.

"Korkuyorum."

Dedi.

"Boş versene. Yeni bir şey söyle bana."

Dedim.

"Bu sefer farklı."

Başıyla işaret etmedi ama anlamıştım. Duvarda asılı olan tüfeği ima ediyordu. Üzerinde soluk mavi bir sabahlık vardı. Bense paltomu çıkarmamıştım. Hemen gidecek gibiydim. Aslında hemen de gitmek istiyordum. Burada durdukça hızla eskiyor, onun hayatının bir parçasına dönüşüyordum.

"Boş ver. Bunun bir önemi yok. Hem bizimle ilgisi olduğunu nereden çıkarıyorsun ki?"

Dedim.

"Nasıl bu kadar saf olabiliyorsun? Bir hikâyenin içindeyiz. Bunun farkında değil misin?"

Dedi.

Sırıttım. Bu halini tanıyordum. Bir hayal kurar, uzun uzun anlatır, tam ben ayrıntılarına kendimi kaptırmışken, başka bir şeyden söz ettiğini, hiçbir şey anlamadığımı söylerdi. Bir yanlışlığın ortasında dururdum öylece. Yeterince beklersen hayaller eriyip yok olur. En iyisi geçiştirmek:

"Evet, berbat bir hikâye. Kahramanları ikimizsek... Evet, gerçekten de sıkıcı olurdu."

Güldüm.

"Anlamayacağını biliyorum. Senin rolün de bu işte. Anlamamak."

Gülüşüm yok olup gitti. Öfkelenmeye başlamıştım. Gecenin bir vakti arayıp beni evine çağırıyor, duvara bir tüfek asıp tedirgin etmeye çalışıyor, sonra da anlaşılmaz şeyler söyleyip sinirimi bozuyordu.

"Niyetin nedir senin? Bak bu sefer de geldim, ama her ıslık çaldığında geleceğimi sanma."

"Neden geldin peki?"

"Sana bir şey oldu sandım."

Dedim... Acı bir alayla kıvrıldı dudakları. Eskiden başkalarına takındığı tavırla beni küçümsüyordu. Onu değil de başka bir hayatı seçtiğim için benden nefret ediyordu. Bunları biliyordum. Deterjan ve sabun kokan evimi küçümsüyordu. Sabahlığının önünü bilinçli olarak araladı. Her seferinde aynı şey oluyordu. O ne zaman isterse ben geliyordum. Bazen üzerimdeki paltoyu bile çıkarmadan, kapıdan girer girmez, hemen holde... Bazen, soğuk ve kirli çarşaflarının arasında... Bazen sıcak

yaz rüzgârlarının altüst ettiği balkonda, saksı çiçeklerinin gölgesinde... Bazen, kalorifer böceklerinin cirit attığı kirli mutfak zemininde... Eskiden bu kadar pis değildi. Hiçbir zaman düzenli biri sayılmazdı ama zaman içinde temizlik duygusunu tamamen yitirmişti. Deliliğin göstergelerinden biri.

"Başın dertte sandım. Sesin kötü geliyordu."

Sözlerimi dokunaklı bir ses tonuyla vurgulamaya özen gösteriyordum. Ona acıdığımı anlasın artık ve beni aramaktan vazgeçsin diye canını acıtmak istiyordum.

"Senden kahraman falan olmaz."

Aşağılamak... Tek yapabildiği bu. Siyah kılları uzamış bacaklarını sehpaya uzattı.

"Sen kendini adam sanıyorsun değil mi? Seni çağırdığım zaman koşa koşa geliyorsun... Sana ihtiyacım olduğunu düşünüyorsun. Öyle mi? Aptalsın. Gerçekten de aptalsın. Ama yine de içinde küçük karanlık bir yılan yaşıyor. Çiftleşmekten başka bir şey düşünmeyen, akılsız bir yılan..."

Canım sıkılmaya başlamıştı. Saat ilerliyordu. Bir an önce işimi bitirip gitmek istiyordum. Daha eve dönerken alışveriş yapacaktım.

"Bu son. Bir daha gelmeyeceğim."

"Öyle mi?"

"Evet, öyle. Artık başka hayatlar yaşıyoruz. Senin için de en sağlıklısı bu."

"Sağlık... Evet, sağlık önemli tabii."

Yanıma gelip kollarını boynuma doladı. Ter kokuyordu. Ekşi.

"Korkuyorum. Çok kötü bir şey olacak."

Yumuşamıştım. Kollarımla onu sıkı sıkı sardım. Eskiden olduğu gibi.

"Korkma, işte buradayım, yanındayım."

"Tam da bu nedenle korkuyorum."

Dudaklarını kulağıma yapıştırdı. Gözlerimi yumdum. Fısıltıyla acele acele konuşuyordu. Heyecanla.

"Bir hikâyenin içindeyiz... sonu kötü bitecek bir hikâyenin... bilirsin, eğer hikâyelerde duvara asılı bir tüfek varsa... bir an gelir mutlaka patlar!"

Beni öldürmek istediğini ima ediyordu. Ya da onu öldürmem için beni kışkırtıyordu. Silaha baktım. İlk kez, gözümü kaçırmadan, dimdik bakıyordum. Odanın içindeki her şeyden daha gerçek görünüyordu. Meşin askısı, tahta kabzasının üzerindeki çizikler, uzun siyah namlusu, Şeytan'ın tırnağı gibi siyah kıvrık tetiği, süslü horozu... Odanın içindeki diğer eşyalar belirsizliğin pastel renklerindeydi. Uğursuz bir iş için imal edildiği hissi uyandıran bu antika tüfek ise neredeyse kendiliğinden hareket edecekmiş gibi canlı... Sırasını bekliyordu.

"Birimiz bunu yapacağız."

Bu cümleyi söylerken ayağa kalkmaya davrandığını hissettim. Ani bir refleksle ondan önce fırlayıp tüfeğe uzandım. Göründüğünden daha ağır olan silahı ona doğrulttum. Parmaklarım bana danışmadan gerekeni hızla yapıyordu. Korkunç bir gürültüyle patladı, az kalsın yere düşüyordum. Midesinin olduğu yerde büyük bir delik açılmıştı. Kurşun arkasından çıkmış, kanepeye saplanmıştı. Yüzüne bakmadım. İleride rüyama girer diye çekindim. Artık duyamayacak olmasına rağmen yüksek sesle konuştum:

"İşte hikâye dedin, oldu."

Silahın üzerindeki parmak izlerimi silip hikâyeden çıktım.

Düşüş

"Şimdi hastalığını da, tedavisini de biliyor. Yaman adamdır. Mükemmel bir kültürü vardır. Sonra iradesi... Bu irade sayesinde öyle bir rüya gördü ki!.."

AHMET HAMDİ TANPINAR
Saatleri Ayarlama Enstitüsü, 1962

Bir

HAVA O KADAR TUHAF Kİ. Kollarımı yukarı aşağı sallıyorum ve koşarak hızlanıyorum, hızlanıyorum, hızlanıyorum. Hava beni kaldırmaya karar vermiş, yumuşak. Ayaklarımın yerden kesildiğini fark ediyorum. İşte oldu! Hafifçe yerden yükseliyorum. Kollarımı kanat gibi kullanabiliyorum. Barın arkasında oturanlar şaşkınlıkla izliyorlar uçuşumu. İşleri güçleri yok, öylece bakıyorlar. Güpegündüz uçuyorum işte bu tatil beldesinde!

"Hey! Hey! Bakın, uçuyorum."

İnanmıyorlar, boş bakıyorlar.

"Gelin siz de yapın. Uçabilirsiniz. Belli ki bir rüya bu!"

İlgilenmeyip kafalarını çeviriyorlar. Önlerinde çoktan boşalmış meyve kokteylleri duruyor. Hoşlanmıyorlar bu tavrımdan. Ciddiyetsiz buluyorlar. Çok önemli işleri varmış gibi kaşlarını çatıyorlar. Bu sırada gücüm tükeniyor. Daha hızlı sallıyorum kollarımı. Daha hızlı. Ama yine de irtifa kaybediyorum. Barın arkasında oturan tiplerden biri kafasını kaldırıp kızgın bir şekilde bakıyor düşüşüme. Elinde kalem var, birtakım fişler dolduruyor. Hareketlerimdeki uyum kayboluyor. Panikliyorum. Düşüyorum. Yüzümü çarpıyorum yere.

Nefes nefese uyandım. Ağrı sağ gözümün altından başlayarak kulağıma doğru vuruyor. Çok yorgunum. Ba-

şucumda duran ağrı kesicilerden iki tane yutuyorum. Bir bardak su... Gözlerimi karanlığa alıştırıyorum. Nesneler şekilden şekile giriyor. Karaltıların içinde birileri var sanki. Eşya nefesini tutuyor. Bir bıraksalar... Yeniden uykuya dönmeye korkuyorum. Kıtmir başını kaldırmış bana bakıyor karanlıkta. Tekinsiz bir hali var. Tek gözü saydamlığını yitirip mavi bir bulutla kaplanmış. Dışarıdan geçen bir arabanın farıyla parlıyor, gölgesi duvarda büyüyerek yok oluyor. Köpekten başka her şeye benziyor.

"Kıtmir!"

Sesim yankılanıyor ıslak duvarlarda, derin dehlizlerde, sonsuz koridorlarda, siyah boşluklarda... Yerebatan Sarayı'ndayız. Biri elimi tutuyor sıkıca. İnce, zayıf bir el. Kime ait olduğunu biliyorum aslında... O mu gerçekten?

"Gel, gözünü açma sakın."

"Tamam."

Heyecanlanıyorum. Coşku. Karanlıkta kahkaha atasım geliyor. Ama bu çok yanlış bir hareket olur. Elimi bırakıyor.

"Açabilirsin."

Gözlerimi açıyorum ama ortam çok karanlık. Sadece şekil değiştiren, yanıltıcı gölgeler. O beni heyecanlandıran ince ellerin sahibine bakıyorum. Sabahları beraber köpeklerimizi gezdirdiğimiz kız bu. Merve! Ama yüzünü seçemediğim için adını da hatırlayamıyorum. Karanlığın içinde eriyor.

"Hey! Neredesin?"

"Bana doğru gel."

Ses her yerden yankılanıyor. Karanlığın içinde yüzen gölgelere doğru yürümeye çalışıyorum. Yer çok kaygan. Sütunlardan birinin altında yılan saçlı Medusa'nın başı var. Yosunlu. Yeşil solgun bir ışıkla aydınlatılıyor. İyi ki ters çevrilmiş. Yüzünü gören taş olur. Bu sütunlar bir zamanlar imparatorun askerleri değil miydi? Hepsi birer

heykel şimdi. Peki ama neden buradayım, ne arıyorum? Kızın adını hatırlayabilsem aydınlanacak her şey.

Yanağıma sürünen saçlar. Yatağımdayım. Öpüş. Yumuşak, baştan çıkarıcı, içine davet eden... Gözlerimi açmadan fısıldıyorum:

"Buraya nasıl geldin?"

"Şşşş.... Konuşma."

Asena bu! Eve nasıl girmiş? Gözlerimi açarsam hassas denge bozulacak. Onu Merve sandığımı düşünmesi işime geliyor. Usulca yatağa giriyor, bedenime yapışan çıplak bedenini hissediyorum. Sıcak. Bacaklarını kavrıyorum. İçine girmeye çalışıyorum. Bir türlü doğru yeri bulamıyorum. Gözümü de açmamalıyım. Asena kıvranıyor. Bacakları, kolları gövdeme dolanıyor. Yılan saçlı kadın. Yılan dansı. Yedi tül dansı. Tüller. Tısss. Uzaklardan duyulan tamtamlar. Patlamak üzereyim. Bir boşalsam, ah bir boşalsam... Köpekler uluyor.

Gözümü açtım. Kapı çalınıyordu. Kıtmir kapıya doğru kesik kesik havlıyordu. Kalbim heyecanla çarpıyordu. Güçbela yataktan kalktım. Bu saatte kim olabilirdi?

"Sus Kıtmir, sus! Bütün apartmanı kaldıracaksın ayağa!"

Kapıyı açtığımda karşımda duran iki adam kimliklerini gösterip polis olduklarını söylediler. Ayağımın altındaki taşın serinliği bir rüyada olmadığımın göstergesiydi.

KEŞKE SAAT TAŞISAYDIM, belki onu almazlardı. Ne kadar olduğunu kestiremiyorum. İki saat olmamıştır. Karşımda sivil polisleri gördüğümde şakaklarımda başlayan zonklama, gariptir, burada oturdukça azaldı ve neredeyse yok oldu. Arada gelip çay bırakan genç polis memuru dışında kimseyi görmedim. Ne kadar da gençler. Çocuk bunlar. Hırsız-polis oynayan... Su bardağında koyu çay, yanında beş şeker. Burada âdet böyleydi demek. Şekerlerin hiçbirini atmadım çaya. Ne yapacağımı da bilemedim. Hazır enerji tabletleri.

Neden buraya getirildiğimi henüz bilmiyorum. Basbayağı kapıma geldiler, aldılar. Gerçi evi aramadılar. Bilgisayarıma da el koymadılar. Ne için gözaltına aldıklarını da söylemediler. Ama hep böyle yapmazlar mıydı? Esrarengiz bir şekilde gelip "alırlardı." Böyle hikâyelerle geçmişti gençliğim. Artık orta yaşa gelmiş, suya sabuna dokunmayan bir yazar olarak başıma bir şey gelmez, diye düşünürken... işte kendimi gözaltında buluverdim. Ama neden?

Kim bilir hangi şaibeli ihale ile alınmış kalitesiz büro masaları ve lekeli sandalyelerden oluşan bir odada oturmuş, önümdeki çay bardağına ve beş kesmeşekere bakarak bekliyorum. Gariptir, midem henüz sakin. Ne-

denini bilmediğim bir dava yüzünden buradayım. En sevdiğim yazarın Kafka olması çok hoş doğrusu ama gülümsemek için en ufak bir güç bulamıyorum kendimde. Ceptelefonumu aldıkları için dünyayla iletişimimin kesilmesi bir yana, zamanı da bilemiyorum. Ben de birçokları gibi telefonu saat niyetine kullanıyordum. Oysa saatin yeri çok başkadır. Değil mi sevgili Tanpınar... Saat yedi ya da sekiz olmalıydı. Kıtmir'in dışarı çıkma saati. Ne kadar bekleyebilir acaba? Gerçi herhangi bir suçum olmadığı için burada işimin çok uzun sürmemesi gerekir ama bu şekilde boş bir odada tutulmam da hiç hayra alamet değil.

Son dönemde yazdıklarımı aklımdan geçirmeye çalıştım bir süre. Sakıncalı ne olabilirdi? Kürt meselesi? Ermeni meselesi? Türklüğe hakaret? Askere hakaret? Milli manevi değerleri rencide etmek? İnsanları askerlikten soğutmak? Bir devlet büyüğüne hakaret? Neden hep hakaret davaları üzerinde duruyordum ki? İnsanın kalemiyle işleyebileceği suçların sınırı bu muydu? Bölücülük veya hakaret. Bir de nefret suçu olabilirdi ama bizde pek uygulandığını sanmıyordum. İyi de yazdıklarımın bunlardan hiçbiriyle ilgisi olamazdı ki... Zaten en son kitabımın yayımlanmasının üzerinden dört yıl geçti neredeyse. Bir suç unsuru olsa bunca zamanda gelip bulurlardı herhalde. Sağda solda yayımlanan yazılarım? Kültür-sanat sayfalarının yürüttüğü soruşturmalarda belirttiğim görüşler? Destek verdiğim imza kampanyaları? Tabii polis devleti bu kadar ileri gittiyse bir yerden yakalayacaklardı sonunda. Belki de bilgiişlem teknolojilerini kullanan kolej mezunu polis komiserleri devasa veri bankaları oluşturmuş, büyük bir hassasiyetle zararlı ayrıkotlarını ayıklayıveriyorlardı toplum denilen tarlanın içinden. Tabii, neden olmasın: Kişinin her yaptığı izlenebiliyor nasılsa; her verdiği imza, her katıldığı eylem, hatta kişisel

mesajlarında yazdığı her zararlı söz sayısal verilere dönüştürülüp bir yerlerde biriktiriliyor ve ardından da kişi farkında olmadan biriktirdiği puanlar belirli bir seviyeye gelince evinden alınıp götürülüyordu. Mümkün olan bir gün gelir gerçek olur. Bir nevi Orwell dünyası. Ardından ne gelecekti, beyin yıkama mı? Neydi *Bin Dokuz Yüz Seksen Dört*'teki sahne, iki artı iki kaçtır diye soracak işkenceci, beş diye yanıt verecek kurban. Amaç, gerçeklikle ilişkisini sarsmak, koparmak. Benim zaten gerçeklikle ilişkimde sorunlar var ama gel de anlat burada.

Şimdi durduk yere neden içeri aldılar beni? Sabaha karşı geldiklerine göre ciddi bir durum söz konusu. Ama bir suçum yok ki! Biriyle karıştırıyorlar, diyeceğim ama kapıda kimlik tespiti yaptılar. Son derece de kibar davrandılar. Soğuk bir kibarlık. Mesafeli. Sorduğum soruları cevaplamadılar. Bilmiyoruz, amirimiz anlatır, dediler. Aralarında saçma sapan şeyler de konuşmadılar. Yol boyunca sustular. Bu, aslında beni daha da gerdi. Başka bir dünyadan çıkıp gelmiş gibiydiler. Ruhumu teslim almak için (**Sizin ruhunuz yok ki efendimissss**). Evet Gollum, yok. Bir tanrıtanımaz olduğumu bilselerdi bana karşı tutumları değişir miydi? İnançlı kişiler midir polisler? Bu sorunun aklımda uyandırdığı iki görüntü var. İlki hangi filmden olduğunu hatırlayamadığım naif bir sahne, kahramanın arkasından ağlayan kadın Karakolda Ayna Var türküsünü söylüyor. Çevreme bakıyorum, ayna falan yok. İkinci görüntü ise gerçek bir anı değil, kim bilir nerede ne zaman kimden dinlediğim bir karakol, hatta işkencehane hikâyesini zihnimde canlandırırken kendi kendime yaratmış olduğum bir fotoğraf... Pis bir oda ve duvarda asılı çerçevelenmiş bir yazı: "Burada Allah Yoktur." Etrafa bakıyorum, duvarlar çok temiz sayılmaz ama hayalimdeki karakol kadar da kötü değil. Bildiğimiz devlet dairesi duvarı. Yazı falan da yok.

Derin bir nefes alıp kafamı dağıtmaya çalışıyorum.

Eğer suçsuzsam başıma bir şey gelmez.

Böyle bir cümlenin benim tarafımdan kuruluyor olması ne kadar ürkütücü! Ne demek "eğer suçsuzsam"? Suçlu olma olasılığım mı var? Nedir bu suçluluk kompleksi? Hangi düşünceye başlasam dönüp dolaşıp buraya geliyorum. Doğal olarak. Neden burada olduğumu bilmek istiyorum... Hem bir-iki saate kadar Kıtmir'i dolaştırmam gerek. Yoksa evi batırır zavallı hayvan. Gidinin İngiliz'i... Ya bir daha hiç çıkamazsam buradan? Kıtmir de sokaklara düşer artık. Belki biri sahip çıkar, ne de olsa bir Lakeland Terrier, en cahil insan bile cins köpek olduğunu anlayabilir; o postal surat, o dimdik duruş... Neden çıkmayayım ki? Mantıklı düşünürsem neden buraya getirildiğimi bulabilirim. En yakın olasılık Emirlerle karıştığım kavga. Yüzümü yokladım. Ağrılar geçmiş gibi. Bardaki arbedede kimseye bir şey olmamıştı, diye biliyorum. Acaba benden sonra birisi ölmüş olabilir mi? Son bıraktığımda hepsi de sağlamdı, yara bere almışlardı ama ayaktaydılar. Hem öyle olsa bile Emirler beni tanımıyorlardı ki... Gerçi hastanede kimlik bilgilerimi aldılar. Of, olabilir mi böyle bir saçmalık? Bir grup serserinin başına gelenlerle polis bu kadar yakından ilgilenir mi?

Ne acayip bir haftaydı. Aslında güzeldi. Bardaki kavgadan bile şikâyetim yok. Güzeldi, çünkü hayatıma yeni biri girmişti!

Hayatıma yeni biri mi girdi? Dışarıdan bakan biri varsa aklımdan geçenleri asla tahmin edemez: İçimden gülüyorum kendime, kurduğum cümlelere. Hayatına biri girmiş, duydunuz mu dostlar, diye kahkahalara boğuluyorum. İçimden tabii. Dışarıdan bakıldığında masada oturmuş önündeki bardağın dibindeki soğuk çaya bakarak suratını asan biriyim (**Oysa içinizde ne fırtınalar kopuyor efendimisss**). Ah bu Gollum-Olric karışımı ses de

bu hafta ortaya çıktı. Merve içimde bir şeyleri harekete geçirdi. Yoksa Asena mı? İkisi birden mi? (**İkisi de olur efendimisss, hatta ikisi bir arada olmassss mı?**) Tüm erkekler böyle midir acaba? En berbat koşullarda bile cinsel hayaller kurabiliyor olmamız en rezilinden bir maymun türünden olduğumuzun kanıtı değil mi? Geri zekâlı bir sırıtış, ileri geri hareket eden bir pompa. Tiksindim türümden Gollum (**Öyle demeyin, libidonun gücüne gider efendimisss**).

Her şey aynı gün başladı aslında. Çok saçma. Eski moda hikâyelerin açılış cümlesi gibi: Her şey günlük güneşlik bir mayıs günü başlamıştı. Her şey. Ama hayatta bazen bir sürü şey üst üste gelebiliyor. Uzun zaman kayda değer bir şey yaşanmıyor, sonra birdenbire önemli olaylar akın ediyor. Benim için de bu hafta öyle oldu.

Önemsiz günlerin sabahları, Kıtmir'le orta yaşlı çirkin adam (**Kendinize haksızlık ediyorsunusss efendimisss**) arabalarını Aşiyan'a park edip Hisar'a doğru yürürler. Adamın elinde Kıtmir'i sokak köpeklerinin beklenmedik saldırılarından korumak için sağlam bir baston, kafasında dağınık saçlarını gizleyen bir kasket, kıçında bir eşofman, aklında saçma sapan bulanık düşünceler olur. Aşiyan Mezarlığı'nın önündeki büyük ağaca, burundaki deniz fenerine, sürreel bir kavisle iki yakayı birbirine bağlayan köprüye bakarak yürürler. Geçmiş günlerdeki ruh durumlarını hatırlar. Artık Ali Baba'nın Kahvesi olmadığını bir türlü kabullenemediği kafeye arkasını dönüp kırık banklardan birine oturur, Zekeriya'dan aldığı tostu yer. Tostu bitirip de ağzının kenarını kâğıtla silerken her seferinde sigarayı bıraktığını düşünür. Aklına caminin köşesindeki dükkânda puro içerek çeşmibülbüllerin ardından geleni geçeni gözetleyen yaşlı antikacı gelir. Eskiden. Ve buna benzer anılar. Ama o gün bunlar olmadı.

İki

ARABADAN İNDİĞİMİZDE KITMİR KULAKLARINI DİKTİ. Kayışını daha sıkı tuttum. Bazen öyle güçlü çekiyor ki... Ondan sonra günlerce sırtım ağrıyor. Hızlı adımlarla nereye gidiyoruz, diye baktığımda durum anlaşıldı; başka bir köpek! Şu sosis şeklinde olanlardan. Henüz küçük bir yaramazken danıştığım Köpeklere Fısıldayan Adam, Kıtmir'in hemcinsleriyle sosyalleşmeye ihtiyacı olduğunu, buna izin vermem gerektiğini uzun uzun anlatmıştı ve ben de böyle durumlarda adamın sözlerini kendime hatırlatır, dikkatle Kıtmir'i yabancı köpekle tanıştırırdım. Tabii sahibi de çok önemliydi. Baktım, çok genç bir kız, bir *teenage* tutuyordu tasmasını. Banka yayılmış, bir yandan kitap okuyor, bir yandan bir şeyler atıştırıyordu. Bal rengi saçları rüzgârda uçuşuyordu. Köpek de son derece şirin görünüyordu. Kıtmir gidip koklamaya başladı hayvanı.

"Merhaba," dedi kız hayvan sahiplerinin birbirleriyle konuştukları o bildik tondan.

"Merhaba. Bu Kıtmir..."

"Bu da Robin."

"Selam Robin."

"Onlar çoktan tanıştı galiba."

Kıtmir, oyuna çağrı hareketleri yapıyor, sıçrayıp kü-

çük kesik havlamalarla sevimli Robin'i kışkırtmaya çalışıyordu. Kayışını biraz gevşettim.

"Ne acayip bir isim Kıtmir... Ne demek?"

Ne cevap vereceğime karar vermeden okuduğu kitabı görmeye çalışıyordum.

"E, şey, evet..."

"Bir anlamı olsa gerek."

"Evet. Yedi Uyurlar efsanesini bilir misiniz?"

"Bilmem, duydum galiba."

Aslında sizli bizli konuşmamı gerektirecek biri değildi karşımdaki. Çok gençti. 60'lı yılların modasını yansıtan kocaman güneş gözlüğünün sakladığı yüzüne yakından baktığımda bunu çok daha iyi anlıyordum. Üzerinde tenis kıyafeti olabilecek beyaz polo yaka tişört ve kısa mavi bir şort vardı. Bu uyumu bozan tek şey ayağındaki ince tabanlı deri sandaletlerdi. Yere çıplak ayakla basıyor izlenimi veriyordu. O sırada okuduğu kitabı gördüm. Nabokov'un en sevdiğim romanı: *Karanlıkta Kahkaha*! Tüm iyi edebiyat okurlarıyla kendimi uzaktan akraba gibi hissettiğim için anlatmaya başladım:

"Yedi Uyurlar dinî bir hikâyedir. Yedi kişi, ilk Hıristiyanlardır bunlar, öldürülmemek için kaçıp bir mağaraya sığınırlar, bir de köpekleri vardır. Sonra orada uykuya dalarlar. Tanrı onları üç yüz yıl uyutur. İşte oradaki köpeğin adıdır Kıtmir."

"Sonra ne olmuş?"

"Ne ne olmuş?"

"Uyandıktan sonra?"

"Ha... Acıkmışlar."

Kız gülmeye başladı.

"Dinî bir hikâye olduğuna emin misin?"

O bana sen diyordu, ben ona siz. Bu işte bir terslik vardı ama bu bir anda çok hoşuma gitti. Müthiş bir sıcaklık yayıldı içime. Güldüm ben de.

"Hikâye öyle devam ediyor. Tabii ne kadar uyuduklarını bilmiyorlar ama içlerinden biri yiyecek almak için yakındaki bir yere gidiyor, paraları geçmeyince anlıyorlar..."

Kız alnını kırıştırdı, aklına önemli bir şey gelmiş gibi dalgın bir şekilde söylendi:

"Çok garip ya... Çok garip..."

"Nedir garip olan?"

"Hiç..."

Bir süre susup Kıtmir'le Robin'i izledik. Çok komik görünüyorlardı. Bizimki uzun bacakları üzerinde dimdik, korkuluk gibi duruyor, her an pipo tüttürecekmiş gibi saçlı sakallı bir ifadeyle kuyruk sallıyor, diğeri gözlüğünü kaybetmiş de onun arayışı içindeymiş gibi gözleri yerde ileri geri gidip geliyordu. Keyfim yerine gelmişti. Gökyüzü masmaviydi, beyaz bulutlar coşkulu, köpük köpük... Derin bir nefes aldım. Hafiften esen rüzgâr genç kızın vanilyalı kokusunu taşıyordu (**Hele bir de ona dokunsanız efendimisss**). Gollum'un sesini de ilk kez o anda duydum. Arsız arzuların sesi. Zamansız bir mutluluk duygusunun bedenimde dolaştığını hissediyordum. Yaşamak güzel şeydi. Ama tüm bunları güzel kılan şeyin yanımda oturan kızın Nabokov okuması olduğunu da biliyordum. Herhangi biri değildi.

"Kitap, güzel mi?"

"Güzel."

Kız birden saatine baktı. Gitme zamanı gelmişti anlaşılan. Yanlış zamanda başlattığım konuşma bir anda yok olup gitti.

"Hadi Robin."

Ben de Kıtmir'i toparladım.

"İyi günler."

"İyi günler."

Hızlı adımlarla uzaklaştı.

Biraz bozulmuştum galiba. Az sonra unutacaktım nasılsa. Küçük insani durumlar işte. Adı neydi acaba? *Bir kız yaşardı, bileceksiniz adı Anabelle Lee.* Evet, ilkgençlik yıllarımdan beri ne zaman bir aşk olasılığıyla kalbim çarpsa aklıma gelen dizeler... Sonra *Karanlıkta Kahkaha*'yı hatırlamaya çalıştım. Onun yerine *Lolita*'nın açılış cümleleri yankılandı zihnimde. "Lolita, hayatımın ışığı, kasıklarımın ateşi. Günahım, ruhum, Lo-li-ta; dilin ucu damaktan dişlere doğru üç basamaklık bir yol alır, üçüncüsünde gelir dişlere dayanır: Lo-li-ta." İçim kamaştı. (**Evet efendimisss, evet!**). *Lolita* gibi bir roman yazamadıktan sonra yaşamak niye... Romanın kahramanı Humbert, supericiklerine olan takıntısını çocukluk aşkı Annabel Leigh'in ölümüne bağlıyordu hatırladığım kadarıyla. Nabokov'a da ilham veren talihsiz Poe'nun esrarlı meleği Anabelle Lee'ydi. Belki benim de böyle bir ilham meleğine ihtiyacım vardı. Yıllardır yazamıyor oluşumun ardında böyle bir eksiklik olmalıydı. Az önce içine girdiğim mutluluk anları çabucak dağılmıştı. Şimdi beyaz bulutlar tatsız anıları çağırıyordu. Uzak ve karanlık bir şehre yaptığım tren yolculukları. İlkgençlik yılları ve bol bol yaptığım hatalar. Hızla ufalanarak kayıtlardan silinen ailem... Üst üste yaşanan ölümlerden sonra artık gitmediğim Ankara. Beyaz uğursuz bulutlar içinde karanlık bir istasyon... Oysa benim bindiğim trenler her zaman elektrikliydi. Ama insanın bilinçdışı hiçbir şeyi sorgulamıyor, kendine göre şekilden şekile sokuyor. Orta yaşlı bir adam olmanın yorgunluğu...

Ağır adımlarla arabaya döndük. Kıtmir arka koltuğa yerleşti. Tam kontağı çevirirken telefonum çaldı. Tanımadığım bir numara. Açtım.

"Alo?"

"Merhaba, ben Simten. Hatırladınız mı?"

Hatırlamadım.

"Evet, buyrun."

"İTÜ Mimarlık'tan arıyorum. Edebiyat kulübü. Hani *mail*'leşmiştik."

Hatırladım evet, unuttuğumu hatırladım!

"Evet, tabii."

"Bugün geliyorsunuz değil mi?"

"Bugün müydü o konuşma?"

Kız paniğe kapıldı.

"Evet tabii, ayın on üçü olmaz, dokuzu pazartesi olsun, demiştiniz. Afişi de göndermiştik size, onaylamıştınız. Ama son *mail*'ime cevap vermeyince arayayım dedim."

Evet, doğru söylüyordu ama tamamen aklımdan çıkmıştı işte. Adam gibi bir ajanda ya da bir defter tutmamanın sonuçları. Bir yolunu bulup bu işten sıyrılmalıydım.

"Hay Allah, kusura bakmayın, çok büyük bir terslik oldu. Bugün ne yazık ki..."

"Lütfen kırmayın bizi... Rezil oluruz, salonu zor ayarladık zaten."

"Anlıyorum ama..."

"Ama söz vermiştiniz. Herkes sizi bekliyor, burada kitaplarınızı okumuş arkadaşlar var."

Kızın sesi çok kırgın çıkmıştı. Az önce karşılaştığım Nabokov okuyan kızın yüzünü yerleştirdim o âna kadar sadece ses olan Simten'e.

"Peki, elimden geleni yapacağım."

"Çok çok teşekkür ederim."

Kızın sevinçle çınlayan sesinden utandım. Bulunmaz Hint kumaşıydım sanki. Kendimden nefret ettim.

"Saat kaçtaydı?"

"Dörtte. Biz sizi on beş kırk beş gibi bekliyor olacağız. Bu benim ceptelefonum, bizi göremezseniz ararsınız."

"Tamam, görüşürüz Simten."

Adını unutmadığımı vurgulamam da iyi oldu doğrusu. Yanımdan eksik etmediğim sarı *post-it*'lerimden birini çıkarıp Simten'in numarasını yazdım. Unutmamak için kâğıdı direksiyonun üzerine yapıştırdım. Dikiz aynasından Kıtmir'e bakıp sordum:

"Acaba bunamaya mı başladık dostum?"

Ona doğrudan soru sorduğumda yaptığı gibi tek ve kesin bir şekilde havladı. Bu, evet demekti.

"Ayıp oluyor ama..."

İTÜ'NÜN TAŞKIŞLA BİNASININ YANINDAKİ OTOPARKA GİREBİLMEK İÇİN GÖREVLİYE BİR SÜRE DİL DÖKTÜKTEN SONRA ARABAMI BOŞ OLAN TEK YERE, ÇÖPLÜĞÜN YANINA PARK ETTİM. Yıllar önce bir sınav için gelmiştim bu binaya; ne sınavı olduğunu hatırlamıyordum ama yeşil bir avluya bakan, alışık olmadığım kadar aydınlık sınıflar kalmıştı aklımda. Garip şeydi bu bellek.

Park yerinden çıkar çıkmaz Taşkışla binası tüm ihtişamı ile karşımda belirdi, *Yeni Hayat*'ta romanın kahramanı bu caddenin üzerinde bir olaya tanık oluyordu; evet, uzun zaman geçmiş olduğu için ayrıntıları hatırlamıyordum ama önemli sahnelerden birinin burada geçtiğine emindim. O "hayatı değiştiren" kitabı okumuş olan kişiyi adları Seiko, Omega gibi saat markalarından seçilmiş gizli polisler izliyordu galiba. Sonra ortadan kayboluyorlardı...

Binanın yüksek sütunlu giriş kapısında iki oğlan bir kız sıcak mayıs gününün son ışıklarıyla yıkanan bir köşe bulmuşlar, bir yandan laflıyor, bir yandan sigara içiyorlardı. Acaba farkındalar mıydı yaşanan ânın güzelliğinin? Kız beni işaret edince diğer ikisi toparlandı; beni bekleyenler onlardı. Sigaralarını atıp kamburlarını çıkardılar. Büyüklere saygı. Tüm *avantgarde* görünümlerine karşın bu toprakların muhafazakâr değerleri ile büyümüş ol-

dukları çok belliydi. Bir zamanlar ben de onlar gibiydim; üniversiteye konuk olarak getirmek için Can Yücel'i kapısından almaya gittiğimiz gün örneğin, ben de böyle saygıyla susuyor, şairin her hareketini izliyor, daha yaşanırken anlatılası bir anı haline dönüşen dakikaları büyük bir hassasiyetle belleğime kaydediyordum. Bu gençler tabii bizim o zamanki halimizden çok farklı görünüyorlardı. Bizim henüz solcu abilerden devraldığımız fırça bıyıklarımız vardı, Samsun sigaralarımız, yeşil parkalarımız. Oysa karşımda gülümseyerek beni bekleyenler farklı bir zamana aittiler. Biz kendimizi uygarlığın merkezinden uzakta, Üçüncü Dünya'da sıkışıp kalmış az gelişmiş bir ülkenin ümitsiz gençleri olarak görüyorduk. Devrim düşüncesi bir hayal olarak vardı aslında, gerçekten devrim olacağına inanamasak da o anda en doğru, en ahlaklı, en iyi iş devrimci gibi davranmak olduğu için öyle davranıyorduk. Devrim olmasa da hiç değilse kötü düzene karşı durmak iyiydi. Onlar? Dışarıdan bakınca onları Avrupa'daki ya da Japonya'daki yaşıtlarından ayırt etmek pek kolay değildi. Oğlanlardan birinin atkuyruğu yapmış olduğu upuzun saçı, bileğinden başlayıp dirseğine kadar tırmanan Çin ideogramlarından oluşan uzun bir dövmesi ve pantolonundan sarkan kalın bir zinciri vardı; diğeri turuncu renkli bir gözlük takıyordu, üzerine yapışan bir tişört ve eşofman giymişti. Düz siyah elbiseli kızın saçlarındaki hafif mavi dalgalar dışında dikkat çeken bir yanı yoktu. Ayağındaki büyük asker botlarını son anda fark ettim.

"Hoş geldiniz."

"Simten?"

"Evet. Hoş geldiniz, bunlar da kulüpten arkadaşlarım Atakan ve Sinan."

"Memnun oldum."

"Başlamadan önce size okulumuzu gezdirmek isteriz."

"Tabii..."

Binaya girerken fallarda sıklıkla sözü edilen devlet kapısının bu olup olmayacağını düşündüm. Her perşembe işini bitirdikten sonra Zeliha'nımın büyük bir ciddiyetle baktığı fallarda ihmal etmediği bir mekândır bu. Devlet kapısında işiniz var. Bakın bakın, şu bayraklı kapı... Başımı uzatıp bakmaya çalışırım ben de... Görünebilecek bir gelecek varmış gibi. Kahve telvesinden yapılmış bir dünyanın başında durmuş konuşan iki insan. Az sonra o kahve fincanını yıkayıp kapıcı dairesine inecek, ben çalışma odası haline getirdiğim salonda yeni bir sayfa açacağım umutla. Yeni bir dünya kurabilirim bu sefer diye kâğıdı kalemi önüme çekeceğim. Kahve fincanında telvelerle kolayca kurulan dünyaları kıskanacağım.

"Burası da bahçemiz."

Evet bu avluyu hatırlıyordum. Ama ilk gördüğümde değerini takdir etmekten çok uzak bir yaştaydım. Oysa şimdi önümde uzanıp giden bu bahçe, belirsiz bir geçmiş zamandan beri burada var olmayı sürdürerek, evet sadece zamana karşı direnerek takdirimi kazanıyor; bende onunla bütünleşme arzusu uyandırıyordu. Bir fotoğrafın içinde donup kalsaydık beraber. Bu ağaçlar, bu toprak, bu hava, bu sessizlik ve tüm bunların ortasında okumakta olduğu kitaba dalıp gitmiş ben. Çok daldım, sessizliğim yanlış anlaşılacak diye tedirgin oldum.

"Çok güzel bir mekân. İnsan çıkmak istemez bu okuldan..."

Birbirlerinin sözlerini keserek konuşmaya başladılar:

"Evet, ama akşamları izin vermiyorlar."

"Güvenlik nedeniyle..."

"Ama dizilere izin veriliyor."

"Dizi mi?"

"Bir sürü televizyon dizisi burada çekiliyor."

"Öyle mi?"

"Genelde akşamları çalışıyorlar."

"Biz kalmak istesek, yasak!"

Konuşulanları dikkatle dinliyormuş gibi yapmaya başladığımı fark edince canım sıkıldı. İnsanlara beklediklerini vermekten vazgeçmeliyim. Nasılsam öyle davranmalıyım. Başkalarına göre davranmaya başladığım anda hayatla bağımın inceldiğini, yaşanan ânın derinliğinin kaybolup iki boyutlu bir hal aldığını hissediyorum. O yüzeyin üzerinden kayıp giderken kendimden uzaklaşıyorum... Garip düşünceler bunlar. Kaşlarımı çatmış olabilirim. Gevşemeliyim...

"İşte burada yapıyoruz etkinliği."

"Afişi nasıl buldunuz?"

"Güzel olmuş."

"Atakan yaptı da... Merak içindeydi, beğendiniz mi diye..."

"Beğendim. Fazla varsa alabilir miyim?"

"Tabii tabii..."

Salondan içeri girdim, beklediğimden daha kalabalıktı. Seyircilerden epeyce uzakta bir kürsü vardı ve üzerinde asılı beyaz perdeye "İTÜ Mimarlık Edebiyat Buluşmaları" yazısı yansıtılmıştı. Bu tür durumlarda hep yaşadığım o mide ekşiten pişmanlık dalgası tam bu anda vurdu. Önemsememeye çalıştım. Kürsü yerine seyircilere daha yakın bir noktada durdum. Simten'le Atakan çaresizce birbirlerine baktılar.

"Buradan konuşsam sorun olmaz sanırım. Kürsü biraz uzak geldi de... Fazla ciddi."

Simten gülümsedi. Onay aldığıma göre başlayabilirdim. Başlamalıydım. Başlamak bitirmenin yarısıdır ne de olsa.

"Herkese merhaba... Bu kadar güzel bir havada burada toplanmış olduğunuza göre edebiyata gerçekten kafayı takmış olmalısınız...."

Bir-iki kişi gülümsedi; ama genel olarak boş boş bak-

tılar. Halbuki bir espri ile ortamı yumuşatmak istemiştim. Galiba sesim tam duyulmadı, yeni girenlerin hışırdayarak ve koltukları gıcırdatarak yerlerine geçmeleri sırasında kaynayıp gitti sözlerim. Başkalarını da kendimi de küçümsemekten vazgeçmeliyim. İşte ciddi ciddi edebiyat ve mimarlık ilişkisi üzerine bir konuşma dinlemeye gelmiş bir topluluk vardı karşımda.

"Evet... Umarım büyük bir hayal kırıklığı olmaz. Bugün burada, Mimarlık öğrencilerinin önünde ne konuşacağımı düşünürken edebiyatımızdaki örnekleri hatırlamaya çalıştım. Hangi eserlerde mimari yapı önemli bir rol oynamıştır? Hangi roman ya da öykü önemli bir mimari yapıyı konu edinmiştir? Dürüst olmak gerekirse, çok da fazla örnek gelmedi aklıma. Dünya edebiyatından belki farklı örnekler bulunabilirdi, örneğin *Notre Dame de Paris...*"

Her seferinde yanlış telaffuz edeceğim korkusuyla ağzımın içinde yuvarlayıp dururum Notrdamdöpari'yi. Oysa en sevdiğim romanlardan biridir. Türk entelektüelinin Fransızcayla imtihanı asla bitmeyecek mi?

"... Romanın başrolünde yer alır o muhteşem katedral. İşin ilginç yanı, Victor Hugo romanı yazdığı sıralarda neredeyse harabeye dönmüş durumdadır. Özellikle 1792 Burjuva Devrimi sırasında eski düzene tepki duyulduğu için diğer kiliselerle birlikte tahrip edilmiştir. Ama Hugo romanını yayımlattıktan sonra değer kazanmış, restore edilmiş ve şimdi Fransa'nın simgelerinden biri haline gelmiştir. Roman katedrali kurtarmıştır. Yazı binayı kurtarmıştır."

Beni çok etkileyen bu cümleyi biraz fazla vurgulamıştım ama dinleyicilerde beklediğim etkiyi yaratmadı. Yazının, kurmacanın gerçekliği değiştirmesi fikrinden benim kadar heyecan duymuyorlardı. Belki de katedrali bilmiyorlardı.

"Bu inanılmaz tuhaflıktaki katedral... Dış cephesini süsleyen canavarları bilirsiniz değil mi? O gargoyleleri... Gotik sanatın en muhteşem örnekleridir..."

Konuyu dağıtmaya başladım. Dinleyicilerin yüzlerinden ne düşündükleri belli olmuyordu. İlk on dakikalık avansı kullandığımın farkında olarak doğrudan konuşmaya girmemde yarar vardı. Biraz daha lafı dolandırırsam dinleyiciler açısından gerçekten de bir hayal kırıklığı yaşanacaktı. Nereden çıkmıştı şimdi *Notre Dame*? Hazırlığını yaptığım konuşmada bu yoktu ki!

"Ancak *Notre Dame de Paris* gibi çok fazla roman da yoktur. En azından bizim edebiyatımızda, benim sevdiğim yazarlar arasında... Örneğin bu okulda okumuş, bu koridorlarda dolaşmış, hatta bir romanında bu mekânı da kullanmış olan Orhan Pamuk'a baktım, ev dışında önemli bir mekân bulamadım. Bu ev kimi zaman *Sessiz Ev*, kimi zaman *Masumiyet Müzesi*, kimi zaman da *Şehri Kalp Apartmanı* olarak çıktı karşıma. Ama ev dışında bir yapıyı konu alan bir eser bulamadım. Ev, köşk, konak elbette Türk Edebiyatı'nın kadim konularındandır. Çok örnekleri vardır; yıkılan, yanan, satılan konaklar, dağılan büyük aileler... Osmanlı'nın dağılışının alegorisi olarak okunabilir bu yapıtlar. Ama ben daha farklı bir şey arıyordum size anlatacak."

İşte bu noktada izleyiciler saflarını almaya başladılar. Artık konuya girdik, geri dönüş yoktu. Sanırım bir kısmının ilgisini çekmeyi başardım. Çoktan kopup hayal âlemine dalmış olanları görmezden gelmeliydim. Sıkıştığım zamanlarda beni davet ettikleri için gözlerini fal taşı gibi açık tutmak zorunda olan Simten ve Atakan'a bakabilirdim nasıl olsa. Az önce aklıma gelen, ev dışında bir mekâna örnek oluşturabilecek *Anayurt Oteli*'ni de görmezden gelerek sözlerime hazır malzememin üzerinden devam ettim.

"O zaman Tanpınar'ın iki eseri geldi aklıma... Biri *Acıbadem'deki Köşk*'tür. Bu da bir ev, konak hikâyesidir ama o güne kadar okuduklarımızdan çok daha farklıdır. Müthiş bir metindir. Olaylar yirminci yüzyılın başında İstanbul'da, Acıbadem'de Sani Bey adlı icat meraklısı bir adamın köşkünde geçmektedir. Dünyada her şeyin değiştirilip düzeltilerek farklı bir işlev kazanacağına, yeni bir icat haline getirilebileceğine duyduğu inancın bir sonucu olarak içinde yaşadığı köşkü de Escher'in o imkânsız mimari çizimlerindeki gibi labirentsi bir hale sokmuştur. Her kata farklı yerlerden çıkan merdivenler, tuhaf geçitler..."

Nihayet bazılarının gözünde bir kıvılcım yandı. Hatta arkalarda oturan hoca kılıklı tipler de dikkatle dinliyorlardı. O kadınlardan birini tanır gibi oldum.

"Ama benim asıl örneklemek istediğim *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*'dür. Bizim geri kalmamızın nedeninin doğru düzgün bir saat ayarı yapamayışımız olduğunu iddia eden girişimci bir tipin organize ettiği enstitünün hikâyesidir anlatılan. Son derece mizah yüklü bir romandır. Doğu ile Batı arasındaki kültürel farklar üzerine sayısız anekdot bulunur içinde. İşte romana adını veren..."

Kesinlikle tanıyorum o kadını. Asena o! Asena... A-se-na... Kasıklarımın ateşi, ilk aşkım... Hayır, ilk aşkım değildi ama pekâlâ öyle hatırlamaktan hoşlanırdım. O muydu gerçekten? Oturduğu yer çok karanlıktı, tam olarak ayrımsayamıyordum.

"... Halit Ayarcı adlı bu girişimcinin iddiası şudur: Gidin sokaktan rastgele insanları çevirin ve saati sorun; herkesin saatinin ayrı bir zamanı gösterdiğini göreceksiniz. Hatta meydanlardaki saatler bile birbirini tutmaz bizde, der. Oysa ileri gitmiş memleketlerde zamana çok önem verilir, saat ayarı milimi milimine yapılır. Çünkü tek tek insanların kaybettikleri dakikalar birbirine eklenince ortaya muazzam bir ekonomik maliyet çıkar, der

Halit Ayarcı. Aslında bu sadece demagojidir. Yani çok yanıltıcı bir şey... Çünkü..."

Yüzünü görmek istiyordum. Aklıma dâhiyane bir fikir geldi.

"Aslında... Neden şimdi denemiyoruz ki? Herkes saatine bakabilir mi lütfen... Evet, söyler misiniz?"

Tekdüze sesimle gevşemiş olan kalabalık kendine gelir gibi oldu. Dokunulmadığında *stand-by*'a geçen bilgisayarlara benziyor insanlar da. Birkaç kişi saatini söyledi. Baktım bunlardan biri Atakan. Kendininkinin daha doğru olduğuna inanan başka birileri de müdahale etti sonra. Ben Asena'nın olduğu tarafa bakıyordum. İşte orada gölgeler içinde oturuyordu. Gerçekten o muydu? Hatırladığımdan daha toplu görünüyordu. Kaç yıl olmuştu? On beş mi? Yirmi mi? Neredeyse... Zaman-zaman-Asena-olan-kadın gülümsüyor muydu şimdi bana? Bir türlü emin olamıyordum. *Schrödinger'in Asenası.*

"Evet, gördüğünüz gibi hepimizin saatleri birbirinden farklı. Halit Ayarcı haklı mı yoksa? Geri kalmışlığımızın bir göstergesi mi gerçekten de? Hayır. Tabii ki değil. Her zaman böyledir. Yani İngiltere'de bir sınıfta sorsaydık sonuç farklı olmayacaktı. Ama Tanpınar'ın kahramanları bunun böyle olmadığını, bu ayarsızlığın bize özgü bir durum olduğunu söylerler. Aslında Tanpınar da Doğu ile Batı'nın çok ciddi kültürel farkları olduğunu düşünür. Hatta ünlü romanı *Huzur*'da öyle bir sözü vardır: Şark oturup beklemenin yeridir. Biraz sabırla her şey ayağınıza gelir. Her neyse; romanda Halit Ayarcı insanları bu fikre inandırır. Bir enstitü kurarlar. Her yere saat ayarlama noktaları... Hatta bu enstitünün bir örnek giydirilmiş görevlileri yolda insanları durdurup saatlerinin doğru olup olmadığını kontrol ederler. Eğer yanlışsa ceza keserler."

Gülüşenler oldu. Anlattığıma mı güldüler, yoksa aralarında başka bir şey mi konuştular, anlayamadım. Bazen

bana çok komik gelen bir şeyin insanlara hiçbir şey ifade etmediğini fark ederim. Bu da o anlardan biri mi? Ne kadar belirsiz... Bilemiyorum. Asena olduğundan kuşkulandığım kadına baktım. Yüzü karanlığın içinde belirip kayboluyordu. Yorgun zihnimin oyunları da olabilirdi tüm bunlar.

"...ve bu enstitüyü büyütürler. Hatta saat kavramına uygun bir bina da yapmaya karar verirler. Romanda bu binanın planları uzun uzun anlatılır. Bence sadece Türk edebiyatı açısından değil dünya edebiyatında da konunun bu şekilde cisimlendiği başka örnek bulmak kolay değildir."

Sözlerimi bağlamak üzereydim ki, Asena olduğunu sandığım kadının dışarı çıktığını gördüm. Ceptelefonunu kulağına götürmüştü. Konuşma sırasında titreşime almış olmalıydı ve şimdi de gidiyordu. Elveda Asena... Ya da her kimsen...

"SAATLERİN AYARSIZLIĞININ, DEDİNİZ YA, GELİŞMİŞLİKLE İLGİSİ YOK DİYE... Ama modern yaşamın saatlere göre düzenlenmesi gerekmiyor mu? Yani mesai saatleri falan..."

"Elbette. Ama Tanpınar'ın saatle, zamanla kurduğu ilişki çok farklı. Ayrıca Doğu da büsbütün zamandan kopuk değildi. Namaz saatlerinin titizlikle belirlenmesi gerekiyordu. Camilerde ayaklı saatlerin bulunması bundandır. Hatta Mübarek diye bir saatten söz eder Tanpınar romanda..."

Aslında çok doğru bir soruydu, zaten romanı da ilk bakışta inanılır kılan buydu ama artık yorulmuştum. Şakaklarımdaki zonklamayı tanıyordum. Tansiyonum çıkmıştı. Kalabalıkların önüne çıktığım zamanlarda heyecandan dilim damağım kurur, kalbim güm güm atar. Gerçi bu heyecanı seviyordum. Şimdi Simten ve Atakan bana teşekkür konuşması yaparken başım hafiften dönüyor, çevremdeki gerçeklik yavaş yavaş inceliyordu. İnceldiği yerden kopmasını çok isterdim aslında. Tam şu anda. Oysa kolu boyunca Çin ideogramları yazılı olan Atakan, en kısa zamanda Tanpınar okuyacağından söz ediyor, Simten *Saatleri Ayarlama Enstitüsü* binası bu kadar ayrıntılı bir şekilde anlatıldığına göre birilerinin maketini yapmış olabileceğinden dem vuruyor, o entelektüel olma yolun-

da adımlar atan genç zihinlere has heyecanla aklına gelenlerden büyüleniyor ve bunu çevresindekilerle paylaşıyordu. Belki de bir-iki hafta içinde Atakan'la Sinan sırf sürpriz olsun diye sabahlara kadar oturup Enstitü'nün bir maketini yapacak ve Simten'e hediye edeceklerdi.

"Yolu bulurum, teşekkür ederim."

"Biz teşekkür ederiz."

"İşte bunlar da afişler. Beş tane var..."

"Sağ ol Atakan."

"Çıkışa kadar eşlik edelim..."

"Hayır, sağ olun, biraz bu güzel binanızın tadını çıkarmak istiyorum."

Aslında tuvalete gitmekti niyetim. İçeride uzun uzun işerken beni kapının önünde beklemelerini istemiyordum. Onları kendi hallerinde bırakıp karanlık koridor boyunca hızlı adımlarla yürümeye başladım. Yüksek tavanlar garip bir etki yaratıyordu. Mekânı oluşturan tüm çizgiler karanlık tavana doğru yükselirken belirsizleşiyor, ortamın olduğundan daha büyük algılanmasına neden oluyordu. Ama tüm bunların dışında farklı bir şeyler de hissediyordum.

Elbette soğuk tuvalette işerken bu farklılığın ne olduğunu anladım. Yüksek tavanlar insanı doğrudan çocukluğuna götürüyor olmalıydı. İnsanın yerden bitme olduğu dönemlerdeki algısını çağrıştıran bir tarafı vardı bunun. Tabii bir de, yukarıya doğru büyüyen mekân, dünya içinde bir başka dünya kurarak evreni insan merkezli bir yer haline getiriyordu. Yani uygarlık... Evet, uygarlık demek yüksek tavan demekti, en yüksek kubbe, en büyük bina... Ayasofya. Mimarların savaşı. Bu konulara da girebilirmişim aslında...

Tekrar koridora çıktığımda ortalıkta kimsenin kalmamış olduğunu fark ettim. Bayılırım böyle eski binaların karanlık koridorlarına. Kendine has bir zamanı vardır

böyle mekânların. İçinde yürümek zamanda yolculuk etmek gibi gelir. Ama bir filmde ne zaman böyle bir sahne çıksa, yani ne zaman böyle loş bir koridorda benim gibi bir adam yalnız başına yürürken görülse o adamın başına mutlaka bir şey gelir. Hem de kötü bir şey. Genellikle öldürülür. Gerçi benim gibi birisi cinayet hikâyesi için pek de uygun sayılmaz. Olsa olsa, korku filmlerinin giriş kısmında çerez kabilinden, sadece seyirciyi ısındırmak için öldürülen figüranlardan biri olabilirdim; böyle kadife ceketli, gözlüklü, sakallı, orta yaşlı... Yine de hafifçe ürpermedim desem yalan olur. Korkudur bunun adı, dedim içimden. Keşke Kıtmir yanımda olsaydı. Eskiden hiç tatmadığım bu duyguya neden bu kadar sık kapılmaya başlamıştım şimdi? Birden arkamdan birinin seslendiğini duydum. Döndüm baktım, oydu. Kulaklarım uğuldamaya başladı yine.

"Asena! Sensin..."

Karanlığın içinden çıktı, koridoru aydınlatan kocaman karpuz şeklindeki lambanın cılız ışığında yüzünü gördüm. Değişmişti. Gözlerinin kenarları kırışmış, dudaklarının uçları biraz aşağı kıvrılmış, yüzündeki çizgiler derinleşmişti. Gözlerinin altında böyle şişlikler de yoktu. Tabii onu son gördüğümde yirmi yaşlarında olmalıydı. Şimdiyse orta yaşlı bir kadın vardı karşımda.

"Canım... Canım... Hiç değişmemişsin..."

"Sen de..."

"Yalancı! Gel bir sarılayım."

Sarıldık. Bazen insanın düşüncelerini başkalarının duymamasının çok yerinde bir doğa yasası olduğundan emin oluyorum. Özlemle sıktı beni kollarında. Bu derece âşık mıydık? Hayır... Kesinlikle hayır. Tamam, kasıklarımın ateşiydi ama yine de bir tuhaflık vardı bu coşkuda. Yaseminli bir parfüm sürmüştü. Saçlarındaki ucuz şampuan ile sigara kokusu rahatsız ediciydi. Göğüsleri

teklifsizce bedenime yapışmıştı. Eskiden bu kadar büyük değillerdi. Asena'daki bu sıcaklık, bu yumuşaklık, bu sigara-parfüm-şampuan karışımı koku bana çocukluğumda göğüslerinin arasında kaybolduğum komşu teyzeleri hatırlatıyordu.

"Seni kaçırdım sandım. İçerideydim, konuşmanı dinledim."

"Ben karanlıkta göremedim seni, aslında bir an benzettim gibi geldi ama sonra birden kayboldun."

"Aman ne olacak, telefonum çaldı... İki dakikalığına çıktım. Döndüğümde gitmiştin. Çok iyi konuşuyordun ama..."

"Sağ ol. Sen ne yapıyorsun burada? Herhalde sırf beni dinlemek için gelmedin üniversiteye."

"Burası benim mekânım. Mimarlık'ta hocalık yapıyorum."

"Aa? Sen ne zaman mimar oldun?"

"Mimar olmadım tabii, antropolog oldum."

"Antropolog mu?"

"Gel ofisimi göstereyim sana..."

Koluma girdi, yürümeye başladık. İtiraz edemedim. Asena, psikolojiden sonra mimarinin insanlar üzerindeki etkilerini araştıran bir doktora tezi yapmış, şimdi de Mimarlık'ta sosyal derslere giriyormuş; eskiden olduğu gibi akıcı bir dille anlatıyordu. Sesinde yabancısı olduğum kimi vurgular yurtdışında geçirdiği yılların gölgesi olmalıydı.

"Sen neler yapıyorsun?"

"Hiç, yazıyorum işte. Bir ara editörlük yaptım Yapı Kredi'de."

"Aa? Gerçekten mi? Ben oraya bir kitap önermiştim ama reddettiler."

Yayınevinde çalışmanın en kötü yanı budur, birilerini küstürmüş olma ihtimaliniz hele de okumuş yazmış çevrelerde çok yüksektir.

"Ne zamandı?"

"Çok oluyor. Doktoramı bitirmiş, yurda dönmüştüm. İdealist bir akademisyen olarak tezimi Türkçe'ye çevirmek istedim ama olmadı işte... Sen? Niye bıraktın editörlüğü? Daha çok yazmak için mi?"

"Yok, o zamanlar yazmıyordum. Sadece editörlük yapıyordum. Sonra biliyorsun bankayı TMSF devraldı, yönetim değişti, ben de istifa ettim."

Asena tam olarak beni dinliyor muydu emin değildim.

"Ya evet, duydum galiba, bir değişiklikler olmuştu."

Merdivenden çıkarken bir adım önde gidiyor, bana yolu gösteriyordu. Artık bir beden küçük gelen pantolonunun tüm dikişlerini germiş olan poposunun hemen arkasındaydım. Bir yandan olmayacak işler yapmamalıyım, diye kendime ayar veriyordum, bir yandan da yasemin kokusunun peşinden ciğerci kedisi gibi sürükleniyordum (**Çok güzel buyurdunusss efendimisss**).

"Sonra bir süre evde takılayım dedim, yazmak istediğim bir şeyler vardı. Onlarla uğraşırken zaman geçti..."

"Ama bayağı meşhur olmuşsun, çocuklar bayılıyorlar sana..."

Öyle tonlamadı ama ben yine de alındım. Çocuklar bayılıyor sana... Çocuklar...

"Afişleri görünce apıştım resmen; bu sendin... Sordum, hocam çok süper bir yazar, dediler."

Canım sıkıldı.

"Sağ olsunlar."

Bu sırada odasının kapısını açtı ve beğenmemi bekleyen bir ifadeyle ta-taaam diyerek beni içeri itti. Dağınık ve küçük bir ofis işte, diye düşünürken neyi beğenmem gerektiğini anlamam uzun sürmedi. Dolmabahçe Camii, Saat Kulesi ve tüm Boğaz ayaklar altındaydı. Akşamın mavi alacakaranlığında her şey olduğundan daha

pırıltılı ve esrarlı görünüyordu.

"Nasıl ama?"

"Muhteşem..."

"Maaş az ama değiyor."

"Boş kadro var mı bana da..."

"Sana her zaman boş kadromuz var tabii."

Çantasından bir kitap çıkardı.

"Evet... Şimdi bunu bana imzalamanı istiyorum."

Şaşırdım. Mahcup oldum. Meğer kitabımı almış. Çantasından çıkardığına göre beni ofisine getireceğinden emin değilmiş, diye düşündüm. "Uzak geçmişin içinden sıcacık bir merhaba..." yazdım, imzaladım. Çok bayağı oldu. Asena okuyup tekrar boynuma sarıldı.

"Canımsın."

Bu seferki öpüş biraz daha ıslak, biraz daha sıcaktı. Eski sevgilinin öptüğü yerde genç bir adam dirildi. Böyle bir cümle geldi aklıma (**Dirildik efendimisss**). Aslında hissettiğim heyecandı. Asena'ydı o... Hep böyleydi tabii. Her zaman. İlk ânından son ânına dek. Uzun öğleden sonraları, yaz güneşinin ağaçların arasından sonsuz bir esneklikle eğilip içeri girdiği, genç bedenlerimizin üzerinde parlak şeritler halinde ışıldadığı o sevişme anları...

"Bunu kutlamalıyız."

Gülümsedim. Asena masasının çekmecesinden küçük iki viski şişesi çıkardı. Minik kapaklarını açtı, birini bana uzattı.

"Bunlar çok hoş oluyor, oyuncak gibi..."

Gerçekten de ağzıma diktiğim minik şişe bir anda tükenmişti, boğazımdan aşağı inen yangın tüm damarlarımda bir sıcaklık hissi yaratarak yayılıp gitti. "Asena'ya kapılma" uyarısı yapan iç sesimi aşağılamaktan vazgeçip kibarca gülümsedim.

"Asena... Müthiş sürpriz oldu seni görmek. Ama çıkmam lazım..."

"Tamam canım. Görüşelim mutlaka..."

Telefon numaralarımızı değiştokuş ettikten sonra ayrılırken yeniden öptü. Bu sefer nefesi viski kokuyordu. Dudağımın kenarı... Tesadüf mü?

Üç

KAPI GÜRÜLTÜYLE AÇILDI. Beni buraya getiren polislerden birini görmeyi beklerken bambaşka bir adam girdi içeri. Elinde mavi bir klasör vardı. Oturdu. Yüzüme baktı. Önündeki kimliğimle karşılaştırıyordu. Kimlik diye üzerimde taşıdığım ehliyetteki fotoğrafta 21 yaşındaydım.

"Asena Yıldırım'ı nereden tanıyorsunuz?"

Çok hızla aklımdan geçenler: Tanımıyor numarası yapmamın bir anlamı yok, uzun uzun düşünmem kuşkulu bir tip izlenimi yaratır, en iyi strateji doğruyu söylemek.

"Okuldan. Üniversiteden."

"İlişkiniz neydi?"

Acaba avukat isteme hakkımı kullanabilir miyim? Bunu istemek ne derece mantıklı olurdu? Suçsuz olduğuma göre başka birinin beni savunmasına neden ihtiyaç duyayım ki? Ah ne saf düşünceler bunlar ama ne yazık ki bunlara inanıyorum.

"Anlayamadım. Özel hayatıma ilişkin bu soruları neden soruyorsunuz?"

Otuzlu yaşlarında olmasına rağmen olduğundan daha yaşlı görünmesine neden olan büyük göbeği ve kel kafasıyla komiser birdenbire sesini yükseltti:

"Çünkü Asena Yıldırım'ı kimin öldürmeye teşebbüs ettiğini bulmaya çalışıyoruz!"

Adamın boş duvarlarda patlayan sesi kulaklarımda çınladı bir süre. Asena ölmüş müydü? Hayır, bu kesinlikle doğru değil. Olamaz.

"Ne? Asena öldü mü?"

"Hayır, henüz değil."

"Ne diyorsunuz siz? Nasıl olur?"

"Biz de bunu öğrenmeye çalışıyoruz. En son sizinle görüşmüş. Telefon kayıtlarını inceledik."

Şaşkınlıktan küçük dilimi yutmak üzereydim.

"Telefonları mı dinlediniz?"

Açıkça yüzünü buruşturdu.

"Hayır. Hayır. Niye dinleyelim sizin telefonlarınızı?"

Bunu söylerken yüzündeki ifade biraz aşağılayıcıydı galiba. Siz kendinizi kim sanıyorsunuz ki, gibisinden pis bir ifade.

"Evet?"

Neyi cevaplamamı istediğini anlayamadım.

"Soru neydi?"

"Şaka mısın sen birader? Anlat! Asena'yı nereden tanıyorsun? Son bir haftadır neden durmadan birbirinizi aradınız? Sevgilisi miydin? Dün gece neredeydin? En son ne zaman görüştünüz? Anlat!"

Adi bir zanlıydım belli ki. İnsan kendini bir anda böyle bir durumda bulabiliyor demek.

"Asena'yla üniversitedeyken tanışmıştık. Bir süre çok samimiydik. Tabii bunlar yıllar önceydi..."

"Sevgilin miydi?"

"Öyle de denilebilir. Yani kısa bir süre için. Bir yaz boyunca..."

"Sonra?"

"Sonra, o yazın sonunda Asena yurtdışına gitti. Doktora yapmak için. Bir daha da haber almadım kendisinden. Yıllarca görüşmedik. Geçenlerde tesadüfen karşılaştık."

"Ne tesadüfü?"

"İstanbul Teknik Üniversitesi'nde bir seminere davetliydim."

Komiserin boş bakışlarından semineri vermek üzere davet edilmiş olduğumu anlamadığını düşündüm. Biraz böbürlenerek söylemiştim doğrusu. Önemli bir adamım ben izlenimi vermek istiyordum. Zavallı bir saygı görme umudu.

"Edebiyat ve mimari üzerine bir konuşma yaptım öğrencilere. Orada karşılaştık. Meğer Mimarlık'ta hoca olmuş. Çok şaşırdım."

"Niye?"

Beni tam anlamıyla dinlemiyor gibiydi. Klasöründen taşan kâğıtları düzene sokmaya çalışıyordu.

"Çünkü psikoloji mezunuydu Asena. Nasıl olup da Mimarlık'ta hoca olduğuna şaşırmıştım."

"Devam et."

"Sonra telefonlarımızı alıp verdik. Ertesi gün aradı. Bir-iki kez görüştük. Hepsi bu."

Birden öfkeyle kaldırdı başını dosyadan.

"Hepsi buysa neden şimdi komada bu kadın? Ha? Biz oyun mu oynuyoruz burada?"

Suçlu bir suskunluğa gömüldüm. Asena komadaydı demek. Koma. Ölümle yaşam arasında. Bu işte bir yanlışlık olmalıydı. Benim içinde bulunmam gereken hikâye bu değildi. Çok daha sıradan olayların olduğu bir günlük yaşam... Hatta olay bile sayılmayacak şeyler. Oysa şimdi... Birden çok yumuşak bir sesle düşüncelerimi böldü komiser:

"Kusura bakmayın. Çok stres altındayız burada. Sürekli cinayetlerle uğraşmak hiç kolay değil. Bakın, siz okumuş bir adamsınız. İnsan psikolojisinden anlarsınız. Bu Asena Yıldırım cinayeti... Yani cinayete teşebbüsü berbat etti her şeyi. Yarın yıllık izne çıkacaktım. Ama bok oldu."

Komiserin insancıl tavrından yüz bulduğum için soruları ben sorarım diye haykıracağını bile bile sorumu sordum:

"Nasıl olmuş?"

Birden başını kaldırdı.

"Belki de bunu sen söylersin."

Şizofrenik bir hali vardı bu öfke gel-gitlerinin. Kızınca "sen", sakinleşince "siz" oluyordum. Acaba kadro yetersizliği nedeniyle iyi polis-kötü polis oyununu tek başına mı oynamak zorunda kalmıştı? Gözlerimin içine diktiği Fatih Terim bakışlarıyla karşılaşınca böyle bir şakayı aklımdan geçirdiğime bile pişman oldum. Ama dönersem böyle bir kısa öykü yazmak isterdim doğrusu. (**Dönersem?**) Eyvah, Gollum gitmiş, yerine bu ne idüğü belirsiz Stephen King parantezleri gelmiş. Kötü gidiyoruz.

"Elimizdeki tek kuşkulu sensin. Yıllar sonra ortaya çıkıyorsun, defalarca telefonlaşma, evine gelip gitmeler... Yattınız mı?"

"Hayır."

"Sevişmediniz yani?"

Bu noktada durakladım.

"Ne oldu? Bak canım, her şeyi söylemen senin lehine olur. Baştan söyleyeyim."

Kızararak itiraf ettim:

"Sadece öpüştük."

"Ne zaman?"

"Dün gece."

Yüzünde bir hayret ifadesi belirdi. Benim adi bir manyak olduğum konusundaki kuşkuları gitgide yoğunlaşıyordu.

"Dün gece gördün yani Asena'yı."

"Evet."

"Nerede?"

Büyük bir doğallıkla cevaplarken kendi ayaklarımla bir kapana girdiğimi hissettim.

"Evinde..."

"Dün gece saat kaçta ayrıldın o evden?"

"Bilmem, on buçuk on bir civarıydı."

Bu söylediğimi not aldı hızlı hızlı. Acaba polislerin yazısı da doktorlarınki gibi okunaksız mı oluyordu? Fransız liselerinden birinden mezun değilse tabii...

"Sen bıraktığında Asena tek parça mıydı?"

"Evet, tabii."

O sırada fark ettim. Kardeşi gelecekti. Bu bilgiyi komisere vermeli miydim? Emir yapmış olabilir miydi? Neden yapsın ki? Para için mi? Asena'nın öyle çok parası yoktu ki. Belki de uyuşturucu meselesi vardı. Nereden bilecektim ki?

"Saat 23.15'te balkondan düşmüş. Ya da itilmiş. İşin ilginç yanı, Asena'nın ev telefonundan ambulans çağırılmış. Yani yalnız değilmiş. Bir erkek. Komşular birinin evden kaçarcasına uzaklaştığını söylüyor ama kimse eşkalini tanımlayacak kadar görmemiş. Neyse ki ambulans çabuk gelmiş. Şans eseri kurtulmuş. Ama yoğun bakımda şu anda. Kendine gelmesi çok çok zayıf bir olasılık. Az sonra altına imza atacağınız ifadenize göre o saatte kadının evindeymişsiniz. Bu konuda söyleyecek bir şeyiniz var mı?"

"Cinayete teşebbüs, dediniz ama onu balkondan iten her kimse ambulans çağırmış, belli ki ölmesini istememiş."

Komiser durakladı, belli ki farklı olasılıkları tartıyordu aklında.

"Belki de paniğe kapıldın. Pişman oldun. O yüzden aradın ambulansı..."

Bu sefer şaşkınlıktan susuyordum. Komiser resmen suçu üzerime yıkmak için uğraşıyordu. Aslında Emir'den

söz edip kendimi temize çıkarabilirdim ama bunu yapmam doğru olmazdı. Belki de İbo gelmişti, Emir'den o şekilde intikam almak istemiş ve Asena'yı balkondan itmişti. Bir anda kulaklarıma kadar kızardım. Elimi cebime attım, oradaydı. Küçük sarı *post-it*. Üzerindeki yazıyla birlikte. *Düşüş sert oldu.*

Dört

ASENA'NIN OFİSİNDEN KAÇAR GİBİ ÇIKIP KENDİMİ HEMEN EVE ATTIM. Anahtarı cebimden çıkarırken Kıtmir'in çıt çıt çıt taş üzerinde hızlı adımlarla yaklaştığını duydum. Kilidi açarken nefesinin hızlanışını ve kesik kesik havlamaya başladığını...

"Nasılsın oğlum? Çıktınız mı Zeliha'nımla? Ha? Yaptın mı çişini?"

Tek ve neşeli bir hav. Yapmış. Kafasını okşadım, eve geri dönmüş olmamın sevinciyle kuyruk sallıyor, benimle oynamak istediğini anlatmak için çevremde dört dönüyordu. Yemek kabına kuru mama doldurdum ve kendimi bir koltuğa bıraktım. Kıtmir'in tıkır tıkır mamaları yiyişini dinlerken yüzümdeki gülümseme yavaş yavaş soldu, yerini gereksiz bir hüzne bıraktı. Oysa az önce, Kıtmir'le şakalaşırken, mutluluk bu, diye düşünüyordum, insanın eve geldiğinde onu sevinçle karşılayan birinin olması. Ama sonra onun bir insan değil de sakallı bir köpek olduğu gerçeği içimi yakmıştı. Aslında yıllar sonra Asena ile karşılaşmak sarsmıştı beni... Sarhoş öpücüğü yanağımda iltihaplı bir yara gibi kokuşmaya başlamıştı bile. Ne garip bir rastlantıydı bu. İTÜ'de seminer vermeye gidiyorum ve karşıma eski sevgilim çıkıyor. Sevgili? Yine onun çevresinde tüm evrenin mutsuzluk ve acı ile

döndüğü kara deliğinde kaybolmamak için kaçmıştım ve nereye gelmiştim: yolumu gözleyen bir köpekten başka bir şeyin olmadığı bomboş bir hayata...

"Asena mı! Hah! Geçmişin hayaletleri!"

Kıtmir mutfaktan merakla başını uzatıp baktı.

"Asena diyorum Kıtmir, çoktan gömmüştüm, mezarından kaçmış orospu."

Hav! Aslında öyle demek istememiştim. Ben öyle konuşmazdım hiç. Hem de Asena hakkında! Ben onu çok sevmiştim. Çok. Ama artık bu hikâyeler geçmişte kalmıştı. Kalmalıydı. Öyle mi? Geçmiş ne kadar geçmişte kalır? Şimdi dediğimiz zamanın ne kadarı geçmişe aittir? Kim bilir? Tanpınar bilir. Borges de bilebilir. Kıtmir başını dizime yasladı.

"Borges mi dedin Kıtmir?"

Hav! Borges köpekleri sever miydi acaba? Kıtmir benden sıkılıp holdeki berbat halının üzerine gidip kıvrıldı. Gidinin Kıtmir'i. Zeliha'nımın deyimi. Gidinin...

Gittim televizyonu açtım. Bir içki koydum. İlk yudumda midem ağzıma geldi. Reflü. *Reflux*. Geriye doğru akış. Mideden yükselen asitli sular... Çok geç değildi ama doğrudan yatağa gitsem yeriydi. Çok yorgundum. Şakaklarım zonkluyordu yine. Televizyon ekranı dörde bölünmüş her karenin içinde başka bir kafa konuşup duruyordu. Konuşan kafalar. Durmadan konuşuyorlardı. Siyasetten uzaylılara, ekonomiden astronomiye her konuda konuşuyorlardı. Durmadan, soluk almadan, biteviye, kimi zaman hep bir ağızdan. Neredeyse kadrolu yorumcu haline gelmiş olan tüm bu konuşan kafaları yıllardır dinlemekten bitkin düşmüştü zihnim. Başım dönüyordu. Bu ruh durumu çok tanıdıktı. Berbat bir gece beni bekliyordu. Ah o sabahlara kadar yazabilen yazarları o kadar kıskanıyordum ki.

Kalktım, sallanarak CD'lerin durduğu dolaba git-

tim. Amacım bir *Talking Heads* albümü bulmaktı. Ama onun yerine Vaya Con Dios'un *Night Owl* albümü buldum. O insanın kanını kaynatan melodiler: Asena'nın Hisar'daki evindeyiz. Hafta sonu. Ev arkadaşları ortada yok. Müziğin sesi açık. Asena'nın üzerinde sadece bir atlet var, uzun. Çıplaklığı doğal. Soğuk, buz gibi bira içiyoruz, hava çok sıcak. Temmuz, 1992 mi? Tabii benim son yılımdı, Asena bitirmişti okulu, o sonbahar da Amerika'ya gitti zaten.

Asena. Önce derinlerden gelen bir A sesi, ardından dilin dişler arasından tıslaması ve dilin damağa yapışarak yolculuğunu tamamlaması. İncecik bedenini kollarıma aldığımda hemen karşılık verirdi, atletinden sıyrılır, sımsıkı sarılırdı. Çıplak, sıcak, yumuşak... Aniden, görünmez bir ırmağın akışında kaybolup gidecekmiş gibi sımsıkı tutunurdu bana. Tenine değen her yerim alev alev yanardı. Gideceği, kaybolacağı başından belliydi aslında. Sadece seviştiğimizde, sadece içinde olduğum anlarda zaman duruyordu; o delice akış bir süreliğine mola veriyordu. Sonra kaldığı yerden, tüm hızıyla devam ediyordu.

Ah, aslında bu hikâyeyi yazmalıydım. Hikâyemizi. *Love Story* değil, belki *Lost Story*. Sevgili değildik sevgili okurlar, diye anlatırdım: Hiç olmadık. Garip bir ilişkiydi bizimkisi. Benden bir sınıf yukarıdaydı, Mozart'ı değil ama Bach'ı ve Beatles'ı severdi, bir de Sezen Aksu'yu. Bazı derslerde karşılaşırdık. Her şeyi benden daha iyi bilirdi. Aynı bölümde okumamıza rağmen o benim gözümde gerçek bir psikologdu. Oysa şimdi yıllar sonra onu eski bir üniversite binasında bir mimarlık bölümünde hoca olarak bulmuştum. Şişmanlamış, o incecik beli kalınlaşmış, saçları renk değiştirmiş, yüz çizgileri derinleşmiş olarak karşıma çıkıvermişti. Masasında genç bir delikanlıyla yanak yanak çektirmiş olduğu bir fotoğraf... Oğluydu herhalde, gençliğinde iyice belirgin

olan ağzının sol yanındaki gamzeleri bile birebir aynıydı. Sormadım.

Sevgili olmadık çünkü onun bir sevgilisi vardı. Unutmaya çalıştığı Teo. Ne vakit Teo'dan söz açılsa içimden hep aynı dizeleri tekrarlardım. *İp gibi bir oğlan ipince, hayırsızın biriydi fikrimce.* Yaz kış üzerinden çıkarmadığı blucin ceketi, o dönemler erkekler için çok ciddi bir bohemlik işareti olan küpesi ve yanından hiç ayırmadığı gitarıyla kazınmış aklıma. Sigarasını gitarının ucuna sıkıştırır, uzun uzun arpej çalardı. Aptalın tekiydi bana göre. Çevresindeki tüm kızların ona âşık olması doğaldı; ama benim anlayamadığım, Asena'nın ona neden ve nasıl tutulmuş olduğuydu. Kimi unutmak için içer; Asena unutmak için sevişiyordu. Bir an bile yanından ayrılmamı istemiyordu. Çünkü ben olmasam kim bilir kimlerle yatıştıracaktı yaralı ruhunu. Hisar'da iki arkadaşıyla tuttuğu bir ev vardı. Diğer kızlardan biri memleketine gitmişti, ötekisinin de ne zaman gelip ne zaman gittiği belli olmuyordu. Benim üzerimde şort, onun üzerinde pis bir atlet, hippiler gibi takılıyorduk. Durmadan bira içiyor, tuvalete zor yetişiyorduk. Sonra sıcaktan bunalıp birlikte duşa giriyorduk. Soğuk suyun altında dirilen memelerini hatırlıyorum en çok. Lezzetli bir meyveye benzeyen tenini, baş döndürücü kokusunu... Ben memeleriyle ağzımı doldururken o bilmem kaçıncı kez dikilmiş olduğu için artık kızarıp sızlamaya başlamış olan aletimi içine kaydırıveriyordu (**Oh efendimisss, çok büyüksünüsss**). Ama yetmiyordum Gollum. Bunu biliyordum. Dalıp dalıp gidiyordu başka bir bedenin hayaline, televizyonda oynayan eski bir filmin komik sahnelerine bakarken gözünden yaşlar geliyordu, salya sümük içiyordu. Aşk en çok reddedilince mi depreşiyordu?

Vaya Con Dios'u dinlerken bayağı bir içmişim, ya-

tağa zor gittim. Vaya Con Dios: Tanrı'yla Git. Olur. Kıtmir arkamdan endişeyle geldi.

"Deprem olursa uyandır olur mu?"

Kıtmir yüzüme kuşkuyla baktı.

YANIK KOKUSU. İçeriden geliyordu. Hemen kalktım. Salondaki berjerde birisi oturmuş puro içiyordu. Arkası dönük olduğu için kim olduğunu anlayamıyordum. Tuhaf bir durumdu, evde bir yabancı vardı ve Kıtmir'in bundan haberi olmamıştı. Bir de köpeklerin koku alma duyusu gelişmiştir derler. Ayrıca evde puro var mıydı?

Yanına gittiğimde koltukta oturmuş puro içen adamın Kıtmir olduğunu gördüm. Yüzüme kuşkuyla baktı.

"Ne oldu, niye kalktın?"

"Koku yüzünden..."

"Saçmalama, rüyada koku olmaz ki."

Mideme bir ağrı saplandı, yukarıya boynuma doğru tırmanmaya başladı. Hayır, bu bir rüya değildi. PEKİ O HALDE NEYDİ? Bağırmak istiyordum. Avazım çıktığı kadar bağırmak. Bir yandan da düşünüyordum. Birden fazla şey bir arada aklıma geldiği için ter içinde kalmıştım: Bu tabii ki bir rüyaydı, öyle olmasa Kıtmir konuşamazdı; öte yandan Kıtmir'in neden koku alma duyusunda azalma olduğu da ortaya çıkmıştı: Tütün ürünleri içmek size ve çevrenizdekilere zarar verebilir; benim bile koku duyum zayıflamıştı, işte artık hiçbir şey duymuyordum; beni uyandıran koku değil de koku fikriydi sanki ama zaten duyular birer düşünceye dönüştükleri anda

algılanmazlar mıydı ama bir yandan da şu haline baktıkça... Koltuğa oturmuş puro içerken bir köpekten başka her şeye benziyordu.

"Haydi sen git yat, ben nöbetteyim."

"Deprem olursa haber ver."

"Merak etme."

İçim rahatlar gibi olmuştu. Arkamı döndüğümde Hisar'daki evde olduğumu anladım. Asena yüzündendi. Geçmişe dönmüştüm işte. Ama o ev bu kadar karanlık değildi, sadece berbat durumda bir terası vardı, kışlık odunların ve bilumum yakılacak karton, portakal kasası, hatta ağaç dalının depolandığı, geceleri farelerin cirit attığı... Karanlık bir koridor. Açlıktan ölmek üzere olan bir hayvanın iç organları gibi boş, yürüdükçe daralıyor. Çıkamazsam öleceğim. İçerideki hava zehirli, soludukça daha kötü oluyorum. Kalbim... Kalbim...

Uyandım!

Kalbimin atışından yatak sarsılıyordu. Ağzım kupkuruydu. Dilimin kenarları dişlerime yapışmıştı. Midem berbat durumdaydı. Eski şarkılar ve içki. En berbat ikili. Kalktım, banyonun önünde oturan Kıtmir ince bir ses çıkararak bana baktı.

"Yok bir şey... Yat hadi."

Kıtmir tersini söylemişim gibi tin tin tin salona gitti, pencerenin önündeki kilimin üzerine kıvrıldı yattı. Kalbim fena çarpıyordu. Tuvalete oturdum. Bağırsaklarımdan su gibi dışkının tuvalete aktığını duydum. İlk dalgadan sonra rahatladım. Ama bunun başlangıç olduğunu bilecek kadar da deneyimliydim. En az yarım saat burada bu şekilde oturacaktım. Dayanılmaz bir endişenin göğsümün üzerine baskı yaptığını duyuyordum. Ne oluyordu bana? Neden eskiden içki içtiğimde kütük gibi uyuyabilmeme rağmen şimdi bir-iki saat içinde kalp çarpıntılarıyla uyanıp tuvalette bulanık sıçıyordum? Bulanık sıçmak.

Babamın deyimiydi. Bir gün ansızın kalbine saplanan bir ağrıyla gelen aceleci ölüm. Bir mızrak göğsünden girip sırtından çıkmıştı. Zamanın oku. Göğsümün sol kısmı ağrımaya başladı. Düşündükçe artan, başımı zonklatan bir ağrı. Göğsümün üzerine bir hayalet oturdu. Babam gibi öleceğim düşüncesini aklımdan atamıyordum.

Yatağa gittim.

Düzelen hiçbir şey olmamasına rağmen kendime bunun bir panik atak olduğunu telkin ederek yatıp uyumaya çalışacaktım ama içten içe biliyordum ki bu sadece psikolojik bir şey değildi, kalbim kaldırmıyordu artık yaptıklarımı. Yediklerimi, içtiklerimi. Asena'nın ortaya çıkışı yüzünden bile olabilirdi tüm bunlar. Asena, kasıklarımın ateşiymiş! Hah! Karabasanım oldu yıllar sonra. Fincanın içinden çıkan bayraklı devlet kapısında Asena bekliyormuş meğer. Neden önceden uyarmadın Zeliha'nım? Çok kahve kalmış dibinde göremedim vallaha. Nereye gidiyoruz Zeliha'nım? Walhalla'ya mı? Orada hiçbir şey yok. Sadece inananlar girebilir oraya. Toplantıya gecikiyorsunuz. Doğru ya. Bir an aklımdan çıkmış. Yazarlar yeni projelerini anlatacaklar. Projeci yazarlar. Plan-proje-taahhüt işleriniz özenle yapılır. Her türde sorun için kitap yazılır. Bir ölçü aşk, iki ölçü toplumsallık, yarım ölçü muhalefet, bolca mistisizm. Kıtmir'i de getirseydim toplantıya keşke. Tasavvufta yeri var gidinin Kıtmir'inin. Mağarada uyurlar. Ben onlardan biri değilim. Projem yok anlatacak. Su içmem lazım. Ama su sebili çalışmıyor. Zaten bu ters çevrilmiş tüp suya sebil denmesi kadar saçma bir şey olamaz. Acaba çıkarıp kafama diksem birkaç damla su bulabilir miydim? Çevreme baktım, Zeliha'nım da gitmiş. Peki ama toplantı salonu neredeydi ki? Neden sormadım? Ayaklarımın götürdüğü yere gitmeliyim, diye düşünerek adımlarımı hızlandırdım. Ama koridor gitgide daralıyor. Hisar'daki evin kori-

doru bu aynı zamanda. Lise binasından kalma bir fotoğraf. Babamın mezarındaki beton bloklar. İnce uzun parmakları vardı. Kıvrılmıştı gasilhanede. Tuhaf bir kuş gibi. Ölü. Nefesim daralır gibi oldu. Neyse ki tavanda, uzanabileceğim bir yükseklikte bir geçit var. Uzanmaya çalıştım. Yetişemedim. Ayaklarımı açıp iki duvarın arasında yukarıya doğru hareket ettim. İyi ki küçükken odaların kapılarına bu şekilde tırmanarak bolca alıştırma yapmıştım. Ama şimdi o kadar da kolay olmuyordu. Aralıktan Zeliha'nımın ayaklarını görüyordum, kalın yün çorap giymiş olduğu ayağını kaşıyordu ötekiyle. Yazarlardan birinin falına bakıyor. Ayakkabılarını çıkarmıştı. Demek başkalarına da bakıyorsun ha, ben de senin aylığından kesmez miyim gidinin Zeliha'sı? O sırada Kıtmir'in kadının ayakkabılarından birini alıp kaçtığını gördüm. Kıtmir! Kıtmir! Bağırdım ama gitmişti. Daha fazla bu şekilde dayanamayacaktım. Artık iyiden iyiye daralmış olan geçit bir bacaya dönüşmüştü. Ya da bir kuyu. Biraz su içebilseydim. Yorgunluktan tutunacak halim kalmamıştı. Kendimi serbest düşüşe bıraktım. Alice kâbuslar diyarında. Kalbim deli gibi çarpıyordu.

Uyandım. Başucumda duran dev su bardağını bir dikişte boşalttım. Midem şişti. Kalbim... Bıktım artık. Bu kadar berbat rüyalar görmek için ne yaptım ki! Uzaktan ezanın sesini duydum. Saat beş buçuk olmalıydı. Pencereden dışarı baktım. Hava çok uzaklarda aydınlanıyordu. Gün bize doğru geliyordu. Korkularımın hızla bedenimi terk ettiğini hissettim. Gözlerimi kapattım.

KITMİR'İN YALVARAN SESİYLE UYANDIĞIMDA SAAT ÇOKTAN DOKUZ OLMUŞTU. Zavallı hayvan, bu kadar saat çişini tutmaktan perişan durumdaydı. Yataktan kalktığımı görünce hemen kayışını getirdi. Gözlerinin içi gülüyordu adeta.

"Sakallı bebek seni, tut çişini tut. Tamam, gidiyoruz."

Sakallı bebek kıyamet alametlerinden biri değil miydi? Seksenlerin sonuydu galiba, gazetelerin o zamanlar bayıla bayıla yaptıkları 2000 yılında kıyamet kopacak haberlerinde kullandıkları saçmalıklardan biriydi sakallı bebek. Ciddi ciddi korkanlar vardı tabii. Milenyum bitti, bu sefer 2012 çıkarttılar. Maksat korkutmak olsun. Yüzüme su çarptıktan sonra aynaya baktım. Gözlerimin altı şişmişti.

"Herkesin kıyameti kendine..."

Şu kendi kendime konuşan hallerimde ben-bunu-bir-yerde-görmüştüm duygusu yaratan bir aşinalık vardı. Karısı yaz boyunca Mersin'deki baba evine gitmiş olan *Yaz Yağmuru*'nun Sabri'sinin iç sesine benzer bir yan. Kafasının içinde konuşturduğu Karagöz ve Hacivat. Bir yandan roman yazmaya çalışması. Sonra bir yaz yağmuru gibi ortaya çıkan genç bir kız... Ah evet, konuyu nereye getirmeye çalıştığımı anladım. Şu köpekli kız...

Aceleyle fırladık. Sokağın çomarları Kıtmir'i görünce ayaklandılar. Herkes kendi alanını savunacak, evet, bildiğimiz hikâye. Ne Kıtmir'in ne de benim onlarla uğraşacak halimiz yoktu, sopamı gösterdim, dağıldılar; evin karşısındaki küçük yeşillik alana zor yetiştik. Aslında mahallemizin sevimli parkını açık hava tuvaleti olarak kullanmaktan çok da hoşnut değildim... Akşamları karanlıkta o kadar göze batmıyordu da böyle pırıl pırıl bir mayıs sabahında kötü görünüyordu zavallı çimlerin üzerine kakasını yapan sakallı Kıtmir ve sakallı sahibi. Dışkıyı naylon torbaya ustalıkla aktarırken bir yandan da parka bakan apartmanların pencerelerini kolaçan ettim. Bir kadın arkası dönük, pencereye çıkmış cam siliyor, bir başka dairede balkon demirlerine tutunarak ayağa kalkmış olan iki yaşlarında bir bebek minik zafer kahkahaları atıyordu. Tanık yok galiba derken pencerenin arkasındaki hayaletimsi yüzü gördüm. Kötü bakış. Maske suratlı yaşlı adam. Meyus. Neyse ki işimiz çabuk bitti.

Arabaya atladık. Kıtmir'in de benim de bacaklarımızı açmamız, biraz temiz hava almamız şarttı.

"Dün gece rüyamda konuşuyordun Kıtmir."

Kıtmir onunla konuşmaya başladığım zaman hemen kulaklarını diker. Anladığı kelimeleri kovalamaya başlar. Ama bu sefer onu ilgilendiren bir şey söylemediğime hükmederek bakışlarını camdan dışarıya çevirdi, sokaktaki adsız arkadaşlarına baktı.

"Hem de puro içiyordun."

Aslında pipo yakışırdı Kıtmir'e. Ait olduğu İngiliz topraklarının sahipleri gibi bilmiş bir şekilde tüttürebilirdi. Ama nedense puroyu uygun görmüştü bilinçdışım. Daha fallik olsun diye herhalde. Yatmadan önce Asena'lı zamanları düşünmüştüm. Belki oradan çağrışım yapmıştı. Kim bilir?

Arabayı Aşiyan'a park ettim. Hava, eskilerin deyi-

miyle şurup gibiydi. Derin derin nefes aldım. Hemen onları gördük. Kıtmir kuyruğunu sallayarak o yana doğru havladı. Robin ve sahibi genç kız yine aynı banka yayılmışlardı. Kız bizi görünce el salladı. Kırk yıllık arkadaşmışız gibi.

"Tamam Kıtmir, telaş yapma..."

Genç kız bu sefer mavi uzun bir şort ve yeşil tişört giymişti. Ceplerinden çeşitli şeyler sarkıyordu. Bir mendil, uzun bir zincir, bir güneş gözlüğü... Gözleri ışıl ışıl parlıyordu. Çok güzel bir renk. Robin de Kıtmir'i görünce, kuyruk sallamaya başladı. Kız köpeğin sarkık gözkapaklarının kıvrımlarını teker teker açıp birikmiş çapakları siliyordu bir yandan.

"Günaydın."

"Günaydın. Robin'in en büyük sorunu çapaklar..."

"Kıtmir'in de saç sakal problemi oluyor bazen."

Kıtmir'le Robin koklaşmak istedikleri için genç kız temizlik faslını kısa kesmek zorunda kaldı.

"Biraz çözsek kayışlarını ne olur ki?"

Etrafa göz attım. Sahipsiz köpekler sorun olabiliyordu zaman zaman. Ama asıl sorun, caddenin çok yakın oluşuydu.

"Birden caddeye koşmasınlar sonra..."

"Doğru... Neyse, şurada uzatalım kayışlarını biraz oynasınlar."

"Biz normalde Hisar'a kadar yürürüz, sonra da Bebek Parkı'na döneriz... Ayaklarımız ancak açılır."

"Bilmem ki... Robin'in yürümek en sevdiği etkinlik sayılmaz."

"Ama pek öyle görünmüyor bu sabah."

"Evet ya. Haydi o zaman."

Bankın üzerindeki dağınıklığını el çabukluğuyla çantasına dolduruverdi. İşte hazırım gibilerinden gülümsedi. Dün bu kadar samimi olmuş muyduk? Tek hatırladığım

soğuk bir şekilde çekip gittiği ve Nabokov okuduğuydu. Madem öyle, tanışmanın zamanı gelmiş olmalıydı.

"Bu arada benim adım..."

"Seni tanıyorum."

"Öyle mi?"

"Geçen dönem bir kitabını okuttular derste."

Birden mutlu oldum. Demek benimle herhangi biri gibi konuştuğunu sandığım bu kız okurummuş.

"Gerçekten mi? Çok sıkılmadınız ya..."

"Hm... Çok değil. Ben de Merve bu arada."

Şaka mı yapıyor? diye yüzüne baktım. Şimdi güzel gözleri kara gözlüğün arkasında saklanmış olduğu için anlayamadım. Ama bu zamanın teklifsiz gençleri gibi şaka, ima, ironi ondan uzaktaydı. Her şey ilk anlamındaydı onlar için. Belki de bu, kuşak meselesi değildi; belki de bu, bana özgü bir özellikti; evet, olabilir, çünkü Asena da söylerdi, hatırlıyorum şimdi; ne zaman ciddi konuştuğunu ne zaman şaka yaptığını anlayamıyorum diye... Ama bu iyi bir özellik miydi ki? Sıkıntılı düşünceler... Başlangıçta beraber yürümenin içimde hoş duygular uyandıracağını sanmıştım ama pek de öyle olmamıştı. Üstelik tüm hevesim kursağımda kalmıştı (**Hayır, vazgeçmeyin efendimisss**). Tam beni tanıyan az sayıdaki okurdan birine rastladığım için sevinecektim ki okuyup da beğenmemiş olduğunu öğrenmiştim.

"Öğrenci misin?"

"Hmm. Lise son."

"Okul yok mu bugün?"

"Var ama yok."

"Nasıl oluyor o öyle?"

Bir sigara çıkarıp yaktı. Kafa tutan bir hali vardı. Karanfilli bir koku yayıldı sigaradan. Çok hoş...

"Sınava çalışalım diye yoklama almıyorlar."

"Sınav?"

Nasıl bilmezsin der gibi yüzüme baktı.

"Üniversite sınavı. Herkes evde çalışıyor."

"Sen?"

Omuzlarını silkti. Bu konuda konuşmak ister gibi bir hali yoktu. Bir süre susup Robin'le Kıtmir'i izledik. Bakışlarımı Boğaz'ın karşı kıyısına çevirdim. Benim burada olmamam gerekirdi. Yanlış bir yerdeydim, daha doğrusu yanlış bir zamanda. Benim sahnem çoktan geçmişti, rolüm bitmiş olduğu halde sahneden inmemekte diretiyordum. *Bartleby* gibi. Ne kadar iç bunaltıcı bir hikâyedir o. *Yapmamayı tercih ederim*. Öyle der *Bartleby*, hiçbir işi yapmadığı gibi ofisi terk etmez, orada yatıp kalkar ve bir şeye dönüşür, bir... Sahi neye dönüşür? Topluma katılmayı reddeden biri neye dönüşür? Ben de biraz öyle değil miyim? Kırk küsur yaşında yırtık pırtık eşofmanlarla, elimde sopa, sakallı bir köpekle gezinip duruyorum hayatın kıyısında. Düzenli bir gelirim olmamasıysa mesele, bu durumda milyonlarca insan var.

"Dün dedeme anlattım şu yedi uyuyan kişiyi."

"Ne dedi? Biliyor muymuş o hikâyeyi?"

"Evet, bilmez olur mu? O bir uyku ustasıdır."

"Uyku ustası mı?"

"Dedemin bütün işi uyumak."

"Nasıl yani?"

"Sürekli uyur o."

"Hasta mı?"

Omuz silkti. Bana anlatmak konusunda emin değildi galiba.

"Eskiden de uyumaya düşkündü ama birkaç yıldır iyiden iyiye sardı bu işe. İki-üç gün aralıksız uyuyor."

"İki-üç gün!"

Zavallı adam hasta olmalıydı.

"Gerçekten..."

"Uykuyu ben de severim ama... O kadar uyumak...

Ama bu mümkün mü?"

"Kimse inanmıyor ama böyle..."

"Doktora gösterdiniz mi?"

"Babamlar doktor zaten. Bir şikâyeti olmadığı için kurcalamayalım diyorlar."

"Peki, yemek işini nasıl hallediyor. Uykuda yemiyor herhalde."

"Uyanınca yer. Üstelik hep aynı şeyi. Yayla çorbası."

"Yayla çorbası mı?"

"Bildiğin yoğurtlu naneli yayla çorbası. Bir yandan çorbasını içer, bir yandan da rüyalarını not eder."

"Bir rüya araştırmacısı gibi!"

"Dediğine göre bu kadar çok uyuyunca insanın tüm hayatı rüyalarda geçmeye başlıyormuş."

Rüyalara takıntılı biri olmasam belki bu kadar heyecanlanmazdım. Merve ile karşılaşmamızın bir rastlantı olmadığını bile düşünmeye başlamıştım. O sırada eski Ali Baba Kahvesi'nin karşısındaki banklara geldik.

"Robin yoruldu. Şurada biraz oturalım mı?"

"Olur. Büfeden bir şey ister misin?"

"Tost. Bir de ayran."

Kıtmir'i Robin'den ayırmam kolay olmadı; ama Merve ikisine birden hâkim olamazdı. Kıtmir'in bazen ne kadar güçlü olabildiğini geçen yıl sırt MR'ıma bakan doktor teşhis etmişti. Güçlü köpekleri olanlar onları gezdirirken farkında olmaksızın sakatlanıyorlar işte böyle, demişti. Neyse ki ameliyatlık bir durum yoktu. Zekeriya'nın her zaman lezzetli olan tostlarından iki tane sipariş ederken birden gençleşmiş, mahcup ama bunu saklamak istediği için kendine havalar vererek sigara içen üniversite öğrencisine dönüşmüş, büfenin dolabını ve raflarını tıklım tıklım dolduran içkilere iştahla bakmaya başlamıştım. O zamanlar ne büyük işti cebimizdeki paraları birleştirip bir şişe şarap, çeyrek ekmeğe sosisli

ve tuzlu fıstık alıp deniz kenarında içmek... Akşamları polisler gelir kimlik sorar, bazen çevreden şikâyet var, deyip grubumuzu dağıtır, bazen de kafaları bozuksa bizimle oturup bir bira içerlerdi.

Bileğime sardığım Kıtmir'in kayışına hâkim olmaya çalışarak elimde tostlarla Merve'ye doğru yürüyordum. Yıllar önce Asena ile tanıştığımız yerde, hemen hemen aynı bankta şimdi bir genç kız oturmuş bana gülümsüyordu. Tıpkı onun gibi asi, uçucu, ele avuca sığmaz. Sarsıldım. Göz ucuyla Ali Baba'dan bana doğru bakan bir adam olduğunu fark ettim. Tostu verip o yöne baktığımda kimseyi göremedim.

"Çok sağ ol."

"Dikkat et sıcak."

Üfleyerek hızla yiyip bitirdik tostlarımızı. Merve iştahla yalanan Robin'e bir parça tost verdi. Kıtmir umursamaz bir şekilde uzaklara bakıyordu. Köpeklere Fısıldayan Adam'dan aldığı yemek terbiyesi gereği İngiliz soğukluğu içinde tostun leziz kokusunu duymazdan gelmeyi tercih ediyordu. *Duymamayı tercih ederim.*

Karnım doyunca aklım başıma gelmeye başladı. Merve'nin gerçek olamayacak kadar tuhaf dedesini tanımak istiyordum.

"Dedenin rüyalarını merak ettim doğrusu. Yazması çok iyi bir şey tabii."

"Hepsini değil. Dediğine göre her şeyi yazması mümkün değilmiş. Günlerce rüya gördüğü için ancak belli başlı olayları not ediyormuş. Sadece kendisinin anlayabileceği cümleler, kelimeler..."

"Yine de inanılır gibi değil..."

"Asıl inanılmaz olanı, oradaki hayatının buradakinden daha renkli olması."

"Orada bambaşka bir hayat yaşıyor yani..."

"Bir hayat olsa iyi..."

Ürperdim. Doğruyu söylüyordu. Neden bilmiyorum ama doğruyu söylediğine emindim. Dün gece gördüğüm berbat rüyaların gölgesi geçti aklımın içinden.

"Aslında rüyaların gerçek olduğunu söylüyor. Daha doğrusu bizim rüya sandığımız aslında bir yolculukmuş. Farklı gerçeklikler arasında... İşte bunları birbirine karıştırmamak için not alıyor."

"Bu notları görebilir miyim?"

"Tabii ki de hayır! Çok özel bir şey bu."

"Ama çok merak ettim."

"Ben bile görmedim."

"Haklısın."

Kendimi şaşırtıyordum. Hiç böyle şeyler yapmazdım. Ama bir şey olmuştu ve ben değişmiştim. Bu kadar açık, aklından geçeni hemen söyleyiveren biri değildim, asla da olmamıştım. Tam tersine düşündüklerini kendinden bile saklayan... Zaten o yüzden yazmaya başlamadım mı? Bu yoğun sessizliğin içinde boğulmamak için... Neden yazıyorsun, diye sorduklarında bu cevabı vermeliyim aslında, gerçi çok arabesk olur kâğıt üzerinde okuyunca. Olsun, bu coğrafyanın yazarı olduğum gerçeğini değiştiremem ki...

"Sen de rüyalara meraklısın belli ki..."

Merve'nin bu senli benli haline alışmaya başlamıştım.

"Evet. İnsan zihninin yaptığı en eğlenceli şey."

Merve omuz silkti.

"Bence pek değil."

"Niye?"

"Dün gece tarih hocasını gördüm. Iyyy, iğrençti."

"Nasıl?"

"Tam hatırlamıyorum ama sınav olacakmışız. Hani bu yıl üniversite sınavına hazırlanacaktık, ders olmayacaktı, diye itiraz ediyorum ama dinlemiyorlar. Tarihten hem de. Ama nasıl olur falan, diyorum... Öf, uyanınca

acayip rahatladım. Tarihçi çok iğrençtir ya... Burnundan kıllar fışkıran, tepesindeki üç tel saçı uzatıp sağdan sola tarayan bir adamdır. Böyle küt kısa parmakları vardır. Yetmezmiş gibi bir de şövalye yüzüğü takar. Erkekler neden böyle yüzükler takar hiç anlamam. Neyse... Ders anlatırken bazen ellerini sıraya koyar, öyle konuşur. Ben öyle zamanlarda gözümü parmaklarından alamam. Onların uyuyan örümcekler olduğunu düşünürüm. Iyyy... Üzerimde yürüdüklerini hayal ederim bazen. Midem bulanır. Bak şimdi bile fena oluyorum. Rüyada da yine bu adam gelmiş, sınav yapacakmış bizi. Aslında sorular zor değil ama ben bir türlü kalemimi bulamıyorum. Yere düşüp duruyor. Of, çok sıkıcıydı. Üzerimdeki etek çok dar geliyor, neden bunu giydim ki, diyorum kendi kendime, geçen seneki etek, küçülmüş üzerime."

Sustu birden, durduk yere fazla ayrıntıya girdiğini düşünmüş olmalıydı. Sessizliği sevmem. Hem özel bir şeyler anlatılınca karşılık vermek nezaket icabıdır.

"Kötüymüş. Ben de berbat rüyalar gördüm dün gece."

Merve kendimden söz ettiğimi duyunca meraklandı, ayaklarını altına aldı, bankta rahat bir bağdaş kurdu. Şortunun cebinden düşen sigara paketini aldım. Çıplak baldırlarındaki ayva tüylerine gözüm takıldı. Canım çok uzun zamandan beri ilk kez sigara istedi (**Tutmayın kendinisi efendimissss**). Paketi ona uzattım. Dünyanın en kolay işiymiş gibi bir tane çıkarıp yaktı. Sigarasının dumanını içime çektim.

"E, ne gördün?"

Artık önemini iyice yitirmiş olan sıkıntılı rüyamı gözümün önüne getirmeye çalıştım.

"Gittikçe daralan koridorlar... Sıkışıp kalıyorum bir yerlerde... Kaçma kovalamaca..."

"Kim kovalıyordu?"

"Babamdı sanırım."

Aslında tam olarak öyle değildi ama şimdi söyleyince taşlar yerine oturdu sanki...

"İki yıl oldu kaybedeli... Ama halen etkisini hissettiriyor."

Rüzgâr serin esti. Merve hafifçe titredi.

"Gidelim mi? Sen üşüdün galiba."

"Olur."

Sigarasını söndürdü. Bu sefer çorap ve spor ayakkabı giymişti ama çıplak bacaklarındaki tüyler diken diken olmuştu. Kalktık.

Kıtmir adımlarını yavaşlatmış, Robin'e uyum sağlamıştı. Ben de sanırım Merve'ye alışmaya başlamıştım. Eskiden antikacı olan köşedeki dükkânın hizasına geldiğimizde Ali Baba'dan yine o adamın beni izlediğini sandım. Hızla dönüp baktığımda kimseyi göremedim. Birden her şey çok tanıdık geldi: Merve, sigara içişi, rüyaları, içimde yarattığı cinsel gerilim, hatta uzun uzun uyuyan dedesi...

"Hiç Murakami okudun mu?"

"Kim?"

"Boş ver..."

"Niye sordun?"

"Bilmem. Onun bir romanında senin gibi bir kız vardı. Sonra günlerce uyuyan bir adam."

Kendinden emin bir şekilde gülümsedi. Ondan etkilendiğimi fark etmişti.

"Belli ki uyuyanların sayısı yediden fazla."

Sanki o panik atakları yaşayan orta yaşlı adam ben değildim. Öylesine hafif, mutlu, yürüyordum. Merve miydi bunun nedeni? Dönüp baktım. O da bana baktı. Yine gülümsedi. Birbirimize dokunmuşuz gibi (**Uhuuu, müthişsinisss efendimisss, dokunun ona efendimisss**). Ulumayı kes Gollum. Telefon! Ekranında Asena yazdığını görünce kalbim çarpmaya başladı.

"Alo?"

"Asena?"

"Benim... Nasılsın? Dünden bu yana?"

"İyiyim... Sen?"

"Fena değil... Ya... Seninle bir şey konuşmak istiyorum. Uygun musun?"

Göz ucuyla Merve'ye baktım. Robin'le meşgul görünüyordu.

"Uygunum uygunum..."

"Tamam o zaman, bende buluşalım mı?"

"Şimdi mi?"

"Yok, şimdi okuldayım, beş buçuk gibi çıkıyorum. Yediye doğru evde olurum."

"Ee... Tabii."

"İyi, adresimi gönderirim birazdan."

"Tamam. Asena?"

"Efendim?"

"İyi misin?"

"İyiyim. Yani pek değil aslında... Konuşuruz."

Kapattık. Heyecanlanmıştım. Aptalca. Sesinde bir pürüz vardı... Pek iyi değilim, demişti. Ama öte yandan evine çağırmıştı ve ben de kabul etmiştim (**A-se-na, kasıklarınısın ateşi efendimisss**).

"Sevgilin mi?"

"Ne? Nereden çıkardın?"

"Bilmem, öyle geldi."

Nereden anlamış olabilirdi ki? Sesimin tonundan mı? Duruşumdan mı? Elimin kolumun hareketlerinden mi?

"Eskiden."

"Eski sevgilin yani?"

"Öyle de denebilir?"

"E, niye bitti?"

"Yurtdışına gitti."

"Şimdi... Yeniden mi başlıyorsunuz?"

Yeniden başlamak? Sinirli bir şekilde güldüm.

"Ne alakası var?"

"Bilmem. Yüzün kıpkırmızı oldu da..."

"Öyle mi? Yok canım. Güneştendir."

Merve yutmadım edasıyla gülümsüyordu.

"Dün tesadüfen karşılaştık. Yıllar sonra... Yani..."

"Ve bugün arıyor, görüşmek istiyor."

Hem de evine çağırıyor (**Evet efendimisss, evine...**). Pis Gollum'un sesi zevkten titriyordu.

"Evet."

"Neyse... Sana bol şans."

Aşiyan'da ayrıldık, karşıya geçti. Ben ve Kıtmir arabamızın yanında aptal gibi kalakaldık. Taksiye binerken el salladı Merve:

"Asena güzel isimmiş..."

"BAKIN BU GÖZLÜK ÇOK ÖZELDİR. Bununla arabanızı görebilirsiniz, işte orada."

Gerçekten de gözlüğü takıp dükkândan dışarıya, sokağa doğru bakıyorum ve arabamın yolun kenarında park edilmiş bir şekilde durduğunu görebiliyorum. Oysa az önce yoktu. Nereye park ettiğimi de hatırlayamamış, sokaklarda dolanıp durmuştum. Şimdi adamın verdiği bu tuhaf gözlükle baktığımda görebiliyordum.

"Çevrenizde aynı olan şeylere karşı gelişen psikolojik bir körlük bu. Bakın arabanız orada, biz görüyoruz ama sizin için artık o yeni bir bilgi içermiyor. Bu yüzden de beyniniz tarafından algılanmıyor. Çevremizde sürekliliği olan şeylere karşı bir süre sonra bir körlük gelişiyor. Artık onları göremez oluyoruz; işte bu gözlük bu tip körlüğü önlüyor."

Evdeyiz. Kıtmir'e gördüğüm bu saçma rüyayı anlatıyorum. Kıtmir yorum yapmak için purosunu kül tablasına bırakıyor.

"Ama çok açık bir rüya bu."

"Yani?"

"Arzularınla ilgili... Görmek istemiyorsun ama onlar oradalar."

"Ama rüyanın sonunu dinlemedin. Gözlüğü almıyo-

rum, adamın yardımcısıyla bir oyun oynadığını anlıyorum. Arabayı gizlice oraya getirip bırakıyorlar. Buna ne diyeceksin bakalım?"

Kıtmir sönmüş olan puronun küllerini ayıklıyor, balya balya kül tablaya dökülüyor. Kıtmir'in üzerindeki gömleğin beyazlığının nedeni anlaşıldı, diye düşünüyorum, külle yıkatıyor olmalı. Her şeyin de en iyisini bilir. Gidinin İngiliz'i.

"Arabanın ne olduğunu anlamadın mı? İçine girip oturduğun bir şey."

"Rahim?"

"Günaydın. Kaybettiğini biliyorsun. Buldum sanıyorsun. Ama asla oraya dönemeyeceğini biliyorsun."

Kıtmir'in pervasız yorumlarından etkileniyorum. Bir üzüntü kaplıyor içimi. Yerimden kalkmak istiyorum, ama Kıtmir'e zayıf yanımı göstermek istemiyorum. Freudçu Kıtmir seni. Bu iki kişilik sürünün lideri benim, Köpeklere Fısıldayan Adam öyle demez mi hep? Ama kendimi sıkmaktan dilim damağım kuruyor. Gözlerimi zorlukla açıyorum. Gün ortasında ne uykusu bu böyle? Kalkıp hazırlanmalıyım, akşama, Asena'ya...

KAPININ ZİLİNE DOKUNURKEN BU GECE BİR ŞEY OLMAYACAĞINA DAİR KENDİME SÖZ VERİYORDUM AMA İÇİMDE ÇOK DERİNLERDE BİR YERDE, PİS BİR GOLLUM ARSIZCA GÜLÜYORDU.

"Canım, hoş geldin."

"Selam."

Sarıldık. Kısa sayılabilecek bir elbise vardı üzerinde, tarçın rengi. Aynı renkte rujunun yanağımda iz bıraktığını görünce hemen eliyle çıkarmaya çalıştı.

"Ruj izim kalmasın, değil mi? Sonra karın ne der?"

Boş atıp dolu tutturmaya çalışıyordu. Bir an evli olmadığımı söylememeye karar verdim. Hayalî bir eş beni Asena'dan koruyabilirdi.

"Önemli değil."

"Geçsene..."

Getirdiğim şarabı aldı.

"Ben de bir beyaz açmıştım, ister misin serin serin?"

"Olur, fark etmez..."

Asena'nın evi tam tahmin ettiğim gibiydi, küçük, renkli, deniz manzaralı eski bir apartman dairesi. Eve göre büyük sayılabilecek terasa bir bahçe havası vermişti. Her yanda çiçekler, saksıda minik limon ağaçları, bambu koltuklar ve masa...

"Ne güzelmiş evin."

"Bu teras yetiyor gerçekten de... Üşümezsin değil mi?"

"Yok canım, hava çok güzel."

Üstümüzde sadece renkten renge girerek koyulaşmakla meşgul gökyüzü vardı. Mor minderlerle, örtülerle bezeli bambu koltuklara yayıldık. Asena kadehini uzattı.

"Hoş geldin."

Bir şey demeden kadehimi onunkine değdirdim. Biraz fazla soğutulmuş beyaz şaraptan bir yudum aldım, Asena'nın gözlerinin içine baktım. Bakışlarındaki sıcaklık aynıydı. Gözlerinin kenarındaki kırışıklar olmasa hiç zaman geçmemiş gibi.

"Kaç yıl oldu Asena?"

"Aman, hiç yıllardan söz etme bana."

"Çok zaman oldu."

"Çoook. Ama bak yine beraberiz."

Kadehini tekrar uzattı.

"Bize!"

Hemen biz oluvermiştik işte. Bu kadar çabuk. Bacak bacak üzerine attı. Gözlerinin içinde dalgın menevişler, belirsiz parlamalar... Arada göz göze geldiğimizde bu gecenin sonunun hiç de iyi olmayacağını hissettiren bakışlar. Sıcak, yakın, içten.

"Demek evlendin ha."

Bu yalanın beni koruyacağına dair geliştirdiğim garip inanç sürüyordu **(Yapmayın efendimisss, gençliğinise acıyınısss)**.

"Evet."

"Beni beklersin sanıyordum."

Sözlerindeki acı alayı nasıl karşılayacağımı bilemedim. Avuçlarım terledi.

"Giderken, bekleme demiştin."

"Öyle mi demiştim? Demişimdir. O zamanlar... tabii âşıktım."

"Ne oldu o sahiden, neydi adı? *Çöp gibi bir oğlan ipince hayırsızın biriydi fikrimce...*"

"Hadi oradan. Dalyan gibi çocuktu Teo. Uzun boylu, geniş omuzlu..."

"Bilmez miyim? Alkolik olacaktım o yıl sizin yüzünüzden."

"Ah, canım... Çok mu üzülürdün?"

Üzülürdüm tabii, yetemediğim için, sevilmediğim, âşık olunmadığım için. Durmadan sevişiyorduk ama Asena sürekli onu düşünüyordu. Yutkundum. İçimdeki Gollum yüzünü buruşturdu (**Acıtın onu efendimisss**).

"Nasıl üzülmem. Sen ciddi bunalımdaydın. Hatırlamıyor musun? Bir keresinde bütün bir pazar ağlamıştın..."

Gerçekten de korkunç bir hafta sonuydu. Şimdi düşünüyorum da aslında sinir krizleri geçiriyordu ve ben de onu umutsuzca kendime bağlamaya çalışıyordum. Hafiften pişman oldum bu şekilde hatırlattığım için. Asena'nın yüzündeki ifade donuklaştı. Bakışlarını uzaklara çevirdi. Profilini izlerken ne kadar da yaşlanmış olduğunu fark ettim. Çenesinin altındaki derisi yerçekimine karşı duramamış, pelteleşerek sarkmıştı. Orta yaş dedikleri böyle bir şey işte; ışık ve gölge oyunlarına yenilen bir beden, kimi zaman genç, kimi zaman yaşlılığın amansızlığı...

"O kadar bela okudum ki Teo'ya o yıl. Ondan sonraki yıl... Aşk bekletilince zehre dönüşüyormuş meğer. Takıntıydı işte. Geçer, dedim. Başkalarını sevmeye çalıştım ama olmadı."

"Bende hiç öyle olmadı, ben seni hemen unuttum, harika bir kadınla evlendim, mutluyum," demelisin diye fısıldadı Gollum. Boşalan bardağımı doldurdum, canım sıkıldı, yıllar sonra neden buradaydım, neden halen Teo hikâyeleri dinliyordum? Bazı insanlar hayatlarının bir yerinde takılıp kalıyorlardı belli ki.

"Daha geçen seneye kadar uzaktan izledim hep, ne

yapıyor, nasıl diye... "

"Niye bıraktın izlemeyi?"

Omuzlarını silkti, önemsiz bir şey söylermiş gibi saydam bir sesle devam etti.

"Öldü. Kalp krizi."

Ne demeliydim? Üzüldüm mü? Hayır. Kalkıp elini mi tutmalıydım? Hafifmeşrep bir kaçamak hayaliyle geldiğin bu bahar gecesi katran karası arabesk bir hal almaya başladı; buna ne diyeceksin bakalım Gollum (**Merak etmeyinisss, efendimisss, birasss şarap, birasss öpüşşş...**)? İğrençsin Gollum. Asena'nın buğulu gözleri karanlık gölgelerin içindeydi, beni çekip yutmasına izin vermek istemedim, lacivert gökyüzüne çevirdim bakışlarımı, yakınımızdan geçen bir kuşu izledim kısa bir süre.

"Ama biliyor musun, hiç üzülmedim. Yani hiç acı hissetmedim. İnsanın şurasında bir yer acımaz mı? Benim acımadı. Sadece buruldum. Kendime üzüldüm. Bu bile kalmadı elimde diye..."

Asena bardağını dikti. Sanırım ben gelmeden epey önce başlamıştı içmeye. Boş bardağı kaldırdı şerefe der gibi.

"Hep böyle oluyor işte. Elimde boş bir kadehle yapayalnız kalıveriyorum. *Elde var hüzün.*"

Gülümsedi. Gökyüzü iyiden iyiye laciverte dönmüştü. Bana bakıyordu ama zavallı bahçe mumunun ışığında bakışlarının anlamını çözemiyordum. Baktığı gerçekten ben miydim? Yoksa geçmişte bir yerde kaybolmuş olan o gence mi bakıyordu? Gözlerinde kendini görmeye alışık olduğu o acemi delikanlıya. Keşke o eski, yirmi yaşındaki halim çıkıp gelseydi de hayran hayran baksaydı Asena sana, değil mi? Sana yine Attilâ İlhan şiirleri okusaydı. Ama artık iki binli yıllardayız, geçmiş geçmişte güzeldi. Zaman her şeyi değiştirdi. Çoğunu rezil etti, çok azına bilgelik bahşetti. Artık o şiirleri okumu-

yorum Asena. Hem zaten önce şairler bıraktı şiiri. Ama o zamanlar...

Tüller, müzikler, tütsüler arasında dans eden bedenini hayranlıkla izlerdim. Sevişme denemezdi, hayır, bir tür ibadet olmalıydı. Anatanrıçanın bacaklarının arasında nihayetlenen bir kavuşma. Bütüne vardığında bir anlığına ölümü ve yeniden doğumu yaşayan bedenim zamanlar ötesinden hatırlıyordu şimdi her şeyi. Gollum ayağa kalkmıştı, artık iç karanlığımın bataklığında sürünmüyordu buruşuk çirkin suratıyla. Tam tersine dimdik, pırıl pırıl bir fallus olmuştu yeniden (**Hazırısss efendimisss**).

"Hadi içeri girelim, titriyorsun. Hem bir şeyler yeriz."

"Üşümedim canım, şeytan dürttü."

Koluma girdi, içeri geçtik. Hafiften sallanıyordu, burnunu uzatıp boynumu kokladı. Bedeninin kıvrımlarını benimkine uydurmayı çok iyi becerirdi.

"Eternity."

"Evet."

"O zamanlar Fahrenheit kullanırdın."

"Öyle mi? Nasıl hatırlıyorsun?"

"O kadar çok sürerdin ki sevişirken üzerime sinerdi, günlerce sen kokardım."

Bir zamanlar nasıl seviştiğimizden söz ediyordu. Çok kritik bir andı. Dudakları birkaç santim ötemdeydi, nefes alıp veren bedeninden yayılan arzu titreşimleri içimi altüst ediyordu. Aşağılık Gollum zevkten titriyordu. O anda bir karar vermem gerekiyordu, gerçekten ama gerçekten bunu yapmak istiyor muydum? İstiyordum tabii. Hem de çok. Gollum acı içinde inliyor, baştan ayağa nabız olmuş atıyordu. Bir patlama olacaktı. Sıcak. Kanın damarlardan gürül gürül akması. Bu zavallı beden, o güne kadar yaşadığı her şeyin, koskoca bir hayatın nasıl olup da kısacık bir ânın içine hapsolduğunu şaşkınlıkla izleyecekti. Hazzın bu kadar yoğun oluşundan korkacak,

korktuğu şeylere tapan tüm varlıklar gibi arzusunun önünde eğilecekti. Sonrası katranlı bir pişmanlık.

Zararsız bir gülümseme yerleştirdim yüzüme. Kolundan çıktım.

"Neler hazırladın bakalım?"

Asena kendine güveninden hiçbir şey yitirmeden mutfağa doğru ilerledi. Biliyordu, şimdi değilse sonra, bir gün mutlaka. Asena istediğini alırdı (**Alsın efendimisss, bisss çok hazırıssss**). İçimdeki aşağılık hayvan sinsice beklemeye devam edecekti.

"Çok bir şey bekleme. Bilirsin, yemek yapmayı asla sevemedim."

"Eyvah. Aç kaldık desene."

"O kadar da değil... İki dakika izin ver bana, hemen hazır olacak."

Asena mutfağa giderken bir süre Gollum'la arkasından baktık. Ne yapacağımı, Asena'yla nasıl devam edeceğimi bilemiyordum. Kendimi eşyayla oyalamaya karar verdim. Tüm duvarı kaplayan büyük bir kitaplık, çağla yeşili kadife bir kanepe, dergi, sigara, kuruyemiş ve heykelciklerle tıklım tıkış bir sehpa ve televizyondan ibaret salonun orta yerinde durdum, Asena'nın benden sonraki hayatının neye benzediğini araştırmaya başladım. En sevdiğim şeydir, birinin evindeki kitaplığı incelemek. Ev kitaplıklarının kendilerine göre bir düzeni vardır. Sahiplerinin zihinlerinin içinin de benzer bir şekilde yapılanmış olduğunu düşünürüm hep. Asena bu yargımı destekleyen bir kitaplığa sahipti; sadece kitaplar yoktu raflarında, farklı kültürlerden hayvan ve insan heykelcikleri, fotoğraflar, müzelerden alınmış kartlar, sapı paslanmış bir büyüteç, antika izlenimi veren bir grup yüksük, büyük bir *Webster* sözlüğün üzerinden sarkan kehribar bir tespih... Birden bugün öğleden sonra gördüğüm rüyayı hatırladım. İnsanın alışık olduğu şeylere karşı körleşmesini engelleyen

gözlük satın alıyordum. Gündüz görülen rüyaların ayrı bir önemi olmalı, bundan eminim. Çok acayip bir şeydi rüyamdaki eczacının söylediği. Nasıl bir özeleştiri mekânizmasıysa eczacı kılığında çıkmıştı karşıma. Uzun uzun bir şeyler anlatmıştı algılarla ilgili. Kim bilir kaçıncı sınıf psikoloji derslerinden kalmış belleğimin bir yerlerinde. Peki, ama neden eczane?

"Şu şarabı açar mısın?"

"Kim bu fotoğraftaki delikanlı?"

Ofisinde de aynı fotoğraftan vardı galiba. Asena durakladı, fotoğrafı eline aldı, ilk kez görüyormuş gibi hüzünle baktı bir süre.

"Emir. Kardeşim."

Kardeşim derken boğazına bir şey düğümlendi sanki. Yine trajik bir hikâye olmasın lütfen, diye baktım yüzüne. Bir şey demedi, şişeyi aldım elinden. İçeri giderken ağlıyor muydu, emin olamadım. Bu şarap ilkinden daha iyiydi. Tam kıvamında. Onun bardağını doldurmak için elime aldığımda üzerinde bırakmış olduğu dudak izleri içimi kaldırdı. Tükürük ve ruj karışımı lekeler kurumaya yüz tutmuştu. Ne tuhaf şey... Eğer az önce kendimi frenlemesem, dilim ağzının içinde dolanıyor olacaktı, hiç tiksinmeyecek tam tersine zevk alacaktım o tükürük-ruj karışımından, ama şimdi...

"Bakalım beğenecek misin?"

İki tabakla dönmüştü.

"Nefis kokuyor. Ne yaptın sen böyle?"

"Paella..."

"Ne?"

"İspanyol mutfağı... Sen biraz geri kalmışsın sevgilim."

Bozuntuya vermeden yemeye başladım. Bu kadar aç olmasam lapalaşmış ve karidesin ağır tadıyla iç bulandırıcı bir kıvama gelmiş safranlı pilavı yemezdim ama boş mideyi şarap da berbat ediyordu.

"Karides, deniz tarağı, kalamar, midye... Hepsinden var."

Kusabilirdim.

"Nefis olmuş."

Asena yüzünü buruşturdu.

"Hmm, biraz daha tane tane olabilirmiş... Ama işte benim mutfak deneyimim bu kadar. Onu da İspanya'da öğrendim."

"İspanya mı?"

"Söylemedim mi? Doktora sonrasında Endülüs'te çalıştım iki yıl kadar."

"Sürekli şaşırtıyorsun beni, psikolojiden sonra antropoloji dedin, mimarlık dedin, şimdi de Endülüs diyorsun. Mitoman mı oldun görmeyeli?"

"Yok canım... Mimarinin kültür üzerindeki etkilerini çalıştım. Endülüs'te de çok güzel bir kesişim var, Arap mimarisinin insanların kent yaşamına nasıl etkiler yaptığı... Kitap haline de getirdim ama reddettiniz beyefendi!"

Sanki hâlâ YKY'de çalışıyormuş gibi bozuldum, soğuk bir şekilde cevap verdim:

"Tabii bu konulara para bulmak da daha kolay oluyordur."

"Öyle... Sen biraz gergin misin bu akşam?"

"Yoo, bu benim her zamanki halim. Yıllar beni gergin bir adam yaptı."

"Evde bir sorun yok, değil mi?"

"Ne gibi?"

"Evliliklerde olan türden sorunlar..."

"Yok."

"Çocuk?"

"Yapmadık. Zuhal'in işleri çok yoğun."

"İşkadını yani?"

"Öyle. Üst düzey yönetici."

"Hem çocuk hem kariyercilerden değil o halde."

"Değil."

Suratımı nasıl astıysam, Asena boş tabaklarımızı alıp mutfağa götürdü. Bu evli adam oyunundan da sıkılmıştım. Hele bir de evlilik deyince aklıma ilk gelenin Zuhal olması da ayrıca acıklı bir durum. Of! Bu gecenin bir an önce bitmesinden başka bir şey istemiyordum.

"Kahve?"

Gecenin sonuna vardık demek ki.

"Sağ ol, uykumu kaçırıyor."

"O halde *digestive* bir şey?"

"Olabilir."

İki tombul kadehle geri döndü. İlk yudumda bütün solunum ve sindirim sistemim temizlendi. Lavabo-aç gibi bir şey...

"Ne bu?"

"Enginar likörü."

"Yok artık!"

"Sevmedin mi?"

"Çok sert..."

"Karın seni hanımevladı yapmış. Yok, o sert, bu uykumu kaçırır... Kolestrolün de yüksektir senin..."

"Eh, yaşlandık artık."

"Saçmalama. Çok iyi gördüm seni. Şu sakallarını kessen... Beyaz beyaz... Yirmi yaş gençleşirsin."

"Gençleşmek gibi bir niyetim yok."

Asena tek yudumda bitirdi içkisini. Bir sigara yaktı.

"Canım... Seni görmek istememin nedeni..."

Doğru ya, bir şey konuşmak istediğini söylemişti. Ben bunun bir bahane olduğunu sanmıştım. Demek gerçekten de bir mesele varmış. Hafif bir hayal kırıklığının midemden yukarı doğru yayıldığını hissettim. Sevişmek değilmiş niyeti (**Bis onu ikna ederisss efendimisss**). Sus Gollum. Kardeşiyle yanak yanağa çektirmiş olduğu fotoğrafı aldı eline.

"Bu yakışıklının adı Emir. Kardeşim. Onun için çok endişeleniyorum. Annemle babam çok yaşlandılar, başa çıkamıyorlar."

"Ne yapıyor ki?"

"Eve uğramıyor, orada burada sürtüyor."

"Gençlikte olur böyle şeyler Asena. Hatırlasana, biz neler yapardık." Günlerce yataktan çıkmadığımızı hatırlatmak için kurduğum bu cümleler Gollum'un dikkatinden kaçmamıştı, zevkle inledi.

"Kimlerle takılıyor, ne yapıyor... hiç bilmiyoruz. Başına bir şey gelmesinden korkuyorum."

"Okul?"

"Geçen yıl sınava girmemiş. Düşünebiliyor musun, bir yılını çöpe attı. Sözde bu yıl yeniden girecek ama... Bilmiyorum. Ziyan ediyor kendini."

Gözleri doldu. Gerçekten de endişeliydi, üzgündü. Ben de üzüldüm. Yanına oturdum. Sarıldım (**Çok iyi gidiyorsunusss efendimisss**). Sus Gollum. Sus.

"Şşş... Merak etme..."

"Kimsemiz yok. Babam yetmiş yaşında, aklı gelip gidiyor. Ben... Ben..."

"Tamam. Merak etme. Ben ilgilenirim."

Asena'nın yüzü ışıdı.

"Yapar mısın bunu benim için?"

"Tabii, bir bakarım."

"Ne yapacaksın? Seni benim gönderdiğimi anlarsa asla konuşmaz."

"Konuşmayacağım, merak etme. Uzaktan bakarım, ne yapıyor, ne durumda, başında bir bela var mı öğrenirim. İstediğin bu değil mi?"

"Nasıl yapacaksın?"

Omuzları düştü, belli ki benim bu işin altından kalkabileceğime inanmıyordu. Üzgün bir şekilde başını salladı.

"Tamam, üzülme artık. Ben hallederim, dedim. Yazar oldum kızım ben, ne kalıplara girip çıktım senden sonra..."

O anda bir planım yoktu ama yıllardır beklediğim şövalyelik rolünün bu olduğundan emindim.

"Nerede bulurum onu?"

"Bilsem... Bir ara Beyoğlu'nda takılıyordu, bir bar vardı. Parmakkapı Sokak'ta. Parmakkapı'ydı değil mi o Hayal'in olduğu sokak?"

"Evet... Benim mekânlarımdır oralar. Yapı Kredi'de çalışırken o sokaklar evim gibiydi."

Yüzümü ellerinin arasına aldı.

"Hiç değişmemişsin, biliyor musun?"

Buna sevineyim mi üzüleyim mi bilemedim.

"Haydi git artık... Karın bekler."

Yapacağım iyiliğe karşılık evliliğimi korumuştu. Böyle bir edayla söylemişti, haydi git artık, cazibeme kapılma gibisinden... Karım falan yok, şu an tek istediğim sensin, diyemezdim. Gece böyle saçma sapan bir şekilde bitti.

NEFES NEFESE UYANDIM. Yine. Allah kahretsin. Yine. Kalbim yerinden çıkacak gibiydi. Başucumdaki su bitmişti, gece daha önce de uyanmış olmalıydım. Bu kadar içmemeliydim. Dilim kuruyup şişmişti. Of. Saat dörttü.

Kalktım. Kıtmir de peşimde, evi turlamaya başladık. Bir bardak su daha. Uzun uzun işeme. Çarpıntı dindi. Acaba ne rüya görüyordum? Çocukluk kâbuslarım geri mi dönüyordu yoksa? Yüzü olmayan adam! Yok canım, kazık kadar oldum, artık benim yüzüm görünmüyor saçtan sakaldan. Gerçi onun yüzünün yerinde gri bir boşluk olurdu. Kim bilir hangi filmden aklımda kalmıştı, televizyonun tek kanal tek yürek olduğu dönemlerden? Yok ama bunlar başkaydı. Özellikle böyle içki içtiğim gecelerde bu hale geliyordum. Fiziksel bir sorun olabilirdi. Midem bulandı. Kusabilsem hemen çıkarırdım Asena'nın berbat pilavını. Bu kadar mı çok içmiştim? En son müzik dinliyordum. Sonra *blog*'uma kısa bir öykü yazmıştım. Ne zamandır yazdığım ilk şey... O anda hiç rahatsızlık hissetmiyordum. Uykunun içindeyken bir şey oluyor, sonra da böyle kalp çarpıntılarıyla uyanıyordum.

Tekrar yatağa yattım ama uyuyamayacağımı bildiğimden bir kitap aldım elime. Sabah ezanına kadar dayanabilseydim... Garip ama gerçek. Benim gibi bir inançsı-

zın bile üzerinde ezanın rahatlatıcı bir etkisi vardı. Günün doğumu ile tüm kötü ruhların, şeytanların, ifritlerin, cinlerin ve bilumum hain yaratığın yerin altına çekileceğine dair naif bir inanç... Kalp krizi korkusu da bu canavarlardan biri miydi? Belki de bir psikologa gitmeliydim. En azından bir sakinleştiriciye başlamalıydım. Çevremdeki herkes kullanıyordu. Nereye kadar dayanabilirdim ki...

Elimdeki kitaba dikkatimi veremediğimi kabullenip yine başucuma bıraktım. Üst üste yığılıyorlardı. Acıklı bir hal almaya başlamıştı bu durum. Hangisini ne kadar okuduğumu bile hatırlamıyordum çoğu zaman. Kitaplıktakileri de bitiremeden ölüp gidecektim. Bu kitaplar, defterler, dosyalar ne olacaktı o zaman? Hiç. Belki yazdıklarımı birileri elden geçirirdi. Hoş, ben tüm bu yazdıklarım okunsun da istemezdim doğrusu. Zaten okunmasını istediklerimi internet üzerinde tuttuğum *blog*'da yayınlıyordum. Meraklıları oradan okuyorlardı. Diğerlerini de ben yok etmeliydim ölmeye yakın. Ama insan ne zaman öleceğini bilmiyor. En azından yaşlanınca ciddi bir temizlik yapmalıydım. Tabii aklım başımda kalırsa. İnternete koyduklarım yeter. İnsanlar ölünce onların internet sayfaları ne oluyor acaba? Uzunca bir süre orada durmaya devam ediyorlar tabii. İnternet uzayında bıraktığımız binlerce iz sonsuza dek orada kalacak. Tabii internet yaygınlaşmadan önce ölüp gitmiş olanlardan geriye pek bir şey kalmayacak. Ne acı... Yazı öncesi uygarlıklar gibi. Mağara resimlerinden başka bir şeyin olmadığı karanlık çağlar. Mağaralar... Islak, karanlık...

Yatağın üzerine su damladı. Başımı kaldırıp tavana baktım. Duvarla tavanın birleştiği yerden su damlıyordu. Tavanda elli santim çapında sarımsı bir göllenme oluşmuştu. Demek üst kattakiler suları açık unutmuşlardı. Hemen yataktan fırladım. Giyinecek vakit bulamadım. Orada asılı duran bornozu geçirdim üzerime. Suları açık

bırakanlar utansın, diye düşünüyordum. Kapıyı çaldım. İçeriden müzik sesi ve kahkahalar geldi önce. Sonra kapı açıldı. Orta yaşlarda bir adam vardı karşımda, beni misafir sandı, bir şey demeden içeriye buyur etti. Komşuluk ilişkilerimiz berbat. Bu dairede kimin oturduğunu bile bilmiyordum. Salon insan doluydu. Hepsi çok şıktı. Üzerimde sadece bornoz olduğu için tuhaf görünüyor olmalıydım ama kimse farkına varmamış gibi davranıyordu. Ev sahibesi olduğunu sandığım kadına yöneldim.

"Afedersiniz, rahatsız ediyorum ama... Yatak odanızdan su damlıyor. Bir yerde bir şey açık kalmış olabilir."

"Mümkün değil."

"Yalan mı söylüyorum?"

Bu soruyu sorarken kadına üzerimdeki bornozu işaret ettim. Anlasın, diye. Gerçekten su damlamasa niye böyle deli gibi geleyim partinize, değil mi? Kadın ellerini iki yana açıp gözlerini devirdi, derin bir of çekti.

"Buyrun kendiniz bakın o zaman."

Yatak odamın üzerine denk gelen odanın kapısını açtı. Oda bizimkinden çok daha büyüktü. Ortam çok sıcaktı. Nasıl olabilir ki böyle bir şey demeye kalmadan onları gördüm.

"Bu odayı sauna olarak kullanıyoruz. Su falan yok. Bakın..."

Dehşetle Asena'ya bakıyordum. Beni görmemişti. Yanında bir adam vardı. Teo'ydu galiba ama çok değişmişti görmeyeli. Boyu kısalmış, şişmanlamıştı. Tahta sıranın üzerinde oturmuşlardı. Üzerlerinde hiçbir şey yoktu. Sıcaktan nefesim kesilmişti. Bornozu çıkardım. Yanlarına gidip bunun hesabını sormaya kararlıydım. Ama o sırada Asena adamın kucağına oturdu. Adamın elleri çıplak bedeninde geziniyordu. Asena, adamın kıllarla kaplı kısa küt başparmağını ağzına alıp emmeye başladı. Gözleri kapalıydı. Bir-iki adım atınca saunanın en sıcak yerine

geldiğimi fark ettim. Nefesim bitti, boğulmak üzereydim. Kalbim yerinden çıkacak gibi çarpmaya başlamıştı.

Uyandım.

Neredeyse ölüyordum. Oda karanlıktı. Başucumdaki lambayı açtım. Kıtmir uyanıp bana baktı, her şeyin yolunda olduğuna karar verip hemen başını indirdi. Pencereden dışarıya baktım, gökyüzü yavaş yavaş aydınlanıyor muydu? Uzaklarda bir yerde ezanın başladığını duydum. Derin bir nefes alıp gözlerim kapadım.

"BERBAT GÖRÜNÜYORSUN."

"Sağ ol, çok moral verdin."

"Ciddiyim, ne oldu?"

Yaşlı adamlar gibi içimi çektim ve bundan pişman olarak Merve'nin yanına oturdum. Robin'le Kıtmir'in koklaşmasını izledim bir süre. Gecenin yorgunluğuna lodosun sersemletici etkisi eklendiğinden kafamın içi arı kovanı gibiydi.

"Sigaran var mı?"

Şort cebinden çıkarıp uzattı.

"Yok, ben içmiyorum. Sen içsene."

"Bu da iyi ya..."

"Kokusu hoşuma gidiyor."

Merve gülerek sigarayı yaktı, bir nefes çekip yüzüme doğru üfledi. Onu öpmek istedim.

"Yazarların çatlak olduğu doğruymuş."

"Bana mı diyorsun?"

"Başka yazar var mı etrafta?"

Yüzüne baktım. Güzel gözlerinde alaycı bir canlılık vardı. Bu üçüncü karşılaşmamız olmasına rağmen yıllardır tanışıyor gibiydik. Garip bir durum. Belki de yeni gençler böyleydi. Tarihsiz. Zamandan azade. Ne güzel bir laftır, "zamandan azade"... Ama söylesem, azade ne demek der...

"Ee? *Hang over* durumları mı?"

Aslında doğru sayılırdı, akşamdan kalmıştım. Geceden kalmıştım.

Hatta "sabaha karşı"dan...

"Kötü bir gece geçirdim. Berbat rüyalar..."

"Yorumlamamı ister misin?"

Yalan söylemek zorunda hissettim kendimi.

"Hatırlamıyorum ki... Üst kattaki komşularla ilgili bir şeydi ama o kadar. Bir de kalabalık içinde çıplak kalmak gibi standart bir sahne."

"Standart mı?"

"Evet, çok insanın gördüğü bir rüyadır."

"Ben hiç görmedim."

"Gerçekten mi?"

"Evet. Hiç."

"Daha yaşın küçük, belki ileride görürsün."

"Kaç yaşındayım sanıyorsun?"

Onu küçük bir çocuk gibi gördüğümü düşünmesini istedim.

"Bilmem. On beş?"

"Yuh! Bir de yazar olacaksın. Daha insanların yaşını anlayamıyorsun."

"Kaç peki?"

"On dokuz."

"Öyle mi? Lisedeyim demiştin..."

"Bir sürü hazırlık okuduk. Yıllar sürüyor lise bizde."

"Hangi liseymiş bu?"

"Dame de Sion."

"Ha, sen de Fransız lisesindensin."

"Başka kim Fransız lisesinden?"

"Çok yakın bir arkadaşım var, Kerem. O... Saint Joseph'den."

"Yazık ona."

"Niye?"

"Babam o okuldan çıkanların manyak olduğunu söyler."

Kerem manyak sayılır mıydı? Bilmem. Belki deli deliyi görünce sopasını sakladığından benim yanımda hep efendi görünüyordu. O sırada tüfekli bir adam geldi. Pıt diye kayıklardan birine atladı. Yakınındaki bir başka kayıkla arasına renk renk balonların dizili olduğu bir ip gerdi. Merve'yle dönüp birbirimize baktık. Gülümsedi. Çocuklaştı.

"Robin'i tutar mısın?"

Robin'le Kıtmir yorulmuş, dizimizin dibinde oturuyorlardı zaten. Yine de tasmasının kayışını Merve'nin elinden alırken şöyle bir başını kaldırıp inledi. Kıtmir de ayaklanır gibi oldu.

"Yok bir şey, keyfinize bakın siz."

Anlamış gibi başlarını ayaklarının üzerine koydular. Merve'ye baktım. Tüfeği omzuna yaslamış, büyük bir dikkatle nişan alıyordu. Adam çok keyiflenmişti, çevreden herkesin dikkatini çekiyordu Merve, güzel bacakları, nişan aldığında açıkta kalan göbeği ve rüzgârda uçuşan bal rengi saçlarıyla canlı reklam panosu gibiydi (**O sizin olacak efendimisss**). Çocuklarını gezdiren genç bir baba, balık tutanlardan küçük bir grup hemen Merve'nin yanına seyirtmişler, atışını izlemeye başlamışlardı. İlk atışta pembe bir balon vurdu. Dönüp bana baktı.

"Müthişsin!"

Mutlu oldu. Adam yan gözle beni süzüyordu. Sevgili ya da baba-kız olmadığımızı bir çırpıda anlamış olmalıydı. Farklı köpekler dolaştırdığımıza göre bu sınıflandırmalardan ikisine de ait değildik. Nesi oluyordum ben? *Sen benim hiçbir şeyimsin*... Hiç hayra alamet değil eski aşk şiirlerinin bu kadar sık aklıma gelmesi.

"Abi, sen de atmak ister misin?"

Adam alaycı bir tonda mı sormuştu? Yoksa bana mı öyle geliyordu?

"Yok, iyi böyle..."

Belki de ben çok ince düşünüyordum. Adam sadece işine bakıyordu. Merve beş atışını tamamladıktan sonra yanıma döndü. Suratı asıktı.

"Ne oldu? Niye sıkıldın?"

Bir sigara daha yaktı. Büyük beyaz bir bulut güneşle aramıza girdi, Merve hafiften üşüdü, dizlerini karnına çekti, bankta dertop oldu.

"Hep aynı şey... Parlak bir başlangıç, sonra yokuş aşağı iniş..."

"Alt tarafı bir atış oyunuydu."

Merve birden sinirlendi, ayağa kalktı, sigarasını atıp beyaz koşu ayakkabısının pembe tabanıyla ezdi.

"Niye böyle yapıyorsun?"

Şaşaladım.

"Ne yapıyorum?"

"Neden söz ettiğimi biliyorsun ama anlamıyormuş gibi yapıyorsun."

Robin'i de kaldırıp Hisar'a doğru yürümeye başladı. Robin umutsuzca Kıtmir'e bakıyordu.

"Ciddiye almayacaksan konuşmanın ne gereği var?"

Bu sözleri elveda tonunda söylemişti, Kıtmir'le hemen kalkıp yanında yürümeye başladık.

"Saçmalama Merve. Dur biraz. Sadece canını sıkma, demek istiyordum."

Zınk diye durdu, dönüp yüzüme baktı.

"Neden?"

"Ne neden?"

"Neden canımı sıkmayacakmışım?"

Ne diyebilirdim ki. Onun yanımda bir mutluluk resmi olarak dolaşmasını istediğimi mi? Metin Erksan'ın *Sevmek Zamanı* filminden bir kare: Adam kayıkla dolaştırıyor kadının dev fotoğrafını. Söylenecek şeyler değil bunlar...

"Çünkü... Çünkü sıkılmanı istemiyorum."

Kısa bir an ne söyleyeceğini düşündü ama sanki beni hayatından çıkarıp çıkarmamanın hesabını yapıyordu. Bir karar vermek üzereydi.

"Babam gibisin. Aynı onun gibisin."

Bozuldum. Belli etmemek için ne yapmalıyım, diye düşünürken ağzımdan cılız bir-iki sözcük döküldü:

"Belki aynı kuşaktanız babanla, ondandır."

"Saçmalama, babam elli yedi yaşında."

Keyfim yerine geldi, tüm kaslarımın dirildiğini hissettim. Omuzlarımı dikleştirdim. Hisar'a kadar koşabilirdim şimdi. Göbeğimi içime çektim belirsizce. Merve de sakinleşmiş gibiydi. Deniz fenerinin yanına gelince durdu. Rüzgâr saçlarını tatlı tatlı uçuşturuyordu.

"Bir şey anlatmaya çalışıyorum sana. Hafife alıyorsun beni."

"Hayır, almıyorum. Lütfen anlat."

"Dinle o zaman: Hayatta ne yapacağımı bilmiyorum, hiçbir şeyin gerisini getiremiyorum. Yarım bırakılmış kurs mezarlığı var çocukluğumda. Bale, tenis, piyano, resim, yüzme, tiyatro... Daha sayayım mı? Hepsinde aynı şey oldu. Harika bir başlangıç, kızınız çok yetenekli lafları. Ardından ilk zorlanmada, puf! Sıfıra inen Merve. Evdekiler de sıkıldılar bu durumdan. Benden hiç umutları yok."

"İnsan bu döneminde çok olumsuz bakabiliyor olaylara. Ailenin senden umudunu kestiğine hiç inanmıyorum. Diğer şeyler... O kurslar falan da belki sana uygun değildi, belki zaman içinde bambaşka bir şey bulacaksın."

Öfkeyle sözümü kesti:

"Umutlarını kesmeseler, üniversite sınavına girdiğim yıl basıp gitmezlerdi!"

"Gittiler mi? Nereye?"

Gözleri doldu.

"Japonya'ya. *Sabbatical* aldılar. Bir yıllığına gittiler."

"Japonya mı? Deprem sırasında bir şey olmadı değil mi?"

"Yok, onlar Nagasaki'deler. Tabii radyasyon orayı etkiler mi bilmiyorum."

Sustu. Bu noktada sanki bir şey yapmalıydım. Sarılmak, teskin etmek, konuşmak? Hangisi, bilemedim.

"Sen de dedenle kalıyorsun."

"Evet ve tek satır ders çalışmıyorum. Buna ne diyeceksin?"

Omuzlarımı silktim.

"Boş ver."

"Çoktan boş verdim. Belli olmuyor mu?"

"Yo hayır. Ben gerçek anlamda boş ver diyorum."

Yüzüme kuşkuyla baktı bu sefer.

"Onların ne düşündüğünü umursamayı bırak. Onların..."

Onlar. Merve'nin yaşındayken içip içip allahhepinizinbelasınıversin, diye bağırdığım **onlar**! Oğuz Atay'dan ödünç aldığım ama asla onun gibi şefkatle yaklaşamadığım **onlar.** Gençlik her zaman acımasız oluyor.

"Anneni babanı kastetmiyorum. Onlardan söz ediyorum."

Elimle Bebek civarını, şehri işaret ettim. Boş boş baktı. İnsanları kastettiğimi anlamamıştı.

"Oğuz Atay okudun mu hiç?"

"Hayır. Yeni yazarları hiç bilmiyorum."

"Pek yeni sayılmaz. Yetmişlerde öldü. Neyse, belki bir gün okursun..."

Öğreten adam durumuna düşmemeliydim. Eğer sevgilisi olmak istiyorsam bu bilmiş havaları bırakmalıydım (**Sevgili, evet efendimisss çok güzel buyurdunusss, sevgili**). Sessizce yürümeye devam ettik. Arada Robin kaka yaptı. Merve çantasından çıkardığı naylonla pisliği paketleyiverdi. Ben kendimi düşündüm: Her saat başka bir

ruh durumuna girmeyi başarıyordum. İki gündür nerede sabah orada akşam, her an ayrı bir heyecan peşinde saçma sapan şeyler yapıyordum. Ama bunların nedenini biliyordum tabii. Asena! Tüm dengelerimi altüst etti. Çoktan halledilmiş bir konu sanıyordum. Aklımın ucundan bile geçmiyordu. En son ne zaman düşünmüştüm ki Asena'yı? Belki Zuhal'den ayrılırken... Olabilir. İtiraf etmeye yanaşmasam da her ilişkide hatırlıyordum tabii. Her kadını onunla karşılaştırıyordum. Kuşkusuz. Gidin deliklerinizle oynayın, rahat bırakın beni, diye bağıran aksi bir ihtiyara dönüşeceğim sonunda. Baştan söyledim zaten bunu da. Öteki her şeyle beraber. Karanlık. Kapalı. İçime doğru dönen akrebin kuyruğundan sadece zehir damlıyor. Evet, kuşkusuz bu, karanlık bir gök. Masmavi göründüğüne kanmamalı. Beş yüz metre ileride sağda toprağın *six feet* altında yatan şairin dediği doğru: Gökyüzünü ben boyarım! Birisi boyamış. Dekor bu tamamıyla, bulutlar, köprü, deniz... Merve'ye baktım. Büfeden bana doğru yürüyor. Bana. Benim mi? Benim olabilir mi? O güzel gergin bacaklarını yaşlı gövdeme dolamak ister mi canlı bir sarmaşık olup yeşil, güçlü, sıcak (**Bugün formundasınısss efendimisss**). Tostlardan birini bana uzatırken dostça gülümsüyordu. Utanç içinde aldım.

"Bugün benden..."

"Teşekkür ederim."

"Dün o kadar hoşuma gitti ki tost."

"İlk kez mi yedin Zekeriya'dan?"

"Evet. Ben genelde mezarlıktan bu tarafa gelmezdim. Robin yürümeyi sevmiyordu. Şimdi Kıtmir'le bayılıyor."

Gülümsedi, gözlerimin içine baktı (**Sen bakma!**). Uzaklara çevirdim bakışlarımı. Meşgul bir yazar zihnine sahip değil miydim, arada dalıp dalıp gitmem kabalık sayılmazdı.

"Kim demiştin demin?"

"Kim?"

"Bir yazar?"

"Ha, Oğuz Atay."

"Çok mu iyidir?"

"Evet, yani, herkes sevmez ama, bence en iyilerdendir."

"O derece yani?"

"Evet."

"Ben yeni yazarları hiç okuyamıyorum, biliyor musun?"

"Niye?"

"Bilmiyorum. Sahteymiş gibi geliyorlar. Elime alıyorum kitapçıda, önünü arkasını okuyorum, hep aynı laflar..."

"Neden acaba?"

"Eski yazarları seviyorum. Hatta onların eski kitaplarını. Dedemin kitaplığındakileri okuyorum. Onlar gerçekmiş gibi geliyor."

Tostunu bitirdi, ayranın dibinde kalanı da gürültülü bir şekilde emdi. Rahatsız oldum, gençliğinin çocuksu yüzüyle karşılaşmaktan doğan bir utançla yüzüm kızardı. Arkaya dönüp eskiden Ali Baba'nın olan kahveye baktım, kimseyi göremedim, Kıtmir de huylandı. Ayağa kalkıp kulaklarını dikti. Biri bizi gözetliyor duygusunu içimden atamıyordum bir türlü. Böyle bir bölüm... Göz... *Kara Kitap*'ta vardı. Eve dönünce o bölümü yeniden okumaya karar verdim.

"Yeni kitaplar fabrikadan çıkmış gibi görünüyor. Birbirine benzeyen arka kapak yazıları... Böyle ellerini şakağına dayamış yazar fotoğrafları..."

Hemen kendi fotoğraflarımı düşündüm. Hiç eli-şakağında-yazar-pozum var mıydı? Olabilir! Allah kahretsin. Bu kız bana inceden inceye geçirmek için mi böyle konuşuyor, diye yüzüne baktım. Oralı değildi.

"GDO'lu gibi hepsi."

Anlamadım. Boş boş baktım.

"Genetiği değiştirilmiş organizmalar gibi. Markette falan görünce o bir örnek mükemmel yeşil elmaları, geriliyorum resmen. Hepsi aynı boyda, aynı kırmızılıkta domatesler... Sana da korkunç gelmiyor mu?"

Bir ara Kıtmir'le organik pazardan aldığımız ezik büzük elmalar, buruşuk domatesler geldi gözümün önüne; cevap vermedim, güldüm.

"Yeni yazarlar da böyle işte."

"Beni de mi böyle görüyorsun?"

Omuz silkti.

"Senin kitabını okumadım ki hiç."

Hayal kırıklığına uğradım. Şu kadar günlük sohbetimizin gerisinde beni bir yazar olarak tanımış olması gerçeğinin yattığına inandırmıştım kendimi.

"Hani okulda okutmuşlardı?"

"Ben okumadım ki... Ödevi bir arkadaştan aldım. Ama o beğenmişti. Gerçi o her şeyi beğenir. Öyle bir kız tipi var biliyor musun? Babalarının cici kızları oluyorlar. Her şeyi doğru yapıyorlar. Sanat desen onlarda, dersler desen süper... Of... İçim şişti."

Canım sıkıldı, Merve durmadan konuşuyordu. Bu geç ergenlik bunalımları içinde çırpınan kızla ne yapıyordum ki burada? Aslında ne yaptığım çok belliydi: Yıllar öncesine, Asena ile seviştiğimiz günlere dönmeye çalışıyordum. Islıkla Leonard Cohen, Yeni Türkü, Zülfü Livaneli, Dire Straits çalarak ellerim cebimde şu merdivenden indiğim günlere... Ali Baba'nın Kahvesi'ne yetişkin bir erkek gibi dudağımın kenarından bir sigara sarkıtarak girip mutluluk içinde akşamın inişini izlediğim anlara geri dönmek istiyordum. Çok açıktı: Burada Asena'nın o zamanki yaşlarında bir kızla oturmuş kendimi de genç bir adam olarak hissetmeye çalışıyordum. Oysa yapmam gereken, düşünmem gereken milyonlarca

şey vardı. O sırada bir Rottweiler gezdiren iki delikanlı bize doğru yaklaşmaya başladılar. Kıtmir aniden ayağa kalktı ve gergin bir şekilde hırlamaya başladı. Robin'se korkup Merve'nin çıplak bacaklarının arasına sığındı. Delikanlılara baktım. Tekinsiz tiplere benziyorlardı.

"Haydi Merve... Gel şurada bir çay içelim."

Merve de hemen anladı durumun gerginliğini. Aramızda elli metre kadar varken, caddenin öbür yanına geçtik, çay bahçesine girdik. Artık Ali Baba olmayan, masalarından sandalyelerine, mönüsünden garsonlarına kadar tamamen değişip bambaşka bir yer haline gelmiş olan bu yeni mekâna ilk girişimdi. Kıtmir ve Robin'le insanlardan uzakta rahatça oturabileceğimiz bir köşe seçtik. Delikanlılara baktım, bizim korkup kaçtığımızı anlamışlardı galiba, olduğumuz tarafa bakarak konuşuyorlardı. Meydan okumak istercesine az önce kalkmış olduğumuz banka oturup birer sigara yaktılar. Korkunç siyah yaratık Robin ve Kıtmir'den kalan izleri kokluyordu deli gibi. Merve o tekinsiz tiplerden kaçtığımız için buraya gelmemişiz gibi sakin ve mutlu görünüyordu. Belki de farkına varmamıştı durumun. Çayları söyledik.

"Çok güzelmiş burası."

"Öyledir."

"Ee? Bu aralar bir şeyler yazıyor musun?"

Yazıyor muydum?

"Eh işte... Çalışıyorum bir şeyler."

"En son ne yazdın?"

Birden aklıma geldi.

"Kısa bir öykü yazdım. Hatta internette bir *blog*'um var, oraya koydum dün gece. *Duvara Asılı Tüfek Patlar*."

Öykünün adı herhangi bir etki yaratmadı Merve'nin üzerinde. Belli ki Çehov'dan da haberdar değildi.

"Patlar mı sahiden?"

"Eh, eğer iyi bir hikâyeyse patlar."

"O zaman ne sürprizi olur ki?"

"İyi hikâye bekleneni sürpriz gibi sunar zaten."

"Sen öyle mi yaptın?"

"Bilmem. Ben... Ben son zamanlarda iyice tuhaf şeyler yazıyorum. Kısa metinler..."

"Peki kitap?"

Durakladım. Aslında uzun zamandır başlamayı ertelediğim bir roman vardı gündemimde ama birdenbire o anda çiziktirdiğim şeyden söz etmek geldi içimden. Yazmakta olduğum romandan söz edersem heyecanımı yitireceğime dair çok eski bir inancım vardır. Belki de o yüzden birkaç gündür öylesine yazmaya başladığım "şey"i anlatmaya başladım. Merve'nin ilgisini çekmek istiyordum; evet, amacım buydu.

"Evet, bir şey yazıyorum. Biraz günlük gibi. Ya da şöyle diyebilirsin: kahramanı ben olan bir roman. Gün içinde yaptıklarım, başımdan geçenler, düşüncelerim..."

"Niye ki?"

Çuvalladık. Yüzünde anlattıklarımı anlamsız bulduğunu gösteren açık bir ifade oluştu.

"Aslında gerçek yaşamın konusuzluğunu, daha doğrusu bağlantısızlığını anlatmak için yazıyorum bunu."

Dudak büktü.

"Sıkıcı olmaz mı?"

Bir an önce bir şeyler bulmalıydım, ilgisini canlandıracak bir örnek...

"Olabilir. Bunu düşünmüyorum. İçimden gelen sese güveniyorum. Yeni bir şey olacak bu. *Seinfeld* gibi."

Evet, işte bu! Şaşırdı!

"Ne ki o?"

Tanrım, *Seinfeld* bile tarih olmuş olamaz! Bu kadar mı çabuk yaşlandım?

"Eski bir komedi dizisi... Tabii pek alakası yok. Sadece... Orada da öyledir, ciddi bir hikâyesi yoktur ama yine

de çok akıcıdır. Aslında hayat böyledir, dersin bittiğinde. Bazen yani..."

"Peki senin hayatında ilginç şeyler oluyor mu?"

"Bilmem, yazdıktan sonra anlayacağım."

"Nasıl? Yaşadıktan sonra demek istiyorsun herhalde."

"Evet, tabii. Örneğin gördüğüm rüyalar, karşılaştığım insanlar, verdiğim bir seminer... Aslında yazmaya başladım. Örneğin geçen gün bir konuşma yaptım üniversitede, orada yıllar önce sevgili olduğum bir kadınla karşılaştım. İlginç bir sahneydi, yazdım hemen."

Çok garip! Dediklerim doğruydu, tüm bunları evde yazıyordum ama öylesine, herhangi bir önem vermeden... Hatta dosyaları özel bir klasöre bile kopyalamıyor, masaüzerinde bırakıyordum, her an çöpe atılacak dosyalar arasında. Sadece can sıkıntısını gidermek için öylesine karaladığım satırları şimdi anlatırken ben de farklı bir gözle görmeye başlamıştım. Merve beklemediğim bir ilgi gösterdi:

"Ben de olacak mıyım romanda?"

"Olmak ister misin?"

Omuz silkti.

"O kadına sordun mu?"

"Kime?"

"Asena'ya. Yıllar önce sevgili olduğun, karşılaşmışsınız ya..."

Sırlarım ortaya çıkmış gibi kızardım. İyi ki sakalım var. Belli olmuyordur.

"Hayır tabii ki."

Dönüp baktı yüzüme. Heyecanlandım. Aklımdan geçenleri okuyor olabilir miydi?

"Yazdın mı?"

"Evet, yazıyorum."

"Yani bugünü de, bu ânı da yazacaksın eve gidince, öyle mi?"

"Evet. Bir sakıncası yoktur umarım."

"Yok, sadece merak ettim. Peki nasıl bitecek?"

"Güzel soru."

Bilmiyordum ki...

"Sanırım sonuna geldiğinde anlayacağım."

Kaşlarını kaldırdı, merakla baktı yüzüme. Ciddi olup olmadığımı anlamaya çalışıyordu. Hayatım boyunca böyle baktı kadınlar bana. Kuşkuyla.

Beş

YARIM EKMEĞE KÖFTE VE KUTU AYRAN. Etyemez olduğumu, doğrusu sadece balık yediğimi, o yüzden de benim gibilere peskateryen dendiğini söylesem polisler ne yaparlardı acaba? Acıktıysan yemek söyleyelim, diyerek yüz liramı aldılar. Sanırım dışarıda, nöbettekiler de nemalandı bu yemek söyleme faslından. Neyse... Çorba parası, derlerdi eskiden, şimdi köfteye terfi edilmiş anlaşılan. Bana çok uzun gelen bir süre boyunca yarım ekmeği seyrettikten sonra derin bir iç çekip yemeye başladım. Acıkmıştım. Sabahtan beri buradaydım. Çoktan öğlen olmuş olmalıydı. Daha ne kadar burada kalacağım belli değildi ve peskateryenlik iddiasında bulunmak için çok da uygun bir zaman sayılmazdı. Ayrıca...

Zavallı Asena. Şu âna kadar onun için gerçekten de içim acıyarak üzülmemiş olduğumu fark ettim. Köftenin baharatlı yağı genzimi yakarken kendimden utandım. Sadece kendi yaşamasını düşünen bencil bir gövdeyim ben. Daha dün gece dudaklarını öperken yaşadığımı hissettiren kadın şu anda nerede olduğunu bilmediğim bir hastanenin soğuk yatağında hayata tutunmaya çalışıyor ve ben burada en ufak bir acı hissetmeden köfte-ekmek yiyordum. Gerçek buydu işte. Köfteyi bitirip ayranı kafama diktim. Bir idam mahkûmunun son yemeği. Sok-

rates baldıran zehrini böyle mi içmişti? Ah, nerede öyle soylu bir ölüm? Düşüncelerinden asla vazgeçmeyenler! Sokrates'in getirin zehri içeyim, dediği sahneye ilişkin iki resim canlanır zihnimde: biri nerede ne zaman gördüğümü hiç mi hiç hatırlamadığım bir yağlıboya tablo: Sokrates bir eliyle baldıran kabını alırken öteki elini kaldırmış üzüntüden perişan olmuş müritlerine beden ölür ama düşünceler yaşar, gibisinden bir şeyler söylüyor (ki bu da şimdi öylesine aklıma geldi, acaba doğru mudur?); diğeri gerçek bir tiyatro sahnesi. Seksenli yıllarda solcu bir üniversite öğrencisi olarak çok yerinde bir merakla gittiğim Genç Oyuncular'ın Brechtçi oyunları... Şimdi izlesem etkilenir miyim Genco Erkal'ın takma sakalından? Emin değilim. Şu anda hiçbir şeyden etkilenmeyen biriyim. Sanki ruhum bedenimden ayrılmış, birkaç metre öteden olup bitenleri izliyor sakince. Bu, aslında benim gibi bir inançsıza yakışmayan bir düşünce. Ruh diye bir şeyin varlığına inanıyor olsaydım, ruhumun bedenimi özlediğini söyleyebilirdim. Oysa yok böyle bir şey. Zavallı maddeci madde. Maddenin ağzını kolonyalı mendille sildim.

İnsanın karakteri böyle zamanlarda belli olmaz mı? Zor bir durumda, bir gerilim ânında... Ben hiçbir şey hissetmiyorum. Hissiz maddenin maceraları. Onca zaman sonra ilk kez kırmızı et yemiş olmanın getirdiği şaşkınlık içinde kaynayan midemi dinliyorum. Garip bir duygusuzluk hali. Duygusuzluk değil bu. Apati. Heyecansızlık, durgunluk, hissizlik, duyarsızlık... Aslında bu doğru değil. Doğrusunu nasıl ifade edebilirim onu da bilmiyorum. İnsanın kendinden kopması gibi. En son babamın ölümünde böyle bir donukluk hissetmiştim. Çok çok kötü bir şeyler olduğunu anlayan madde kendini korumaya alıyor, duyguların yükselmesini engelliyor. Evet, maddenin kendini koruma hali, donuklaşma.

Büyük tehlike karşısında donup kalan canlılar gibi. Kaçma hareketinin avcıyı kışkırtacağını düşünüyor belki. Düşünüyor dediysem, maddenin kimyasal dengelerini kastediyorum. Donup kalan hayvan çoğu kez gözden kayboluyor, ortamla kaynaşıyor. Cenazede ortamla kaynaşabilmiş miydim? Uzaktan bakan birileri için belki. Saf tutan cemaatin içinde eriyebilmiş miydim? Belki. Ama içten içe yaşadığım büyük bir yabancılıktı. Bu duygudan korkmuyorum ben Camus gibi. O hep acı çekti Tanrı yok, diye. Ben öyle değilim. Ben hareket halindeki maddeyim. Midem yanıyor. Madde kaynaşıyor. Bundan belki bir ay önce bir mezbahada kesim kuyruğunda bekleyen ve neyi beklediğinin farkında olmayan ve varoluşunun anlamsızlığını kavrayamadan –ama yine de sıkılarak– önündeki hemcinsinin kirli kıçına konup kalkan sinekleri izleyen devasa ineğin eti ile benimkisi kaynaşıyor midemde. Birbirine geçiyor proteinler. Hayvanın insana dönüşümü. Yarı insan yarı hayvan yaratıklardan biriyim ben. Babam gibi. Ayakları bir kuşun pençeleri gibi kıvrılmıştı. Cansız gövdesi mermerin üzerinde yatıyordu. Yatmak denilemezdi buna. Uyumak hiç değil. Ağlayamamak maddeyi katılaştırıp zehirliyordu. Oysa bırakabilseydim, akmasına izin verebilseydim madde bozulmayacaktı. Orada öylece bekledim. Kötü anlar bunlar ve geçecek. Sadece geçmesini bekle. Daha sonra yaşamaya devam edersin. Tekrar insan olabilirsin. Şimdilik sessiz bir madde yığınısın. Yavaş. Daha yavaş. Sakin. Diyordum kendime.

Şimdi de benzer bir duygu içindeyim. Hatta daha beteri. Asena'nın yanında kalsaydım belki de olup bitenlere mani olabilirdim, tüm bunlar hiç yaşanmayabilirdi. O yüzden de içimde bir yerde tüm bunlardan dolayı çok üzülen biri var; bunun farkındayım ve ondan bucak bucak kaçıyorum. Sadece üzülen *homunculus*'tan değil, en-

dişe eden ve korkan kısmımdan da kaçıyorum.

Midemden boğazıma doğru yoğun bir sıvı ilerledi ve hıçkırdım. Ekşi ayranın marifeti. Evet, orada olsaydım, git dediğinde kuzu kuzu ayrılmasaydım yanından belki bu feci sona engel olabilirdim. Ya da İTÜ'deki o seminere gitmeseydim. Bu da bir olasılık. Sabah Merve'yle –ki adını bile bilmiyordum o sırada– karşılaşmasaydım ya da Merve, Nabokov okuyor olmasaydı cinsel olarak dikkatimi çekmeyecekti ve semineri hatırlatmak için arayan kıza mantıksız bir fantezinin etkisine girerek evet demeyecektim. Her şey Nabokov'un suçu! Aslında daha da başa dönmeli: Üniversite yıllarını Hisar'da sürterek harcamasaydım Asena'yla hiç tanışmazdım. O zaman da burada olmazdım.

Doğru mu bu düşünce? İnsanın yaşamı bu derece rastlantılara bağlı olabilir mi? Yaşam, yolları çatallanan bir bahçe değil sevgili Borges, hayır, o kadar durağan ve masum değil. Çok daha dinamik. Neredeyse canlı. Anlamak kolay değil. Beni buraya getiren olayları anlayamazsam asla çıkamayabilirim. Polis suçu üzerime yıkmaya çalışacak, bu çok belli. Onlar için asıl mesele gerçek suçluyu bulmak değil. Bir suçlunun bulunması. Birinin bedeli ödemesi. Kendimi korumam gerekli. Olayları başa sarmalıyım. Ertesi gün, sonraki günler... Uğursuz Asena! Hayatımı zehirlediği yetmedi... İTÜ'de karşılaştığımız andan itibaren hissetmiştim aslında yaklaşmakta olanı. Sarhoş öpücüğü ile bir kez daha mühürlemişti zamanımı.

Asena'yla hiç tanışmasaydım bambaşka biri olur muydum? Belki de o hataları yapmamın nedeni zaten benim ben olmamdı. Hep dediğimiz gibi, "insanın karakteri onun kaderidir". Yoksa tersi miydi? Peki neymiş bu karakterim, dediğim şey? Hangi olay en güzel şekilde özetler beni? Asena'yla yaşadığımız o kirli ağustos

olabilir mi: Âşık değilim, benim için sadece Asena'yla dolu bir şimdi var, diyordum kendime. Ah, evde olsaydım da o utanç verici defterleri çıkarsaydım dolapların dibinden. Adi bir kolinin içine tıkıp sıkıca bantladığım eski defterler. Aşk acısıyla kıvranan bir bedenin hazin çığlıkları. Çiftleşecek bir dişi bulamadığı için acı acı uluyan bir hayvan. Ne acıdır ki bu iç paralayıcı inlemeleri şiir sanarak yazmış, defterleri doldurmuş, hatta kırkını geçtiği halde bunları bir kolinin içinde saklamayı sürdürdüğüne göre halen bunlara bir değer veren zavallı. Haz ile acının bu kadar yoğun bir şekilde bir araya gelebileceğini kimse hayal edemez. Hele o gün! Mezarlıkta oturup ölümü düşündüğüm gün. Ciddi ciddi kendimi öldürmeyi düşünmüştüm. Mademki Asena artık yoktu, bu zavallı bedenin de yaşamasına gerek kalmamıştı. (Kapı çalınmıştı) Hayır, o günü hatırlamak istemiyorum (sevişiyordunuz, sana sıkı sıkıya sarılmıştı, titriyordunuz, içinizden bir nehir akıyordu) hatırlamak istemiyorum (artık iki beden yoktu, artık iki ayrı zaman yoktu zihinlerinizde) hatırlamak istemiyorum (kapı çalındı, aç kapıyı Asena, diye bağıran genç erkek sesini duydun) hatırlamak istemiyorum (Teo, diye inledi Asena, varlık ikiye bölündü, çırılçıplak koştu, kapıyı açtı, Teo'ya sarıldı) hatırlamak istemiyorum (seni orada unuttu, boş bir salyangoz kabuğuydun, bir tarafa atılmış) hatırlamak istemiyorum (kapının önündeydiler, Asena özlemle öpüyordu Teo'yu, çıplaktı) hatırlamak istemiyorum (işleri bitine kadar bekledin, birbirine sarılmış yorgun bedenlerinin üzerinden atlayıp çıktın evden) hatırlamak istemiyorum (mezarlığa gittin).

Zavallı Asena. Düşüş sert oldu değil mi? Şimdi karanlığın içinde yaşamla ölüm arasında asılı kaldın. Bense burada, saçma düşünceler içinde, olmamışlığımla yüzleşiyorum. Çünkü Asena, sen beni hadım ettin. Yuttun be-

ni. Geride kalan bedenim o yüzden eksik. Sadece farkında olma yeteneğine sahip bir madde. Karanlık düşünceler içinde bekliyor şimdi. Sessiz.

Altı

HER ŞEYİN ISLAK AHŞAP RENGİNDE OLDUĞU, BİRA VE ÇİŞ KOKAN KARANLIK DEHLİZE İNERKEN YÜZÜME VURAN YAPIŞKAN SERİNLİKTEN TİKSİNDİM. Oysa dışarıda mayıs ayına göre beklenmedik bir sıcak ortalığı kavuruyordu. Giydiklerim sırtıma yapışmıştı. Gözlerim karanlığa alışır alışmaz Emirleri gördüm. Dip masada oturmuş sigara içiyorlardı. Kapalı yerlerde sigara içme yasağı bu berbat yere henüz ulaşmamıştı. Ulaştıysa da önemsememişti, çünkü burası zaten mezar sayılırdı, yaşayan ölüleri korumanın bir anlamı yoktu. Yüksek masalardan birine tünedim. Yan gözle Emir'i izleyebileceğim bir açıyla oturdum. Asena'da gördüğüm fotoğraftaki masum yüzü şimdi sakallıydı. Olduğundan daha büyük görünüyordu. İçeri girmemle beraber geçici bir sessizliğe gömülmüşlerdi. Bu saatte müşteri olamayacağıma hükmettiklerinden tedirgin olmuşlardı. Aralarından biri isteksizce kalkıp yanıma geldi. Emir yaşlarda, esmer, karga burunlu. Diğeri, dazlak ve bodur olanı elindeki tespihi sallayarak pis pis süzüyordu beni.

"Ne verelim?"

"Bira. Soğuk olsun. Biraz da çerez."

Bara doğru giderken arkasından bağırdım:

"Bira 33'lük olsun. Hemen ısınıyor sonra..."

Onlara aldırmaksızın gazetemi açıp okumaya baş-

ladım. Gevşediklerini hissettim. Belki bu da böyle biri, diye düşünmüşlerdi. Olamaz mı? Saçı sakalına karışmış, gözlüklü, orta boylu, göbeği blucininden taşmış, üzerinde yeşil renkte İstanbul yazan bir tişört ve siyah buruşuk keten ceketli bir adam günün sıcağından kaçıp bir bira içemez miydi yani? *Cumhuriyet Kitap* ekinin arka sayfalarındaki yazar karikatürlerine benziyor olmam aslında bir avantajdı şimdi. Bu tür adamlar böyle yerlere takılabilirlerdi.

Kargaburun birayı getirdi, yanında küçük tahta çanakta tuzlu fıstık. Sürekli kemirilmekten ve yıkanmamaktan içleri yeşilimsi siyah kirle dolu tırnakları dantelsi bir yapı almıştı. Az önce fıstıkları bu eller tabağa koymuştu. İçim bulandı.

"On lira."

Para peşin demek. Yirmi lira verdim.

"Bozuk yok mu?"

"İkinciyi de şimdiden vereyim o halde."

Yüzüme boş baktı, bir anlam verememiş olmalı, omzunu silkip gitti. Parayı cebine attı. Anlaşılan burada kasa falan yoktu. Tuzlu fıstık berbat görünüyordu, rutubetten yapış yapış olmuştu. Biranın soğukluğu da sınırdaydı. Ne yapıyordum burada? Asena'ya söz vermiştim, tamam; ama Emir'i bulup ne yapacaktım ki? Onunla konuşacağıma, derdi neyse öğreneceğime ve boktan işlere bulaşmasına engel olacağıma dair o sözleri hangi aralıkta vermiştim? Çok içmenin zararları tabii. Arnavutköy'e tepeden bakan terasta içkimi yudumlarken iyiden iyiye Asena'nın şövalyesi rolünü benimsemiş olmalıydım. Oysa bu tür şeyler bana göre değildi. Bir kere gençlerin dilinden anlamazdım ki...

Emir ve iki arkadaşı duyamayacağım bir sesle mırıl mırıl konuşuyor, arada pis bir öksürükle sonlanan kesik kahkahalar atıyorlardı. Seçebildiğim sıradan küfürler dı-

şında neden söz ettikleri hakkında bir fikir edinemiyordum. Benimle ilgili görünmüyorlardı. Biradan bir yudum daha alıp uzun süredir okumadan baktığım gazetenin sayfasını çevirdim. Yeni bir kadın cinayetiyle ilgili geniş bir haberin fotoğraflarına bakmaya başladım. O sırada Emir'in telefonu tanıdık bir şarkının tiz cızırtılı bir versiyonu ile çaldı. Kulak kesildim.

"Alo? Ezgi... Aşkım... Mekândayız evet... Ne oldu? Ne!"

Emir'in yüzü kâğıt gibi bembeyaz oldu. Kargaburunla dazlak yanına geldiler. Yüzlerindeki endişeden ve içine girdikleri sessizlikten sorun hakkında önbilgilerinin olduğunu tahmin ettim.

"Bak şimdi, evden çıkmayacaksın tamam mı! Ben oraya geliyorum."

Karşı taraf ne diyorsa artık Emir öfkeyle bağırıyordu. Hattın ucunda olduğunu anladığım Ezgi'ye değildi öfkesi ama kimeydi?

"Bilmiyorum Ezgi, bilmiyorum. Sen evden çıkma sakın. Tamam, beni merak etme. Tamam dedim."

Telefonu kapattı.

"Ne dedi abi?"

"İbo... Peşimdeymiş. Emir'i yaşatmayacağım, demiş."

Kargaburunla dazlak patladılar. Varlığımı unutmuş gibiydiler.

"Abi sana dedim, değil mi? Şu kıza takılma dedim."

"Emir, Emir! Kaç oğlum, İbo'nun biti kanlandı, artık o lisedeki çömez değil."

"Evet abi, herif Dolapdere'ye nam salmış şimdiden."

"Öyle basit torbacılık falan değil. Bayağı büyütmüş işi."

"Kaç kişiyi bıçaklamış biliyor musun?"

"Yan bastın oğlum sen! Herif sikicek senin belanı!"

"Of be abicim, bir kız için değer mi be!"

Sonunda Emir beklenen çıkışı yaptı:

"Değer tabii. Delikanlıyım ben be! Sevdiğim kız için sonuna kadar giderim. Sizin gibi tabansız değilim."

Kel olan bozuldu.

"Hop Emir. İbo'dan önce ben sikicem belanı şimdi. Oğlum, adam gibi uyarıyoruz seni. Herif geçen yıl Asmalımescit'te meyhanenin ortasında, herkesin gözü önünde indirmedi mi herifin birini? Ha? Ne oldu? Oğlum, herifin arkası sağlam. Sen kime güveniyorsun?"

"Size güvenemeyeceğim belli. Korkmayın ibneler, size ihtiyacım yok."

Emir kıpkırmızı olmuştu.

"Delikanlı adamım, diye dolanmayın ama bir daha... Götsünüz lan hepiniz!"

"Doğru konuş Emir, bak çizicem şimdi."

Dazlak Emir'in gırtlağına hamle etti. Emir son anda geri çekilerek kurtuldu. O sırada kargaburun araya girdi.

"Hop beyler, tamam. Tamam abicim... Bırak."

Emir hayal kırıklığına uğramıştı. Belli ki ne yapacağını bilemiyordu.

"Siktirin gidin ya..."

Emir'in yine telefonu çaldı.

"Ne var Ezgi! Ne var!"

Yine hepsi kulak kesildiler. Benim varlığımı ne zaman hatırlayacaklar acaba, diye merakla bekliyordum. Emir yüzünü buruşturdu.

"Ya git ya! Ben senin için ölümü göze alırım, diyorum kızım. Ölümü... Ağlama Ezgi! Ağlama bak! Aşkımsın tamam mı! Gelirse gelsin göt. Gününü görür. Tamam ya, ölürsek de ölürüz, ne var!"

Kapattı. Bu sefer kız ne diyor, diye sormadılar. Ama Emir açıklama gereği duydu:

"İbo buraya geliyormuş."

Derin sessizlik. Kargaburunla dazlak bir süre ne ya-

pacaklarını bilemez halde birbirlerine baktılar. Emir'i bırakıp gidemiyorlardı.

"Yürü oğlum, gidelim buradan."

O sırada kargaburun aniden beni gördü.

"Kapatıyoruz abicim. Hadi..."

"Ama ikinci birayı ödemiştim."

"Borcumuz olsun... Şimdi kapatıyoruz."

Evet, en iyisi bir an önce oradan gitmemdi. Asena haklı çıkmıştı. Kardeşinin başı gerçekten de beladaydı. Yanındaki tipler tüm ürkütücü görünme çabalarına rağmen toyluklarını saklayamıyorlardı. Bunların sonu kötü, diye düşünürek bar taburesinden inerken garip bir şey oldu. Dışarıdan içeriye sızan güneş ışınlarıyla aramıza bir engel girdi, loş olan barın içi iyice karardı. Kulağı küpeli, *bodyguard* kılıklı iriyarı bir oğlan arkasında iki ayıyla içeri girdi. Doğrudan Emir'in üzerine yürümeye başladılar.

"Ulan dallama, ben sana ne dedim, yaşatmam demedim mi lan?"

İşte o anda bir gürültü koptu, küfürler havada uçuşmaya başladı. Kapıdan girenlerin Emirleri ufalayacaklarından en ufak bir kuşkum yoktu. Kalbim yerinden çıkacakmış gibi kan pompalamaya başlamıştı. Dişlerimi sıktım. Bir an önce buradan çıkmalıydım. Ani bir şekilde hamle edince İbo denilen herif hışımla bana döndü. Galiba ona saldırıyorum sandı, yoksa neden yakamdan tutup kafa atsın ki! Son anda yana çekilmeye çalıştım ama demir bir gülleyi andıran koca kafası yüzümün sağ yanını sıyırıp geçti. O sırada Emir de bar taburelerinden birini kafasına indirmek üzere hamle etmişti. Ama İbo'nun adamları da boş durmuyordu. Bir tanesi elindeki sustalıyı bizim kargaburuna sallayarak onu etkisiz hale getirdi, diğeri de Emir'in koluna demir bir çubukla saldırdı. Kısa sürede darmadağın olmuştuk. İbo'nun attığı kafanın etkisiyle sendeleyip bara yapışırken artık kendimi savun-

mak dışında yapabileceğim bir şey olmadığını düşünüyordum. Beni de Emir'in adamlarından biri sanıyorlardı ya da hiç önemi yoktu; karşılarına çıkan bir engeldim işte, alt edilmesi gereken. Çocuklardan leş gibi kokanın tekmesini savuşturdum ama ötekinin sustalısı tişörtümü boydan boya yırttı, derim biber gibi yanmaya başladı. İbo Emir'in yüzünü mengene gibi sıkarak onu dizlerinin üzerine çöktürmüş, ana avrat sövüyordu. Belki de öldürmekle öldürmemek arasında gidip geliyordu. Bardaki boş bira bardağını aldığım gibi beni sustalıyla çizen çocuğun kafasına indirdim. Alnından fıskiye gibi kan fışkırdı. Çocuk deli gibi ulumaya başladı. İbo'nun dikkati dağılmıştı. Emir kendini kurtarıp sıkı bir tekme savurdu İbo'nun hayalarına. Küfrederek iki büklüm oldu. Ama o sırada dışarıyı kollayan İbo'nun adamlarından biri telaşla içeri seslendi:

"Polis geliyor abi, çabuk!"

Polis lafını duyunca güneş ışığı görmüş vampir gibi korkuya kapılıp kendilerini dışarı atmak üzere merdivene koştular. Bir yandan da İbo küfürler, tehditler savuruyordu. Geldikleri gibi hızla gittiler. Barın önünde yatan kargaburun eliyle karnını tutuyordu. Dazlak küfürler savurmaya devam ediyordu. Emir halen şoktaydı. Sinirden titriyordu. Ağzından tek kelime çıkmıyordu. Kargaburun yanıma geldi. Dudağı patlamış, kaşından da oluk oluk kan akıyordu. Peçetelerle gelişigüzel tampon yaparken yumuşak bir sesle beni uyardı:

"Sağ ol ağbi. Sen de başını belaya soktun. Polis gelmeden git bence."

Çocuk bunlar aslında, diye düşündüm. Gülümsedim. Kendimi çok iyi hissediyordum.

"Önemli değil. Neyse, kendinize dikkat edin..."

Dışarı çıktığımda güneş gözümü aldı. Hızlı adımlarla Sıraselviler'e doğru yürümeye başladım. Ama sokakta

karşıma çıkanlar duraklıyor, kadınlar kaldırım değiştiriyor, erkekler kuşkuyla süzüyorlardı. Buna benzer bir deneyim yaşamıştım. Evet, ilkokul birinci sınıfta karşıdan karşıya geçerken araba çarptığında da böyle bakmıştı sokaktaki insanlar bana. Önce ne olduğunu anlamamıştım. Korkunç bir çarpma sesiyle kendimi yerde bulmuştum. Ardından hemen ayağa kalkmıştım; kendime bir şey olmadığını kanıtlamak istiyordum sanırım ama insanların dehşetle açılmış gözleriyle karşılaşınca ne var üzerimde acaba, diye önüme baktığımda beyaz yakalığımın kıpkırmızı olduğunu görmüştüm ilkin. Sonra, çok sonra başımdaki yaranın sızlamaya başladığını hissetmiştim. Şimdi de belli ki ağzım gözüm dağılmıştı. İstanbul tişörtümde geniş bir yırtık vardı ve göğsüm boydan boya kanıyor, biber gibi yanıyordu. Ama içimden gülmek geliyordu. Adrenalin acıyı hissetmemi engelliyordu belli ki. Belki Emir ve arkadaşlarıyla kendi "Dövüş Kulübü"müzü kurmalıydık. İşin sırrını öğrenmiştik. Adrenalin...

BIKTIM ARTIK. Nefes nefese uyanmaktan gına geldi. Kalbim yerinden çıkacak gibi çarpıyordu; saate baktım, sabaha karşı dört. İyice yer etti bu saatte uyanmak. Acayip de bir rüya görüyordum. Çok acayip.

Yaşlı bir adam vardı. Tanıdığım biriymiş ama kim? Yüzünü de hatırlamıyorum şimdi. Kel kafalıydı galiba. Bizim karşı apartmanda oturan adam gibi. Ama çok yaşlı. *Beddua*'daki yaşlı adam belki de. Tabii ya! O. Ama aynı zamanda bir başkası. Daha önce bir yerde gördüğüme eminim. Dilimin ucunda ama bulamıyorum. Yoksa çocukluğumda ateşlendiğimde ya da sınavlardan önce elinde kocaman bir bıçakla beni karanlık koridorlarda kovalayan yüzü olmayan adamın yaşlılığı mı bu? Saçma. Bu tür rüya imgeleri yaşlanmaz. Başka biri bu. Evet, yazdığım adam bu, kesinlikle. Beraber parkta oturuyoruz. Kıtmir'i dolaştırmaya çıkardığımda oturduğum banktayız. Ama Kıtmir yok ortada. Adamın elinde kocaman bir kitap var. *Evliya Çelebi Sözlüğü* diyor. Yeni yayımlanmış. Çok iyi bir sözlükmüş, Evliya Çelebi'nin *Seyahatname*'sinde geçen isimler, yerler, her şey varmış. Parmağını koyduğu maddeyi okuyorum: Gallaf. Garip, diyorum içimden, *Yüzüklerin Efendisi*'ndeki Gollum'la Gandalf'ın karışımı sanki. En aşağılık arzularla bilgeliğin bir sözcü-

ğün içinde erimesi. O sırada yanımızda oturan bir de genç kadın varmış, onu fark ediyorum. Dehşete kapılıyorum. Neden bilmiyorum ama o kadının orada olması korkunç bir duruma işaretmiş. Ölmüş birinin ya da tam tersine hiç var olmamış birinin karşımıza çıkması gibi bir durumun yaratacağı dehşeti hissediyorum. Evet, böyle bir şey. Düşündükçe korku soğuk bir işkence aleti gibi kalbimi sıkıştırıyor. Tabii o yüzden çarpıntıyla uyandım.

Kalkıp bir ağrı kesici aldım, yüzümün sağ yanında ağrı kendini hissettirmeye başlamıştı. Koridorda Kıtmir'le karşılaştık. Kafasını kaldırıp baktı. Eğilip başını okşadım. İnce bir sesle inledi. Rüyasına geri dönmek istiyordu.

"Ben istemiyorum Kıtmir."

Köpeklerin rüya görüyor olması çok kafa karıştırıcı bir şey. Nereye kadar iniyor rüya acaba? Canlılar âlemindeki merdivenin hangi basamağına kadar? Memelilerle mi sınırlı, yoksa sürüngenler de rüya görüyor mu? Yılanın rüyası. Sürüngenler konusunda gördüğüm bir rüya geldi aklıma şimdi. Ne komik bir aydınlanma ânıydı... Aradan çok yıllar geçmesine rağmen çok iyi hatırlıyorum. Aşiyan Mezarlığı'nın yanındaki yokuştan aşağı iniyordum. Elimde de bir ansiklopedi vardı. Düşünceler içinde yürürken dinozorların neden ortadan kayboldukları sorusunun cevabını buldum bir anda. Aklıma geliverdi. Hemen ansiklopedide kertenkele maddesini açıp okumaya başladım. Evet, haklıydım, yazılanlar beni haklı çıkaracak cinstendi. Tezim şuydu: Dinozorlar yok olmamıştı, sadece boyutları küçülmüştü! Kertenkele de bir dinozor türüydü işte! O kadar mutlu olmuştum ki bu aydınlanma ânından. Ansiklopedi ve sürüngen.

Kıtmir'i rüyasının içinde bırakıp salona geçtim. Işığı yakmadan pencerenin yanındaki berjere oturdum, uyuyan sokağı izlemeye başladım. Gallaf! Evliya Çelebi. Sözlük. Yaşlı adam. Dehşete düşüren kadın. Aslında çöz-

mesi çok zor değil. O kadın, orada olmaması gereken kadın Asena olmalı. Neden Merve değil? O da yasak değil mi bana? O da sakınılması gereken bir düşüş ihtimali değil mi? Evet ama Asena kadar kuvvetli değil henüz yaratacağı etki. Ölmüş de dirilmiş duygusu vermiyor. Tam tersine, gençliği bedenimin ölüme ne kadar yaklaştığını işaret ediyor yalnızca. Bununla başa çıkabilirim. Oysa Asena? Kasıklarımın ateşi? Hayır, hayalarımı buran bir çaresizlik! Hayatımın geçmiş bölümlerinde kalmış olması gerekirken durduk yere ortaya çıkmış her şeyi bulandırmıştı. Aklımı karıştırmıştı. İçimdeki Gollum'u uyandırmıştı. Oysa ben Gandalf olacaktım. Değil mi? İTÜ'de karşılaşmamızdan hemen önce bilge bir adam olarak anlatıyordum, mimari, edebiyat, Tanpınar diye... Tanpınar deyince aslında öteki rüyaya da bağlanıyor bu düşünce akışı. Çünkü Aşiyan benim için Tevfik Fikret değil, Tanpınar'dır. Hayır, aslında, Tanpınar da değil, Tanpınar'ın mezarı! Hatta belki de sadece mezar taşındaki dizelerdir: *Ne içindeyim zamanın / Ne de büsbütün dışında*... O yokuş, o mezarlık benim imgelemimde özel bir yere sahip, bunun farkındayım. Ama dinozordan kertenkeleye uzanan zinciri çözemiyorum. Yılanın dansıyla bir ilgisi olabilir mi? *La dans serpantin*? Nasıldı: *Sanat sarı, mor, pembe, yeşil, kırmızı, mavi*... Böyle başlıyordu ama devamını hatırlamam mümkün değil ki. Kalkıp kitaplıkta aramak için çok geç ya da çok erken bir saat.

Birden yorgunluk çöktü. Ama yatağa gitmek istemiyorum. Kâbus görmek istemiyorsan mumu söndürme. Böyle bir laf vardı değil mi? Gözlerimi biraz kapatsam şuracıkta. Yatağa gidersem yine kâbuslar, kalp çarpıntıları... Berbat bir gün geçirmiştim. Ağrı kesicileri leblebi gibi yutmuş olmasam şimdi böyle sakin duramazdım.

Serseriler! Sokak lambasının ışığında şöyle bir göründüler. Arabaların arkasına gizleniyorlar. Yerimden

kalktım. Daha iyi görebilmek için pencereyi açtım. Hırsızlar... Henüz yaz mevsimi başlamamıştı ama... Belli olmaz tabii. Gözlerimi kısıp baktım. Belki de uykusuzluktan hayal görüyordum ya da göz yanılsaması. İçeri döndüm. Ne kavgaydı ama! Hepi topu beş dakika sürmüş olmalıydı ama neredeyse burnum kırılacaktı. Hedeflerinde ben yoktum üstelik. Acaba Emir'e ne olmuştu? En son bıraktığımda onların da ağız burun dağılmış gibiydi. Ama hayatlarını kurtarmıştım sonuç olarak. Kazara da olsa. En kahraman ben. Hani kahramanı ben olan roman yazacaktım ya! İşte ben kahraman oldum. *Kazara Kahraman.* İlk yazdığım romanın kahramanının adıydı Kahraman. Ne oldu acaba o taslak? Tamamlanamadan yok olup gitti. Tamamlanamayanlar.

Kapıyı açmamam gerekirdi ama tıkırtıları duyunca tam iş üzerindeyken yakalarım, diye açtım. İbo karşımda duruyordu. Evimi nasıl bulmuştu? Demek dışarıda gördüğümü sandığım serseriler gerçekti.

"Girebilir miyim? Özür dilemek istiyorum."

Arkamda Kıtmir olduğu için güvenle açtım kapıyı.

"Gir bakalım."

Ağır adımlarla salona geçti. Ayağında parmak arası terlik vardı. Az önce oturduğum koltuğa oturdu. Ayak parmaklarının üzerindeki siyah yağlı kıllar midemi bulandırdı. Onu içeri almam hataydı.

"İçecek bir şeyin var mı?"

"Al."

Kendim için açmış olduğum birayı uzattım. Bir sigara çıkardı.

"Bu evde sigara içilmiyor!"

Şaşkınlıkla baktı.

"Ama köpek içiyor."

Kıtmir istifini bozmadan piposunu küllüğe vurarak temizledi.

"O İngiliz. İstediği yerde istediğini yapar. Sen kim oluyorsun da evime gelip bunu sorguluyorsun. Ha?"

İbo iyiden iyiye küçülmüştü karşımda.

"Ama... ama..."

Boğazını sıkmaya başladım. Gebertecektim iti.

"Allahın belası kopuklar... Sizin gibileri var ya... Böyle..."

Gözleri yerinden fırladı. Bir tanesi yuvarlanıp Kıtmir'in ayaklarının dibine vardı.

"Öö... Özür dilerim... Ah..."

Kıtmir önüne yuvarlanmış olan gözü ağzına alıp çiğnemeye başladı. Patlayan gözden yumurtanın sarısı gibi bir sıvı aktı. Yerler kirlendi. Bir de bu pisliği temizlemekle uğraşacaktım. Öfkem iki kat arttı. İbo'nun boğazını sıkarak pencereden aşağı sarkıtıyordum. Arkadaşları da görsün. İbret alsınlar. Ama karşı balkonda oturan yaşlı adamla göz göze geldim. Elinde kalın bir kitap vardı. Onaylamadığını göstermek için başını sallıyordu. Ama İbo'nun boğazını sıkmayı bırakamazdım. Yoksa o beni alt edecekti. Gücüm tükenmeye başladı. Nefesim sıklaştı.

Ter içinde gözlerimi açtım.

Sol kolum uyuşmuş.

Kalbim...

Berjerden kalktım. Ayaklarımı sürüyerek yatağıma gittim. Su içtim. Sabah ezanı. *Gece çukurlardan çekiliyor yavaş yavaş*... Ağrı kesicilerin etkisi azalıyor. Yüzümün sağ yanına ağır ağır çöküyor ölüm.

MERVE İLE ROBİN YOK. Canım sıkıldı. Kıtmir bir ipucu bulurum ümidiyle her zaman oturduğumuz bankın çevresini koklayıp duruyordu. Gökyüzü de bulutluydu. Basık bir hava vardı. Yağmur yağacak gibiydi. Saatime baktım. Her zamankinden erken mi gelmiştik? Hayır. Ama yoklardı işte. Banka oturdum. Kendimi çok yaşlı ve bitkin hissediyordum. Yüzümün yarısı dünkü kadar olmasa da ağrımaya devam ediyor. Yolun yarısını çoktan geçmiştim. Göründüğümden çok daha yaşlıydım. Derimin altında bin yaşında bir adam vardı. Evet, bazıları yaşlı doğar. Ben de onlardan biriyim. Beş yaşındayken de, on beşimdeyken de hep yaşlıydım aslında. Çocukken çocuk taklidi yapardım. Gençken de genç... Şimdi de neşeli yetişkin taklidi yapıyordum. Aslında çok yaşlı bir çekirgeden başka bir şey yoktu derimin altında. Kocaman bir boşluğun içinde vızıldayıp duruyordu. Dün gece yazdığım o metin de tamamen ona aitti. Yani başkası gibi yapmayı bıraktığım anda ortaya çıkıveren gerçek sesim. Hastalıklı, uğursuz, öfke dolu. Tanpınar'ın günlüklerindeki sese benziyordu biraz. İşte şurada elli metre geride yatıyor.

Burasının önemini yeni yeni kavramaya başlıyordum: Hisar-Bebek hattını kesen Boğaziçi-Küçüksu çizgi-

si. Ortasında da Tanpınar'ın mezarı. O ince mermer sütun aslında sadece onun mezar taşı değil, benim yaşam coğrafyamın merkeziydi. Evet! Bunları dönünce mutlaka yazmalıyım. Daha önce farkında olmadığım bir şeydi bu. Neden rüyalarıma, yazdıklarıma bu kadar sık girdiği de belli oluyordu. Belleklerimizde yaşadığımız mekânları gösteren kendine özgü bir harita vardı. Kişisel dünyanın haritası. Yerlerin psikolojimizdeki etkileri sandığımızdan çok daha kuvvetli olmalıydı. Bu incecik kıyı şeridi şehrin kendisinden daha fazla yer kaplıyordu zihnimde. Her ayrıntısıyla. Yukarısı, üniversite de öyle. Bu kesişimde Tanpınar'ın bulunması kesinlikle bir tesadüf değildi.

Kıtmir'in aniden ayaklanmasıyla Merve'nin sesini duymam bir oldu:

"Günaydın."

Merve! Tüm mayıs güneşi beni buldu; havadaki tüm güzel kokular, denizin sağaltıcı gücü: Merve!

"Günaydın!"

Sesimdeki neşeye ben bile şaştım. Demek bu kadar sevinmiştim. Evet ya! Sevindim işte...

"Yüzüne ne oldu?"

"Hiç. Kavga ettim. Dün."

"Haydi ya! Anlatsana, nerede?"

"Anlatılacak pek bir şey yok. Bir barda kavga çıktı. Ben de dayak yemesi kuvvetle muhtemel olan tarafta kaldım."

"Ne dedin öyle?"

"Kuvvetle muhtemel... Büyük olasılıkla demek..."

"Ne demek olduğunu anladım da... İlk kez duyduğum için şaşırdım."

Birden Robin'le Kıtmir hareketlendiler. Pembe eşofmanı patlayacak gibi gerilmiş bir kadının dolaştırdığı Golden Retriever dikkatlerini dağıtıyordu. Eşofmanlı kadın ne köpeğiyle ne de bizimle ilgileniyordu. Köpeği-

nin kayışını gevşetmiş, denize bakarak ceptelefonuyla konuşuyordu. Merve'yle birbirimize bakıp güldük. Bu sırada Merve'nin gözlerine biraz uzun mu baktım?

Sözleşmiş gibi kalkıp Hisar'a doğru yürümeye başladık.

"Beni merak etmedin mi bu sabah?"

Sarsıldım. Hangi cevap beni güvenli alanda tutardı acaba? Çok düşünmeden cevap vermeliydim:

"Belki bu sabah başka yerde yürüyorsunuzdur, diye düşündüm."

Bir süre cevap vermedi. Gizemli bir şekilde gülümsüyordu.

"Dedem uyandı sabah, ona kahvaltı hazırladım."

"Bu sefer kaç gün uyudu?"

"Dört gün olacaktı bugün. Gitgide araları açılıyor."

"Nasıldı peki?"

"İyi, çok iyi. Yayla çorbasını büyük bir afiyetle içerken çok güldürdü beni."

"Niye?"

"Sana âşık olduğumu sanıyor."

Yüzüme baktı. Kalbimin hızlandığını fark etmiş olabilir mi? Evet. Evet, kesinlikle şu anda. Evet! Sesimin titremesine engel olmaya çalışmamın yararı yoktu tabii.

"Beni nereden tanıyor?"

"Rüyasında görmüş."

"Ooo, deden sadece kendi âleminde gezinmiyor anladığım kadarıyla."

"Dediğine göre rüyadaki âlemle bizim âlem arasında geçitler varmış."

"Evet, var tabii. Her yatak odasında bir tane bulunur. Halk arasında yatak diyoruz bu âlemlerarası gemilere."

Bozuldu.

"Dalga geçme..."

"Tamam canım, şaka yapıyorum."

Gerçekten bozuldu galiba.

"Yapma."

Yüzünü astı. Eğilip Robin'in gözündeki çapakları temizledi. Sonra bir sigara yaktı.

"Sonra?"

"Dalga geçeceksen anlatmam ama."

Kem küm edip gönlünü almaya çalıştım:

"Söz... Ben de rüyalara çok meraklıyım aslında. O yüzden..."

Küçük bir kıza dönüşerek anlatmaya başladı; inanılmaz olduğunun farkındaydı ama yine de inanmamı istiyordu, oyununa katılmamı.

"Geçitler varmış işte. Rüyada yeterince uzun kalırsan o geçitleri bulabiliyormuşsun."

"Peki nereye açılıyormuş bu geçitler?"

"Bizim dünyamıza."

"Bizim dünyamıza? Mesela biz burada otururken deden bizi görebiliyor, bunu mu demek istiyorsun?"

"Biraz karışık. Dedem anlatırken çok net anlamıştım ama şimdi tam anlatamıyorum. Aslında uyurken başkalarının rüyalarına girmeyi keşfetmiş önce."

"Başkalarının rüyaları?"

"Evet, delice geliyor kulağa ama öyle."

"Nasıl oluyormuş peki? Kapıların üzerinde insanların adları mı yazılı oluyormuş?"

Omuzlarını silkti.

"Bilmiyorum. Ama insan rüya görürken daha savunmasız oluyor, diyor dedem. Bir kere insanın rüyasına girdin mi zihnine de girmeye başlıyorsun... Yani sen burada uyanıkken dedem senin zihninin içine bir şekilde sızabiliyor. Benim anladığım o..."

Bir şey demek istemedim. Ya Merve dikkatimi çekmek için masallar uyduruyordu ya da gerçekten kaçık bir dedesi vardı.

"Başka neler söyledi benim hakkımda?"

"Sadece senin biraz tuhaf biri olduğunu söyledi."

"Tuhaf biri ha? Ben de aynı şeyi deden hakkında düşünmeye başladım."

Kızacak mı, diye yüzüne baktım gülümseyerek. Kızmadı.

"Ben onun söylediği her şeye inanıyorum. Gerçek olmasalar bile..."

"Anlıyorum."

Bu sefer umutla baktı yüzüme.

"Gerçekten mi?"

"Evet çünkü bu aslında yazarken yaşadığım deneyime benziyor. Hem gerçek değildirler hem de var olduklarına inanırsın. Bir süre sonra gerçek insanlardan daha gerçek gibi gelirler."

"Öyle bir şey işte... Hey neden geri döndük?"

"Sana bir şey göstermek istiyorum."

"Ne içindeyim zamanın ne de büsbütün dışında. Çok güzel."

Merve'yi izliyordum tüm dikkatimle. Etkilenecek miydi? Ne düşünüyordu? Gözlerini kısmış bakıyor, bir yandan da kendi kendine mırıldanıyordu. O anda aklının içinde olmak için neler vermezdim.

"Çok acayip değil mi?" diye kurcaladım.

"Ölümü anlatıyor gibi. Ama..."

Kendimi tutamayıp ekledim:

"Hayatı da tarif ediyor aynı anda."

"Evet. Hem burada hem değil. Dedemin rüyaları gibi. O yüzden mi getirdin beni buraya?"

Merve'yle Tanpınar'ın mezarının önünde duruyorduk. Kıtmir'le Robin'in kayışlarını kısaltmıştık. Mezarlıkta köpeklerin dolaştırılması hoş karşılanmayabilirdi. Göz ucuyla hemen ardımızdaki görevlinin kulübesine bakıyordum. Görevli bizim köpeklerle kapıdan girdiğimizi görünce hareketlenmiş ama sadece girişteki Tanpınar'ın mezarıyla ilgilendiğimizi görünce karışmamayı tercih etmişti.

"Öyle sayılır."

"Ne içindeyim ne de büsbütün dışında... Çok garip. Daha önce duymuş gibiyim."

"Duymamış olsan bile Tanpınar'ın cümleleri tanıdık gelir."

"İyi edebiyat insanda *dejà vu* duygusu uyandırıyor galiba."

Dönüp baktım güzel başına. Az önce bu kelimeleri dünyaya sunan ağzını öpmek istiyordum. Hiç değilse parmağımla dudağına dokunmak. Sus demek. Usulca (**İsabet buyurdunusss efendimisss**).

"Gerçi bu çok ünlü bir şiirinden, mutlaka duymuşsundur."

"Senin en sevdiğin yazar o mu?"

"Sayılır."

"Ben okusam sever miyim?"

"Bayılırsın. Özellikle *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*... Müthiştir. Ama burayı sana göstermek istememin nedeni...

Sahi neydi nedeni? Merve büyük bir dikkatle beni dinliyordu. Daha fazla yakınlaşmam doğru muydu? Birden sinirlendim. Mezarın önündeki köşeye çöpleri yığmışlar.

"Şuraya bak ya... Hayret bir şey. Bu ülkenin en önemli yazarının mezarının yanına çöpleri yığmışlar. Tamam, kuru ot çöp sayılmaz; ama yine de... Zaten yaşarken de böyleydi. Horlanan, küçümsenen, Kırtıpil Hamdi diye dalga geçilen biri... O tam bir *Tutunamayan*'dı aslında."

"Tutunamayan mı?"

Şimdi Oğuz Atay üzerine uzun uzun açıklamalar yapmak istemiyordum. Kıtmir kayışını çekiştirerek sıkıldığını belli etti. İkisi de Merve'yle benim gölgeme sığınmışlardı.

"Evet. Bak tutunmuş olanın mezarı nasıl!" Hemen yandaki Yahya Kemal'in mezarını işaret ettim. "Çevresinde güller, başucunda serviler... İki mezar arasındaki farkları bulunuz!"

Merve mezar taşındaki şiiri mırıl mırıl okuyup bana döndü.

"Üstelik bak burada güllerden de serviden de bahsediyor."

Ansızın kabuğumda bir incelme oldu; beni dış dünyaya karşı koruyan o zırh şeffaflaştı, bilinmek arzusuyla dile geldiğimi hissettim. Durdurmak istemedim bu akışı.

"Evet... Benim seni buraya getirmemin nedeni... Az önce, yani sen gelmeden önce, bugün... Tam bu noktanın hayatımın merkezi olduğunu anlamış olmam."

İşte ağzımdan bir anda çıkıvermişti. Merve bir şey söylemeden üzerinde Tanpınar'ın dizelerinin yazılı olduğu beyaz mermer taşa bakıyordu.

"Sen gelmeden bunu düşünüyordum. Neden burası, neden Aşiyan diye? Yani neden her sabah buraya geliyorum ve... Neyse, yani..."

"Neden peki?"

"Çünkü burası benim yaşamımda önemli olmuş yerlerin tam orta noktası. Bir dönemimi tamamen burada geçirdim. Bebek, Hisar ve yukarıda üniversite. Bir üçgen gibi düşünürsen merkezinde bu taş duruyor."

"Dedem haklı çıktı."

Devamını getirmesi için yüzüne baktım.

"Tuhaf biri olduğunu söylemişti."

"Tüm söylediklerinde haklı mıydı peki?"

Merve duymazlığa geldi bu kart zampara hamlesini. İğrençsin Humbert. Kötüsün (**Siz, çok daha iyilerine layıksınız efendimisssss**). Merve telefonunun kamerasını bana doğrulttu.

"Gülümse."

Aptalca gülümsedim. Eski fotoğraf makinelerinden olsaydı gerçekten negatifin üzerine benden yansıyan ışığın hapsolduğunu düşünüp ürperebilirdim ama bu makinelerin ânında her şeyi sayılara çevirip saklama şeklinden midir, artık kimsenin bunları kartlara basmaya gerek duymamasından mıdır nedir, pek etkilenmedim. Aptal

bir orta yaşlı adam gibi hissettim sadece.

"Sen de mi öyle hissediyorsun?"

Bu sefer ürperdim. Tam da o anda neler hissettiğimi ya da hissetmediğimi düşünürken bu soru... Oysa Merve Tanpınar'ın mezar taşındaki mısraları kastediyordu. Sonra kameraya doğru anlatmaya başladım. Tanpınar'ın zamanı neden kendine mesele ettiğini, yaşadığı çağla kendi ruh durumu arasındaki gerilimleri, geçmişin içinde bir yerde kaybettiği annesini ve bu yüzden de şimdiki zamana bir türlü tutunamayışını büyük bir heyecanla, konferans verir gibi anlattım. Merve bunları dinledikten sonra şaşırtıcı bir yorumda bulundu:

"Benim gibi."

"Nasıl yani?"

"Ben de böyle hissediyorum çoğu zaman. Kaybolmuş çocukluğumla henüz yaşanmamış kadınlığım arasında... Beklemedeyim sanki."

Gözlerinin önüne düşen saçlarını geriye itti. Meydan okur gibi bakıyordu yüzüme (**Yaşanmamış kadınlık, dedi efendimissss**). Duydum Gollum. Kapa çeneni. Tanpınar'ın mezarının başında aklımdan geçenlerden dolayı utanç duyuyordum. Sıkıntılı bir gülümseme uçup geldi yüzüme kondu. Üç gündür tanıdığım bu genç kızla Tanpınar'ın mezarının başında durmuş hayatımın anlamını bulduğumdan söz ediyordum. Belki de korktuğum başıma gelmeye başlamıştı ve farkında değildim. Demans, Alzheimer, bunama... Orta yaş bunalımı. Adına ne denirse densin, aslında yaşlanırken insanın başına gelen şey: aklını kaybetmek. Kişiliğin bütünlüğünü yitirmesi. Sınırların yavaş yavaş erimesi. İnsanlarla nerede duracağını bilememek. Duygularının sonsuzca yükselmesine izin vermek. Korkunç.

"Haydi gidelim. Kıtmir'in sabrı kalmadı, buralara işaret bırakmasını istemiyorum."

KITMİR'LE KARŞILIKLI OTURDUK. Ben yemek masasına yayıldım, o da kapının önündeki küçük kilimin üzerine.

Heyecanla yazıyordum. Tüm sabahı en ince ayrıntısına dek kaydetmeye çalıştım. Bu gerçekten de çok zor bir deneyimmiş. İki kere yaşamak gibi. Bir metinde iki kez yaşanmaz. Bir ırmakta iki kez yıkanılmaz. Anladığım kadarıyla tüm deneyimlerin biricik ve tekrarlanamaz olduğunun ifadeleriydi bunlar. Oysa Nietzsche'nin şu ünlü savı var: Eğer evren sınırlı sayıda atomdan oluşuyor ve sonsuz bir zamana sahipse –ki öyle– o halde bizi biz yapan bu durum bir gün gelecek yeniden tekrarlanacak. En azından öyle bir olasılık var: Tüm atomlar bir kez daha aynı şekilde dizilecek ve biz bir kez daha aynı annenin karnından doğacağız, büyüyeceğiz, yaşayacağız ve bu, sonsuza dek döngüler halinde devam edecek. Olamaz mı? Olabiliyor olması neyi değiştirir ki şu kısacık ömrümüzde? İşte tam bunu değiştirir, ömrümüz artık kısacık sayılmaz, değil mi ki bir daha aynı şekilde yaşayacağız, bu da bir tür sonsuz varoluş sayılır. Ben de o yüzden mi yazıyordum? Tüm yazarların, hatta tüm insanların davranışlarına yön veren o korku yüzünden mi (sayesinde mi demeliydim): ölüm. Yok olma korkusu. O yüzden mi yaşanırken yazılan, yazılırken yaşanan bir roman yazma-

ya koyuldum? Roman denirse tabii.

Önce her şeyi yaşadım. Merve'nin gelip gelmeyeceğinden habersiz bir şekilde sahildeki bankta oturdum, düşüncelere daldım ve itiraf edeyim, bir yandan da "içinde bulunduğum anları yazacağım ânı" düşünerek yaşadığım zamana yabancılaştım. Garip bir deneyim. Bir yandan yaşıyorsunuz, bir yandan da bunları bir süre sonra yazacağınızı düşünerek ayrıntıları aklınızda tutmaya çalışıyorsunuz. Dolayısıyla yaşanan zaman insanın bilincinde yarılıyor. Bu, tabii yaşanan ânın esasını zedeliyor, özünde her ne varsa ona zarar veriyor. Yaşanan ânın özünde bir şey olduğunu sanmak da ayrıca sorunlu bir düşünce ya... Nedir? En ufak bir yabancılık hissi duymadan yaşanan âna teslim olmak, aslında kendini unutmakla mümkün. Bir bilince sahip olduğunu ve deneyim denen şeyin aslında o anda yaşananların bilincine varmakla mümkün olduğunu bir an için olsun unutabilmek. Mümkün mü? Benim için değil. Benimki gibi hastalıklı bir zihin yaşadığı her ânı bozmakla görevli sanki. Kendini serbest bırakamama hali. Sürekli izleyen, değerlendiren bir iç gözlemci. Zihnim beni hayattan koparıyor. Dolayısıyla da o garip deneyimi yaşıyorum durmaksızın. Hem o ânın içinde olup hem de dışında olmak! Tanpınar'ın mezar taşını kendime *axis mundi* olarak seçmem boşuna değil tabii. Bu cümleyi yazarken bile o eleştirici göz peşimi bırakmıyor: Neden mezar taşı? Neden yaşadığı bir yer, örneğin Narmanlı Han değil, diye sorup duruyor. Haklı tabii. Tüm bunların ölümle, daha doğrusu ölüm korkusuyla yakından ilgisi olmalı. Önündeki zaman diliminin ardında bıraktığından kesinkes daha az olduğunu fark eden tüm insanlar gibi ben de ölümden korktuğum için yaşamayı askıya alıyorum belli ki! Aydınlanma ânı: Sadece yazarken zamanı askıya alabiliyorum, sadece yazarken ölümden korkmuyorum.

Aslında ölümden korkmuyorum. Korktuğum bu değil, hayır. Ölümle asla karşılaşamaz insan, dolayısıyla korktuğu da bu olamaz. Benim korktuğum, korku da değil bu, belki kaygı denilebilir, evet, kaygıya daha yakın, bir gün gelip de var olmayacak olduğunu bilmek. Ve daha kötüsü o günün çok yakında olduğunu hissetmek. Dolayısıyla yaşanacak şeylerin ne kadar azaldığını fark edip dehşete kapılmak.

Yazmayı bir an için bırakıp elmamı dişliyorum. Her şey bana seni hatırlatıyor, dedikleri türden bir düşünce zinciri kuruluyor elimdeki elmadan Asena'ya doğru. Onunla tanıştığımız akşama varıyorum ışık hızıyla. O ânı hatırlıyorum, dahası yazmak istiyorum. Çünkü yazarken doya doya hatırlıyorum.

Doksanların başındayız, Hisar'da. Aylardan mayıs sanıyorum. Şimdi olduğu gibi uçucu pırıltılı bahar günleri. Hava kararana dek Ali Baba'da oturmuş, kahvenin müdavimleriyle laflayarak dedemin körüklü doktor çantasındaki kitapların biri bitmeden ötekine geçerek okumuş, yazmıştım. Keşke saklasaydım o çantayı, nasıl da güzeldi, siyah yumuşak deriden... Üniversitede özendiğim çevrelerde herkes birbirinden ilginç çantalar taşıyordu ve ortak özellikleri eski püskü olmalarıydı. Kimi kalın bezden avcı çantası taşıyordu, kimi yüz yıllık izlenimi veren deri çantalar. Ben de dedemin doktor çantası dediği alet çantasını bulup çıkarmıştım annemin sakladığı yerden. İçini başucu kitaplarımla dolduruyor, her yere onunla gidiyordum: Attilâ İlhan'ın *Sisler Bulvarı*, Edip Cansever'in *Ben Ruhi Bey Nasılım*'ı, Nietzsche'nin *Böyle Buyurdu Zerdüşt*'ü, Latife Tekin'in *Gece Dersleri*, Kafka'nın *Dönüşüm*'ü, Borges'in *Yolları Çatallanan Bahçe*'si ve tabii ki Oğuz Atay'ın *Tutunamayanlar*'ı. (**İçinizden konuşma alışkanlığı da o zamandan mı kalma efendimissss?**) Sus Gollum, sus, sen Olric değilsin, sen

pis bir Gollum'sun. Tabii bu kitapların birbiri ardına çantadan çıkmasının bir diğer nedeni de bunların bir tür kimlik kartı işlevi görmesiydi. O zamanlar *Facebook* gibi sosyal paylaşım ağları ve internete kendi kendini birtakım anahtar kelimelerle kodlama olanağı olmadığı için insanlar okudukları kitaplar, gazeteler üzerinden diğerlerini tanımaya çalışırlardı. Tabii sırf akıllı ve kültürlü görünmek için okumadıkları halde kalın kitapları koltuk altlarına sıkıştırıp ortalıklarda gezinenler de yok değildi.

Akşam olup da midem kazınmaya başladığında Zekeriya'dan tost yemek için aşağıya inmeye karar verdim. Seksen darbesine kadar bira satışı yapabilen Ali Baba'nın kahvesi, askerî dönemde çıkarılan bir kanunla bu özelliğini yitirmişti. Darbeci generallerin çıkardığı bu kanun, camilerin elli metre yakınında içki satışını yasaklıyordu. Aslında cuntanın amerikanbezinden imal edilmiş yeşil kuşağın parçası olduğu bir sır değildi. Sözünü ettiğim gün, doksanların başında yaşanıyordu ve genel atmosfer hiç de iç açıcı değildi. Aslında yüzlerce yıldır baskının ve zulümün her türlüsünün yaşandığı bu topraklarda atmosfer her zaman ağır olmuştu. Belki o zamanlar ben bunu tam olarak anlayamıyordum ama tarihin karanlık hayaletlerinin yaşanan ânı da geleceği de zehirlediğini hissediyordum. Hisar'daki bu dar kıyı şeridi tüm bunlardan kaçanların toplandığı yerdi. Kenarda olmanın fiziksel anlamını da yaşıyorduk. Hatta kenardan düşmenin de...

Can sıkıntısıyla yazmayı bıraktım. Kime anlatıyorum ki bunları? Yazarak neyi kayıt altına almış oluyorum? Yaşayanların zaten bildiği, yaşamamış olanlarınsa umursamayacağı birtakım tespitler. Ne anlamı var? Birileri bizi anlasın mı istiyorum? Biz kimiz? Biz? Tanpınar'ın gönül rahatlığıyla kullandığı "biz" sözcüğünü benim aynı şekilde kullanmam mümkün mü? Aklım kevgir gibi. Ak-

lım delik deşik. Anlaşılmak için neden bu kadar çabalıyorum? Anlaşılmak, onaylanmak demek biraz da... Benimsenmek arzusu. Peki bu şekilde mi anlatılır o gün? Bilmiyorum. Aslında umurumda da değil. **Bana anlatınısss, efendimisss, ben dinlerim....** Sus Gollum. Ayrıca sen nasıl çıktın o parantezin içinden?

Ben o günü, o anı yeninden yaşamak istiyorum sadece.

"Işınla bizi Scutty."

Çeyrek sosisli ve buz gibi bir bira alıp banklara doğru ilerlerken orada şarap içmekte olan grubun içinden birinin bana el salladığını fark ettim. Kocaman siyah bir sakal bıraktığı için tanımakta güçlük çektiğim Mustafa, hazırlıktan arkadaşımdı. Bir bankın çevresinde toplanmış içiyorlardı. Katılmakta bir sakınca görmedim. Hele o kızın da orada olduğunu görünce işin rengi değişti tabii. Hep uzaktan gördüğüm ve hayran olduğum o kız. Adının Asena olduğunu öğrenir öğrenmez o zaman henüz *Lolita*'yı okumamış olmama rağmen içimde müzikli bir yankı bulmuştu isminin heceleri: A-se-na (**Kasıklarınız'ın sönmeyen ateşi, değil mi efendimissss?**)... Ah Gollum, o zaman iç dünyam o kadar saftı ki. Okuldan çok iyi hatırladığım bu kızla ilk kez bir ortamı paylaşıyordum. Aynı bölümün farklı sınıflarındaydık. Kimi derslerde uzaktan izlerdim onu. İnsanın Asena'yı görür görmez fark etmemesi mümkün değildi. O zamanlar için son derece marjinal sayılabilecek bir görünümü vardı. Kısa kızıla boyanmış saçları, hızması, uzun batik elbiseleri ve tüm bunları tamamlayan uzun gümüş ağızlığından tüten sigarası, onun yüzlerce öğrencinin arasından hemen ayırt edilmesini sağlıyordu. Okulda uzaktan izlediğim ve benim için ulaşılmaz biri olan o kız, işte şimdi benim de bir parçası olduğum grubun içinde, bankın ortasına oturmuş sakince şarabını yudumluyordu.

Güneş son ışıklarıyla Anadolu yakasındaki evlerin pencerelerinde alev alev yanıyor, yavaş yavaş inen akşam Asena'yı her an başka bir kişiliğe dönüştürüyordu. Açılan bir gül çevresindeki âlemi kırmızıdan bordoya ve en nihayetinde siyaha boyuyordu.

Durmadan Asena'ya bakmamak için diğerlerinin konuşmalarına kulak kabartmaya çalışıyordum. Grup Mustafa'nın arkadaşlarından oluşuyordu. Hepsi de mühendislik öğrencileriydi. Üniversite sınavlarında ilk yüze girmiş, kendi çaplarında birer dâhi oldukları her hallerinden belli olan bu tiplerin sohbetlerini tam olarak izleyemesem de bana o sıralarda okumakta olduğum Oğuz Atay karakterlerini çağrıştırdıkları için sevimli geliyorlardı. Komik mühendisler bilgisayarlar üzerine tartışıyor, hangi makinenin daha iyi olduğu konusunda birbirinden acayip şeyler söylüyorlardı. IBM ile Macintosh karşıtlığı üzerine kurulu bu tartışmada Macintosh taraftarı olan sürekli karşı tarafla dalga geçiyor, PC'lerin ancak çok zeki insanlar tarafından kullanılmak üzere aptallar tarafından tasarlandığını; Macintosh'un ise zeki insanlar tarafından aptalların bile kullanabileceği şekilde yaratıldığını iddia ediyordu. Mustafa, Space Odyssey 2001'deki akıllı makine HAL'in harflerini birer tane çoğaltınca IBM'in bulunduğunu söyler söylemez diğeri, bu harfler *I Buy Macintosh*'un kısaltmasıdır, deyip kahkahayı basıyordu. Macintosh taraftarı olana hemen kanım kaynamıştı; belki de beni konuşmanın içine çekmek için Macintosh'un tasarımını yaparken sadece mühendislerin değil, algılarla ve düşünceyle ilgilenen sosyalbilimcilerin, özellikle de psikologların işin içinde olduklarını vurgulamıştı. "Bilgisayar insan için tasarlanıyorsa insan bilimcisi gerekli bize, değil mi?" diye sormuştu bana. Ne diyeceğimi şaşırmıştım, çünkü bilgisayarlarla ilgili o güne kadar bu tür şeyler düşünmemiştim

hiç, söylediklerinden zerrece haberim yoktu. Tek bildiğim, okulda bazı bilgisayar laboratuvarlarında PC, bazılarında ise Macintosh kullanıldığı ve logosunun bir elma olduğuydu.

Sonra aniden Asena söze karıştı. Sesi hafif genizden geliyordu. Sözcükleri vurgulamasında bitirim bir hava seziliyordu. Sözünü dinleten, ağırlığı olan insanlara özgü duraklamalarla konuşuyordu. "Turing'i bilirsiniz, ünlü matematikçi. Savaş sırasında Nazilerin şifrelerini çözen çok önemli biri. Hatta bugün kullanılan bilgisayarın mucidi sayılır. Ama bir özelliği var ki, o dönem İngiltere'si için son derece sıkıntı yaratıyor. Turing, eşcinsel ve o zaman İngiltere'de uygulanan yasalar gereği iki seçeneği var: Ya kimyasal olarak hadım edilecek ya da hapse girecek. Turing ne yazık ki üçüncü yolu seçti: Bir elmanın içine siyanür zerk edip onu yiyerek intihar etti. İşte Macintosh'un logosundaki ısırılmış elma budur. O yüzden severim Macintosh'u ben. Turing'e bir saygı duruşudur." Ne güzel anlatıyordu Asena. O konuşurken ona bakıyor olmam çok doğal olduğu için daha da anlatsın istiyordum ama Mustafa ile PC savunucusu arkadaşı hemen atladılar. O elmanın Turing'le ilgisinin olmadığı, onun yerçekimini keşfeden Newton'un başına düşen simgesel elma olduğu konusunda ısrarlıydılar. Ben de o sırada tartışmaya katılmış ve bu elmanın pekâlâ Âdem'in ısırdığı elma olabileceğini söylemiştim. Bilgi ağacının elması. Asena sanırım o anda alıcı gözle bakmıştı bana. Sonra Asena'nın Hisar'daki evine çıkmıştık hep beraber. İki torba dolusu bira içip gece yarısına kadar müzik dinlemiştik. İşte ilk tanışmamız böyle olmuştu ama sevgili olmamız için daha iki yıl geçmesi gerekecekti.

Sevgili olmuş muyduk ki? Sevişmek, sevgili olmak için yeterli midir? Neydi o, "budalaca aşk", evet, en doğru tanımı bu olsa gerek.

Kıtmir yazdıklarımı duymuş gibi kafasını kaldırıp baktı.

"Bir zamanlar ben de gençtim Kıtmir. Bir zamanlar ben bendim."

"MERAK ETME, BİR ŞEY OLMADI."

Asena inanamaz gözlerle bakıyordu yüzüme. Saatler ilerledikçe morluğun kenarları zehirli bir yeşile dönmüştü. Şövalyenin eve dönüşü!

"Ben de telefonuma cevap vermeyince sanmıştım ki..."

Sözünü tamamlayamadı, gözleri yaşla doldu, sarıldı. Nasıl tamamlayacaktı acaba cümlesini? Ondan kaçtığımı mı? Aslında haksız sayılmazdı. Kaçıyordum, dün ve bu sabah telefonlarını açmadım, aramadım da. Ama sonunda teslim oldum, eski günleri düşüne düşüne bugünün bataklığını kuruttum. Oysa kaçmalıydım. Şu anda, gecenin bir saatinde Asena'nın evinde olmamalıydım örneğin. Yaralı ama muzaffer bir şövalye gibi dikilmiştim kapısında. (**Ne güzel söylediniss efendimisss!**)

Emir'le ilgili öğrendiklerimi anlattım. Beyoğlu'ndaki barı, arkadaşlarını, bir kız meselesi yüzünden onu dövmek için barı basan İbo'yu, benim de kavgaya karıştığımı rolümü abartmadan özetledim. Nasılsa yüzümden okunuyordu kahramanlıklarım. Asena korkmuş gözlerle dinliyordu beni.

"Seni nasıl bir işe bulaştırdım? Ya bir şey olsaydı? Ya bıçaklansaydın?"

Evet, bu olasılık beni de tedirgin etmişti ama her şey o kadar hızla olup bitmişti ki. Bilseydim gider miydim hiç? Bu aciz bedene bir şey olursa ben ne yaparım? Madem ucuz atlatmıştım, şimdi sefasını sürmeliydim.

"Bir şey olmadı işte. Beni boş ver. Ama kardeşinle ilgili bir şeyler yapmalısın. Gördüğüm kadarıyla o hayata göre biri değil. Aslında çok daha naif bir çocuk."

Gözleri ışıdı.

"Evet, değil mi? Ne kadar saf aslında... Of, ne yapacağımı bilemiyorum."

Saatine baktı.

"Bu gece gel dedim, konuşacağım onunla."

Şaşırdım. Bunu beklemiyordum. Akşamüstü Kıtmir'i dolaştırırken dayanamayıp aramıştım Asena'yı. Garip bir şey, yeni tanıştığım ama yıllardır tanıyormuşum gibi yakın hissettiğim Merve yüzünden Asenalı yılları özleyip kendime verdiğim Asena'dan uzak durma sözünü tutamamıştım. Telefonda sesimi duyar duymaz gel, demişti, ne olur gel... Ben de dayanamamıştım. Az sonra terastaki bambu koltuğa kurulup Arnavutköy'ün eski evlerinin arasından ışıyan Boğaz'a bakarak soğuk beyaz şarabımı yudumlayacaktım. Sonra da çok geçmişte yaşanmış sevişmelere bir yenisini ekleyecektik ve bu da yine çok geçmişte yaşanmış bitmiş gibi hiç iz bırakmayacaktı bugünümde **(Çok akıllıca efendimisss)**. Oysa Asena'nın beni alıkoymak gibi bir niyeti yoktu, az sonra kardeşinin gelmek üzere olduğunu söylüyordu. Gönülsüzce kapıya yöneldim.

"O halde ben gideyim. Beni burada görürse bugün bardaki varlığımı nasıl açıklarız bilmiyorum."

"Haklısın ama gitmeni hiç istemiyorum."

Kolumu kavrayan elleri doğrudandı. Döndüm. Ayaklarının ucunda yükselip dudaklarını dudaklarıma yaklaştırdı. Hafif ama arzuyla titreyen bir öpüş. Karşılığını ala-

mayacağı ihtimaline karşı kendini geri çeken bir alev. "Ben hep buradaydım," diyen bir sıcaklık. Dudaklarını kavradım. Bedenim nasıl bir anda her şeyi hatırladı? Aradan hiç zaman geçmemiş sanki. Tatlı bir meyve gibi, çok lezzetli bir yumuşaklık... Ağzımın içinde dolanan ve kendi ateşinde yeniden dirilen dili... Gövdelerimizdeki heyecanlı uyanışı dizginlemekte güçlük çekiyorduk. O anda zihnimin çok derinlerinden bir yerden zayıf bir ses uyarmaya çalışıyordu aslında. Her şeyi mahvetmek üzere olduğumu söylüyordu. Neden insanın hayatım dediği şey bir anda tozlu mahkeme salonuna dönüşüyordu ki? Neden insan bir bedeni olduğu için acı çekiyordu ki? Oysa beden ne kadar da arzu dolu zarif ve zayıf bir hayvandır. Çok derinlerimden gelen bu uyarıları dinleyecek halim yoktu, çünkü bir süredir Gollum kılığına girmiş olan iç sesim zevkten inliyordu. Yaptığım doğruydu. O Asena'ydı. Gençliğimin aşkı. Beni özgürleştiren, bir bedene sahip olduğumu öğreten oydu. Ok yaydan çıkmıştı artık ama kaçamak öpüşmemiz hızlı bir sevişmeye dönüşürken aniden durdu.

"Git şimdi, ne olur. Sonra..."

Hayal kırıklığı içinde kollarımı yanıma indirdim. Ne demek istiyordu? Neden bu kadar üzgün görünüyordu? Keşke evliyim diye yalan atmasaydım, belki o yüzden kendini geri çekiyordu. "Sonra..." deyişinde kendinden emin bir hal vardı. Eskiden olduğu gibi yine her şeyi bilen ya da umursamayan o Asena olmuştu. Aslında o hep oydu da ben başka bir hayatın içinde bambaşka biri olmuştum. Bedenlerimiz birbirinden ayrılır ayrılmaz bir süredir uyarılarına kulaklarımı tıkadığım o zayıf ses kontrolü ele aldı. Doğrusu, oradan bir an önce uzaklaşmamdı.

Tek kelime etmeden kapıyı çekip çıktım. Asena ardımda üzgün, sarhoş ve yaşlıydı. Kendime bunu telkin ediyordum. Yine de... Ama hayır, bir daha, yeniden beni

tüketmesine izin vermemeliydim.

Hızlı adımlarla merdivenden inerken birisinin çıktığını fark ettim. Emir olduğunu sanarak paniğe kapılıp adımlarımı hızlandırdım. Bir başkasıydı. Kır saçlı, ince bıyıklı bir adam. Haydut görmüş gibi kaşlarını çatarak yüzüme baktı. İyi akşamlar gibi bir şeyler mırıldandım. Alt komşusu olmalıydı. Bir kapının arkamdan hızla kapandığını duydum.

Sokağa çıkınca hiçbir şey olmamış gibi Arnavutköy sahiline doğru ilerledim. Köftecinin önünden geçerken içeri girmemek için kendimi zor tuttum. Sahilde bir banka oturdum. Gecenin bu vaktinde ciddi ciddi balık tutanlar, piyasa yapanlar, çekirdek çitleyenler, kutu biralarıyla yerlere yayılmış gençler, bebek arabası süren çiçeği burnunda evliler, yıllardır durmadan bu işi yapıyormuş gibi koşanlar... Onlardan biri değildim. Hiçbir zaman da olmamıştım. Asena neden şimdi, neden onca yıl sonra şimdi ortaya çıkmıştı ki? Bir zamanlar beni bedenin arzularıyla tanıştıran ve özgürleştiren Asena şimdi neden benimle uğraşıyordu? Bedeli acı olmuştu tabii. İçim sıkıldı. Dönüp arkama baktım. Binaların gerisinde Asena'nın küçük terasını görmeye çalıştım. İçimde yakıcı bir istek vardı. Evet, bunu kendime itiraf etmeliydim. Onu istiyordum. İstediğimin onun bedenindeki gençlik anılarım olduğunu bile bile...

"SIR KAPISI AÇILDI. Düşüş sert oldu. Kurt sisler içinde kayıp."

"Anlamı neymiş?"

"Bilmiyorum. Uykusunda konuşuyor gibiydi. Hiç yapmazdı. Sabaha karşı Merve, diye seslendi. Uyandı sanıp kalktım. Odasına gittim. Derin uykuda görünüyordu. Başucunda defteri, kalemi, suyu, her şeyi akşam olduğu gibi duruyordu. Defterin son sayfasına baktım. Bilmiyorum neden. İçimden öyle geldi herhalde."

"Başka zamanlarda da baktığın olur mu?"

"Hayır. Hiç... Ama bu sefer... Bilmiyorum. Adımı çağırışında bir başkalık vardı."

"Nasıl bir başkalık?"

"Uyarmak ister gibi."

Bu sabah Corto Maltese kasketimi taktığım iyi olmuştu doğrusu. Yazmaya yeni başladığım bir dönemde almıştım. Bazen havaya girmek için dolabın tozlu derinliklerinden çıkarırdım. Özellikle de fantastik bir hikâye düşünürken. Zaten benim tuhaflığım da buradaydı. Sürekli gerçeküstü bir şeyler hayal edip sonunda mutlaka gerçekçi bir açıklaması olan hikâyeler yazıyordum. Cebimden sarı *post-it* blokunu çıkardım. Yazar olan Moleskine falan gibi bir defter taşır yanında, bense sarı uydu-

ruk *post-it*'ler... Asrın buluşu. Uyduruk kalemimle not almaya başladım. *Sır kapısı açıldı.* Hangi sır? Neyin sırrı? Tasavvuf olayına mı gireceğiz bu saatten sonra? Aslında Merve'nin dedesini tanımayı çok isterdim. Hayalimde Tanpınar'ın anlattığı Aristidi Efendi'nin eczanesinin arkasında gizli gizli simya deneyleri yapan tipler canlanıyordu. *Düşüş sert oldu.* Ne düşüşü? Âdem'in dünyaya düşüşü? Ay'a iniş yapan astronotlar? Benim için küçük, insanlık için büyük bir adım? Düşüş! *La Chute!* Camus. *Kurt sisler içinde kayıp.* Sis? *Amarcord?* Fellini? Kurt. Romus ve Romulus? Tarkan? Ergenekon'dan çıkış? Asena!

"Sanki dedem sana bir haber göndermek istiyor, diye düşündüm."

"Neden?"

Omuz silkti.

"Bilmem. Öyle hissettim işte."

Genç kızın yüzüne kuşkuyla baktım. Benimle kafa bulmaya çalışıyor olabilir miydi? Neden olmasın... Peki ya kurt? Dedesi gerçekten de beni uyarmaya çalışıyor olamaz mıydı? Bir kez olsun kendini rahat bırak. Asena'nın yıllar öncesinden görüntüsü... Benimle dans etmeye çalışıyordu. Hisar'daki evde alacakaranlık, pikapta Vaya Con Dios çalıyor, Asena bedenimi hareket ettirmeye uğraşıyor. O tarihte henüz Coetzee'nin anılarını okumuş olmadığım için dans edemeyen saf akıldan oluşan kendimden utanıyorum. Ardından kendimi Asena'nın ritmine uydurmaya çalışıyorum. Bir kez olsun aklın egemenliğinden çıkmamı istiyordu Asena. Şimdi de aklıselimi bir yana bırakırsam bu yeniyetme kızla hayaller içindeki dedesinin âleminde kaybolabilirdim. Belki de daha iyi olurdu.

Kıtmir'le Robin iki eski dost gibi sessizce Boğaz'dan geçen dev Rus tankerine bakıyorlardı. Belki de bana öyle geliyordu. O kadar uzaktaki cisimleri algıladıklarından emin değilim. Havayı kokluyorlardı daha çok. Kıtmir'in

sakalları rüzgârda uçuşuyor, Robin'in hüzünlü gözleri daha da iç acıtıcı bir hal alıyor. Var olmanın gelip geçiciliğini kalplerinin derinlerinde hissedip acı çekiyor olabilirler miydi? Hayır. Bu gerçek değildi. Bu, sadece benim onlara bakışımdı. Yani benim gördüklerimdi. Onlara insansı özellikler veren benim düşüncemden başka bir şey değildi. Hatta iç dünyamın bir nevi dışavurumu olmalıydı bu düşünceler. Benim hissedemediğim bir kokuyu algılamalarıyla bu resim bozuldu, Hisar'a doğru yürümeye devam ettik.

"Sence bir anlamı var mı? Yani dedem ne demek istiyor olabilir?"

"Bilmiyorum. Nereye çekersen oraya gider bir kehanet..."

"Kehanet mi? Neden öyle dedin?"

"Geleceğe ilişkin bir uyarı değil mi bu?"

"Dedemin geleceği gördüğünü sanmıyorum. O sadece zihinlere girebiliyor, rüyalara, hayallere... Ama geleceğe değil, hayır."

"Bilmiyorum Merve, gerçekten tüm bunların benimle ne ilgisi olduğunu bilemiyorum. Ayrıca..."

Bunu söylemenin doğru olduğundan emin değildim ama yine de dürüst olmak zorunda hissettim kendimi.

"Belki de deden sana seslenmedi. Belki de rüya görüyordun o sırada. Defterine yazdığı bu sözler de bana göstermen için olmayabilir. Belki çok daha farklı bir hikâyenin bir parçası..."

Bir süre konuşmadan yürüdük. Kıtmir bacağını kaldırıp deniz fenerinin karşısındaki ağaca işedi aceleyle. Robin de arkasında... Merve bana kırılmış gibiydi. Bir anda müthiş bir yabancılık hissettim ona karşı. Birkaç gündür tanıdığım bu genç kıza dün hayatımla ilgili, kendime dair çok özel şeyler anlatmış olduğum için derin bir pişmanlık duydum. Anlaması mümkün müydü? Gerçi

yazmak da böyle bir şey değil miydi: Hiç tanımadığım ve hatta büyük ihtimal hiçbir zaman da tanımayacağım insanlara yazdıklarımı sunuyordum. Onların anlayacağını neden varsayıyordum ki? Neden böyle davranıyordum? Kendimi halen genç sanıyordum, oysa kırklı yaşlar, geçmiş çağlarda insan ömrünün son demleriydi. Belki de yavaş yavaş aklımı yitiriyordum, o yüzden böyle duygusal iniş çıkışlar yaşıyordum. Aslında biliyordum. Hepsi Asena orospusu yüzündendi (**Oh evet, o sizin orospunusss efendimisss**). Terbiyeni bozma Gollum. Asena ortaya çıktı ve iç dünyam altüst oldu. Aslında ikisi de aynı gün çıktı ortaya. Asena ve Merve.

"Dün kitapçıya gittim. *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*'nü almak için. Ama bulamadım. Ben de *Hikâyeler*'ini aldım."

"Gerçekten mi? Okumaya başladın mı?"

"Bitti bile."

Sesinde haklı bir gurur hissediliyordu.

"Beğendin demek."

"Bayıldım. Çok garip bir adammış. Hele rüyalarla ilgili hikâyeler çok acayipti. Şu..."

"*Abdullah Efendi'nin Rüyaları*..."

"Evet, o. Dedemin anlattıklarına bir kez daha inandım."

"Nasıl yani?"

"Öyle işte. Orada anlattığı rüyalar... Aynen dedemin anlattıkları gibi. Kendini görüyor uzaktan... İnsanların hayatlarına giriyor..."

"Hiç öyle düşünmemiştim."

"En çok *Yaz Yağmuru*'nu sevdim ama. Bilmiyorum neden, çok dokundu. Ağlamaktan gözlerim şişti."

Şaşkınlıkla dönüp baktım yüzüne. Doğru söylüyordu. Nasıl bir kızdı bu Merve? Okula gitmeyen, sınavları iplemeyen, sabahları babası yaşında bir adamla köpeğini gezdiren ve *Yaz Yağmuru*'nu okuyup ağlayan?

"Neden?"

"O kız benmişim gibi okudum. Adam da..."

Yine gözleri doldu. Denize doğru iki adım atıp uzaklara baktı. Kim bilir hangi yönetmenin güzel bir açı bulmak için oyuncularına verdiği bu mizansen şimdi burada aramızda bilinçsizce tekrarlanıyordu. Benim de arkasından yaklaşıp, hatta omuzlarından tutup kendime çevirmem, başını göğsüme yaslamam gerekiyordu. Çünkü sözünün tamamlanacağı yerde ben vardım.

"Tanpınar böyledir, insanı derinden sarsar."

Öfkeyle döndü. Şimdi bir çizgi roman karesinin içinden bakıyordu bana. Bir nevi *manga*.

"Anlamıyorsun. Hiçbir şey anlamıyorsun."

Haklıydı. İnsanları anlamıyordum. Zihnimde yarattığım imgeleriyle bir ilişki hayal ediyor, ardından da gerçekler bu resme uymadığında her şeyi çıkmaza sürüklüyordum. Nabokov'la başlamıştı bu ilişki. (**İlişki mi dediniz efendimissss?**) Git başımdan Gollum. Ama şimdi bir Tanpınar hikâyesine evriliyordu. *Lolita*'dan *Yaz Yağmuru*'na yumuşak geçiş yapamıyordum. İnsanların benim düşüncemin dışında da bağımsız birer varlıkları olduğunu kabullensem iyi olacaktı. Kendimi sonsuzca açabilecek kadar yakınlaştıktan sonra şimdi buz gibi davranıyor olmam her şeyi allak bullak etmişti. Rolümden bekleneni yaptım ve yaklaştım, dokunmadım ama çok içten bir sesle fısıldadım:

"Anlatırsan anlamaya çalışacağım. Söz..."

Gözyaşlarını sildi. Bir sigara yaktı. Aynı anda yüzüne alaycı bir gülümseme yerleştirdi.

"Boş ver. Anlatılacak fazla bir şey yok. Babasından umduğu ilgiyi göremeyen genç kızın olgun adamda babasını arama hikâyesi. Bildik bir hikâye. Üstünde durmaya değmez."

Gülümsemeye çalıştım ama müthiş bozulmuştum.

Haklıydı ama bu sözleri söylemesi gereken bendim. Söylemesem bile en azından aklından geçirmesi gereken. Şimdi birdenbire oyundan çekilmiş, sahnede beni yapayalnız bırakmıştı. Yüzünde alaycı bir gülümseme vardı. Hain bir çekicilikle saçlarını rüzgâra bırakıyordu. Ben orada Corto Maltese kasketiyle saçı sakalı ağarmış bir orta yaşlı kart zampara olarak kalakalmıştım. *Anlatırsan anlamaya çalışacağım, söz...* Kendi hışırtılı yatak odası sesiyle söylediğim bu son cümlem kulağımda yankılanıyordu. Utanç verici. Söyleyecek bir şeyi olmadığında insan susmayı bilmeli. Kırk yıllık ömrümde öğrendiğim nadir bilgilerden biriydi bu. Sustum. Babasından umduğu ilgiyi göremeyen genç kızın olgun adama meyletmesi demişti; ne hissettiğinin ve nedenlerinin tamamen farkında olan bir kız. Bunları benim fark etmem ve uzak durmam gerekmez miydi? Yüzüme bakmadan konuşmaya başladı:

"Saçmaladım, özür dilerim."

Bir şey demedim. Kırılmış gibi davranmaya karar vermiştim.

"Bana hayran olmanı istedim. Beni istemeni. Arzulamanı... Sana hayranmışım gibi davrandım. Beni sevmeni istedim. Sonra da... Dedim ya, saçmaladım."

Kulaklarım uğulduyordu. Tansiyonum çıkmaya başlamış olmalıydı. Ne diyeceğimi, ne yapacağımı bilemiyordum. Kırılmış gibi yapmama gerek yoktu, bombok olmuştum (**Ağzınızı bozmayınısss efendimisss**). Sus Gollum, bana ahlak dersi verecek en son kişi sensin. Sana da kişi denirse. Rezil olduk çoktan.

"Hangi orta yaşlı Türk erkeği genç bir kızın davetine kayıtsız kalabilir ki... Dedim ya, saçmaladım. Özür dilerim."

Kıtmir'le göz göze geldik. Tüm bunları duymasından tedirgin oldum. Kulaklarıma kadar kızarmıştım. Ne

kadar da aptaldım. Ben de sanmıştım ki... Of. Her cümlesi ruhumda yaralar açıyordu (**Çok klişe bir benzetme efendimisss**). Berbat durumdaydım. Kafam ve ruhum karmaşa içindeydi. En sefil arzularımın sesi Gollum bile kim olduğunu şaşırmış, edebiyat eleştirmenliğine soyunmuştu. Neden yer yarılıp içine girmiyordum ki tam şu anda? Çekip gitseydim... Çok abartılı bir tepki olacağı için aklıma geldiği gibi konuşmaya başladım:

"İnsanlar arasında bir çekim olması doğal değil mi Merve? Bence bu güzel bir şey. Ama senin bu söylediklerin beni çok kötü bir duruma düşürdü. Yani... Seninle yaptığımız tüm konuşmaları sanki bir ön oyunmuş gibi algılaman... Sence de saçma değil mi yaşlı adamın genç kızı bir mezarlıkta baştan çıkarmaya çalışması? Hayır, beni yanlış anladın tamamen, demiyorum. Evet, seninle zaman geçirmek, konuşmak, yürümek, birlikte gelen geçen gemilere bakmak, bulutlardan, edebiyattan, rüyalardan söz etmek hoşuma gidiyordu. Sadece o kadar da değil, keşke şu an şurada sevgili olsaydık, diye içimden geçirdiğim de oldu. İşte itiraf ediyorum. Ama hepsi buydu. Bir yere varmayacak bir arzu..."

Büyük bir ciddiyetle dinlemişti uzun konuşmamı. Gerçekten ne düşünüyorsam, ne hissediyorsam söylemiştim işte. Bu kızın garip bir etkisi vardı üzerimde, yanında yalan söyleyemiyordum.

"Ben... ben her şeyin içine sıçtım. Değil mi?"

Gülümsedim. Anlayışlı orta yaşlı adam oldum yine.

"Boş ver. Şöyle ya da böyle... Dediğin doğru, çok klişe bir durum."

Pişman olmuş gibiydi.

"Geri dönüşü yok mu?"

"Aslında... Neden olmasın? Madem her şey ortalığa döküldü..."

"Bana yine tost alacak mısın?"

Bildiği tek role geri dönmüştü Merve, baştan çıkarıcı havai kız. Oyunun oyun olduğunu saklamadan oynuyordu. O halde mesele yoktu benim açımdan.

"Yanıma para almamışım. Bu sefer sendeniz..."

Yedi

"BİLİYORDUM ULAN! Sende bir bokluk olduğunu biliyordum."

Komiser büyük bir hışımla içeri daldığında yerdeki karoları sayıyordum. Kafamı kaldırıp korkuyla baktım. Karşıma geçip oturdu. Elinde kalın bir dosya vardı. Ne bulduysa sevinçten gözleri parlıyordu. Sizli bizli konuşmayı tamamen bırakmıştı.

"Yüzüne ne oldu?"

Yüzümdeki morluğu şimdi mi görüyordu? Üstelik sorunun cevabını da biliyor gibiydi. Ama yine de fazla bir şey söylemek istemedim. İçgüdülerim ne kadar az konuşursam hakkımda o kadar hayırlı olacağını söylüyordu.

"Bir kaza oldu."

"Nasıl bir kaza?"

"Bir yere çarptım."

"Bak, senin hakkındaki düşüncelerim gitgide kararıyor. Benim bir prensibim vardır."

Anlamsızca baktım yüzüne.

"Ne o, şaşırdın bakıyorum. Prensiplerim olamaz mı? Yakıştıramadın mı?"

"Yok, estağfurullah."

"Prensibim çok basittir: Zanlıya baştan kredi açarım. On numaradır herkes şu kapıdan girdiğinde. İlk anda...

Zamanla kendi kendine puanlarını kaybetmeye başlar. Tabii eğer suçluysa. Masumsa yine on numarayla ayrılır buradan."

Kendimi tutamayıp mırıldandım:

"Masumiyet karinesi..."

"Öyle de diyebilirsin. Bak, şimdi bir anlaşma yapalım; sen her şeyi kendi isteğinle anlat, ben de seni zamanında bırakayım, gidip uyuz itini dolaştır da evini bok etmesin."

Apışıp kaldım. Bu adam –sahi adı neydi?– sandığımdan daha akıllıydı galiba. Biraz da öfkelendim sanırım.

"Madem hakkımda her şeyi biliyorsunuz, ben anlatmasam da olur."

Bir yandan dosyasını karıştırıyor, bir yandan da cebinden hırsızlama çıkardığı kabak çekirdeklerini yiyordu.

"Burada yazar olduğun yazılı. Stajyerler senin hakkında bilgi toplamışlar. Yazar olduğuna göre bakış açısı diye bir şey duymuşsundur."

Bu adam beni şaşırtmaya devam ediyordu. Bakış açısı, dedi. Alttan almaya niyetim yoktu. Belki biraz vakit kazanabilirdim.

"Demek edebiyatla ilgileniyorsunuz?"

"İşim olmaz. Ama bunu akademide öğrettiler. Bakış açısını. Suçlunun gözünden bakmanın önemini. Kendini onun yerine koyup onun gözleriyle dünyaya bakarsan her şeyi çok daha iyi anlarsın. Çaktın mı?"

Ne kadar memnundu halinden. Beni köşeye sıkıştırmış olmanın rahatlığı vardı üzerinde. Kabak çekirdeklerini afiyetle çıtlatıp kabuklarını etrafa tükürüyordu.

"Yoksa kafayı yersin. Hiçbir bok anlamazsın. Tüm bu insanlar ne bok yemeye günün her saati suç işliyorlar, diye şaşar kalırsın. Suçlunun kafasının içine giremezsen, onu anlamazsan yakalayamazsın. Suçlular da ellerini kollarını sallayıp dolaşırlar. Üstelik biz onları yakalama-

dıkça onlar içten içe haklı olduklarına inanırlar. Çünkü herkes, Allah'ın sonunda hiçbir suçu cezasız bırakmayacağına inanır. Etme bulma dünyası de, Allah'ın adaleti de, ne dersen de. Eğer bir suç işleyip de yakayı sıyırırsan bir süre sonra kendini suçsuz sanmaya başlarsın. Mademki yakalanmadın... Değil mi? O zaman en fena şey olur, suçlular suçlu olduklarını unuturlar. O yüzden onları yakalamamız gerekir."

Mesleğinin gereklerini çok iyi bellemiş bir polisin kendiliğinden felsefesi. Söylediklerinde bir doğruluk payı vardı belki ama ben Dostoyevski'nin suç ve ceza arasında ezilen kahramanına alışkındım. Belki de unutmaktan korktuğu için kendini ele vermişti Raskolnikov. İnanmıyorum bu adama ama şimdi tartışacak durumda değilim. 2011 yılında, İstanbul'dayız, bir Dostoyevski romanının içinde değil ne yazık ki.

"İşte o yüzden suçlunun beynine girmen gerekir. Hamamböceklerinin dünyasını anlamak istiyorsan küçülüp küçülüp bir böcek boyutuna inmen gerekir. Onun bulunduğu noktadan dünyaya bakarsan o zaman anlarsın derdini."

Bu böcek benzetmesi canımı iyiden iyiye sıktı. Bir an önce buradan çıkmalıydım.

"Bakın, Asena benim için çok özel biriydi. Onun başına gelenlerle bir ilgim yok. Belli ki bunu siz de biliyorsunuz. Size anlatabileceğim bir şey de yok."

"Var. Olmaz mı? Mesela yüzüne ne olduğundan başlayabilirsin. Hemen!"

Daha fazla kaçmanın bir anlamı olmayacaktı.

"Peki. Tamam. Ama bu bence özel bir mesele. O yüzden de anlatmam doğru değil. Asena'nın başına gelenlerle bir ilgisi olduğunu da sanmıyorum..."

"Anlat sen anlat. Uzatma, her geçen saat yıllık iznimden yiyor."

"Asena'yla yirmi yıl kadar önce kısa bir süre birlikte olmuştuk. Ama o yurtdışına gittikten sonra bir daha görmedim. Geçtiğimiz pazartesi günü tesadüfen karşılaşana kadar. Sonra evine davet etti. Gittim. Bana kardeşi hakkında endişelendiğini, çocuğun serserilik yaptığından dert yandı. Onun için kardeşine göz kulak olmamı, neler yaptığını öğrenmemi falan..."

"Yani senden özel dedektiflik yapmanı istedi. Kardeşinin peşine taktı?"

Şaşaladım. Aslında tam da öyle olmuştu.

"Yok! Yani ben öyle düşünmedim. Ama yine de bir bakayım, dedim. Parmakkapı'da bir bara takılıyormuş arkadaşlarıyla. İşletiyorlarmış galiba. En ucuz bira satan berbat deliklerden biri. Geçerken uğradım."

"Vay, acemi dedektif işbaşında. Ne oldu, hacamat mı ettiler hemen?"

"Aslında çocuğun başı dertteydi. İbo diye biriyle bir kız meselesi olmuş, onunla nasıl başa çıkacaklarını konuşup duruyorlardı."

"Kaç kişiydiler?"

"Emir'den başka iki genç daha vardı. Arkadaşları. Biri dazlak, diğeri zayıf, karga burunlu bir tip."

"Sen ne yaptın?"

"Ben orada müşteri gibi oturdum. Bunlar önce beni unuttular, kendi dertlerine daldılar. Sonra, bir yarım saat geçti geçmedi, İbo denilen çocuk iki arkadaşıyla geldi. Amacı orayı dağıtmaktı belli ki. Bir anda kavganın içinde buldum kendimi."

"Kaçamadın mı?"

"Her şey çok hızlı gelişti. Neyse ki ufak tefek sıyrıklarla atlattık saldırıyı. Sonra dün akşam olan bitenleri anlatmak için Asena'ya uğradım. Üzüldü. Tedirgin oldu. Sonra ayrıldım oradan. Hepsi bu."

Komiser bir süre sustu. Başını sallayarak düşündü.

"Alman Hastanesi'ne gittin. Orada bir baygınlık geçirdin. Neden eksik anlatıyorsun?"

"Bunun konuyla ilgisi olmadığını düşündüm."

"Bana bak, notların düşüyor! Bir şey saklıyorsun. Benden bir şey saklıyorsun. Seni mikroskop altında inceleyeceğim. Parçalarına ayıracağım. Sakladığın hiçbir şey kalmayacak."

Nasıl söyleyebilirdim o gece, Asena'nın Emir'i beklediğini? Kardeşini kendi elimle polise veremezdim, onu korumamı söylemişti. Tabii Emir'in Asena'ya bir şey yapmış olduğuna ikna olursam o başka... Peki gerçekten de Emir masumsa kim Asena'yı o hale getirdi? İbo mu? Komiser İbo üzerinde hiç durmadı.

"Her şeyi anlattım. O İbo denilen çocuğun gözü dönmüş gibiydi. Belki de o bir şey yaptı Asena'ya. Evini bastı, para istedi ya da kardeşine ulaşamadı ve bir şekilde canını yakmak istedi. Bilemiyorum ki bu tip insanların ne düşündüklerini..."

Komiser bana acıyarak bakıyordu.

"Demek 'teoriler üreterek soruşturmaya yardımcı olma aşaması'na geldik. Tipik suçlu psikolojisi. 'Ben suçlu değilim, bakın bakın orada suçlu, yakalasanıza,' diye işaret etmek. Bizim kafamız çalışmıyor çünkü. Biz ilk defa cinayet çözüyoruz zaten. Vah ki vahlar bize senin iki kuruşluk aklına kaldıysak... Puanlarının yarısı gitti. Senden çok daha iyisini beklerdim. Ne biçim yazarsın sen?"

"Polisiye yazmıyorum ben."

"Ne yazıyorsun?"

"İşte öyle... Roman, öykü..."

"O kadarı yazıyor burada. Bir sürü de kitabın var. Dur bakayım buraya yazmışlar işte: Gazetecilik yapmışsın bir süre. Karın kaza geçirmiş. Komada kalmış uzun süre."

Kendimi tutamayıp güldüm. Başını kaldırıp baktı. Siyah polo yaka tişörtünün önü kabak çekirdeği kabuk-

larından dökülen minik sarı parçalarla samanyoluna dönmüştü.

"Gazeteci Cem! Bazı öykülerimde kullandığım bir karakter. Ben değilim o. Bir hikâye kişisi. Ben hiç gazetecilik yapmadım, Topkapı Sarayı'ndaki Kutsal Emanetler asla çalınmadı, karım asla bir kaza geçirip komaya girmedi çünkü hiç evlenmedim... Sanırım hakkımda bilgi toplayanlar gerçekle romanı birbirine karıştırmışlar..."

Birden üzerime atıldı. Sesimdeki alay hoşuna gitmemiş olmalıydı. Yakamdan tutup kendine doğru çekti. Yüzü kıpkırmızıydı. Kabak çekirdeği kokan nefesi midemi bulandırıyordu.

"Bana ukalalık yapma lan! O kitapları birer birer götüne sokarım!"

KÖTÜ GİTTİĞİ KESİN. İşin en kötü yanı, ben de artık kendimi suçlu hissetmeye başladım. Saat gece yarısını geçmiş olmalı. Artık Kıtmir'i düşündüğüm yok. Zavallıcık tuvalet saati geldiğinde önce huzursuz olmuş, evin içinde bir o yana bir bu yana koşturmuş, hatta yasak olduğu halde berjerin üzerine çıkıp pencereden gelip gelmediğimi kontrol etmiş ve umutsuzca havlamıştır. Belki de Zeliha'nım akıl edip dolaştırmıştır. Gerçi ortada olmadığımı fark etmemiş olabilir. O zaman yarın sabah Kıtmir'in çişini temizleyecek demektir. Burada olduğumu kimseye haber vermemiş olmam da ayrı bir sorun. Annemin yüreğine iner zaten, hemen Ankara'dan gelmeye kalkar. Ondan sonra ben bir şekilde çıkarım da buradan, onunla uğraşırız normale dönmesi için. Hiç değilse Kerem'i arayabilirdim. Bir telefon hakkım olmalı. Ama bu saatte ararsam onlar da zor durumda kalır. Sabah kullanırım bu hakkımı. Evet, en güzeli sabah. Tabii henüz buradan çıkmamışsam.

Komiser bozuntusunun üzerime yürüyüp neredeyse kafamı koparacak gibi saldırganlaşmasından sonra iyimserliğimi yitirmeye başladım. Şu gözlük camlarımın haline bak! Silerken midem bulandı. Bu beyaz lekeler komiserin ağzından küfürlerle fırlamış tükürüklerdi.

Moralim iyiden iyiye bozuluyor. Kırk dört yaşında, bir yetmiş boyunda, seksen beş kilo ağırlığında, saçı sakalı birbirine karışmış bir serseri gibi oturuyorum nezarette. Burası nezaret mi? Boş bir oda. Kendimi getirdiğim nokta bu. Gençlik yıllarımı, delilerle uğraşamam ben kendim deliyim zaten, diye espriler savurarak harcayacağıma klinik stajlarımı tamamlasaydım, yükseğini yapsaydım şimdi hasta bakıyor olurdum. Bir mesleğim olurdu. Sınıf arkadaşlarımdan en geri zekâlı olanlar bile başardı. İşte sonunda vardığım nokta: kapatılma! Delilerin ve suçluların üzerine kilit vurmak gerekli, değil mi sevgili Foucault? Nedir bendeki bu delirme korkusunun nedeni? Hangi romanda vardı şimdi hatırlamıyorum, ama okurken sırtımdaki tüylerin diken diken olduğunu biliyorum: "Ben yavaş yavaş deliriyorum." Böyle diyordu romandaki kişi. Adını, hikâyesini, kime söylediğini hatırlamıyorum; bağlamı falan hiç kalmamış aklımda. Sadece Poe'vari bir atmosfer. Nedir o? Kalın duvarlar, ağır perdeler, eski eşyalar, şarap mahzeni gibi kokan odalar, yarısı kararmış aynalar, duvarlarda asılı resimlerde solgun kadın yüzleri, alacakaranlıkta aklını yitirmek üzere ince kemikli insanlar. Nedense... Geçmişte bir yerde, aile ağacının uzak dallarında birileri kendini asmış olduğu için mi acaba?

Geldiğimden beri iki kez tuvalete gittim polis nezaretinde. Terden pantolon kıçıma yapışmış durumda. Gerçekten de bir şeyi saklıyordum. Peki söylersem polis yakamı bırakır mı? Emir'i alıp onu da bu şekilde sorgularlar herhalde. Belki de komiser bu odadan çıktığında başka sorgulara giriyordur. Bir an önce meseleyi halletmek istediği kesin. Zavallı Asena ne halde acaba?

Gerçekten neden?

Öğrenmek istediğimden de emin değilim aslında. Ne olabilir ki? Emir gelecek, demişti. Senaryo şu mu:

Emir gerçekten de geldi. Abla-kardeş konuşmaya başladılar. Asena önce nasihat etti. O karışma bana, dedi. Ardından Asena benden öğrendiklerini aktardı. Emir de sen peşime adam mı taktın, diye kızdı. Kavga ettiler ve Emir Asena'yı balkondan itti. Bu mudur? Eğer böyleyse korkunç bir durum var ortada. Zaten cinayetlerin büyük bir bölümünde katil kurbanın yakını çıkıyormuş

Belki de kendimi bir an önce bu işten sıyırmak için suçu Emir'in üzerine yıkmaya çalışıyordum. Kendimi ikna etmek için böyle senaryolar kuruyordum. Düşündükçe sarpa sarıyordu.

Saat kaç acaba?

İçinde bulunduğum odanın hiç penceresinin olmaması, tavandaki ölgün ışığın yarattığı zamansızlık, tasarlanmış bir atmosferin parçası mı, yoksa tamamen kendiliğinden ortaya çıkmış bir durum mu? Tüm bunlar bir tasarının parçası olabilir mi?

Hiç de Kafkaesk bir durum yok ortada.

Ne yazık ki...

Öylesini mi tercih ederdim?

Nedenini bilmediğim bir dava...

Asla söylenmeyen bir suç.

Gitgide kötüleşen, engel olunamayan bir süreç.

Yaşam denilen tiyatronun bir tür alegorisi.

Değil, çok açık bir suçlamayla burada bulunuyorum. Adi bir cinayete teşebbüs davası. Hatta belki şu dakika cinayete dönüşmüş de olabilir. Asena ölümle yaşam arasında asılı durduğu sürece benim davam da cinayete teşebbüsle cinayet arasında asılı kalacak. Schrödinger'in Davası. *Déjà vu.* Bu ânı daha önce yaşamıştım. Bu espriyi daha önce yapmıştım. *This has been done before.* Her şey bir zaman önce yapıldı. Her şey zaten yapıldı. Komada asılı kalma, gerçekliğin ortasında asılı kalma durumu da... Kendi yarattığım hayaller. Bunları yazmış olmasay-

dım benimkisi de sıradan bir delilik olarak kayıtlara geçecekti. Kayıtlar?

Acaba herkesi bu şekilde mi gözaltında tutuyorlar? Zamanımızın Türkiyesi'nde aydınlar, yazarlar farklı nedenlerden içeri alınırken benim bu şekilde adi bir üçüncü sayfa haberinin kahramanı olarak burada bulunmamın değersizliği.

Utanç verici.

Oysa bu ülkede düşünce suçu diye bir şey var. Düşünen kafanın bir taşla ezildiği coğrafyadan söz ediyoruz... Sabahattin Ali. Ve diğerleri. Yıllar yılı işkencehanelerde, hapisanelerde çürütülen aydınlar. Suçları, doğru bildiklerini söylemek. Ne kadar uzak benden şu anda tüm bunlar... Kötü bir şaka gibiyim. Doğrular... O doğruların ne olduğunu ben bilmiyorum ki... Herkesin bildiğinin dışında benim özel olarak bildiğim bir doğru yok. Sadece zaman zaman hissettiğim bir duygu var... Belki farklı olan budur. Söylenmeye değer mi, onu da kestiremiyorum. Şöyle bir duygu: Benim dışımda herkesin, haydi herkesin demeyelim, büyük çoğunluğun sessizce paylaştığı bir suç ya da suçlar dizisinin varlığı... Çoğunluk suçlu, tek masum olan benim. Ne kadar şakacısınız efendimisss. Artık Gollum şivesiyle konuşan Olric benzeri içsesim de duyulmuyor. Onu da benim taklit etmem gerekiyor. Ne acı! İnsanın kendi iç sesini bile taklit eder duruma düşmesi. Evet, suçlar dizisi: Tüm kasaba halkının paylaştığı gizli bir sapkınlık. Buna benzer bir şey. Aslında herkesin bildiği bir kötülüğün yok sayılması, hiçbir şey olmamış gibi hayatın devam etmesi. Buna ilişkin bir tane somut görüntü var aklımda. Arada sırada hatırladığımda gerçek olmadığına kendimi ikna etmeye çalıştığım bir sahne:

Akşam karanlığı. Saat sekiz ya da dokuz olmalı. Aile babaları evlerine ulaşmış, yemekler yenmiş, hatta çaylar içilmiş, ikinci bardaklar doldurulmak üzere. O sırada ak-

şam yemeği için uğramış olduğum teyzemlerin balkonundan izliyorum olup bitenleri. Özel bir polis timi sokağın ucundaki apartmanın çevresini sarmış durumda. Film gibi. Kimsenin garip bulmadığı, dehşete kapılmadığı, her şeyin normal seyrinde aktığı bir zaman dilimi. Bir süre sonra boğuk silah sesleri geliyor. İki-üç el, fazla değil. Demek silah böyle patlıyormuş, diye düşündüğümü hatırlıyorum. Bir süre hiçbir şey olmuyor. Ardından seri hareketlerle çıkıyorlar. Siyah büyük torbaların içinde onları taşıyorlar. Yarın haberlerde verecek, silahlı çatışmada ölü olarak ele geçirilenler. İtlaf edilmişler. Onlar çıkarken çevre apartmanlardan izleyenlerin bir kısmı sessizce içeri çekiliyorlar, unutuşun gölgeleri arasında yok oluyorlar. Kaplumbağalar. Bitkin ve güçsüz. Ama bir kısmı umursamadan izliyor. Bakışlarından hissettiklerini anlamak mümkün değil. Bir-iki evden bayrak açılıyor. Alkışlayanlar oluyor. Korkuyla içeri giriyorum.

Anı bu kadar. Doksanlı yıllardan bir kesit. Artık böyle şeyler yaşanmıyor. Galiba. Ama bunun bir önemi yok. Böyle bir şeyin bir kez olmuş olması yeterince ürkütücü. Çünkü o mahalle yerli yerinde duruyor. Pencereden alkışlayanlar halen oradalar. Belki bu yaptıklarının korkunç bir şey olduğunu kimse onlara öğretmediği için çoktan unuttular suçlarını.

Yorgun zihnim her şeyi birbirine karıştırıyor. Bu kadar çok düşünmeme rağmen –komik ama gerçek– ben düşünce suçlusu değilim. Kalkıp masanın çevresinde yürüyorum. Bileklerimde pranga yok ama ayaklarımı sürtüyorum. Volta atmak böyle bir şey demek ki... Ne tuhaf bir durum. Bazen nerede nasıl davranacağını bilemez insan; ben sadece nasıl davranılacağını değil, ne hissedeceğimi de bilemiyorum. Bazen. Törenlerde örneğin. Sadece cenaze törenlerinde değil, düğünlerde, futbol maçlarında, siyasi yürüyüşlerde... Kalabalıklarla yapılan tüm

eylemlerde. Hayır, tümünde değil. İnsanın bedeniyle katılmasının beklendiği durumlarda: namaz, dans, tezahürat, slogan atmak, yumruk kaldırmak. İnsanın bedeniyle cemaatin bir parçası olduğunu gösterdiği durumlarda yabancılaşıyorum. Bu, bedenimle ilgili bir sorun. Evet. Aklım, bedenimin üzerindeki kontrolü bırakmıyor. Bu tip insanlar çok tehlikeli olabilirler. Bir gün kontrolden çıkarlar ve çok kötü şeyler yapabilirler.

Saçma.

Burada tam bu noktada aklıma gelenlere bak. Bu bir roman sahnesi olsaydı kahramanıma neler hissettirirdim? Tabii kahramanın kim olduğuna bağlı. Aslında bir süre sonra bu sahne bir romanın parçası haline gelmeyecek mi? Hani yazıyordunuz ya efendimiz: yazarken yaşanan, yaşanırken yazılan müthiş romanınısss...

Neden Gollum bile kendiliğinden konuşmuyor?

Her şeyi ayakta tutmak zorunda olan ben miyim?

Tüm evreni sırtında taşıyan Atlas.

"BENİ ÖLDÜRMEK İSTEDİĞİNİ İMA EDİYORDU. Ya da onu öldürmem için beni kışkırtıyordu. Silaha baktım. İlk kez, gözümü kaçırmadan, dimdik bakıyordum. Odanın içindeki her şeyden daha gerçek görünüyordu." Vesaire, vesaire, vesaire... Evet, hah... *"'Birimiz bunu yapacağız.' Bu cümleyi söylerken ayağa kalkmaya davrandığımı hissettim. Ani bir refleksle ondan önce fırlayıp tüfeğe uzandım. Göründüğünden daha ağır olan silahı ona doğrulttum. Parmaklarım bana danışmadan gerekeni hızla yapıyordu. Korkunç bir gürültüyle patladı. Midesinin olduğu yerde büyük bir delik açılmıştı. Kurşun arkasından çıkmış, kanepenin içine saplanmıştı."*

Okuduğu metinden başını kaldırıp yüzüme baktı. Bir açıklama bekliyor gibiydi.

"Evet? Nedir bu?"

"Bir yazı."

"Yazı olduğunu biliyoruz. Geçen gün internetteki sayfana koymuşsun."

"Kısa bir öykü."

Öykü diye vurgulamamın üzerinde durmadı.

"Neden Asena'nın evinden döndüğün akşam bunu yazdın?"

Gerçekten neden? Yazdıklarımla yaşadıklarım ara-

sında ne türden bir bağ vardı? Asena'dan tiksinmiyordum ki. Hikâyedeki kadınsa...

"Bilmiyorum. Öyküler aklıma öylesine geliverir."

"Öylesine?"

"Yani, tabii insanın yaşamından kesitler de giriyordur yazdıklarına."

"Ama farkına varmıyorsun, öyle mi?"

Alay mı ediyor? İstifimi bozmuyorum.

"Galiba."

O da aldırmıyor tavrıma. Bir yandan önündeki kâğıtları karıştırıyor.

"Hmmm. Bence bağlantı çok açık. Çok açık."

Bana da söyleyecek miydi bu açık olan ilişkiyi? Ne yazmıştım ki? Ne alakası vardı? Pis bir kadın hayal etmiştim öyküde. Adamı çağıran... Adamı günaha davet eden... Adamsa bu çağrıyı öldürüyordu hikâyede. Başka bir açıdan da yorumlanabilirdi tabii. Adamın hikâye kahramanı olarak yapmak zorunda olduklarını yapması. Kaderi kaderine baş kaldırmak olan zavallı paradoks yaratığı. Ama bu tekrarlamaktan zevk aldığım edebi oyun şimdi aleyhime işliyordu. Yazdıklarımı okudukça komiserin hakkımdaki olumsuz düşüncelerinin pekiştiğini görebiliyordum.

"Öylesine geliyor bu fikirler ha? Durup dururken?"

"Tabii."

"Böyle otururken, birdenbire, ya bir kadını öldürsem, şöyle kocaman bir tüfekle, ne şahane olur, süper olur, diye sevinip yazıyorsun öyle mi?"

Panik içinde kendimi savunmaya çalıştım:

"O bir öykü. Gerçek bir cinayet değil. Bir simge."

Söylediklerimi ciddiye almadı. Başka bir kâğıt çıkardı önündeki desteden.

"Peki bunu anladık. Ya şuna ne diyorsun: *Bir gün uyanacak. Gerinecek, esneyecek, titreyecek toprak. Bütün bu*

evler yıkılacak. Açıkgöz yapıcıların malzemeden çalarak yaptığı bu apartmanlar bir anda yerle bir olacak. Ne muazzam bir iş Yarabbi! Sen her şeye kadirsin. Ama bir uyansan. Silkinsen. Senin olanı senden çalan bu serseriler sürüsünü bir döksen uzaya. Cansız karıncalar gibi dağılıverseler boşluğa. Bir üflesen toptan uçup gitse atmosfer denilen gaz bulutu. O dev parmaklarının arasına alıp şöyle bir sallasan da denizleri, okyanusları dökülüp kuruyuverse. İşte ondan sonra kuru bir ceviz gibi fırlatsan uzayın derinliklerine doğru. Kuru bir ceviz. Hiç güleceğim yoktu. İşte kurumakta olan kafatasım. Bu da mı öykü?"

"Evet, sayılır."

"Bunu da iki gün sonra yazmışsın."

"Evet, galiba."

"İnsanlardan neden nefret ediyorsun?"

"Ben etmiyorum. O hikâye kişisinin düşünceleri... Öyle bir karakter o."

Kafasını sallıyordu.

"Siz yazarlar hep böyle misiniz, yoksa sen özel bir cins sapık mısın bunu anlamaya çalışıyorum."

Bu, cevap bekleyen bir soru değildi. Ağzı acıyla gerildi. Gülüyormuş. Ben de gülümsedim ister istemez. Gecenin bu saatinde uykusuzluktan sinirlerim iyice yıpranmıştı. Beynimdeki ayna nöronlar çalışıyordu: Biri gülüyor, sen de gül.

"Gülme lan, ebeni siktirtme!"

Gülümseme hemen solmadı. Öfkelendim. Ama midemde demirden bir kerpeten etimi sıkıştırıp burmaya başladı: Sakın cevap verme! Yüzünü gözünü topla. Suratımı astım. Bakışlarımı yere çevirdim. Görüş alanımda ellerim var şimdi. İnce uzun parmaklarım olsun isterdim. O yüzden tüm roman kahramanlarımın ellerini güzel hayal ederim. Oysa sıradanım. Sıradayım. Öğretmen sıra dayağı atacak birazdan. Ellerini aç ve bekle. Midem-

deki kerpeten biraz gevşedi. Cılız bir sesle kendiliğinden çıktı kelimeler ağzımdan:

"Ben bir şey yapmadım."

Çenem titredi konuşurken. Bedenime hâkim olamıyorum. Sinirlerim boşalacak neredeyse. Bu adamın önünde ağlamak istemiyorum.

"Duyamadım?"

"Ben bir şey yapmadım."

Sesim de titredi. Ağlamaklı olduğumun farkına vardı. Acıyarak kafasını salladı.

"Şimdi anlamama yardımcı ol: Asena'yı uzun yıllardır görmedin. Tesadüfen karşılaştınız. Senden kardeşine göz kulak olmanı istedi. Merak ettiğim şu: Hiç mi kendine sormadın?"

"Neyi?"

"Neden senden böyle bir şey istediğini?"

"Çünkü... Bilmiyorum. Başka güvendiği kimse olmayabilir. Biz ne de olsa eski dosttuk."

Bunları söylerken ben bile tatmin olmamıştım. Sahi neden ben?

"Şimdi ben sana verileri vereceğim, sen hikâyeyi birleştireceksin. Tamam mı?"

Omuz silktim. Komiserin halinde iki saat öncekinden çok daha farklı bir hava vardı. Daha kendinden emin.

"Emir Asena'nın kardeşi değil."

"Ne?"

"Doğru duydun."

Aptal aptal bakıyordum adamın yüzüne. Belli ki tepkilerimi ölçüyordu. Bir yandan da ofisinde Emir'le yanak yanağa çektirdiği fotoğrafı gözümün önünde canlanıyordu, aynı fotoğrafın bir başka çeşitlemesinin evindeki kitaplıkta küçük bir çerçeve içinde durduğunu... Peki ama kim? Neden? Bana bir tuzak mı bu? Asena yalan mı söyledi?

"Sanmıyorum. Ofisinde, evinde birlikte çekilmiş fotoğraflarını gördüm."

"Evet, yakını. Hem de çok yakını. Ama kardeşi değil."

"Peki o halde nesi?"

"Emir, Asena'nın oğlu."

"Nasıl yani?"

"Basbayağı... Az önce Asena'nın annesiyle konuştum. Kadın iki gözü iki çeşme her şeyi anlattı. Asena'nın üniversitenin son yılında nasıl hamile kaldığını, bebeği aldırmayıp doğurduğunu, Asena'nın babasının çocuğu nüfusuna geçirdiğini, Emir'in bile bu gerçeği bilmediğini..."

"Yani Emir dedesini baba, annesini ise abla biliyor. Öyle mi?"

"Bravo. Yahu siz yazarların bu kadar zeki olduğunu bilmezdim. Süpersin valla. Süper. Tatilde ilk fırsatta senin kitapları okuyacağım. Hapiste imzalarsın değil mi?"

Sinir içinde sustum.

"Şimdi tekrar soruyorum: Asena Emir'e göz kulak olma işini neden SENDEN istedi?"

"Ben... Bilemiyorum."

"Parçaları birleştirelim istersen. Asena sana bu gerçeği açıkladı o gece. Kavga ettiniz. Sinirlendin. Ona inanmadın. Zaten uzun zamandır ruh sağlığın yerinde değildi... Yıllardır adı konmamış bir bunalımdaydın. Hayatını boşa geçirmiş olduğunu düşünüyordun. Tam böyle bir ruh durumundayken geçmişten bir kadın çıkıp geliyor, bir oğlun var diyor. Üstelik böyle bir serseri. Kendini kaybettin... Ve onu balkondan ittin. Sonra paniğe kapıldın. Kendini kurtarmak için, bu işten yakayı sıyırmak için ambulans çağırdın. Evet, bu kadar basit."

NUTKUM TUTULMUŞTU. Hakkımdaki bunca şeyi nasıl bilebilirdi? Emir'in benim oğlum olma olasılığı komiseri o kadar mutlu etmişti ki... Islık çalarak odayı terk etti.

Ama benim tüm anlattıkları içinde en çok takıldığım nokta, ruh sağlığımla ilgili söyledikleriydi. Ona göre yazdıklarım bir delinin sayıklamaları olabilirdi ancak. Hayattaki en büyük korkum ve aynı zamanda galiba arzum: yavaş yavaş delirip gerçeklikten kopmak. Aslında tam olarak bu da değil. Bir an gelip tüm bunların bir delinin hastalıklı dünyasından başka bir şey olmadığının anlaşılması. Kimin tarafından? Okur ya da izleyici olması gerekiyor tabii böyle bir kurgunun zevkini çıkarabilmek için. O yüzden de bu tür şeyler yazıp duruyorum yıllardır. An geliyor, "her şey bir delinin rüyasıymış" oluyor. Bundan korkmayı anlıyorum tabii... ama ya arzulamak? Neden? Basit ve sıradan gerçekliğin dışına çıkabilmek için mi?

Hücremde yalnızım. Hayır, burası hücre falan değil. Kapısında kilit bile olmayan bir ofis. İstesem çıkıp gidebilir miyim? Hayır. O halde burası şimdilik benim kafesim. Al sana *Humbert Humbert*. Kafesteki maymunun eline kömür parçası vermişler neyi çizmiş? Kendi kafesinin parmaklıklarını. Çok komik. Her şey dönüp geri ge-

liyor. Bumerang gibi. Daha uzağa fırlatıyorum ve daha hızla bana geri dönüyor. Bir dizi *dejà vu*. Başka hiçbir şey değil. Ah keşke biraz metafizik inançlarım olsaydı. Merve ne yapıyordur acaba? Şimdi? Şu anda uyuyordur. Asena? O da... Uyuyan kadınlarım.

Deli miyim gerçekten de? Duvara asılı tüfek elbette patlar ama bunu ben neden yazıp dünya âleme duyuruyorum ki? Neden ben doğru düzgün öyküler, romanlar yazmıyorum ki? Sürekli bir tedirginlik, içsel bir sıkıntı, bir gerilim, akıl bulandıran kurgular... Aklımdan zorum var belki de.

Yazdıklarımı okuyan biri şu halimi görse komiserin haklı olduğunu düşünebilir. Olamaz mı? Gerçekten de Asena'yı terastan itip bunu anılarımdan tamamen silmişsem? Sonra da –yoksa önce miydi– gidip o saçma metinleri yazmışsam? Bunun aksini kanıtlayamam ki.

Hiç kimse kendi aklının sınırlarının dışına çıkamaz ki.

Hem zaten bu bir roman değil miydi? Merve'ye öyle bir roman yazdığımı söylemiştim. Evde öylesine yazdığım sayfaları düşünüyordum o sırada. Neden olmasın? Şu ânı şimdi yaşıyorum ama bir an gelecek ve bunlar yazılı bir metin haline dönüşecek; üstelik okurlar bunu alıp bir roman olarak okuyacaklar. Delice bir iş sayılır mı? Buradan kurtulup masanın başına oturduğumda, siz sevgili okur, diye yazacağım, yazı yıldızlara benzer, gördüğünüz "şimdi" çok öncelerde yazıldı, yaşandı.

Benim hayatımda her şey çok önceden yaşandı ve bitti. O yüzden beklemedeydim. Durgun bir gölün dibinde nefes almadan bekleyen kötü bir ruh. Oraya kapatılmış. Sonunda bekleyiş bitti. O gün gelip beni buldu yeniden. Asena...

Asena: ilkgençliğimin kâbusu. Kasıklarımın ateşiydi evet, ama bir yandan da bitip tükenmek bilmeyen bir aşındırıcıydı. Belki de bu ateş hadım edilmişliğin acısıydı

aslında. Teo'yu unutamadıkça benimle oynuyordu. (**Deliklerinizle oynayın siz!**) O yaşlı adam da ben miyim? Duvara asılı tüfeği ateşleyen adam da mı? Hepsi ve hiçbiri. İlk okuduğum sıralarda anlamıştım Borges'in bir *Yaşamı Anlama Kılavuzu* olduğunu. Şimdi teker teker yaşıyorum söylenenleri. Yaşanırken yazılan, yazılırken yaşanan... Evet evet, anladık. Geçiniz lütfen. Siz de geçiniz. Asena'nın hayatı bir yol geçen hanıydı o zamanlar. Olağandışı bir kadındı. Genç kollarımla sarıldığım bir yanardağ. Benim olsun isterdim. Olmayacağını, olamayacağını bilmenin acısı ne kadar da yoğundu. Ele geçmezdi. Ulaşılmazdı. Tüm deliklerini cömertçe sunmasına karşın benim olmazdı. Bilirdim. O sadece kendisine ait olan kadınlar neslindendi. Medusa. Bir tür yutan kadın. Yuttukça iştahı artan. Bedeni yıldızların altında gerinen bir çöl gibi uzanırdı. Delikanlı bu uçsuz bucaksız dişiliğin üzerinde yol alıyordu. Koyu kıvamlı yemişlerinden sunardı ansızın. Ama sonra giderdi. Delirtici bir yalnızlıktı onsuzluk. Ondan mahrum kalmanın acısı nasıl da yakıcı bir öfkeye dönüşürdü. Asena, şakaklarımı yakan öfke. Benim olmayacaksa yok olsun!

Masanın somon rengi kaplamasındaki ahşap taklidi desenlere bakarak düşündüklerimi duysalardı soruşturmamı yürüten polisler? Bir itiraf olarak kabul edebilirlerdi. İnsanın aklından geçenleri başkalarının duymaması çok yerinde bir doğa yasası. Bu anı daha önce yaşamıştım. *Déjà vu*. İyi bir edebiyat eseri insana *déjà vu* duygusu verir. Edebiyatın en heyecan verici özelliği de bu değil mi: insanların zihinlerinin içinden geçenlere tanık olma hissi yaratması. Elbette bir yanılsama bu ama kuvvetli bir etki bırakır iyi yapıldığı zaman. Okumayı da bu yüzden sevdim hep. Poe'nun delileri ne düşünüyor, dehşetin zihindeki yansıması nasıl bir şey... Büyülenirdim. Çekerdi beni bu gibi şeyler. Asena'sız yıllarda, o yıldızsız gökyüzü-

nün altında bitmek bilmeyen geceler boyunca bu hikâyelerle oyalanırdım. Ama hayır, onu öldürmek istemezdim. Sadece yok olmasını tercih ederdim. Onu hiç bilmemiş olmayı. Böylece onsuzluğu da tatmamış olurdum.

Ancak yazının içinde öldürebilirim arzuyu.

Şimdi de komiser diyor ki: Asena'nın bir oğlu var. Üstelik babası da sen olabilirsin. Gülünç bir iddia, deyip geçiyorum. Gerçi soğukkanlı bir şekilde düşününce olmayacak şey değil. Tarihler tutuyor. Ama sadece ben mi vardım Asena'nın yatağında? Bilmiyorum. Bilmek de istemiyorum galiba. Emir'den söz ederken yüzünde beliren acıklı ifadeyi düşününce tüm bunların doğru olma olasılığı da yüksek geliyor. Kafam zonkluyor. Tansiyonum yükseldi. Kesin.

Delirmiş olduğuma kanıt bulmak ne kolay: Tüm bunlar, yazılırken yaşanan, yaşanırken yazılan bu roman müsveddesi aslında bugüne kadar yazdığım roman ve öykülerin bir parodisi gibi. Her şey var: komada asılı kalan sevgili, eriştirici çekici kadın, genç bir kızla bir türlü tamamlanamayan bir aşk ilişkisi, rüyalar, delilik kuşkusu, yazılan metinlerin içine gizlenmiş mesajları bulmaya çalışan polis ve hatta "babası sandığı kişi değilmiş" hikâyesi.

Peki, bu benim tipik bir hikâyem olsaydı sonu nasıl biterdi? Of, çok yorgunum. *Biraz uyuyabilsem de kurtulsam bu aptalca düşüncelerden*. Öyle diyordu Gregor Samsa o sabah...

GÖZALTINDA TUTULDUĞUM YERDEYDİM. Başımı masaya koymuş uyuyordum. Ama aynı zamanda farklı bir mekânın duygusu sarıyordu benliğimi. Bir yerlerde açık kalmış bir pencere ya da kapıdan giren soğuk rüzgârla titreyen bedenim uykuyla uyanıklık arasında salınıyordu. Uzaklarda bir kapı gıcırdayarak açıldı. Uyku inceldi. Bedenimi hissettim, ağrılı. Her yerim tutulmuştu. Yine de başımı kaldıramıyordum. Gözaltındaydım. Uyumalıydım. Böylesi daha iyiydi...

Önce bir resim sandım. Katları birbirine bağlayan çapraşık merdivenler, koridorlar ve odalardan oluşan kocaman ahşap bir köşkün giriş salonunun ortasında durmuş beni karşılamalarını bekliyordum. İlk bakışta karmaşık görünen ama aslında kendine has gizli bir düzeni olduğunu hissettiren bu mükemmel binayı nasıl yapmış olduklarına hayret ederek bakıyordum. İTÜ Mimarlık öğrencilerinin mezuniyet projesinin içinde dolaşıyordum.

"Ah, burada mısınız? Biz de gelmeyeceksiniz sanmıştık."

Simten'i görünce hiç şaşırmadım. Aynı siyah uzun elbise, aynı asker botları. Tek fark, saçlarındaki mavi dalgaların çoğalmış olmasıydı. Belli ki bu özel gün için hazırlanmıştı.

"Gelmez olur muyum?"

"Gezdiniz mi?"

"Yok hayır, şimdi geldim."

"O zaman bu taraftan..."

Simten koluma girdi, katlar arasında sarmal bir labirent gibi yükselen merdivenin başlangıcına ilerledik.

"Hazır mısınız?"

Hazır olmamı gerektirecek ne vardı ki?

"Evet."

Basamağa adım atarken geri dönüşsüz bir yola girdiğimi hissettim. Kol kola çıkıyorduk. Çıktıkça merdiven boşluğu daha fazla görünür hale geliyordu. Gerçekten de her yöne çıkan ve inen merdivenler vardı. Ama daha garip olanı..!

"Evet, ne diyorsunuz?"

"Bu... Bu nasıl olabilir?"

Şimdi bu merdivenlerin her birinde kendimi ve koluma girmiş olan Simten'i görüyordum. Birinden inerken diğerinden çıkıyorduk. Bu çocuklar Escher'in merdivenlerini gerçekleştirmişlerdi! Ama bu imkânsız, diye mırıldanan yüzlerce ben ve yanında gülümseyerek şaşkınlığımı izleyen Simten vardı köşkün içini saran merdivenlerde.

"*Acabadem'deki Köşk*'ü defalarca okuduk sizden sonra. Tarif edildiği kadarını maketlerle canlandırdık ama hiçbiri içimize sinmedi. Çünkü başka bir anlamı olmalıydı."

"Başka bir anlamı... Evet. Evin içinin garip geometrisinin anlamı..."

"Bir ipucu aradık. İç dünyayı yansıtacak bir araç."

Simten ipucu vermiş gibi muzip bir şekilde gülümsüyordu. Diğer merdivenlerdeki Simten'ler de aynı şekilde durmuş diğer ben'lere bakıyordu.

"Aynalar!"

"Evet, bildiniz. Hikâyede karanlık gölgelerin yüzdüğü bir aynadan söz ediliyordu. Hatırladınız mı?"

"Nasıl hatırlamam... Ayna, Tanpınar'ın vazgeçemediği bir nesnedir."

"Aynaları kullanmamız gerektiğini anladığımızda sorun kendiliğinden halloldu. Yanılsama ile madde bir araya geldi."

Gerçekten de biraz daha dikkatli baktığımda bir sürü aynanın kullanıldığını anlayabiliyordum. Öyle iyi hesaplanmıştı ki birbirleriyle yaptıkları açılar, ortaya bu muazzam çok boyutlu labirent çıkmıştı. Başım döndü. Artık Simten'in söylediklerini izleyemiyordum. Tırabzana tutundum. Gözlerim karardı. Sendeledim ve gayri ihtiyari birkaç adımla katlardan birine attım kendimi.

"Bir içki almaz mıydınısss efendimisss?"

Birden yanımda beliriveren garsonu konuşmasından tanıdım.

"Gollum! Sen Gollum'sun. Seni daha genç sanıyordum."

Gollum-Olric karşımı içsesimin bir İngiliz uşağı kılığında bedenlenmiş hali kel kafasını kaşıdı sıkıntıyla.

"Aslında aynı yaştayıssss. Efendimissss."

"Gerçekten mi? Bir ayna verir misin bana?"

"Olmassss. Burada ayna olmassss."

Zayıf, kel, yüzü ve elleri çeşit çeşit lekelerle ve benlerle kaplı, çirkin bir adamdı karşımda duran. Kamburunu çıkarmış, ortasında küçücük bir kadeh yeşil içki duran tepsiyi tutmuş, saygıyla bekliyordu.

"Menta likörü ha? İyi fikir. Gollum, yaşlı bir penise benziyorsun. Bunu sana daha önce söyleyen oldu mu?"

Prens diyecektim ama dilim sürçtü. Galiba bu Gollum'un daha çok hoşuna gitti.

"İltifat ediyorsunusss efendimisss..."

Likörü aldım ve bir dikişte bitirdim. Çok yumuşak bir his. Sıcak.

"Bu taraftan efendimissss..."

Gollum'un rehberliğinde koridorun karanlık köşelerine doğru sürükleniyordum.

"Bir dakika... Nereye gidiyoruz?"

Gollum cevap vermeden koyu kırmızı kadife bir perdeyi araladı, arkasına geçtik. Duvarla ağır kumaşın arasında saklandık. Çocukluğum. Saklambaç. Bir gözlük uzattı Gollum.

"Bunu alın efendimissss... İhtiyacınısss olabilir."

Gözlüğü aldım, cebime koydum.

"Ne demek istiyorsun Gollum?"

Soruyu sorarken tek başıma olduğumu fark ettim. Kalın kadife perdenin arkasından çıktım. Ucu bucağı görünmeyen bir koridordaydım. Arabesk işlemeleri sarı yaldızlarla süslü dev ahşap kapıların önünden geçerken buranın bana ait bir yer olduğu hissine kapılmaya başlamıştım. Eski eşyanın, divitlerin, tüy kalemlerin, çeşit çeşit şişelerin, irili ufaklı kutuların, ne işe yaradığını anlamadığım pirinçten nesnelerin, kurutulmuş çiçeklerin, kelebeklerin, böceklerin sergilendiği vitrinlerin benimle ne ilgisi olabilirdi ki? Geçmiş zaman tuhaflıkları sergisi adeta. *Acıbadem'deki Köşk*'ü iyice geliştirmişler anlaşılan, diye düşündüm. Gollum'un verdiği gözlüğü çıkardım cebimden. Bu gözlüğü hatırlıyordum bir yerden. Rüyalarımdan birinde görmüştüm. Orada olan ama alışkanlıktan görmediğimiz şeyleri gösterdiğini iddia etmişti bunu satmaya çalışan adam. Gözlüğü taktım. Bir anda vitrindeki nesneleri nereden tanıdığımı fark ettim. Bunlar bana ait olan nesnelerdi. Az önce tanınmaz halde duran tüm bu eşya şimdi sırlarını açık ediyordu. Hiçbir zamansallığa uymayacak şekilde yan yana dizilmişlerdi. Daha geçen hafta marketten aldığım hiçbir özelliği olmayan tirbuşonla bebekliğimde kullandığımı hatırlamadığım ama şimdi mucizevi bir şekilde bildiğim biberonum, Hisar'a takıldığım yıllarda özenti bir genç olarak Marpuççular Çarşısı'ndan

aldığım kehribar ağızlığımla kaybettiğimi sandığım Zippo çakmağım aynı raftaydılar. Hayatım boyunca kullandığım tüm diş fırçaları, çatallar, bıçaklar, hatta siparişle eve getirttiğim Çin yemeklerinin yanında gelen *chopstick*'ler bile camlı vitrinler boyunca sergileniyordu. Korktum. Bu nasıl bir yanılsamaydı? Hayatımın orta yerinde bir bomba patlamış ve tüm nesneler uzaya dağılmıştı sanki. Eşyanın bu kadar ürkütücü olabileceğini bilmezdim. Nefesim sıklaştı. Daha fazla dayanamayacağımı düşünüyordum. Can havliyle en yakınımdaki kapıyı açtım.

Karanlık bir odanın içinde buldum kendimi. Çok büyük ama neredeyse hiç eşya olmayan bir oda. Hiçbir şey görmüyordum ama yine de çok büyük bir mekânda olduğumu biliyordum. Dıt dıt dıt... Kalp atışını izleyen hastabaşı monitöründen gelen ses odada çınlıyordu. Garip şey ses inanılmayacak derecede yankılanıyordu. Rutubetli bir mağaradaydım sanki. Büyük iri su damlalarının tavandan kopup nerede olduğunu bilemediğim durgun yeraltı ırmağına damlaması...

El yordamıyla ilerledim. Yatağın kenarına vardım. Dokunmak için elimi uzattım. Yatak çok büyüktü ve Asena ortasında yatıyor olmalıydı. Elim yatağa değer değmez büyük bir tiksintiyle geri çekildim. Çünkü bu hem bir yatak hem de nemli toprakla dolu bir mezardı. Ne içinde zamanın ne de büsbütün dışında. Evet. Komada. Asena'nın bedeni bu toprak-yatak tarafından yavaş yavaş yutuluyordu.

"Yardım et... Bir şeyler yap. Ne olur..."

Asena'nın sesi kafamın içinde çınlıyordu.

"Ne yapabilirim Asena? Söyle!"

"Lütfen... Oraya gitmek istemiyorum..."

"Elini uzat bana!"

"Yapamıyorum... Yardım et..."

Bir uçuruma uzanır gibi elimi uzattım. Ayağım kaydı.

DÜŞÜŞ SERT OLDU. Az kalsın sandalyeden yuvarlanıyordum. Saat? Yok. Gözaltında tutulduğum odanın tavanından yayılan ışık gözlerimi acıttı. Sarı safra. Berbat rüyalar... Kalbim yine deli gibi atıyor. Zavallı Asena. Şu anda bir yerlerde ölüyordu ve ben rüyamda bile elini tutamıyordum. Gerçekten Asena benim çocuğumu doğurmuş olabilir miydi? Neden hiçbir şey hissetmiyordum? Emir'in yüzünü gözümün önüne getirmeye çalıştım. Asena ile yanak yanağa çekilmiş fotoğrafında on altı-on yedi yaşında olmalıydı. Sonra o bardaki hali. Yüzü gözü kan içinde. Biz şimdi baba-oğul omuz omuza dövüşmüş müydük? Yoksa o yüzden mi bu kadar kolaylıkla kabul etmiştim Asena'nın "kardeşime" bir bak, ricasını? Kan mı çekmişti? Böyle bir şey olabilir miydi? Saçmalık. Neden olmasın? Belki de fotoğrafını gördüğümde kendime dair kimi izleri algılamıştım farkında olmaksızın. Genler kendilerini korumak ister sonuçta. Artık ne düşüneceğimi bilemiyordum. Emir benim oğlumsa ne zaman oluşmuştu acaba? Eski günlerin hayalini kurmak için gözlerimi kapadığımda kolaylıkla oraya gideceğimi biliyordum.

HİSAR'DAKİ EVDEYİZ. Öğleden sonra. Müzik. *Child in Time*... Asena şarkının sözlerini çevirip kulağıma fısıldıyor: *Zamanın içindeki tatlı çocuk, çizgiyi göreceksin. İyiyle kötü arasına çizilmiş çizgiyi*... Gözlerim kapalı. Yumuşacık Asena'nın sesi. Bana söylüyor. Beni söylüyor. Ben söze geliyorum. Sözle canlanıyorum. Yeniden âşık adam oluyorum. Merve'nin sesi bu. Asena ve Merve bir kadının iki farklı ânı. Biri olmadan diğeri olamayacak. Biri geçmişte olmadı, diğeri gelecekte olmayacak. Tanpınar'ın kayıp kadınları gibi. Uyuyan kadınlarım. Kapıların ardında. Aşk neden sadece yokluğunda gerçek? Gizli, kuytu köşelerde açan kara bir gül. Asena. Merve. İçine doğru çekildiğim zamanda açılan bir çatlak. Ilık bir kuyu. Karanlığın eşiğinden yuvarlanıyorum. Aslında bu bir boşluk değil. Siyah bir böceğin kanatları. Hayır, o kara gülün yapraklarının arasındayım, büyük, yumuşak. Kadifemsi bir karanlık. Sessizlik. Bedenim kıvrılıyor. Gerçeklik inceliyor.

"PEKİ BU SESSİZLİĞİ TARİF EDEBİLİR MİSİN?"

Gözlerimi açtım. Kıtmir çok şık bir masada oturuyordu. Ben terapi koltuğuna benzer bir divana uzanmıştım. Ne zaman gelmiştim buraya? Zaman?

"Zamanın geçmediği bir yerin sessizliği."

"Mekân olarak?"

"Mezarlık sanırım. Nemli, karanlık toprak."

"Hemen aklına gelen ilk mezarlık anısı?"

"Dedemin mezarı. Memlekette babamla gitmiştik. Kuru otları temizledik beraber, dikenleri, adını bilmediğim çalıları. Yağmur yağdı sonra. Kurban bayramı her zaman yağar, dedi babam. Kanın temizlenmesi gerek."

"Kanın temizlenmesi. Temiz kan... Kirli kan... Hmmm. Devam et."

"Devamında bir şey yok. Boşluk."

"Tanrı'ya inanır mısın?"

"Hayır!"

"Bu soru seni sinirlendirdi mi?"

"Hayır, neden sinirlendirsin ki?"

"Bilmiyorum. O kadar hızla cevap verdin ki."

"Düşünecek bir şey yok da ondan."

"O kadar eminsin yani..."

"Evet. Olmayan bir şeye inanıp inanmadığımı anla-

mak için düşünmeme gerek yok."

"Peki ya düşünürsen?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Düşünürsen kafanın karışacağından mı korkuyorsun?"

"Hayır. Sadece zaman kaybı."

"Zaman... Hmmm. Başka neleri kaybetmekten korkuyorsun?"

"Aklımı."

"Akıl... İlginç."

"Neden?"

"Başka bir cevap vermeni bekliyordum galiba."

"Eh, burada olduğuma göre..."

"Tam olarak öyle değil. Ne de olsa bu bir rüya."

"Öyle mi? Çok şakacısın Kıtmir."

"Öyle mi düşünüyorsun gerçekten?"

"Nasıl?"

"Bu bir rüya."

"Onu biliyoruz."

"Farkındasın yani?"

"Evet, elbette. Aslında şu anda gözaltında tutulduğum odada, başımı masaya dayamış uyuyorum. Tabii kuş uykusu. En ufak bir gürültüde gözlerimi aralıyorum. Sürekli bir uykuyla uyanıklık arasında gezinme hali. Hayaller içinde yol alıyorum. Bir gemideyiz Kıtmir. Bak, güverte ne kadar da güzel. Rüzgâr sakallarımızı uçuşturuyor. İki sakallı denize bakıyoruz. Uzaklara. Orada bir yerde kurtuluş. Biliyoruz bunu. Ve gemi gidiyor. *Acıbadem'deki Köşk* gemi olmuş yüzüyor. İTÜ'lü çocuklar işlerini biliyor doğrusu. Rüyalar denizinde yol alıyoruz. Sen bu sefer de kaptan rolüne özeniyorsun. Kafanda bir kasket. Bense telaş içindeyim. Bir an önce Merve'yi bulmalıyım. Yoksa Asena'yı mı? Hızla güverteyi terk ediyorum. Arkamdan acıyarak bakıyorsun. Hayat bu kadar

uzun değil, demek ister gibisin. İçeri giriyorum. Artık deniz kokusunu alamıyorum. Dışı gemi, içi köşk. Sarmal merdivenlerin açıldığı daracık koridorları aydınlatan renkli apliklerden sızan ışıklarda gizemli kapılar, kapılar, kapılar... Bir şey arıyorum ya da birini..."

"Kimi arıyorsun?"

"Bilmiyorum. İlk karşıma çıkan kapıyı açıyorum. Hiç beklemediğim kadar büyük bir oda. Arkası dönük bir adam masada oturmuş mektup yazıyor. Nereden mi anlıyorum mektup olduğunu? Kafa sesini duyuyorum sanki. Ne söylediği belli olmuyor ama... Kapıyı kapatıp bir sonrakini açıyorum. Bir çocuk odası. Orada tek başına uyuyan bir bebek. Masmavi bir oda. Duvarda *Küçük Prens* çizimleri. Usulca çıkıyorum oradan. Bir başka kapıyı aralıyorum. Sevişen bir çift, kadının göğsünde bir akrep dövmesi var, hemen kapatıyorum. Korku içinde bir başkasını açıyorum. Pencerenin yanında oturan yaşlı adam beni fark edince aceleyle elindeki sarı *post-it* blokunu koltuğun kenarına sıkıştırıyor. Hemen sıkıca kapatıyorum kapıyı. Önümde hâlâ yüzlercesi kapalı duruyor. Kaçmak istiyorum. Yukarıya, ferahlığa ulaşmak... Ama yapamam, o bunlardan birinin ardında."

"Kim?"

"Bilmiyorum, Merve ya da Asena. Merve'yi bulmak içine attığım her adımın beni Asena'ya yaklaştırdığını fark ediyorum garip bir şekilde. Bir kapıyı daha açıyorum. Ilık bir karanlık beni karşılıyor. Su damlıyor bir yerde, yankılanıyor. Mağara gibi. Sıcak bir mağara. Oraya kıvrılıp uyumak istiyorum. Siyah bir gülün yapraklarının arasına uzanıp... Çok yorgunum."

"Çık oradan!"

"Hayır, burada beklemek istiyorum. Gelecek o. Çok uykum var."

"Bu bir tuzak. Çıkmalısın oradan. Çabuk!"

"Çok zor Kıtmir. Biri, bir şey göğsümün üzerine oturdu. Siyah kanatları olan bir kâbus yaratığı. Pençelerini hissediyorum. Kulağıma fısıldıyor. Bana ait olanı alamazsın. Böyle diyor. Merve'nin dedesi bu! Yaşlı adam çok güçlü Kıtmir. Sen kendi hikâyene dön, diyor. Dön kendi hikâyene sen! Kendi hikâyene sen dön! Dön! Sen! Kendi! Hikâyene!"

"Gözlüğü tak! Çabuk ol!"

Gollum'un gözlüğü lafını duyar duymaz göğsümün üzerine çökmüş olan yaratık hafifleyip yok oldu; aynı anda terapi koltuğuna uzanmış Kıtmir'i ve görmekte olduğum rüyayı anlatan kendimi fark ettim.

"Sağ ol Kıtmir. Gitti. Ama engel oluyor. Bunu halen hissedebiliyorum."

"Neye engel oluyor?"

"Merve'ye ulaşmama tabii. Onunla birlikte olmamı istemiyor. O yüzden de başımı belaya soktu. Gözaltına alınmama neden oldu. Belki de vazgeçmezsem mahkûm olacağım."

"Yani sence Asena'nın şu anda komada olmasının nedeni de Merve'nin dedesi mi?"

"Öyle görünüyor. Zavallı Asena. Hepsi benim yüzümden."

"Neden böyle düşünüyorsun?"

"Çünkü Merve'yi arzulamasaydım bunların hiçbiri olmayacaktı! Anlayamıyor musun? Kabahat benim. Seni de terapist yerine koymuş konuşuyorum. Bir şeyden anladığın yok Kıtmir!"

"Hav!"

"Hav ya, hav. Sıkışınca dili terk et. Ne güzel."

"Peki tamam, özür dilerim. Ben sadece sorularla açmaya çalışıyorum zihnini. Başa dönelim: Merve'ye karşı duyduğun arzu yüzünden cezalandırıldığını düşünüyorsun. Bu nasıl olabilir?"

"Bilmiyorum. Dedesinin rüyalar arasında geçişler yaptığını söylemişti Merve. Belki de... Bilemiyorum. Belki de zihnime girdi, bazı şeyler yapmama neden oldu. Bilmiyorum. Bunun faydası yok."

"Topla kendini. Tüm bunların üstesinden gelebileceğini biliyorsun değil mi?"

"Öyle mi?"

"Elbette. Ama kurtulabilmek için önce kurtarmalısın."

"Nasıl?"

KITMİR CEVAP VERMEDİ. Kafamı kaldırdım. Biri adımı söylemiş gibi uyandım. Gözaltında tutulduğum odada bir şey değişmiş olmalıydı. İğrenç sarı ışığın aydınlattığı duvarlara baktım boş boş. Arada sırada çok uzaklardan gelen telsiz hışırtılarından başka ses duyulmuyordu. Gerçeklik ne kadar çabuk kendini tamir ediyordu. İlk düşüncem bu oldu. Doğa boşluğu sevmez. *Horror vacui*. Boşluğun yarattığı bir dehşet bu. Asena'dan geri kalan hayatım. Çaresiz gözlerimi yumdum. Başımı masaya yerleştirdim. Nefesimi dinleyerek bir geminin karadan ayrılışını düşledim.

KAPIYI YAVAŞÇA AÇTIM. Çocukların odasıyla Aristidi Efendi'nin eczanesinin arka bölümünün karışımı bir yerdi burası. Hem boş, hem de eski eşyayla doluydu: işlemeli kundak, üç tekerlekli bisiklet, tozlu bir Karagöz takımı, nargile ve sandıklar... Hem de Aristidi Efendi'nin simya deneylerinde kullandığı türlü malzemenin durduğu kavanozlar.

Doktor Ramiz kılığına girmiş olan Kıtmir masanın üzerine bir plan yaydı. Aydıngere çizilmiş ayrıntılı bir çizim. Gemi-köşk melezi bu yapının planına uzun süre bakınca insanın başı dönüyordu. Kamaralar, koridorlar, güverte, merdivenler her şey en ince ayrıntısına kadar çizilmişti. Hatta çizimden de öte bir şeydi bu. Çünkü planın içindeki ayrıntılar canlı gibiydi. Az önce açtığım kapıları gördüm. Ve hiç açmadığım ama orada olduklarına şaşırmadığım kapıları da gördüm. Garip şey, hayatımı kuşbakışı izlerken hiç inanmadığım dinî hikâyelerin kahramanı olan peygamberler gibi hissettim kendimi. Doktor Ramiz parmağıyla bir kamarayı işaret etti.

"İşte biz şimdi buradayız. Asena hanımefendi de işte bu koridor boyunca kamaralarda... Bakın, görüyor musunuz, buralarda Hisar'ın farklı olaylarda zihninizde girdiği haller görünüyor. Sanırım Hisar sizin hayatınızda

çok mühim bir yer işgal ediyor."

"Geçmişimde evet..."

"Ah dostum, bu planda mazi diye bir şey yok. Gelecekle geçmiş, hepsi bir arada var olurlar. Hem her şey olup bitmiştir, hem de henüz olmaktadır. O pek sevdiğiniz, dilinize pelesenk ettiğiniz mısralarda söylendiği gibi..."

"Yekpare bir an..."

"Bakın, insanın en büyük hatası nedir bilir misiniz? Hayatı akıp giden bir zaman nehrine benzetmek. Bilirsiniz işte, bir nehirde iki defa yıkanılmaz, demiş Herakleitos. Bunda bir hakikat payı var mamafih. Fakat bize lazım gelen yeni bir bakıştır. Batı, hayat denilen muammayı zaman ile çözmüş, analiz etmiş; tabiri caize ona bu yolla hâkim olmuştur. Batı zamanı fethetti; artık o yoldan gitmemiz mümkün değildir."

"Aklın yolu birdir ama..."

"Evet ama o yolu ilk kat eden, hedefe varır. Bizim şimdi vazifemiz yeni bir yol bulmaktır."

"Yeni bir yol?"

"Evet! Yeni, şaşırtıcı, inanılmaz bir yol! Muhayyilenizi hakir görmeyin azizim!"

Doktor Ramiz içinde bulunduğum sıkıntılı durumdan keyif alıyormuş gibi gülümsüyordu.

"Düşünün azizim! Hayatı zaman ile değil mekân ile idrak etmek! Hayatı akıp giden zaman olarak değil devinip duran bir mekân olarak hayal edin."

"Mümkün mü bu?"

"Elbette. İşte bu görmüş olduğunuz, şuuraltınızın, o zamansız mekânın haritası bu yeni zihniyetin ilk eseridir."

İşaret ettiği gemi planına baktım yeniden. Bakmamam gerektiğini bilmeliydim tabii. Doktor Ramiz alnını kırıştırmış minik kamaralardaki sahnelerini araştırıyordu. Bir yandan da söyleniyordu:

"Batılıların psikanaliz dedikleri tedavi yöntemi de

esasen bu prensibe dayanır. Şuuraltında zaman yoktur Freud'a göre. Buyurun, her şey gözler önünde... İşte Hisar'daki ev, işte işte o meşum gün. Sonra..."

Gördüm! Oradaydılar. Çıplaktılar! Asena avını yutmaya çalışan bir örümcek gibi bacaklarını Teo'nun gövdesine dolamıştı. Kapının önündeydiler! Orada bir yerde ruhen hadım edilen halimi görmek istemedim. Haritayı çekip aldım masanın üzerinden. Buruşturdum. Çiğ yufka gibi lime lime oldu. Ölü insan derisinden yapılmış sanki.

"Yardımcı olmaya çalışıyordum azizim. Öfkelenmekle hiçbir meseleyi halledemezsiniz."

"Hayır! Bir yolu olmalı."

"Yüzleşmek dışında bir yolu yok bunun."

"Ama Asena komada."

"Kurtulmak için kurtarmalı. Başka çaresi yok. "

O âna kadar varlıklarının farkında olmadığım yüzü felçle çarpılmış, eğri burunlu, kambur Seyit Lütfullah, beyaz sivri sakalıyla Aristidi Efendi, ince altın çerçeveli gözlüğünün ardından kocaman mavi gözleriyle bakan Doktor Ramiz ve ben karanlık bir aynanın önünde durmuş odanın ortasındaki simya deneyini izliyorduk. İmbikte fokur fokur bir sıvı kaynıyordu. Karanlık koyu renkli bir duman çıkıyordu üzerinden. Alt kısmı sarımtırak sülfür-cıva karışımı parlak bir sıvıyla doluydu. Seyit Lütfullah tek kelimesini anlamadığım dualar ediyordu. Sıvının içinde kaynamakta olan şeyin ne olduğunu bilmek istemiyordum.

Birden Seyit Lütfullah'ın arkasında asılı duran aynanın içinde bir dalgalanma oldu. Merakla bakan yüzlerimizi yutan bir karanlık kapladı aynayı. Bu uğursuz karanlığın ortasında bir şey vardı.

"Bunu nasıl yaparsın!"

Merve'nin dedesinin sesiydi bu. Bana söylüyordu.

"Onu mahvedeceksin!"

Sözlerinin ikili anlamını çözemiyordum. Ama doğ-

ruyu söylediğini anlıyordum. Seyit Lütfullah dua ediyor, şimdi gözleri kapalı, kendinden geçmiş gibi, öne arkaya sallanıyordu. Yardım istercesine Aristidi Efendi'ye baktım; imbiğin altındaki körüğü çalıştırmakla meşguldü. Doktor Ramiz istifini bozmadan olup biteni izliyordu. Gollum'un verdiği gözlüğü taktım aceleyle. İmbikteki sülfür-cıva karışımı sıvının içinde ne olduğunu bir anda dehşetle fark ettim. Ama bu... Bu gerçekten de korkunç! İmbiğin içinde bir kadın başı vardı. Yarı Asena, yarı Merve olan bir baş. Hamle etmek, durdurmak istedim ama kımıldayamadım. Görünmez ipler elimi kolumu bağlamıştı. Kapıldığım dehşetin tam anlamıyla farkında olduğunu bildiğim Doktor Ramiz çantasından bir sigara çıkarıp yaktı, paketi yeniden çantasına koyup kilitledi.

"Azizim, buna mani olamazsınız."

"Neden?"

"Zihin en büyük simya fırınıdır. Hakikatte simyadan kastedilen, insanın zihninde tecelli eden bir pişme reaksiyonudur. Hamdım pişdim oldum, dememişler boşuna. Bu zavallı hikâye kahramanlarının rol aldığı piyes de sadece size bazı şeyleri göstermek için tertiplenmiştir. Rüyaların bir vazifesi de budur hattı zatında."

"Peki ne oluyor orada? İmbiğin içinde?"

"Şuur altında iki kadını birleştiriyorsunuz azizim."

"Ama bu korkunç!"

"Ne yazık ki yapılacak bir şey yok. Tedaviniz için bu meselenin hallolması şart."

"Bu çok zalimce."

"Öyle... İnsanın mevcudiyeti zalimlikle mücehhezdir. Maalesef kendimizi en masum saydığımız zamanlarda bile sadece kendimizi düşünürüz; kendi zavallı arzularımızın tatminiyle alakadar oluruz. Siz de dostum, başkalarından farklı değilsiniz."

"Ama ben böyle olsun istemedim."

Doktor Ramiz gülümsedi.

"Neyi isteyip neyi istemediğinizi bildiğinizi mi düşünüyorsunuz? Çok komik. Bakın buraya..."

Bu sözleri duymuş da etkilenmiş gibi Seyit Lütfullah daha yüksek sesle dua etmeye başladı. Ağzının kenarında biriken tükürük köpüklerine aldırmadan öne arkaya sallanmaya devam ediyordu. İmbiğin içindeki kadın başı acı çekiyor gibi yüzünü buruşturuyordu. Eğer aklımın içinde Asena ile Merve arasında böyle bir bağlantı varsa bunu koparmalıydım. O sırada karanlık aynanın içinde Merve'nin dedesinin görüntüsü belirdi yeniden.

"Lütfen durdur. Torunumu birazcık seviyorsan..."

Kendimden beklemeyeceğim bir kararlılıkla yaşlı adama döndüm.

"Tamam, ama bir şartla."

"Ne! Çabuk söyle!"

"O kadını görüyor musun?"

Arkasındaki karanlığı işaret ettim. Omzunun üzerinden baktı. Siyah gülün dev yapraklarının arasında bir yerde Asena yatıyordu topraktan yatağında. Kurtulabilmemin yolu Asena'nın kurtulmasından geçiyordu.

"Onu geri döndür!"

"Yapamam!"

"Onun yaşamasını istiyorum!"

Yaşlı adam ağlamaklı olmuştu.

"Çok tehlikeli..."

"O zaman ben de..."

Elimle Aristidi Efendi'ye işaret ettim, körüğü hızlandırdı. İmbiğin içindeki kadın başı Merve'den Asena'ya doğru dönüşüyordu. Asena'nın yüzündeki derin çizgiler kayboluyor, Merve'nin meleksi ifadesi baskın çıkmaya başlıyordu. Aynanın içindeki yaşlı adam titreyen sesiyle haykırdığında kurtuluşun yakın olduğunu anladım:

"Tamam! Tamam, yapacağım, durdur şunu!"

KAPI GÜRÜLTÜYLE AÇILDI. Gözlerimi araladım. Uyku ilacı alıp yattığımda olduğu gibi güçlükle uyandım. Göz-kapaklarımın üzerinde tonlarca ağırlık vardı. Bir rüya sarmalının içinde kaybolmuştum. Ama çıkışı bulmak üzereydim. Böyle bir hisle kendime geldim. Kalbim gümbürdeyerek atıyordu. Komiserin yüzünde rahatlamış insanlara özgü bir ifade vardı. Tıraş olmuş, üzerine temiz bir gömlek giymişti. O kadar zaman geçmiş olamaz, herhalde yanında yedek giysi bulunduruyor, diye düşündüm gereksiz yere.

"Kalkın bakalım. Gidiyoruz."

"Serbest miyim?"

"Evet ama önce bir işimiz var."

Tedirgin oldum. Beni nereye götüreceklerdi? Heyecan ve korku içindeydim. Rüyadaki dehşet duygusu şimdiki zamanıma da sızmış, ele geçirmişti. Hatta şu içinde bulunduğum an daha az gerçek gibi geliyordu. Direndim:

"Nereye götürüyorsunuz beni?"

"Hastaneye."

Kafama elektrotları bağlayıp elektroşok verecekler! Bu o kadar net bir görüntü olarak çaktı ki zihnimin içinde. Korkuyla büzüldüm.

"Ne? Neden?"

Komiser tepkilerime anlam veremiyordu.

"Hasta kendine geldi."

Hasta? Asena! Demek kurtuldu. Kurtulmak için kurtarmalısın. Böyle demişti. Kim? Doktor Ramiz mi? Henüz uyanmamış olabilir miyim?

"Sizi görmek istiyor."

"Neymiş peki? Ne olmuş?"

Durakladı.

"Kendim düştüm, dedi. Başı dönmüş."

Gözlerimin içine baktı bir süre. Halen suçlu olduğuma inanıyordu ve bir şekilde kendimi ele vereceğimi sanıyordu. Canım sıkıldı. Bunu beklemiyordum. Komiser devam etti:

"Kendisinin düştüğüne zerrece inanmıyorum."

"Yani?"

"Birini koruyor."

"Neden peki?"

"İnsan neden bir suçluyu ele vermez? Düşünün bakalım... Zeki adamsınız."

Yine o alaycı ifade. Polislerin yazarlarla alıp veremediği nedir ki? Ama onun oyununa katılacak halim yoktu. Bir an önce bu penceresiz delikten çıkmak istiyordum.

"O kadar zeki değilim."

Tavrımdaki küstahlığa aldırmadı. Gerçekten de keyfi yerine gelmişti. Bir-iki saat sonra tatile gidecek bir adamın rahatlığı. Ama yine de suçluyu içeri tıkamadığı için hafiften pürüzlü.

"Ya korkuyordur ya da seviyordur."

Korku ve arzu. Muhteşem ikili. Hayatımın ana motifi. Hayır başka bir şeyden söz ediyordu komiser. Doktor Ramiz'in rüyamdaki sözleri yankılandı kafamın içinde. İnsan en masum olduğunu sandığı zamanlarda bile suçludur çünkü sadece kendisini düşünür, demişti. Her şeyi kendi zavallı penceresinden gören aciz yaratık.

"Bence ikinci seçenek rol oynuyor bu davada. Sevdiği birini koruyor. Ya sizi ya da Emir'i."

Artık zanlı durumunda olmaktan canım sıkılmıştı.

"Ben bir şey yapmadım. Buna inanmak istemiyorsunuz ama..."

Birden döndü. Dişlerinin arasından tısladı:

"Dua et yıllık iznimi aldım. Senin gibi sapıkların hakkından gelmesini bilirdim ben ama..."

Sapık mı? Bize sapık, dedi Gollum duyuyor musun? Yüzünü buruşturup arkasını döndü. Kapıyı açtı. Eliyle yolu gösterdi.

YOĞUN BAKIM BÖLÜMÜNE GİRERKEN ÜZERİME UÇUK MAVİ RENKTE BİR ÖNLÜK VERDİLER. Ayrıca bone ve galoş. Komiser kendine hiç yakışmayan yumuşak bir sesle dışarıda bekleyeceğini söyledi. Gözaltından çıkmamış mıydım? Ne hakla peşimden ayrılmıyordu? Bunları sorgulayacak durumda değildim. Bir yandan yüzümün sağ yanından kafatasıma doğru yayılan ağrı, öte yandan yorgunluk, son kalan enerjimle yoğun bakıma doğru kendimi sürüklüyordum. Asena'nın gözleri kapalıydı. Yüzü gözü morarmıştı. Kolu ve bacakları sargıdaydı. Küçük zarif hortumlar burnundan, elinin üzerindeki damarlardan ve göremediğim yerlerinden bedenine girerek onu bizim bulunduğumuz dünyaya bağlıyordu. İki âlem arasında asılı kalmak, dedikleri buydu işte. Bir zamanlar okuyup araştırarak yazdığım koma hikâyesinin şimdi yanı başındaydım. Ama benim romanımın kahramanı komadan çıkmadığı gibi çevresindeki gerçekliği de yutuveriyordu. Yatağın yanına yaklaştığımda doktor Asena'nın kulağına eğildi ve yumuşak bir sesle adını söyledi. Asena gözlerini hafifçe araladı. Sol gözüne kan oturmuştu.

"Çok komik olmuşsun."

Kupkuru bir sesle söylediği ilk sözler... Gözleriyle kafamdaki boneyi işaret ediyordu. Doktor yanımızdan

ayrıldı. Gülümsedim. Tebessümü elem.

"Ne oldu Asena?"

"Uçtum. Ama iyi konamadım."

Ne söyleyeceğimi bilemeden öylece durmak yerine elini tutmak için hamle ettim ama bir elinin parmaklarına tutturulmuş mandal şeklinde bir sensör, öteki eline takılmış serum yüzünden parmaklarına dokundum sadece.

"Polise kaza oldu, dedim. Yalan da değil aslında."

Dikkat kesildim. Zor yutkunuyordu. İlaçların etkisiyle dili dolanıyor gibiydi.

"Senden sonra Emir geldi. Ona bazı şeyleri açıklamak istiyordum."

Komiserin anlattıkları doğruydu demek.

"Ona gerçeği söyledim."

Asena bu gerçeği bana nasıl söyleyeceğini bilemez şekilde baktı yüzüme. Renk vermeden dinliyordum.

"Emir benim kardeşim değil, oğlum."

Ne tepki göstereceğime baktı kanlı gözüyle. Bilmiyormuş gibi yapmanın bir anlamı yoktu.

"Biliyorum."

Kanlı göz korkuyla açıldı.

"Nereden biliyorsun?"

"Annen polise anlatmış."

İçinde bir yere bir bıçak saplandı. Acıyla yüzünü buruşturdu.

"Eyvah."

"Merak etme, Emir'i bulamadılar."

"Sen nereden biliyorsun?"

"Polis beni gözaltına aldı."

Kanlı göz üzüntüyle yaşardı.

"Niye?"

"Telefon kayıtlarına bakmışlar. En son biz görüşmüştük. Senin eve de o akşam en son gelen bendim."

"Senden sonra Emir geldi."

Sesimi alçaltıp polisin dışarıda olduğunu ima etmek için öne doğru eğildim.

"Bunu polise söylemedim."

Asena serum takılı eliyle elimi sıktı. Damarının içinde uslu uslu duran iğnenin yerinden oynayacağından korktum, içim kalktı.

"Teşekkür ederim. Onu koru lütfen. O çok talihsiz bir çocuk. Hepsi benim hatam."

Doktor yanımıza geldi. Monitörlere baktı. Bir terslik yoktu sanırım, bir şey demedi.

"Artık biraz dinlenelim mi Asena Hanım?"

"Biraz daha, lütfen..."

Doktor uzaklaşınca hızla anlatmaya başladı.

"Ona gerçeği söyleyince deliye döndü. Böyle bir şeyi ondan nasıl saklayabilirmişim... hayatımı çaldın sen, dedi. Beni asla affetmeyecek... Beni ne anne olarak ne de abla olarak görmek istemediğini söyledi. Hakaretler etti. Terastaydık. Çok öfkelendim. Bir tokat attım. O da bana vurdu. Bir an dengemi kaybettim. Balkon demirinin çürük kısmı ağırlığımla yerinden kurtuldu. Sonra kendimi yerde buldum."

"Çok canın yandı mı?"

"Hiçbir şey hissetmedim. Biliyorsun, çok yüksek değil. Kısa bir uçuştu. Sadece korkunç bir çarpma sesi. O kadar. Sonra gözümü burada açtım. Önce bir sivil polis geldi. Bana sorular sordu. Seni sordu. Emir'i sordu. Kaza, dedim ama inanmadı galiba. Seni bulmalarını söyledim. Ama onlar seni çoktan almışlar zaten... Ne olur kapatsın bu davayı. Emir zaten bitmiştir pişmanlıktan."

"Merak etme. Polisin üsteleyeceğini sanmıyorum. Dosya kapandığı için mutlu olacaklar."

Nasıl soracağımı bilemiyordum ama hastaneye geldiğimizden beri aklımda tek bir şey vardı. Emir'in babası

ben miyim, sorusu. Bir ihtimal. Şu anda henüz sormadığım için Emir'in hem babasıyım hem değilim. "Schrödinger'in Babası." Peki ya gerçekten babasıysam? Böyle bir hikâyede rol almaya hazır mıyım: Orta yaş bunalımlarıyla uğraşmakta olan bir adam günün birinde on dokuz yaşında sorunlu bir gencin babası olduğunu öğrenir. Kâbus gibi bir durum. Gerçekten babasıysam şimdiye kadar söylemesi gerekmez miydi? Belki de anlamamı istiyordu.

"Asena, belki yeri değil ama bir şey sorabilir miyim?"

"Sor tabii."

Yutkundum.

"Emir'in babası kim?"

Buruk bir gülümseme. Sorduğum an pişman oldum. Sorunun cevabı ne olursa olsun beni üzeceğini anlamıştım. Ama sormak da zorundaydım. Hasta başı monitöründen gelen ince bip sesinden başka ses duyulmuyordu. Bir mağarada damlayan suyun yankılanışı. Derin bir iç çekişle Asena gözlerimin içine baktı.

"Kim olabilir?"

Bu ben olduğum anlamına mı geliyordu? Bakışlarında şefkat vardı. Biraz acı. Kederli bir gülümseme.

"Kim?"

"Teo..."

Teo! Kalbinin en derin çukurundan bir ıslık olup çıkmıştı bu isim...

"Evvel ezel aşkım. Her ne pahasına olursa olsun onun çocuğunu dünyaya getirmeye karar vermiştim. Yalnız başına da olsa..."

Şakaklarım zonkluyordu. Yine aynı noktaya geri dönmüştüm. Benim bu hikâyede ne işim vardı? Yaşadığım korkunç hayal kırıklığını fark etmemesi için yüzümün tüm kaslarını gevşettim, derin bir nefes aldım. Başka kim olabilirdi ki? Ne kadar aptalım! Asena'nın filminde ben ancak bir figüranım. Bunu anlamak neden bu kadar zor

geliyordu? Bir kadeh bir şey içmek istiyordum şimdi. Hemen. Acilen. Asena kurumuş dudaklarını yaladı.

"Çok garipti, biliyor musun?"

"Ne garipti?"

"Komada kalmışım bunca saat. Hiçbir şey hissetmedim... Yani büyük bir boşluk var. Ama tam uyanmadan önce kısa bir rüya gördüm. Çok netti. O yüzden hatırlıyorum. Yaşlı bir adam..."

Şakaya vurarak az önce yediğim darbenin izlerini havadan silmeye çalıştım:

"Ak sakallı bir dede mi yoksa?"

"Valla sakalı yoktu. Ama elimden tuttu. Beni o karanlıktan çektiğini hissettim. Sanki o olmasa uyanamayacaktım."

Asena'nın anlattıklarını dinliyordum ama aklım Teo'da kalmıştı. Kendi zavallılığıma acıyordum. Nasıl böyle bir şeyi hayal etmiştim ki? Benden hamile kalsa bile doğurmazdı ki! Ben kimdim ki onun için? Bir hiç. Eski bir dost. Bir stepne. Yedek kulübesindeki salak. Ne dedi: evvel ezel aşkım! Sen kimsin: evvel ezel hiç. *Sen benim hiçbir şeyimsin.* Ah evet, böyle Attilâ İlhan dizeleri de okurdum seviştikten sonra. Ben onu düşünürdüm, o Teo'yu.

Lanet. Lanet. Lanet olsun.

Sekiz

İŞTE YENİDEN BAŞLADIĞIMIZ NOKTADAYIZ KITMİR, SEN VE BEN, AŞİYAN'DA YALNIZIZ...

Aslında böyle bir fotoğrafım olmalıydı. Yaşamımın bu kadar önemli bir parçasını oluşturan sabah yürüyüşlerinin hiç belgesi yok. Şöyle bir fotoğraf olabilirdi, ben şimdi olduğu gibi bu bankta oturuyorum. Kıtmir etrafı koklayıp eşelenmek yerine efendi gibi duruyor yanımda. İkimiz de Boğaz'dan geçen eski bir yük gemisine bakıyoruz. Fotoğraf gri tonlarda; soğuk bir sonbahar günü. Çevrede kimseler yok. Belki uzak bir köşede hayaletimsi bir balıkçı. Benim üzerimde kalın gemici montum var. Başım açık, saçlarım kısa. Sakalım düzgün. Oysa şimdi mayıs ayının sıcak bir sabahında, saç sakal birbirine karışmış bitkin görünüyorum.

Hastaneden çıktığımda sabah ezanı okunuyordu. Eve gider gitmez Kıtmir'i dışarı çıkarmam gerektiğini anladım. Hemen tasmasını gidip getirdi, ayaklarımın önüne koydu. Belli ki Zeliha'nım dün akşam yokluğumu fark etmemişti. Akıllı dostum evi kirletmeden beklemiş onca zaman. Koşa koşa buraya geldik. Şehrin uyanmasını izledik. Artan arabalar, açılan dükkânlar, gitgide kalabalıklaşan otobüsler...

Saat neredeyse dokuz olmasına rağmen Merve ve

Robin yok ortada. Asena huzurlu bir uykuya dalmak üzereydi en son bıraktığımda. *Düşüş sert oldu.* Elimi cebime attım. Küçük sarı *post-it*'i çıkardım. *Sır kapısı açıldı. Düşüş sert oldu. Kurt sisler içinde kayıp.* Asena ilk anlattığında aklım sadece Emir meselesine kilitlenmiş olduğu için üzerinde durmayıp şakaya vurduğum ak sakallı dede pekâlâ Merve'nin dedesi olabilirdi. Eğer öyleyse gözaltında gördüğüm rüyalar, rüyalarda yaptıklarım işe yaramış, Asena'yı kurtarmıştı. Amma hikâye. İşte hep istediğim şey oldu, fantastik bir olay başıma geldi. Rüyalar arasında yolculuk ederek komadaki hastayı geri döndürmeyi başardık elbirliğiyle. Çok güzel. Borcumu ödemiş sayılır mıyım gençlik aşkıma? A-se-na, kasıklarımın ateşi! Hah... Artık rahatlıkla sövebilirim, tüm ahlaki sorumluluklarından kurtulmuş bir adam olarak, ferah ferah... Gençliğimi, aslında sadece gençliğimi değil, tüm hayatımı zehirleyen kadın! A-si-a-na, yutan, yok eden, parçalayan dişi kurt. Adı üstünde, kurt. Neden hep emzireceğini düşünürüz ki kurdun, birilerini de yemesi gerekli ama, değil mi? Süt yapabilmek için... Teo'ları emzirebilmek için.

Asena meselesini artık sonsuza dek kapatmak istiyorum. Hiç değilse bundan sonraki hayatımı zehirlesin istemiyorum. Zeliha'nım kahve telvelerine bakıp hikâyeler uydururken her "bir kadın görüyorum" dediğinde gözümün önüne ilkin Asena'nın yüzü gelmesin artık. Merve'ninki gelsin mesela. Geldiğinde dedesiyle tanışmak konusunda ısrarlı olmaya karar verdim. Ama yoktu. Kıtmir'e baktım, hiçbir şey umurunda değilmiş gibiydi.

"Rüyalarımda acayip konuşuyorsun Kıtmir."

"Hav."

"Yok öyle hav falan değil, bayağı ağır konuşmalar yapıyorsun. Ağzında pipo... Terapist gibi..."

Kıtmir kalkıp kuyruğunu sallamaya başladı.

"Otur, otur... Bak ne diyeceğim: Rüyalarımda konuşurken çok aklı başında laflar ediyorsun. Tabii, rüyadaki her şey benim kendi benliğimin yansımaları, bunu da biliyorum ama... Yine de... Yani, nasıl oluyor da normalde etmeyeceğim laflar edebiliyorum? Aklıselim yanımı temsil eden bir figür olarak rüyaya giriyorsun, tamam da... O aklıselim normalde nerede duruyor? Tabii eğer her şey göründüğü gibiyse..."

Kıtmir uzun konuşmalardan sıkılır; kafasını çevirip yine uzaklara bakmaya başladı. Nerede hareket varsa dikkati oraya yönelir. Basit bir sinir sistemi: Harekete, sese, ışığa duyarlı sensörleri var. Hepsi bu. Yakında Japonlar Kıtmir'in bire bir aynısını yapacaklar, onu alacağız. Ölüp gitmeyecek. Özelliklerini videoya çekip göndereceğiz, Sony aynısını yapıp teslim edecek. Garanti süresi de olacak.

"Basit canlılarız Kıtmir. Çok basit... Sinir sistemi. Hepsi bundan ibaret. *Matrix*'i yaratan sinirsel sinyaller."

Belki de hepsini uyduruyorum. Rüya görür gibi. Tabii böyle bir olasılık da var. Yavaş yavaş deliren adamın hayalinde yarattığı karakterlerden biri. Lolita adayı Merve ve rüyalar âleminde dolaşan dedesi gerçek olamayacak kadar tuhaf bir ikili değil mi zaten? Hatta tüm diğerleri de: Asena, Emir, bardaki kavga, gözaltına alınmam, orada gördüğüm rüyalar...

Beynimin zonklaması dinmeyecek gibi.

Oldu olacak Kıtmir de hayal ürünü olsun. Tabii benim ben olduğum da son derece kuşkulu bir hal alıyor. Solipsizm miydi bunun adı? Ama yok, ben onun da ötesine geçebiliyorum. Solipsizmde hiç değilse mevcut olan bir zihin vardır. Ben zihnimin varlığından da kuşku duyuyorum. Yanılsamalar ve hayaller içinde kaybolmuş bir adam. Şu sakallı köpek sayesinde gerçekliğe tutunan bir zavallı.

Zayıf üzgün bir ses adımı fısıldadı. Döndüm. Merve! Güneşle arama girmiş olduğu için yüzü gölgelenmişti ama yine de ağladığını görebiliyordum. Hemen ayağa fırladım.

"Merve, ne oldu?"

Başını göğsüme gömdü.

"Dedem..."

UZUN UZUN AĞLADIKTAN SONRA BİRAZ TOPARLANIR GİBİ OLDU. Bankta oturuyorduk. Kıtmir'le Robin de durumun ciddiyetini fark etmiş, sessizce ayaklarımızın dibinde kıvrılmışlardı. Bu bir son, diye düşünüyordum. Bir şeyin sonu. Bir yaşantının. Bir hikâyenin.

"Bir gün olacağını biliyordum. Ama yine de hiç hazır değilmişim."

"Kaç yaşındaydı?"

"Seksen beş. Evet, çok yaşlıydı. Artık yolun sonuna geldiğini biliyordum. Ama... Ama... Bu dünyada beni en çok seven insan öldü."

Sarıldım. Güzel başını omzuma yasladı. Yüzüne baktım. Gözlerini kapatmış, incecik ağlıyordu.

"Onsuz ne yapacağım? Onun olmadığı bir hayat çok boş... Hele sabah ambulansa koyarlarken o kadar kötü oldum ki... Beyaz örtülere sardılar. Bir eşya gibi alıp götürdüler. Sireni çalıştırmadılar. Sessizce gittiler. Aceleleri yoktu. Morga koymuşlardır onu şimdi, değil mi? Ceset oldu o şimdi, değil mi? Dedeciğim ceset oldu."

Dün gece yaşadığım kâbusları düşündüm. Ben mi neden olmuştum dedesinin ölümüne? Merve'yi korumak için kendini feda etmişti. Israr etmiştim. Merve yerine Asena, demiştim. Yüzleşmeye ihtiyacım vardı. Oysa

hiç gerek yoktu. Cevabını kolayca tahmin edebileceğim bir soru için boşu boşuna yaşlı adamı ölüme göndermiştim. Bıraksaydım Asena o siyah gülün yaprakları arasında yok olup gitseydi. Saçmalıyorum. Sadece bir rüyaydı. Bir hayaldi uykuyla uyanıklık arasında gördüğüm. Tıpkı yaşanan şu an gibi. Ama yine de kendimi suçlu hissediyordum. Yorgun bedenim ve zihnim neyin doğru neyin yanlış olduğunu belirlemekte zorlanıyordu. İçinde, Asena ve Merve karışımı bir başın kaynadığı imbik gözümün önünden gitmiyordu. Dedesi engel olmasaydı bu simya deneyi nereye varacaktı? Yeni bir kadın mı oluşacaktı? Doktor Ramiz tedavim için bu işlemin şart olduğunu söylemişti. Tedavi? Ne tür bir ruhsal sıkıntının tedavisi olabilir ki bu işlem? Doktor Ramiz, Tanpınar karakterleri içinde beni en çok güldüren ama bir yandan da içten içe haklı olduğunu düşündüğüm karakterdir. Hayri İrdal onun örnek vakası olur. Onun için, "hastalığını da tedavisini de bilen bir adam, kendi iradesiyle öyle bir rüya gördü ki," dediğini hatırlıyorum. Benim de bunu yapmam mı gerekiyordu? Yoksa yapmaya çalıştığım şey bu muydu? Dedesi engel olduğuna göre tedavim yarım kalmış olmalıydı. Ama dedesine verdiğim sözü tutmalıydım. Merve'den uzak durmalıydım. Kendi sorunlarımı, zehrimi, acılığımı bu kıza aktarmaya hakkım yoktu.

"Ne düşünüyorsun?"

Merve bir umutla yüzüme bakıyordu.

"Zaman yolcuları olduğumuzu."

Doğruldu, bankın ucuna doğru çekildi, artık sarılmıyorduk. Bitmişti.

"Zamanda yolculuk ederken burada karşılaştık. İkimiz de yollarımızın farklı yerlerindeyiz. Senin daha gidecek uzun bir yolun var."

Gülümsemeye çalıştı. Uzaklara baktı.

"Bu da yeni bir klişe mi? Ayrı dünyaların insanıyız gibi..."

Bozuldum. Asena ile ortak yönlerinin bu kadar çok olduğunu yeni yeni fark ediyordum. Sinirli bir şekilde güldüm.

"Sayılır."

Buz gibi bir ifadeyle baktı yüzüme.

"Korkma, senden bir şey beklemiyorum."

Sözlerindeki acılık içimi yaktı. Gözlerinde yaşlar belirdi.

"Bir daha görüşemeyeceğiz. Annemlerin yanına Japonya'ya gidiyorum."

Hiç şaşırmadım. Çünkü bu bir son. Başından beri bildiğim bir son. Tüm bunları yazıyordum ben. Geçenlerde başlamıştım yazmaya, devamını da getirmeliydim. Üstelik şu anda final sahnesinde bunun bir roman olduğunu fark ediyordum ki bu da benim sevdiğim tarzda bir edebi oyundur.

"O halde roman bitti demektir."

Ne dediğimi anladı. Anlamasaydı da ben küçük kalem darbeleriyle onu romanıma uygun hale getirirdim.

"Bu kadar çabuk mu?"

Son anda içimde farklı bir titreşim hissettim. Bu bir sondu, evet; ama daha öncekilere benzemiyordu.

"Hiçbir zaman bilemezsin..."

Uzandı, dudağımın kenarına dudağını değdirdi. Kokusunu içime çektim. Kıtmir ve Robin uzaklara çevirdiler bakışlarını.

Mektuplar

"Mektuplarla geçen son haftası işte böyle başlamış oldu. Sekiz hektar genişliğindeki tepelik ve ağaçlık arazide dolaşarak hiçbirini postalamadığı mektuplar tasarladı."

SAUL BELLOW, *Herzog*, 1961

Sevgili ...

Dışarıda kar yağıyor. İnsanda sevinç ve heyecan yaratacak cinsten bir hareketlilik. Ama ben bir akvaryumda yüzen yitik ruh, kızgınlıktan renk değiştiren bir beta, aynada kendisiyle kavga eden, bir her şeyi ama her şeyi unutma eğiliminde olan... Yüzünü bile unuttum, biliyor musun? Nasıl bir soruysa bu! Hiç duyulmayacak ve dolayısıyla hiç cevaplanmayacak bir soru.

Aslında sana sorular sormak için başlamadım bu mektup olmayan mektuba. Cevapları ben vermeliydim. Zamanında veremediğim cevapları. Gerçi aramızda olup bitenlerin çok da önemi yoktu. Herkes gibiydik. Herkes kadar mutlu olduk, seviştik, ayrıldık, unuttuk. O halde şimdi neden bu mektup?

Çünkü tedavi olmaya çalışıyorum. Hasta değilim tabii, müşteri ya da danışan demek gerek benim gibilere ama ben biliyorum, bu, bir ruhsal çöküntü. Mektup olmayan mektubu hasta olmayan hasta yazarsa... En başından başlamak isterdim tabii ama anlatmaya vaktim yok. Zaten sen biliyordun; hastasın sen, demiştin giderken. Demediysen bile –ki tam olarak hatırlamıyorum son sahnemizi– bakışlarında vardı bu düşünce. Yani acıyordun bana. Sanki. Bana öyle gelmişti belki de. Çökün-

tü. Bir yapı olması gerek çökmenin olması için, hiç değilse bir zemin. İyi kötü idare ediyordum. Bir yere kadar. Sonra gece uyanmaları başladı. Kötü rüyalar. Nefes nefese uyanıp kalp krizi geçiriyorum sanmalar. Çok yedim herhalde, diye kendi kendime yaptığım açıklamalar. Sonra gitgide dev bir böcek gibi evin içinde, kısa dar koridorda ayağımı sürüyerek yürümeler sabaha kadar. Yürürsem ölmeyeceğime dair bir inanç. Seni suçlamıyorum. Kim olsa giderdi. Zaten yaş gelmiş geçiyor, anne olmak gerek değil mi? Benden ne köy ne de kasaba olmayacağını anlamıştın. Ben de farkındaydım ama elimden gelmiyordu değiştirmek.

Sonra ne oldu?

Neler yaptın? Sen anlatsana.

Şaka.

Tamam. Anlatıyorum. Üniversite kitaplarımı tıkmış olduğum kitaplığın ölü bölgelerinden bir *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders* kitabı buldum. Namı diğer: DSM IV. Kitap çoktan ölmüş ama bir türlü çürüyüp yok olmamış bir kemirgen iskeleti, hışır hışır sayfalar kanatları. Bak aynen aktarıyorum. Bendeki semptomların bulunduğu sayfada neler yazıyor:

-İştahsızlık ya da aşırı yeme (elbette aşırı yeme)

-Uykusuzluk ya da aşırı uyuma (elbette uykusuzluk)

-Bitkinlik

-Kendine güvensizlik

-Konsantrasyon kaybı

-Kararsızlık

-Umutsuzluk hissi.

Tabii bu durumun yıllardır sürdüğü göz önüne alındığında diyor ki ölü kemirgen kınkanatlısı: Kronik Depresyon.

Sen bu arada evlenmişsin, çocuğun olmuş. *Facebook*'

ta gördüm. Gebeş bir koca edinmişsin. Ense kulak işadamı. Neden yazıyorum ki sana bu mektubu? Hakaret etmek için mi? Utanç verici. Neyse ki çalışma masamda bir ayna bulunduruyorum. Sakalı kessem benim de öküz baş kocandan fazla bir farkım olmadığı ortaya çıkacak. Sorun değil. Senin şansın böyle adamlardan yana açık. Ne yazık ki.

Çok işe yarıyor doğrusu. Kendimi tam bir aptal gibi hissediyorum bu mektup sayesinde. Sonra tekrar okudum kitabı,* semptomları topladım çıkardım, yan yana yazdım ve anladım ki teşhis doğru: ruhsal çöküntü. Depresyon. "Deprasyon" halk arasındaki deyişle. Sözcükleri eziyorlar Zuhal. Aa bak, adını hatırlıyorum. Şaka! Hiç unutmadım seni sevgilim, hiç. Hele böyle karlı günlerde özellikle; sen, ben ve aşkımız; üç yumuşakça kıvrılıp kaloriferin dibindeki pis kilimin üzerinde birbirimizi okşamalarımızı hep hatırladım. Ah, buraları acıklı nameler şeklinde yazdığımı senin gözüne sokacak bir işaret olmayışı ne yazık, devam ediyorum melemeye: Hatırladıklarımla seviştim yapayalnız. Yok, dayanamayacağım, aklımda yamyassı görüntün olduğu sürece: Senin o her dem uykulu gözlerin fiziksel bir bozukluk bence ama çok yakışıyordu sana, süregiden bir teslimiyet hissi. Gel bana, al beni, koru beni. Öyle diyordun. Ama ben adam değildim ki. O zamanlar. Evet, haklısın. Henüz otuzlu yaşların ikinci yarısına yeni adım atmış tüm salaklar gibi, "İşte sonsuz gençlik mümkünmüş," diyerek sabahlara kadar orada burada içip seni evde unutuyordum. Oysa karaciğer de bir organ neticede, hücreler topluluğu. Ama ben önemli işler peşindeydim. Tabii ya. Ne de olsa bir yazar, bir sanatçı, hayatı sanat olarak yaşayan bir sakallı...

* Hangi kitabı mı? Biraz dikkatli oku lütfen!

Bu arada sakallı, dedim de unutmadan yazayım, belki merak edersin: Kıtmir hayatta, turp gibi. Sevişmelerimize tanık olmasın diye balkona kilitlerdik hani senin zorunla. Koskoca İngiliz'i... Ne ayıp. Neyse ki soğuğu severdi Kıtmir. Sen gittin o kaldı görüyor musun? Büyük konuşmamak lazım...

Evet, sonra, *zihinsel bozuklukların tasnifi ve sayımı hakkında elkitabı* diye serbest bir şekilde Türkçemize çevirip bu muazzam başlığı o eşsiz ve biricik anadilimize kazandırdıktan sonra DSM IV kemirgen ölüsünü bir tarafa attım ve de bir doktora gitmeye karar verdim. Doktor dediysem lafın gelişi. Hekim değildi aradığım, sen aradaki farkı da bilmezsin, yapma hemen, bakışlarını hüzünlü dana gibi sarkıtma, bana *baby-talk* yapma *baby-doll* giy, dedim kaç kere, hiç gülmedin, sevgiyi yılışıklık sandın, oysa ben bu kara üslubu atadili olarak benimsedim kaç kuşaktır, *ubor metenga*! Sonunda eski psikolog arkadaşlarımdan en doktoralı olanını arayıp Nişantaşı Teşvikiye civarındaki ruhdeşme merkezine kapağı attım, ayak ayak üzerine de attım tabii, sinirli sinirli sallamayı ihmal etmedim ki, bekleme salonundakiler üzerime üzerime gelmesin. Konuştuk tabii sıcacık. Eski arkadaşlarız ne de olsa. İkimiz de sakallıyız, çok kadınlar görmüşüz, çok denizler aşmışız, ne kazazede hikâyeleri var kim bilir aklımızda; öyle oturduk havalar içinde. Pencereyi açıp hatta, olmayacak şey bu güzel ruhdeşme ofisinde sigarillo falan tüttürdük. Viski açtık, ciddiye almadık benim teşhisimi, galiba biraz tepeden baktık bana, hatta daha çok kendi derdimizi anlattık, olmayacak şey yine, adeta şeffaf transferans. Tabii para ödemeyecekse danışan otomatikman arkadaş kategorisine geçerek viskiye buz ve sonrası bolca gargara. Duvarlarda insanın zihnini gıcıklayan, rüyamda böyle şeyler görsem dedirten yağlıboya oricinal resimler. Sonunda ıkınarak bir çözüm üret-

ti eski arkadaş, doktoralı sakal: Yazar olduğuna göre... Yani mademki yazarsın... Değil mi ki yazmayı seviyorsun... E! Çatlatma da insanı söyle birader! Diye bağırmama ramak kalmışken buyurdu: Mektup yaz. Kime? Kime istersen. Aklına gelen ilk kişiden başla. Ona söylemek istediklerini yaz. Açık olmak gerekirse ilk anda pek çarpıcı geldi bu fikir.* Böyle bir kanatlanma oldu içimde. Yeni bir yazı fikri geldiğinde hissettiğim türden bir aydınlığa ulaşma umudu: Tüm ölü kemirgen kemiklerini ve kınkanatlarını süpürüp atıp dışarıya, küllükleri döküp tamam yazmaya başlıyoruz, uzay gemisi hareket etmek üzere, motorlara tam güç ver Scutty, diyerek bir heyecan, bir yanılsama ki yanılsama olduğunu kendime çaktırmadan doyasıya sevişme...

Tabii şişede durduğu gibi durmuyor namussuz Jack Daniel's. Kimdir, nedir bilmem ama o karamela ve vanilyanın inanılmaz karışımının kanıma karışmasından haz alır, titrer; bir kadeh daha derken... gecenin bir yarısı yine uyandım kalp çarpıntılarıyla. Tüm su uçup gitmiş vücudumdan. İşte sabaha kadar oturup, ezanla uyuyup tekrar uyanıp... Öf. Ayrıntıda kayboldum Zuhal. Anlamazsın şimdi edebi gönderme falan yapsam, yapmasam daha iyi. Sonuç olarak, bir baktım saat on iki. Öğlen. Okullar tatil edilmiş kar nedeniyle. Çocuklar mutlu. Sen ve gebeş kocan mutlu. Yavrunuz kucağınızda objektife gülümsüyorsunuz zoraki olduğunu bile fark etmeden. Oturdum ve doktoralı sakalın dediğini uygulamaya ka-

* Sen şimdi merak edersin, böyle bir terapi yöntemi var mı, nedir ne değildir diye. Ben senin yerine araştırdım, ilginç şeyler çıktı karşıma. Mektupla terapi yapanlar var örneğin, terapist ile hasta mektuplaşıyor, hatta bu yöntemin – araya mesafe girdiği için– yüz yüze terapiye göre daha olumlu olduğunu söyleyenler var. Zaten Freud da bir mesafe koymak için hastanın arkasında oturmaz mıydı? Ah Zuhal ah, belki de yanlış yapıyorum. Yine saçma sapan şeyleri ciddiye alıyorum, asıl olandan kaçıyorum. Yatağın altına saklanır gibi dipnotlara kaçıyorum.

rar verdim. Değil mi gidinin Kıtmir'i? Sen de sakallısın, ben de sakallıyım ama bak ikimizin de aklına gelmedi, böyle dâhiyane bir çözüm, bir tedavi ki tam da hastanın niteliklerine uygun. Eh boşuna değil, doktora yapmış adam ben Hisar'da acı çekerken. Asena yüzünden.

Sana Asena'yı da anlatmamıştım değil mi? Neyi anlattım ki zaten! Hiç. Belki de o yüzden ayrıldık. Şimdi de anlatacak değilim. Romanını yazdım. Yazmadım aslında. Bambaşka bir şey yazacakken, kendiliğinden girdi romana. Çıkınca okur öğrenirsin, Asena kimmiş, kimleri emzirmiş, kimleri yemiş çıtır çıtır. Gerçi sen görmeyeceksin bile, alışveriş merkezlerinin bir örnek kitabevlerinin arka raflarında duran kitabımı. Belki en uygun zayıflama ve mutlu olma ve aşkı bulma kitaplarına göz atıp ilerlemeyeceksin bile içerilere. Korkardın zaten. Derinlik korkusu vardı sende de, diğerlerinde olduğu gibi.

Buraya kadar yazdıklarımı okudum. Yazıklar olsun bana, dedim. Bu mu tedavi? Zavallı bir Zuhal bulup onu hırpalayarak mı çıkacaksın karanlıktan aydınlığa? Bu satırları biri okusa* senden nefret ettiğimi zanneder. Asla tahmin edemez o rezil sahneleri. Ayaklara kapanmalar, Zuhal-beni-bırakmalar, yalvarıp yakarmalar, eşe dosta dert yanmalar, kapına dayanmalar, jilet atmalar. Mecazi olarak tabii. Hepsi göstermelik miydi? Hayır. Hayır. Bin kere hayır. Zaten doktoralı sakalın söylediği doğru çıktı. Kâğıdı kalemi al ve ilk aklına gelen kişiye mektup yaz, o kişi önemli, demişti. Sahiden de önemliydin Zuhal. Yoksa bu kadar kızgın olur muydum? Hâlâ internetin kıyısını köşesini kurcalar mıydım seninle ilgili bir şeyler bulma ümidiyle... Biliyorum, zordu benimle yaşamak. Huysuzdum. Huzursuz bacak sendromu gibi bir şey, uyut-

* Bu bir meslek hastalığı olmalı. İlle de her yazılanın birisi tarafından okunacağı kuşkusu.

mayan, kendi kendine atıp duran... Durduk yere anlamsız tepkiler, bağırıp çağırmalar, aşağılamalar, hakaretler... Aslında bastırılanın beklenmedik bir anda ortaya çıkışı. Ben de istemez miydim, "Sabaha kadar uyumadı çocuk, sırtım çok ağrıdı kucağımda taşımaktan, bakın bakın ilk adımları, önce baba dedi inanabiliyor musunuz, resim çizmiş bugün bana, bu göbekli adam kim dedim, babaaaa dedi, hangi okula versek acaba, özeller de çok pahalı ama ne yapalım," diye şikâyet etmek; sonra bir aile, bir çekirdek reaktörü olarak uyumak böyle karlı günlerde. Bir zamanlar yaptığımız gibi... Ama beceremedim.

Hata neredeydi? Belki olabileceğimden çok daha fazlasını ummuştum. Bak bu olabilir. Öyle şeyler düşünecek, öyle şeyler yazacaktım ki yer yerinden oynayacaktı ama öyle sansasyon falan değil, çok daha içe işleyen böyle dilin kemiğini kırıp karanlıkta kahkaha* attıran cinsten bir edebiyat. Niyeyse... Edebiyatı neden bu kadar önemsedim ki? Bu sorunun cevabı çocukluğumda bir yerde gizli olmalı. Ama seans ücretini ödemek gerekli o divana uzanmak için. Dur bakalım, belki ona da bir çare buluruz. Değil mi ki böyle kendi kendime bir tiyatro kurdum, hem yazıp hem oynuyorum... Onu da yaparım. Gerekirse komünizmi de biz getiririz. Böyle kendine güvenli olmalı insan. Ama bende yok. O yüzden kronik depresyonun dördüncü maddesi uyarınca... Hayır, ben biliyorum, kandırdılar beni Zuhal. Hatırlarsın belki, bir Gülümser Hanım vardı, sevdiğim eski yazarlar kuşağından, hani beni yazmak konusunda cesaretlendiren... Ara sıra evine giderdim, duvarlarında asılı yazar dostlarının gençliklerine gıptayla bakardım. Onlar gibi olmak isterdim. Duvar-

* Göndermelerimi izleyebiliyor musun? Biraz dikkat et, ne olur. Kitapları sadece Migros'tan alma, kitapçıya git bir zahmet. Kitap bu, başka şeye benzemez. Deterjanla tuvalet kâğıdının arasında duran şey değildir. Unutma.

dan duvara kitap rafları, etrafa saçılmış dergiler, daktilo edilmiş şiirler, tarçınlı kurabiyeler, aniden hiç beklenmedik bir saatte ortaya çıkıveren şaraplar, ev yapımı likörler, eski plaklar, hiç duyulmamış anılar, sonsuz bir kitabın sayfaları arasında kaybolmuş bin yaşındaki çevirmen annenin şaşırtıcı şakaları ve her şeyden önemlisi, dikkatli bak, insanın içi en derin uçurumdur, diyen Gülümser Hanım kandırdı beni, azmettirdi yazmaya, itiraf ediyorum işte. Oysa kısa süre sonra hepsinin foyası meydana çıktı: O fotoğraflardaki dostların bir kısmı alkolik oldu, kalan kısmı da delirdi anlayışsızlıktan, yalnızlıktan ve yabancılıktan; çevirmen anne ölüverdi o zor kitabı çevirmeyi bitiremeden; Gülümser Hanım soyu tükenmiş bir kuş gibi ağladı kollarımda; o kitapların hepsi unutuldu henüz tam okunmadan. Hepsi birbirine düşman oldu en sonunda. Ama benim için iş işten geçmişti çoktan. Gitgide yazmayı bir saplantı haline getirdim... İçinde siyah güllerin, kötü kuzgunların, ışıksız yıldızların, karanlık suların kaynaştığı o gizli kuyunun içine gözlerimi dikip bakmaya başladım. Oysa kuyunun en derin yeri Medusa'nın bakışıymış eski aşkların, ölümün ve unutuşun kaynaştığı. İşte yazmak böylelikle esir aldı beni. O şiirde denildiği gibi, kitabın* başına koyduğum. Rüyasında özgür ve mutlu olduğunu gören bir mahpusa dönüştüm.

Biliyorsun, hayattan umduğunu bulamayan her orta

* Tüm bunlar da kitaba dönüşüyor Zuhal. Yazdıkça kendimden çıkıp bir metne evriliyorum. Metnin içinde kaybolup yeniden doğuyorum kurmaca bir karakter, bir zavallı *manque* yazar olarak. Maymun desek İngilizce ne de güzel ses benzeşmesi olurdu ama artık 21. yüzyılı idrak ettiğimiz şu günlerde ne ayıp şey sözcük oyunları yapmak! Bir dipnota bile hâkim olamıyorum farkındaysan; olası kitabın en başına koyacağım alıntıdan söz edecektim oysa. Calderón de la Barca'nın *Hayat Bir Rüyadır* oyunundan... Ama kime anlatıyorum ben, sen bir gerçek Zuhal'sin, bu korkuyu nasıl anlayacaksın. Gerçek insanlar gibi gerçek dertlerin vardır senin. Bak hâlâ hangi korkuyu diye sağa sola bakıyorsun. Önüne dön, kopya çekme arkadaşından.

yaşlı adamın yapacağı hareketleri yapmaya başladım ben de. Hemen seni aldattım mesela. O geceyi hatırlar mısın, çok geç dönmüştüm ağzım gözüm bir yerde. Hem de bir cuma akşamı ve Beyoğlu böyle güzel yağmurlu, bu bir küçük ev ama tasarımlı her yanı, güzel antika süsü verilmiş eski püskü eşya *vintage* ve kokulu mum derken üç dakikada boşalma ama sonra ayıp oldu galiba deyip, baldırlarını biraz daha sıvazlayıp, bu memeler çok değişik yahu, ah şimdi Zuhal de gelse, ben de isterim, dese, gibisinden bayağı hayaller kurarak aleti çalışır hale getirip bu sefer de dakikalarca boşalmadan, boşalamadan, zevk alamadan, hatta hissizleşerek salt etten bir pompa halinde ve giderek ondan da sıkılarak, ter ve pişmanlıkla pis koltuğa devrilip, yarın sigarayı bırakmalı, deyip bir tane daha yakarak, yüzüne bile bakmadan... Nesini anlatıyorum ki? Senden sonra da böyle devam etti bir süre. Kısa bir süre ama. Sonra gitgide elimi ayağımı çektim piyasadan. Aynı meyhanelerde aynı dedikodular önden meze niyetine, ardından ara sıcak tartışmalar ve artık ana yemek yenmediği için tavsayan arkadaşlıklar, sadece yalnız olmamak için birbirine ölesiye katlanmalar, sonunda bir yerlerde düzüşüp geceyi nihayetlendirmek çekici gelmemeye başladı. Her seferinde insanlararası borsada biraz daha değer kaybettiğimi anlayarak devam edemezdim. Gerçi dibi bulana kadar da gittim. En son yarı yarıya aklını yitirmiş bir kadının sabaha kadar sarılıp ağlamasına tahammül ettim. O son oldu zaten. Çok yalnızım, üşüyorum, sarıl bana. Kemikten uzaklaşmış gevşek kaslar, selülitler, boyalı saçlar, ekşi ter, parfüm, sigara, alkol, sarmısak, sıyrılmış ojeli tırnaklar ve fonda adsız sansız bir Launge FM kanalından yayılan ritmik kafa bulanıklığı. Of be Zuhal, sen kaçtın kurtardın kendini. Bense böyle rezil...

İtiraf ettikçe rahatlamalı insan. Kuramsal olarak böyle diyor eski ders kitaplarım. Keşke zamanında çalışsay-

mışım. Bak adam doktora yapmış, oricinal tablolar almış sergilerden, gerçi kredi kartına taksit yapıyor artık ressamlar, nerede o eski sürüngen sanatçı duyarlılığı demeyeceğim, eskisini de sevmezdim, babanı da sevmezdim sütoğlan, şimdiki hallere de gıcığım. O yüzden evde bin gündür aynı eşofman altını giyerek dolaşıyorum. Kıtmir'in çişi kakası olmasa dışarı çıkacağım da yok. Hem çıkıp da ne olacak, dediğim günlerden birinde gerçi neler oldu bir bilsen. Kitabı okusan öğreneceksin ama önce benden duy istedim. Roman ne de olsa kocaman bir yalan.

Aşiyan'a indik Kıtmir'le. Denizi sever bilirsin. Mayıs ayıydı. Japonya'da deprem olmuştu. Tsunami falan. Bizim göklerde beyaz pamuk bulutlar uçarı. Neşeli gibiydim neredeyse. Demek henüz dibe vurmamış ruhsal çöküntü. Ruhum devlet binası gibi zaten. İlk sarsıntıda kolonlar kirişlerden ayrılıyor. Kum yerine çakıltaşı koymuşlar, nereden kâr edeceklerini şaşırmışlar. Kimler mi? Mecazın içinde kaybolduk Zuhal. Hemen bezme. Bırak kendi kendime rahat rahat yazayım, itiraf edeyim. Roman değil ki bu, gerçek bir mektup bile sayılmaz. Asla gönderilmeyecek bir metin. Aslında göndersem sana, birdenbire, ani bir Jack Daniel's sarhoşluğu sırasında, evde sadece rakı var gerçi ama olsun, o da olur, doktora yapsaymışım, öyle rahat bir ofiste, güzel danışanlarım olurdu belki, uzanın ve *baby-doll*'unuzu sıyırın, hah ha, bak bu kötü kahkaha bile bir gönderme ama sende nerede o akıl, neyse: Aklın şaşar mektubu okuyunca. Kocana da gösteremezsin. Polise gitmeyi düşünürsün belki. Eski sevgilim sapık çıktı, peşimde, kurtarın beni. Sonra azıcık düşünüp de sakinleşince, beni zihninin müzesinden çıkarıp şöyle bir tozumu alıp silkeleyince, ne kadar da zararsız bir yumuşakça olduğumu hatırlayıp bir kafede buluşursun benimle, yapma demek için, yardım etmek için, iyi misin, demek için. Ama daha çoğu meraktan.

Gerçi kafeye gelirken bunun gizli saklı bir şey, bir hikâye, bir macera, bir kaçamak olasılığı olduğunu hayretle fark edip durduk yere kalp çarpıntısıyla, çoktan unuttuğun kendinle mücadeleye girişeceksin. Güneşli yaz günlerinde gölgeli pansiyonlarda nasıl da güzel seviştiğimiz canlanacak zihninde; hatta aletimi tutup elinle güzel deliğinin girişine yerleştirmeyi nasıl da sevdiğini hatırlayıp içinden ılık bir şeyler sızacak. Dudakların titreyecek, ellerin terleyecek, için çekilecek, gövdende arsız bir kuyu açılacak. Gözünde kocaman güneş gözlüğü, acaba kocamı aldatacak mıyım endişesi ve heyecanı gırtlağını kurutmuşken, ben, umursamaz şişko ben, hem kusura bakma mektup için, saçmaladım sarhoştum falan, diye özür dileyerek ama birden fikir değiştirip senin doğum sonrası yeni pofuduk halinden çok etkilenmiş gibi yapıp masanın altından bacağını okşayarak seni delirtmez miyim? Delirtirim tabii. O yüzden buluşmazsın benimle. Gizlice telefon edersin gündüz vakti. Sinirden titrer sesin. Bana bunu niye yapıyorsun, dersin önce. Merhamet dilenirsin. Ben kim bilir ne itlikler yaparım hattın ucunda, sen bu sefer tehdit edersin. Gebeşin tanıdıkları vardır, bir söylersen beni bitirirler. Sunturlu küfürler edersin birden. Kocandan mı öğrendin bu lafları, derim, küplere binersin. Şaşırtır öfken beni. Allah Allah, derim kendi kendime, yahu bu benim düşük gözlü dalgın mahmurem ne olmuş böyle, ana olmak böyle mi yapıyor insanı, yırtıcı ve terbiyesiz. Sıkılırım senden. Pardon, derim yabancı dilde. Yüzüne kapatırım telefonu.

Kâbus gibi bir şey hakikaten bu mektubu sana göndermeyi hayal etmek. Gönderilmese de yazılmalı ama değil mi? Aşiyan diyordum, Hisar diyordum. Evet, peşimi bırakmayan geçmişim. Mayısta bir şey oldu, hiçbir şey olmamaların mucizevi çölünde o gün. Bir kızla karşılaştım. Nabokov okuyordu. İki satır konuştuk. Hepsi o. Sade-

ce köpeğinin adını söyledi, Robin. Sosis gibi olanlardan. Hüzünlü gözleriyle senin yaşlanınca gireceğin hali andırıyordu zavallı köpek. *Karanlıkta Kahkaha*'ydı okuduğu romanın adı. Hani az önce gönderme yaptığım. Genç bir kız. Güzel. Alımlı. Murakami romanlarından çıkmış gibi gizemli, sigara içişinde bir sevişme tadı, dudakları, bacakları ve az önce bütün tazeliğiyle açmış bir çiçek, orkidenin vaatkâr kavisi içe doğru, küçük sert sulu meyveler, insanı dirilten yeşil erik gibi. Sonra eve döndüm. Hayaller kurmaya başladım, dişlerim kamaştı. İçinde sen yoktun, merak etme. Aklıma bile gelmedin. Hatta yazmaya başladım. Ama sonra bir şey oldu, iş çığrından çıktı. Ne güzel isim bile koymuştum kıza, Merve demiştim.* Onunla rüyalar arasında yolculuk yapacaktım. Tam böyle ılık ılık yazıyor, arada gözlerimi kapatıp sevişiyor, kendi kendimi idare ediyor, beden eğitimimi duygusallaştırıyor, hatta galiba bu sefer güzel bir roman yazacağım, şöyle Tanpınar'ın anısına yakışır bir şey, bir sanatçı romanı, derken Asena çıktı yerin yedi kat dibinden. Ne kadar da iyi gömmüştüm oysa. Bazı depremler uygarlıkları haritadan sildiği gibi bazılarını da ölüm uykusundan uyandırıp yukarıya itiverir. Ne de olsa kaos kuramı revaçta son zamanlarda; Japonya'da deprem olunca bizim kayıp uygarlıkların Asenası çıkıverdi geçmişin derinliklerinden. Yol göstericidir zaten bildiğim tüm mitolojilerde. Böyle ismiyle müsemma bir simge. Önce zararsız bir *what if* cümlesiydi: Orta yaşlı bir kadın olarak hayatıma yeniden girseymişin hikâyesini yazabilir miyim Abidin, dedim kendi kendime. Yazdım da netekim. Adam tiranlıktan emekli ama ressam olmuş. Bak Hitler tersidir,

* Gerçi sonra pişman oldum Merve koyduğuma. Unutmuşum kutsal dağın adı olduğunu. Belki de bilinçdışı bir iş, acayip bir sürçme. Ama durduk yere simgesel ilişkiler kuruldu Asena'yla arasında. Bir nevi Türk-İslam sentezi, ki konumuzla hiç ilgisi yok. Baskıya girerken son anda değiştiriveririm Merve'leri. Hepsini birden Melis yaparım örneğin ya da Melisa.

ressamlıktan terk başarısız kemancı. Propaganda Bakanı Goebbels ondan beter, doktoralı edebiyatçı ama başarısız romancı. Anladın mı şimdi? Neyi mi? Ah Zuhal, ah... Hem dinlemiyorsun dersi, hem de pofuduksun herkesten. Sanatçının başarısız olanından korkun, diye buyurulmuştur Dekadan Suresi'nde: De ki onlara, sanat yapıyorum diye yaratmaya özenenleri her iki dünyada da türlü azaplar beklemektedir. Onları biz zamanın dışına atacağız, sonsuz bir aralıkta asılı kalacaklardır. Orada her canlı kendi bacağından asılı kuzu kuzu bekleyecektir. Bir bakmışsın Zuhal, öküz baş kocanı görmek için çevirdiğinde güzel başını, bendeniz sırıtmaktayım tüm sevecenliğimle. Zebanilerin dürtüklemesine aldırmaksızın *baby-doll* demekteyim fısıltıyla kulağına. Eh, benim cehennemim böyle bir sakatat dükkânı tadında, yersen.

Dönüp bakınca bu mektupla terapi etkinliğine, tek kişilik maymun tiyatrosuna... Ne görüyorsun bunca yazının içinde dersen Asena çıktı falımdan, derim. Bu arada yeni apartman görevlisinin karısı Zeliha'nım –ki romanda da rol verdim, gayet güzel yaptı işini– temizliğe geliyor, iki çeşit yemek yapıyor, dolma sarıyor ve de işler bittiğinde karşılıklı kahve içiyoruz, falıma bakıyor. *Apartman görevlisi* dedim değil mi: Siyaseten doğrucu olacağız diye her şeyin anlamını pastörize ediyoruz.* Kırk yıllık kapıcı, oldu apartman görevlisi. Oysa kapıcı çok daha mistik, çok daha tedirgin edici benim zihinsel dünyamda. Kafkaesk bir kapının önünde geçit vermeyen bir simge neredeyse. Kafka'yı bilirsin canım, artık onu da açıklatma bana. Prag'a gitmiştik hani iyi zamanlarımızda. Meşhur bir hediyelik eşya markası sanmıştın sen. Acımasız mıyım? Tamam o kadar da değil ama Kafka baskılı tişört,

* Ediyoruz? Biz? Biz kim? Ne zaman bütünleştim sevgili halkımla? Pardon halklarımla. Tüm etnik çeşitliliğiyle bin bereketli bin çiçek açsınlı yalan ülkemle.

kalem, silgi, defter ve takvim gibi ıvır zıvırı almış, kasada kuyruk beklerken ben kendimden utanmıştım. Her taraftan bakıyordu kara gözleriyle. Her şey Andy Warhol'un uyduruk çoğaltmalarına dönüşmek zorunda mıydı? Tam bir rezillik bu Sevgili K. diyerek ve lahavle çekerek yaşanıp bitmişti o an. O yüzden de bu anıların tutanaklardan çıkarılması için müracaat ettim. Ama seans ücretini ödemediğim için gülüp geçti doktoralı sakal, iyi arkadaş. Hiç değişmemişsin, dedi bir ara. Meğer ben hep böyleymişim. Ne fena. Kırk yıldır aynı esprileri yapıp duran bir soytarı. O anda öyle hissettim. İlk karşılaşanların üzerinde bıraktığım o "ne eğlenceli adam, biz de eve bir tane alalım bundan, çevremizde bulunsun" izleniminin ne kadar kısa bir sürede tavsayarak "bu da diğer minotorlardan biri işte"ye dönüştüğünü düşündüm. Bildim kendimi ki daha üstün bir fazilet yokmuş, öyle derler. Kendi evimin adamı, kendi labirentimin öküz başı oldum.

Konuyu dağıttığımın farkındayım; ama bu serbest düşünme ve kendini bırakma hali, mektupla tedavinin en önemli özelliği sevdiceğim. Mektupla tedavi deyince bak ne geldi aklıma: Limasollu Naci mektupla İngilizce öğretirdi çocukluğumda. Babam henüz ölü değildi o zamanlar, tabii değildi, insan ölünce yeni bir dil öğrenemez bırak mektup yazmayı; her neyse, gençti, ben küçüktüm, o gri takım elbiseli, hafif tütün kokan neşeli bir adamdı ve nereden icap ettiyse İngilizce öğrenmeye merak sarmıştı. Bu mektuplardan gelirdi evimize. Hafifçe şişkin, üzerinde mavi Limasollu Naci basılı zarfları açar, yemek masasına oturur, tahmin edebileceğin gibi evde bir çalışma masası yoktu, sigara içerek bu mektuplara çalışırdı. Üzerinde beyaz atleti, kısa kollu gömlekler giydiği için dirseklerinden aşağısı güneş yanığı, göğsünde fazla olmayan kıvırcık kılları ve sol omuz başındaki etbeniyle babamdı. Evimizin deviydi. Sinirlenebilirdi de, gülebilirdi

de. Ailenin reisi de dendiğini duymuş pek gülmüştüm. Kızılderili şeflerini tanırdım o zamanlar, büyüyünce kovboy olacağımı sanırdım. Kov bostancı danayı, derken annem bu cümledeki –ki cümle nedir bilmezdim– kov ile kovboy arasında bir ilişki var, diye sezinlerdim. Cümlelerin okuma fişleri olarak sınıfta iplere dizildiğini gördüğümde bu ne acayip bir dünya, diye şaşırmışlığım da vardır. Her biri kendi dünyasında mutlu, kendinden emin bir çekirdek aile adeta. Kocaman etbeni gibi noktalarla sonlanan bu cümleler öylece iplere serilmiş kururken ben aklımın içinde de bunların kaynaştığını yeni fark ediyor, içine kurt kaçmış gibi huzursuz oluyordum. Ben ben değildim aslında, içinde vızıl vızıl cümlelerin dolaştığı bir kovandım. Galiba bal yapmam gerekliliğine de o zamanlar inandım. Her nasılsa geçmişin de geçmişini bütün çıplaklığıyla hatırlıyorum. Yeni olayları hemen unutuyorum. Özellikle de isimleri. Zuhal'di değil mi? Şaka şaka. Yeni tanıştığım kişilerin adlarını aklımda tutamadığım için kibirli bok herifin teki sanıldığını oluyor sosyal ortamlarda. Gerçek payı vardır mutlaka.

Mektubuma burada son verirken... Çok ani oldu, değil mi? Ama bir yerde bitmeli bu saçmalık. Hem sana yazmak da zihnimin kapılarını pek açtı, diyemem. Biraz daha halden anlayan birine yazmalıydım. Aslında doktoralı sakal, "Senin için önemli olan birine mektup yaz," derken babama falan yazacağımı düşünmüş olmalı. Her yazarın olmasa da sevdiklerimin babalarına mektupları var çünkü. Kafka'nın mesela. Bak yine çıktı karşımıza. Sonra Oğuz Atay'ın var. Bir tane de ben yazarım, diye düşünmüş olmalı. Bu kadar düşünceli olabilir mi doktoralı sakal? Olabilir tabii. Adam sadece klinisyen değil, bir özel üniversitede alengirli adları olan psikanaliz dersleri veriyor. Bilmez mi! Bunları öğrenip de ne olacak, hayatta ne işimize yarayacak, diye söylenerek danalar gibi uyu-

yan öğrencilere yutturuyordur aklına gelen saçmalıkları. Hele bir de okuma parçaları dağıtıyordur ki Adorno'dan, Benjamin'den, Zizek'ten falan en kazıklarından, okuyup da anlamayın ki, benim de bir hükmüm olsun şurada kabilinden... Kendisi de internetten indiri indiriveriyordur hap gibi bilgicikleri, sonra onları paracıklara çevirip oh mis gibi içiyordur akşam son danışan da danışacağını danıştıktan sonra. Her geçen gün boynunu biraz daha sıkan görünmez boyunduruğun bir parça olsun gevşeyeceği umuduyla kapısına gelmiş güzel danışanı, oturuyor deriden *couch*'un üzerinde tedirgin, dudakları titriyor anlatırken: Böyle uykularım bölünüyor, sıçrayarak uyanıyorum, ter basıyor sonra ama önce korku var... Bir dakika yahu, bunlar benim repliklerim. Rezil oldum yine. Doktoralı sakalı itibarsızlaştıracağım* diye atmadığım takla kalmadı ama bak sonunda ne oldu, kendi kazdığım kuyuya düştüm. Haydi itiraf edelim hep birlikte: İyi değiliz. Hiç değiliz. Peki ama neden?

Nedenini söyleyeyim: Bu normal. Yani herkes ne yapıyor sanıyorsun?** Sen de pekâlâ biliyorsun ki hepimiz

* Bak bu da yeni moda laflardan. İtibarsızlaştırma. Lafların da modası olur mu deme. Demezsin zaten, demezdin. Öyle mel mel bakardın ben böyle şeyler söylediğimde. Sahi o gebeş kocanla neler konuşuyorsunuz? *Facebook* profilinden gördüğüm kadarıyla çağdaş bir Türk erkeği, hiçbir boktan anlamadığı halde kendini fasulyeden nimet sanan, milli bayramlarda ve çeşitli yas günlerinde internette fotoğrafını bir dalgalan-sen-de-ey-şafaklar-gibi-ey-nazlı-hilal animasyonu ile değiştiren, hemen her konuda her şeyi bilen bir yüce gebeş. Söylesene, akşam olduğunda, eve geldiğinde, şöyle karşılıklı oturup salonunuzda plazma ekrandan yansıyan görüntüler eşliğinde nelerden söz edersiniz? Yoksa sen de yaşıtın zavallı kadınlar gibi futbola mı merak saldın, sırf gebeşle iletişim kurabilmek "adına". Bak bu laftan da tiksiniyorum, ötekilerden de. Öğrenilmiş çaresizlik benimkisi, aldırma sen bana...

** Bu soru kendime Zuhal, sana değil. Hemen yanıtlamaya çalışma. Bunlara retorik soru denir; cevap beklemeyen, konuşmayı ilerletmek için soru formunda kurulan cümlelerdir. Soruyu soran cevaplayacaktır zaten. Eğer bir zahmet metne geri dönersen cevabı bulacaksın. Ne o, uykun mu geldi hemen? Ah hüzünlü danam benim.

mutsuzuz. Bu çok derin, varoluşsal bir şey. Hayatın boktan bir yalan olduğunu, kısa süre sonra da hiçbir bok anlamadan terk edip gideceğimizi biliyor olmanın getirdiği bir gerilim bu. Bak daha önce de söyledim (nerede?), Camus bile dayanamadı bu gerilime. Daha geçen gün okudum, orada görünce fark ettim Camus'nün Tanrı'ya var olmadığı için nasıl öfke duyduğunu. Sen şimdi bu cümlede bir *oksimoron** kokusu almışsındır, hadi hadi saklama, bak dipnotta anlamını verdim, insan adını bilmese de çelişkiyi hisseder. İnsan var olduğuna inanmadığı bir şeye kızabilir mi, diyeceksin. Belki de demeyeceksin. Hem sen ramazanda oruç tutardın, dua ederdin bazen. *Part time* mümin diyebilir miyiz senin için? Ama yine de, sen bile çok derinden farkındasın. Hatta yanında horul horul uyuyan kocan bile Tanrı'nın, tanrısal bir aklın, ilkenin olmadığı devasa evrende anlamsızca küçük olmayı hissediyor ve bunalıyordur. Ama bunlardan bana ne. Şeytan diyor annemin görümcesinin bilmemnesinin kızını al, kendine yuva kur porsuklar gibi. Bir de bu var başımda, bak anlatayım da dinle.

Babam öldükten sonra anneme bir haller oldu. İlle de torun isterim, diye tutturdu. Durum öyle yalın. Cümlelerimden anlıyorsundur. Düzenli pazar telefonlarımız sırasında konu dönüp dolaşıp annemin genlerini gelecek kuşaklara aktarma hasretine bağlanıyordu. Böyle bir tarafı var annemin. Genlerine özen gösteriyor. Arada ben de düşünmüyor değilim yani. Hayır, öyle bebek sıcaklığı falan değil düşündüğüm, sadece devamlılığa olan saygım. Yüz binlerce yıl sen onca ayıyla, parsla, maymunla, hastalıkla, soğukla mücadele et, bu noktalara gel; tam adam gibi üreyip sonsuza doğru yelken açacakken benim gibi bir şarlatan çıkıyor, evde oturup sakal uzatıyor, kıçını ka-

* Bir arada bulunması imkânsız özellikleri ifade eden söyleyişler. Siyah Işık gibi. Hayır, Selim Işık'ın konuyla ilgisi yok. Ses benzeşmesi.

şıyıp tavana bakıyor. Bu arada dışarıda kar fena bastırdı. Yol bembeyaz oldu. Arabalar çok önemli bir şeyler düşünüyormuş gibi ağır ağır ilerliyorlar; kar hemen izlerini örtüyor. Kalorifer ateş gibi yanıyor, ama ona rağmen bir üşüme, bir korku, bir titreme. Ben de karşı apartmandaki adam gibi yapayalnız öleceğim duygusu. Sadece karlı zamanlarda değil, kalp çarpıntılarıyla uyandığım gecelerde de benzer endişelere kapıldığım için annemin pazar sohbetlerine yenik düştüm. Ama anne, işsiz güçsüz bir yazar, kendi karnını zor doyuran bir tufeyliyim ben kabul et, hiçbir şey olmamış gibi davranma, sanki hafta içi işe gidiyormuşum gibi sadece pazar sabahları arama mesela, lisede nasıl da dereceye girdiğimi anlatıp konu komşunun asabını bozma falan, dediysem de, yani diyemeyip ima ettiysem de dinletemedim, dinletemiyorum. Yahu evlenecek olsam mis gibi Zuhal vardı, bunalttım, beter ettim kızı, diyemedim. İşte uzak akraba bir kız, cici bir şey, yaşı benimkine yakın, bir yuva kurmak istiyor tabii her gen sahibi gibi. Dinlerken annemi bazen kendimi kaptırdığım da olmuyor değil. İnternet üzerinde bıraktığı izleri takip ettim, *Facebook* olsun, *Twitter* olsun her yerde yakın takibe aldım "Çirkin Betty"yi. Tabii bizimkisi daha çok Türkân Şoray'ın sonradan güzelleşip Ediz Hun'un âşık olacağı çirkin sekreter Leyla versiyonu. Elbette biz film çekersek, hiçbir aşamasında öyle güzelleşmeyecek ve beni kendine âşık etmeyecek, bunu anlamak için çok düşünmeye gerek yok. Eh, ben de Ediz Hun sayılmam artık. Bilemiyorum. Bazen boş bulunup da evlenip çoluğa çocuğa karışacakmışım gibi geliyor. Belki de öyle yapmalı. Senin gibi.

Az önce mektup yazmaya ara verip Kıtmir'i çıkardım. Delirdi İngiliz. Olmayan çocukluğunu hatırladı sanırım ya da genlerinde bir şeyler kımıldadı, soğuk İngiliz çayırlarında koşan atalarından tevarus eden. Kar yumuşacık sarmış her yanı. Ağaçlar, arabalar, yollar kar yağsın da

altına gizlenelim, biraz dinlenelim, bakışın yorduğu maddemiz uyusun artık, demiş. Soğuk bir uyku. Ölümü düşündüm Zuhal. Çevreye baktım, bir rüya sahnesi gibi aldırışsız park, erken inen akşamla koyulaşmış bir-iki parça bulut, ışıkları yanan evler, mutfaklardan birinde kurulan sofra, bir başkasında alnını pencereye yaslamış sigara içen uzun favorili delikanlı, hemen yan odada ifadesiz yüzle köşedeki markete giden Rus bakıcısını izleyen yaşlı adam, yarım açılmış perdenin ardında heykel gibi kıpırtısız duran Siyam kedisi, tepemizden uçup giden cinsini bilemediğim kuş sürüsü, uzaklardan geçen jet uçağından geriye kalan beyaz hat... Ölüm hiçbirine dokunmamıştı. Henüz. Ânın gerçekliği kesintisiz devam ediyordu. Onlar için. Oysa uzaklarda bir yerde birileri ölüyordu. Beyaz kefene sarılı cansız et yığınları gasilhane buzdolaplarında katılaşmaktaydı. Babam gibi. Son dakikalarını düşündüm. Canlı bedenine son dokunduğumda sıcaktı. Damarlarında kan akıyordu. Ağzının kenarını silmiştim kâğıt mendille. Zorlamasına rağmen kusamamıştı. Arabadaydık. Benim de ağzım onunkine benziyordu. Bir anda göğsünden girip sırtından çıkan bir mızrak... Kalbin sususu. Bir kuşun ölümü. Hepimizi avlayan zamanın oku işte.

Bir saat içinde bin yıl yaşlandık Kıtmir'le. Eve döndük. Şimdi kar durdu. Gece indi. Ayaza çekti, hava dondu. Ay keskin bir spot ışığı. Pencerelerde çocuklar tatlı bir heyecanla izliyorlar geceyi. Yarın okullar tatil edildi. Aile babaları camlardaki buharları silip geleceğe bakıyorlar. Sanki sadece okullar tatil olmamış da tüm sorunlar hallolmuş gibi; askerlik kaldırılmış, kredi kartı borçları silinmiş, yüz lira on bin dolar olmuş, kansere ve kolesterole çare bulunmuş, savaş bitmiş, tüm dünya bizi, biz de tüm dünyayı affetmişiz de sadece geriye bir tek şey kalmış gibi: Bu muazzam geceye hayranlıkla bakıp var olmanın ve var olduğunu fark etmenin ne

kadar muhteşem olduğunu anlamak. Bir tek bu. İşte böyle zamanlarda ben de hüzünleniyorum Zuhal, taş değilim ya, genlerinde yükselmek ileri gitmek olan bir insancığım işte. Ben de istemez miyim yanımda bir küçük modelim, anlatıyorum anladıklarımı hayattan. O da büyüdüğünde mutsuz bir ânında beni hatırlayıp salya sümük ağlasın isterim mesela. Seneler seneler önce bir deniz ülkesinde bir çocuk yaşardı Zuhalciğim, o canlandı zihnimde bak, izninle küçük bir parantez açayım bu noktada, kendimden örneklerle duygusallaşayım. İşte bir anı: Altı-yedi yaşlarında olmalıyım. Babamı çekiştirip duruyorum, o birisiyle laflıyor, keyifli. İncik boncuk satan dükkâna götürmek, orada satılan iskeletli kolyeden aldırmak istiyorum. Tamam, diyor, ama o sırada sigara tutuyorlar birbirlerine, beklemem gerekiyor. Kafamı kaldırıp kocaman çınar ağacına bakıyorum. Ne kadar çok yaprağı olduğunu düşünüyorum. Güneş yaprakların arasından ince huzmeler halinde rengârenk çarşıya ulaşıyor. Bu bekleme ânı çocukluğuma dair en canlı ve önemli resimdir Zuhal. Babam bu resmin içinde sonsuz bir neşe ve güçte olduğu için belki... Büyük çınarın gölgesinde olduğumuz için belki... İşte ne vakit böyle bir varoluş endişesi bir *angst** ile dolsa içim bu anıyı ya da bir benzerini hatırlar, ağlarım. Biz böyle gördük büyüklerimizden ne yapalım, başka türlüsü gelmiyor elimizden. Biz? Kim biz?

Zeliha'nım çorba yapmış sıcak, getirdi sağ olsun,

* Kierkegaard gibi kullanmıyorum bu kavramı Zuhal, özgür iradenin yarattığı günah işleme korkusu değil benim hissettiğim; daha çok yokluğun yarattığı endişe diyebilirim. Onu da mı unuttun? Kierkegaard da unutulur mu be Zuhal? Almadın mı *Phill 01* dersini üniversitede? Duyan da seni cahil bir kadın sanacak. *Phil* desen sende, *Soc* desen sende, *Psy* desen haydi haydi... Fransızcan bile var. Ama sen televizyona baka baka öz-lobotomi yapın. Aldırdın beynini kurtuldun. Gözlerin iyice sarktı, anatomin karakterin oldu.

Kıtmir'le karşılıklı oturup içtik. Televizyonu da açmadık. Evde öyle sessizce durduk, içimize doğru çökmesini izledik zamanın. Geçmiş zamanda komşulardan biri öldüğünde tüm apartmana yayılan o sessiz yas; babamın işten dönerken geciktiğinde annemin endişesini evin duvarlarına çarpa çarpa çoğaltması; tam yemek yerken kesilen elektriğin dışarıdan gelen tekinsiz sesleri duyulur hale getirmesi; sen gittikten sonraki gecelerde senden kalan boşluklara karanlığın dolması... Önce aynalar kararda Zuhal. Seni küçümsemiştim, hırpalamıştım, üzmüş, canını yakmıştım. Bu yüzden de tüm suçlular gibi suçumu unutmak için belleğimi türlü saçmalıklarla zehirlemiştim. Çünkü Zuhal, senin önemli olduğunu kabul etmek kendi basitliğimle yüzleşmek demekti. O halde bu mektupla terapinin ilk gününde bir yere varmış olduk. Yüzleştik. Bakalım bu gece rahat uyuyabilecek miyim?

Uyuyamadım, merak ettiğin buysa hemen söyleyeyim. Yeni bir gün başladı iki saat önce karanlığın içinde, ben de bunu yeni bir paragraf ile kutladım. Gecenin içinde soğuk bir kâbustan kaçan zavallı bir kuş olmuş yüreğim çırpınırken doğruldum; üzerine gitmeye karar verdim Zuhal. Satır başı yapıp ona yazmaya cesaret ettim. Sevgili yüzü olmayan adam dedim. Sonra bodoslama devam ettim, temkin zırhlısı bir anarşist ruhla:

Sevgili yüzü olmayan adam, senden hep korktum. "Sevgili" dememe bakma, yazma alışkanlığı: Değil mi ki bu bir mektup... Sevgili falan değilsin, sen kâbuslarımın yüzü olmayan adamısın. Ne zaman karşılaşsak ölüyorum. Rüyada tabii. Olmadık zamanlarda çıkıyorsun. Aslında sen gelmeden önce seziyorum yaklaşmakta olduğunu. Kondurmuyorum. Yok canım, ancak rüyalarda olur böyle yüzü olmayan adamlar, falan deyip kendimi rahatlatıyorum bir rüyanın içinde olduğumu fark etmeksizin. Sen

de fırsat bu fırsat deyip inceldiği yerden giriveriyorsun iç dünyama. Belki de hep oradasın da yüzeye çıkmak için sinsice zamanını bekliyorsun, kara bir denizaltı gibi*.

Sana yazmamın nedeni ey yüzü olmayan adam... Bu gece vakti... Bu zamanın donup akmadığı saatte... Çünkü soğuk bir el başımı okşadı, uyandım nefes nefese. Bağırmış da olabilirim. Kıtmir ayaktaydı gözümü açtığımda. Ev soğumuştu. Saate baktım, iki. Dışarıda kar beyaz ölüm. Sokak çıtır çıtır buz. Kıtmir'le ne yapacağımızı bilemez şekilde pencereden baktık bir süre. Sonra seni düşünmeye başladım. Cesur olmaya karar verdim. Hemen masanın başına geçtim. İşte yazıyorum mektup olmayan mektuplardan bir tane daha: üstelik sana, yüzü olmayan adama.

Seni pek tanımıyorum aslında. Kendimi bildim bileli bir kâbus kişisi olarak vardın. En küçükken, belki yedi-sekiz yaşlarındayken bile sen şimdiki gibi kocaman bir adamdın. Tabii o zaman da yüzün yoktu. Ellili yıllarda çekilmiş siyah-beyaz bir filmden kaçıp gelmiş olmalıydın, evet, uzun paltonun gizlediği giysilerin, siyah donuk bir gölgeden fazla bir şey olmayan halinle kesinlikle seni bir filmde görüp belleğime yazmış olmalıyım. Çocuklukta yazılanlar silinmiyor kolay kolay.

Birdenbire ortaya çıkışında nefes kesici bir yan olurdu. Özellikle ateşlendiğimde görürdüm seni. Zayıf düştüğümü hissederdin sanki. Bir kapının arkasından çıkıverirdin ya da pencereden giriverirdin kolayca. Yağ gibi kayardın. Senin yürüdüğünü ya da koştuğunu görmedim

* Bak şimdi, kara bir denizaltı deyince seninle ilgili güzel bir anı canlandı Zuhal. İlk zamanlarımızdı, güneye mi bir yerlere gidiyorduk arabayla, *we all live in a yellow submarine*, diye bağıra bağıra şarkı söylüyorduk sabahın altısında. Galiba arabayı durdurup öpüşmüşlüğümüz de vardır bu anının sonunda. Nereden çıktı şimdi çocukluk kâbuslarımla uğraşırken? Bir çağrı mı bu? Senden yana taraf değiştiriyor içimdeki yumuşakça.

hiç. Usulca süzülürdün. Şimdi kardan ışıyan beyazlıkta olduğundan daha gizemli ve anlamlı görünen sokağa bakıyorum, saklanabileceğin kuytu köşeleri tahmin etmeye çalışıyorum. Elinde kocaman bir bıçak vardır. Hiç görmedim ama mutlaka vardır. Keskin bir bıçak, ete değdiği zaman önce biber gibi bir yanma hissi verecek, ardından ağrılı bir kopuş... Organların birbirinden ayrılırken çıkaracağı yırtılma sesi. Bunu duyuyorum, evet.

Kimsenin senden haberi yoktu. Sen kesmek için pusuda bekliyordun. Hep yaptığın gibi. Amacın tekti. Karayağız delikanlıların boynunu gövdesinden ayırmıştın, sinsi hırsızların ellerini bileklerinden, yalancıların dillerini, sapıkların cinsel organlarını kesmiştin, koparmıştın, parçalamıştın. Kadınların bebeklerini rahimlerinden söküp almıştın. Genç kızların yeni gürlemiş memelerini, kulaklarını, burunlarını kesmiştin. Oğlanların pipilerini billurlarından ayırmıştın.*

Zamanını bekledin.

Sandıkta unutulmuş bir nesne.

Hâkim duygu: Şimdi sıra bende! Bunları o kısacık rüya ânında düşünemezdim; korkuyla sıkışan yüreğim çıkıp gitmek isteyen kırmızı bir balon, uçan bir balık, mavi bir kuş olup çırpınırdı. Uyandığımda suyun üzerine çıkar, nefes nefese ânın gerçekliğine alışmaya çalışırdım. Görüntü ile nesnenin birbirinden ayırt edilemediği bir alacakaranlığa bilincimi alıştırmaya çalışırdım. Kısa sürede içinden kurtulacağım bu tanımsız çocukluk hastalığını küçümserdim. Küçümsedim. Oysa şimdi, ne ka-

* Kapama gözlerini Zuhalim, hassas danam. Hiç bakamazsın böyle sahnelere sinemada, bilmez miyim? Ama işte hayatın gerçeği, başını aynı yastığa koyduğun, hemen yanında huzurlu bir şekilde uyuduğunu sandığın adamın aklının içi böylesine bir çılgınlıklar komedyası. Haydi yokla biraz *PSY101* bilgilerini, neden bıçakla kovalandığını görür oğlan çocuk rüyasında?

dar büyük bir yanılgı içinde olduğumu anlıyorum.*

Serbest çağırıyorum: bıçak, kasap, kasaba, dede. Bir ziyaret geçmişe. Babam henüz ölü değil, kareli kısa kollu gömlek giymiş, yaz ayı, elden düşme yamuk kaportalı Murat 131'i kullanıyor, kolu dışarıda, sigarasının dumanı hayalî bir bayrak olmuş, içerisiyle dışarısı arasında dalgalanıyor. Arka koltuktayım, yol kenarlarındaki satıcıları izliyorum. Bazılarının çevresinde öğle sıcağının erittiği mekânda bir zamansızlık var. Zamandan boşalan yer uykuyla doluyor. Çekici. Oralarda bir yerlerde babamın kasabası. Varıyoruz. Dedem de hayatta. Doktor çantasına bakıyorum boş zamanlarda. İçinde demir testeresi de var, mengene de, işkence de. Alet çantası. Dedemin doktorlukla tek bağı olan bu çanta gelecekte benim olacak, Hisar'dan Beyoğlu'na genç bir yazar yetişiyor filminde rol alacak. İçine bir sürü kitap dolduracağım. Ama o sırada, kasabada, evin arkasındaki gömme dolapta duruyor. İçinde kesici aletler. Serbest çağırıyorum: Dedem kesime götürüyor bizi, kasap arkadaşı var. Etin en güzel yerlerini alacağız. Babam ateş yakacak, pişirip yiyeceğiz. Üç kuşak erkek binlerce yıllık bir geleneğin yorgun bir tekrarını yeniden canlandıracağız; ama ben o sırada bu durumun farkında değilim. Benim için her şey yeni. Danaya bakıyorum, gözlerinin içinde akıl yok, bizden değil, bunu düşünüyorum. Ama ya içinde bir başkası gizliyse? Bir canavar? Gözlerini de bağlıyor-

* Çünkü bitmiyormuş zaman, bu kitapla da bunu öğrenmiş oldum. Sen sanki çoktan gidip başka bir hayatın içinde, beni unutmamışsın da karşımda gözlerini hüzünle sarkıtarak halen beni kurtarmaya çalışıyormuşsun gibi Zuhal; yazıp da coşuyorum. Zaman hiç geçmiyor bu kafatasının içinde. Adeta Golgota Tepesi, üzerinde ne evlatlar, ne tanrılar kurban edildi. Yaşadıkça geçtiğini, yok olduğunu sandığımız zamanın içimizde bir yerde tortulanarak şekilden şekile girdiğini düşündükçe hak veriyorum. Kime mi? Sana tabii ki. Düzelmeyeceğim başından belliymiş de bir türlü ben anlayamamışım.

lar*, ayaklarını da. Siyah, parlak derisi ecel teriyle parıldayan minotoru yere yıkıyorlar önce, dizlerinin üzerine çökerken insanlaşıyor bir an gövdesi. Kasap bir dua mırıldanarak bıçağını kaydırıveriyor hayvanın boğazında. Boyunda bir yarık oluşuyor. Kıpkırmızı hayat kaynıyor, akıyor, fışkırıyor. Yıllardır bu iş için kullanılan kızıl-kahverengine dönmüş olan çukurluk kanla dolup taşıyor. Köpük köpük kırmızı. Ardından derisini yüzüyorlar sabırla. Parçalara ayrılıyor hayvan. Organlar artık bir bütünün parçaları değil. Minotor anlamını kaybediyor benim için. Biraz daha büyüdüğümde tekrar hatırlayacağım bıçağını. Çok münasebetsiz bir anda. Henüz olanaklarını keşfetmekle meşgul olduğum organımı çok kurcaladığım bir gün, uç kısmını kamışın gerisine bağlayan incecik et parçası ayrılıverdiğinde... Biliyordum. Bir gün yakalayacaktın beni. Bıçağın keskin. Etim dirençsiz.

Aklıma geleni yazdım Zuhal. Yazdıkça düzeleceğini umduğum ne varsa feci şekilde parçalarına ayrıldı. Küp şeklinde kırmızı et parçaları. Kuşbaşı. Oysa her şey büyük bir yağlıboya resmin içine özenle çizilmiş. Vadiye bakan evin bahçesinde yakılan mangaldan tüten dumanın başında ellerinde rakı kadehleriyle iki canlı adam ve bir çocuk; üç kuşak erkek doğaya meydan okuyor, gerçekliğin sapasağlam devam edeceğini vaat ediyorlar. Batan güneşten eminler, toprağın ve suyun ve ışığın sahibi sanıyorlar kendilerini. Çocuğu da inandırıveriyorlar. Konuşuyorlar. Anlatıyorlar. Hikâyeler varoluşumuzun garantisi. Evi oluşturan nesneler kendi başlarına bir krallık hepsi zihninde ayrı ayrı odalarda duran dedemin. Çok

* Dışarı çıkmasın diye. Ne kadar eski bir inanış deyip geçme Zuhal; unutma, burada zaman geçmiyor, tarih diye bir şey akıp gitmiyor, olduğu yerde büyüyor. Her şey her an yanımızda. İnancın eskisi, antiği olmaz. Hepsi genlerimize kazılı.

sonra, çok çok sonra... Aklı karışmaya başladığında önce komşular aradı. Sonra babamla gidip aldık, evi kapattık. Dedem hayatının içinden çıkıp gitti; bedenini terk etti; geride küskün, öfkeli yaşlı bir çekirge kaldı. Koltukların, yastıkların altına sıkıştırdığı sarı *post-it*'ler kaldı bir de. Bir kısmını benim yeniden ürettiğim. Canını acıtan kol saatine* baka baka geceleri gündüz etti. O aralar yine peşimdeydi yüzü olmayan adam. Tam her şeyi ne de güzel unutturdu, anasonlu tat, diyerek sızdığım anlarda çıkıveriyordu ortaya. Güçlü ellerini boynumda hissediyordum önce. Dudakları olsa dua mırıldanır mıydı, merak ediyordum; kaçmak, kurtulmak istiyordum. Beni yere yıkmasına izin veremezdim. Boynumda gezinen bıçağının keskin sıcaklığında yanıyordu korkularım.

Tüm bunlar sırasıyla olmadı tabii. Belki kendine göre bir düzeni vardı ama ben bilemedim. Başkaları gibi olmadığım için hem korktum hem de şanslı saydım kendimi. Yüzü olmayan adam bana özgüydü. Beni tehdit eden, beni yok etmeye yemin etmiş bir mecazdı. Varlığı sıfatından ibaret bir hayalet. Şimdi buz tutmuş gecenin içinde nefes alıp veren bir zavallı. Ben. Onu bir kişiye anlattım.** Her şeyi bilen, her şeye gücü yeten bir kadın sanıyordum onu. Bacaklarının arasındaki keskin çizgiyi gördüğümde onun, yüzü olmayan adamı yenebileceğini düşünmüştüm. Bir kez kesilmiş olan aşılanmış sayılmaz mıydı? Uzun sıcak bir sevişme sırasında ondan söz ettim. Dedim ki, yüzü olmayan bir adam var, çocukluğumdan beri peşimde, elinde bıçak. Dişi bir kurt kuvve-

* Etine saplanmış bir kurşun. Neden bilmem, o saatine her baktığında benim canım acıdı. Tam bu noktada benim için iki damla gözyaşı döker misin lütfen?

** Artık Asena'yı tanıyorsun Zuhal. Evet, ona anlatmıştım kâbuslarımı. Belki de bu yüzden bir daha cesaret edemedim başka birisine açılmaya. Ancak işte, hayalî bir mektubun gizli saklı dipnotlarında itiraf edebiliyorum sana.

tinde sıktı beni kollarında. Erkekliğimi yuttu, unutturdu. Yeniden çocuk, yeniden küçük bir cenin oldum, bir karides adeta, o keskin çizginin içinde kayboldum. Orada beni bulamazdı. Yüzü olmayan adam artık mümkün değildi. Çok uzaklarda kaybolmuş bir soluk hayalet. Onun için üzüldüğümü bile hatırlıyorum dişi kurdun deliğinin içinde ikinci kez büyürken. Bir tekhücreli canlı, bir yumuşakça. Sıcak, nemli sığınağımda...

Sonra kapı çalındı. Malum hikâye. Olmayacak şey başka bir bedende kaybolmak. Kendime dönüp baktım. Zayıf kaslar, kirişler, kırılgan kemikler, pelteleşmek için yer arayan baldırlar, buruşup sarkan deri, sallanan organlar. Bir bıçağın kararlı dokunuşunu özleyerek dalında kuruyup giden bir yürek. Yazdıklarım, yüzü olmayan adamdan daha korkunç geliyor şimdi. En iyisi tüm bunları yok etmek. Hiçbir iz bırakmadan.

İşte ezan okunuyor. Belki de yüzü olmayan adama değil Tanrı'ya yazmalıydım bu mektubu. Ne dersin Zuhal? Öğrendin artık retorik soruları değil mi? Her neyse, haydi yazalım, değil mi ki kalem bizim elimizde henüz:

Sevgili Tanrım, işte bir saçmalık vesikası olarak bu mektubu kaleme alıyorum ki, delik deşik ruhumu tamir edebileyim. Sen ki çalılıkta ateş, mağarada örümcek, hayat ağacının dallarında tünemiş otuz kuş, yüzümün çizgilerinde harfler, heykelin gölgesinde şaşkınlıktın. Ben seni bir masal kahramanı gibi sevdim küçükken. Yıldız haritasının orta yerinde oturmuş oyuncaklarıyla oynayan kukuletalı yaşlı bir adam suretinde görünürdün bana. Aklımın içinde ellerimi uzatır, ta yukarılara erişmeye çalışır, oyuncaklarınla ben de oynamak isterdim. Yaratmak sana mahsus, diyenlere gülüyorum şimdi. Kimse seni gerçekten anlamadı. Şimdi yaşlandın. İbrahim'den de ileri gittin. Oğlunu öldürmelerine izin verdin. Ne kadar anlayışsızım değil mi? Korku ve titreme hissetmeksi-

zin, verilen emri yerine getirmek üzere oğlunun boynunda bıçağı gezdirirken İbrahim, yüzü olmayan adama dönüşmesin, diye müdahale ettin. Artık yeter, dedin insanlara, insan kurban etmeyin daha! Binlerce yıl yüzü olmayan adamlar diğerlerini kestiler, çukurları kırmızı köpüklü kanla doldurdular. Yeter, dedin. Her insana yeni bir yüz çizmekten yorulmuştun. Ama insanlar pes etmediler. Oğul kurban edilmezse babanın taşaklarını keser. Boğmak gerek, kafasını gövdesinden ayırmak, parçalamak, ellerini ve kollarını çapraz kesmek, çarmıha germek. Cezası büyüktür zamanı başlatmanın.

Kim kiminle konuşuyor bilmiyorum artık. Yok, "bu satırları hangimiz yazıyor bilmiyorum" türünden şakalar yapacak halim de yok sevgili Borges. Gün yavaştan ağarıyor. Aynada yüzümü göremiyorum. Günün en gerçekdışı saatleri bunlar. Her şey olduğundan farklı biçimlere girebiliyor. Sabah bir şaşkınlık değilse nedir? Kısa sürüyor bu aydınlanma anları tabii. Bilirsin işte, insan hemen alışıyor dünyaya. Mümkünmüş gibi hayatı olduğu gibi kabul edip devam ediyor var olmaya. Ben de öyle yapacağım.

Az sonra sevgili dostum Kıtmir'le dışarı çıkacağız, karın üzerinde bıraktığımız izlerin gerçekliğine inanarak yürüyeceğiz beyazlığın ortasında. Yazdıklarımı düşüneceğim yaşadıklarımdan daha çok. Nasıl oldu da iş bu noktalara geldi Zuhal? Neye niyet neye kısmet, dedikleri bu mu? Gördün değil mi, bir afra tafrayla, kara bir üslupla başladığım mektubumu yumuşak bir ev sürüngeni, bir *pet shop boy* alınganlığında tamamlıyorum. Ah, bunlar hep doktoralı sakalın marifeti. Kandırıldım bir kez daha yazıyla. Kâğıt üzerinde gördüğümde kelimeleri, elimde değil dayanamıyorum, kaptırıyorum kendimi. Ellerim geziniyor ölü doğanın üzerinde. Ağaç ölülerine kazınan ölü yazarların sesleri... Ben de öleceğim, artık bundan iyice eminim. Zamanın oku delip geçecek bedenimi. Tüm

huzursuzluğu gövdenin bundan. Biriken yaşama arzusu taşıyor bazen, kabına sığamıyor, sağa sola saldırıyor (**Haklısınızdır efendimisss**). Gollum, geri mi döndün? Seni gördüğüme sevindim doğrusu. Yeni bir maceraya yelken açacağız belli ki. İnsan dediğin hatalarından ders almıyor. Karlar erisin, ineriz yine Aşiyan'a... Nasılsa zaman akmıyor orada. Yekpare bir an var sadece...

Sevgiler
Ben

Epilog

İnsan kaldığı yerden devam edemiyor. Bırakılan her an yarım kalıyor. Aklımla bedenim arasında gitgide açılan çatlağın arasından görünen siyah maddeyi düşünüyorum günlerdir. Ne zaman başladı? Ne zaman farkına vardım? Sonsuzluğun karanlığı. Çocukken ne olduğunu bilmeden sadece içine düşmekten korktuğum bu ürkütücü uçurumun kıyısında... Bir banka oturuyor, Kıtmir'le gelen geçen gemilere bakıyoruz, hâlâ. Aşiyan'da. Kimi zaman Robin'i gezdiren ve adını halen bilmediğimiz genç kızla da karşılaşıyoruz. İçimizden Merve olsun adı, diyoruz. Küçük selamlaşmalar. İçimizden roman yazıyoruz. Yarım cümleler. İçimizden deliler ırmağı akıyor. Farklı zaman dilimlerinin içinde kaybolduk Merve. İhtimal hesapları uzaya yayılırken umutlanıyoruz. Fincan açılana dek. Schrödinger'in aşkı. Sonunda nokta olmasa. Her şey baştan sona bir yanlış anlama. Bir hayal. Tüm bunların bir nedeni olsaydı ne kadar kolaylaşacaktı işler. Tek bir nedeni. Varılacak bir hedef, bitirilmiş bir iş, çözülmüş bir sorun: Tüy gibi hafifleyerek ve biraz da düşüncelere dalarak ayrılabilirdik birbirimizden. Okumak güzel şey be kardeşim, derdik o zaman. Anlamlı. Yararlı. Vitamin adeta. Şapkanın içinden çıkan sözcükleri yan yana dizince artık ne akrostişler, ne aforizmalar, ataşözle-

ri, hikmetler, kıssadan hisseler, hisseli harikalar. Alkışlar hayal kuşlarının kanat şıkırtısı. Veda etmek isteyen kalemim kayıp. Salt bedenden ibaret bir an. Kaskatıyım. Asena ellerimi alıp yılankavi beline koyuyor. Müzik tenimde titreşiyor, gözeneklerimden içeriye nüfuz ediyor. Ne mümkün. Zamanın halkalanarak çoğaldığı, katılaşarak bir haritaya dönüştüğü iç dünyamda bir resim bu an. Sadece bir resim. Üst üste bindirilmiş fotoğraflar. Yüzün tanınmıyor. Zuhal? Sen misin? Sen. Bir sözcük ne de olsa. Uzmanlık alanım. Babamın eski daktilosunu yatağın altından çıkardım. Ters dönmüş bir kınkanatlı çok bacaklı böcek irisi, ölü. Elimi içine daldırdım. Ayakları havalandı, çığlık çığlığa yazmaya başladılar tenime. Çıplak yenen öğle yemeklerinden sonra ilaç tedavisine başladık tabii. Uykuların düzene girmesi için. Sana anlatmıştım Zuhal, anlamamakta direnmiştin, doktora yapmış ciddi bir sakala danışıyorum diye. Tabii o mektuplara bir cevap gelmedi senden. Diğerleri de hayal kırıklığına uğrattı beni doğrusu. Hiç değilse Borges'den beklerdim bir gece olsun rüyama girmesini. Belki yüzü olmayan adamı görürüm, diye neler neler yazdım. Ama hayır, gitgide küçülen bir dünya. Sevgili dost Tanpınar'ın dediği gibi –ki şu anda güneşten sıcacık olmuş mezar taşına sırtımı yaslamışım, bir de ıslık tutturmuşum– dünya benden başlayan bir sarmaşık. Büyüyor maviliğe doğru. İnsan dediğin zamanın tohumu. Her insanda bir kez daha kuruluyor dünya. Her ölümde bir dünya daha yok oluyor. Uzun uykularla ışıyan tan yerinde buluştuk sonra. Sabaha çok var, ay kocaman takip spotu. Gülümser Hanım da geldi, yolculuk önemli bir metafordur, dedi. Altta kalmamak için bir fayton kiralamıştım. Ay ışığında kişneyince atlar huzursuz, ne büyük bir hata yaptığımı anladım. Arabacının yüzü yoktu çünkü. Beklenmedik bir durum değil tabii. Büyük tura çıkmak için anlaşmışız bir kere, ada

yuvarlaktır nasılsa, ağır ağır biniyoruz, ben ve ölüler. Gülümser Hanım da ölmüş habersiz. Ben kitabı yazıp bitirene kadar kimler kimler göçtü. Karşı komşu da gitti kışın en çetin günlerinde. Karlı buzlu beyaz gecelerden birinde söndü ışık karşı pencerede. Cenaze arabası zincir takmış, yine de zor girdi ne olduğunu çoktan unutup kendinden geçmiş sokağımıza. Kaldırıp götürdüler yaşlı adamı, arkasından iki damla gözyaşı döktü Sveta, yabancılar polisi gelmeden beyazlığın içinde kayboldu. Mecburen yaşlı adamı da dahil ettik ada turuna, fayton geniş, bir nevi "Alice Harikalar Diyarında." Öne oturdu yaşlı adam, sessizce geceyi öptü; kolundaki saati söküp attı etinden. Ardından diğer ölüler bindiler. Bir baktım bir sürü Asena gelmiş. Genci, yaşlısı, balkondan düşmüşü, yoğun bakımdan henüz çıkmışı, İTÜ'de hocalık yapanı, alkolik olanı, kapı önünde Teo'suyla sevişeni, karnının ortasında dev bir delik olanı, duvara asılı tüfekle öldürdüğüm, en çok da o. Hangisinin yanına oturacağımı bilemedim. Zuhal, sen neden gelmedin? Neden bir türlü ölemedin? Şakladı kırbaç aniden. Başladı koşmaya atlar. Delice bir koşu. Köpükler saçılıyor buharlı. Hepimiz Amok koşucusuyuz, diye sokaklara dökülmek istiyor Kıtmir, gidinin İngiliz'i. İç karışıklık çıkarmak istiyor, bizi bölmek, parçalamak. Piposu ağzının kenarında egzotik kokular salarak, bana terapi yapmışlığı da vardır. İçimi karıştırdık, bilincin altını üstüne getirdik beraber. Uzanıp çocukluğumu bile anlattım. Anlatıyorum. Derin bir nefes alıp balıklama dalıyorum geçmişe. Su bulanık. Görüş mesafesi kısa. Elini sallasan cesede çarpıyor, tarih bir mezar tortusu. Yosun ve kuru kelebek kanatları doluyor boğazıma. Söylenemeyenler, bastırılanlar, yok sayılanlar köpürüyor gövdemde. Öksürerek çıkmaya çalışıyorum dışıma. Bedenim bir tür kâğıt üzerinde sözcükler... çok bacaklı bir böceğin çılgınca batırdığı harflerle yazılıyor.

Sözcükleri yiyerek konuşuyorlar kürsülerde, kapalı kapılar ardında, yatak odalarında. Gizli kamera kayıtları bulanık, altyazı döşemeden ne dedikleri anlaşılmıyor. Sabahlara kadar izliyoruz onları. Ağızlarından burunlarından taşıyor karıncalar. Pornografik bir duyarlılıkla ağlıyoruz zavallılar için. Kendimiz için. Biz. Z. Büyük harflerle konuşuyoruz aynaların önünde. Bitsin diye bu macera. Üç kez adını söyleyince belirecek hayalet aynanın içinde, bir süredir tepemizde dolaşan ucube, telaffuzumuz kötü olduğu için büyüler tutmuyor. Yanlış ve eksik çeviriler yüzünden dünyayı olduğundan farklı görüyoruz. Mektuplarımıza cevap alamıyoruz. Biz. Z. Yüzü olmayan adam arabayı yoldan çıkarıyor. Bizi nereye götürebilir ki bu bir ada sonuç olarak, yusyuvarlak bir dünya, kapalı bir ekosistem, orman sihirli olsa ne fark eder? Hem ölüler ölümden korkmaz ki. Asenalar hep bir ağızdan gülüyorlar, çok yanıldığımı oracıkta anlar gibi oluyorum ama renk vermemeye çalışıyorum. Nasılsa kalem benim elimde, son anda bir-iki cümleyle uçurumun kenarından döndürürüm faytonu, diye kendimi avutuyorum. Ama Asenalar ne çok... Kıtmir'in nefesi kesilmiş, gerilerde, koşmayı bırakmış, benden buraya kadar, diyor gidinin İngiliz'i. Beni kaderimle baş başa bırakıyor. Artık geri dönmem çok zor. Anlamı kendinde kilitli bir metnin başında nöbet tutacağım geri kalan zamanımda. Bir kurşun asker. Bir Âdem. Bir kurşunkalem, yazdıkları kolaylıkla silinen. Asenalar hep bir ağızdan şarkı söylüyorlar şimdi. Sözleri büyülü. Kaçmam olanaksız artık. Adanın kalbine doğru ilerliyoruz. Kırbacı şaklatıyorum, ölülerle dolu fayton sarsılarak tırmanıyor tepeyi. Yüzü olmayan adam rollerine çıkıyorum artık. Bu saatten sonra, karanlıkta her şey her şeye dönüşebilir. Ay ışığı vurduğunda bir garip Âdem. Karanlıkta yüzü olmayan adam. Daktilonun gırtlağını sıkıyorum. Babamdan kalma. Baba, oğul

ve kutsal roman adına, diye haykırarak saldırıyorum yazmaya. Yaşlı metal bacaklar titriyor. Üst üste basıyor a ve e harflerini. Âdæm çıkıyor siyah maddeden pırıl pırıl. Ara tür. Melez. Parçalı bir resim. Frankenstein olmasa da akrabası, romantik bir yaratı, ama yüzü yok yine de. Atların takati kesiliyor sonunda. Tepede toprak bağrını aralamış bekliyor bizi. Mağaraya süzülüyoruz, biz ölüler. Güneş doğuyor ince kızıl kanlı bir yırtılma dünyanın bittiği yerde. Kıtmir de yetişiyor nefes nefese, son anda, onsuz olur mu hiç? Şimdi ekip tamam. Girip yatıyoruz koyun koyuna. Aklımızdan siliyoruz korku ve titremeyi. Mağaranın duvarlarında başlıyor gölgelerin dansı. Dünyanın karakalem bir temsili bu, anlaması kolay, bir boyutu eksik çünkü. Birbirimize sarılıyoruz. Beden gölgeye, hayal gerçeğe. Uykuya dalıyoruz... yavaş yavaş... sınırlarımız eriyor... karışıyoruz. Rüyamda yüzümü görmeyi diliyorum en son.

Modern edebiyatımızın etkili kalemlerinden Murat Gülsoy, türler arasında gezinirken yazıdan bir aynaya bakmaya davet eder bizi. Sayfaları heyecanla çevirirken kâh zamane bireyinin hal-i pür melaliyle yüzleşmeye çağrılırız kâh yazıdan bir dünyanın sırlarına ortak oluruz.

Yüzü olmayan adam rollerine çıkıyorum artık. Bu saatten sonra, karanlıkta her şey, her şeye dönüşebilir. Ay ışığı vurduğunda bir garip Âdem. Karanlıkta yüzü olmayan adam. Daktilonun gırtlağını sıkıyorum. Babamdan kalma. Baba, oğul ve kutsal roman adına, diye haykırarak saldırıyorum yazmaya. Yaşlı metal bacaklar titriyor. Üst üste basıyor a ve e harflerini. Âdæm çıkıyor siyah maddeden pırıl pırıl. Ara tür. Melez. Parçalı bir resim.

Murat Gülsoy okurları bilir: Âlemler Süreklidir. Zamanda kaybolan Tanpınar, oyunda kaybolan Oğuz Atay, rüyada kaybolan Borges, şehvette kaybolan Nabokov, davasında kaybolan Kafka, kendi hikâyelerinden kaçıp gelen Olric, Gollum, Doktor Ramiz ve daha pek çok yaratıcı ruh, *Baba, Oğul ve Kutsal Roman*'ın labirentinde birbirlerini arıyorlar.

Murat Gülsoy bu romanında kurduğu fena halde eğlenceli ve kendine özgü âlemde, hem büyü yapmaya hem büyü bozmaya davet ediyor okurlarını. Karanlığın aynasına koyu bir ironiyle, acımasız bir yalınlıkla güle oynaya giriyor, kırıp parçalarına ayırdığı bir hayatı gözlerimizin önüne seriyor. *Baba, Oğul ve Kutsal Roman*, edebiyatın başkalarının hayatlarına kaçıp saklanmanın değil kendi dehlizlerinde dolaşmanın bir yolu olduğuna inananlar için....

Kapak resmi: DERYA ERKENCİ

17 TL
KDV DAHİL

ISBN 978-975-07-1447-4

9 789750 714474